

Eiropas Savienības Oficiālais Vēstnesis

L 323

Izdevums
latviešu valodā

Tiesību akti

57. sējums

2014. gada 7. novembris

Saturs

II Nelegislatīvi akti

LĒMUMI

2014/764/ES:

- ★ Komisijas Lēmums (2014. gada 27. marts) par valsts atbalsta shēmu SA.36139 (13/C) (ex 13/N), ko Apvienotā Karaliste plāno īstenot videospēļu nozarē (izziņots ar dokumenta numuru C(2014) 1786) ⁽¹⁾ 1

2014/765/ES:

- ★ Komisijas Lēmums (2014. gada 25. jūnijs) par valsts atbalstu Nr. SA.20949 (C 23/06) – Polija – *Technologie Buczek* (izziņots ar dokumenta numuru C(2014) 4099) ⁽¹⁾ 9

2014/766/ES:

- ★ Komisijas Lēmums (2014. gada 9. jūlijs) par atbalsta shēmu SA.18042 (2013/C) (ex MX 17/2009) (ex NN 61/2004) [ko īstenojusi Spānija] par biodegvielas atbrīvošanu no akcīzes nodokļa (izziņots ar dokumenta numuru C(2014) 4530) ⁽¹⁾ 12

2014/767/ES:

- ★ Komisijas Lēmums (2013. gada 23. jūlijs) par valsts atbalstu SA.35062 (13/N-2), ko Portugāle īstenojusi attiecībā uz *Caixa Geral de Depósitos* grupu (izziņots ar dokumenta numuru C(2013) 4801) ⁽¹⁾ 19

⁽¹⁾ Dokuments attiecas uz EEZ

Tiesību akti, kuru virsraksti ir gaišajā drukā, attiecas uz kārtējiem jautājumiem lauksaimniecības jomā un parasti ir spēkā tikai ierobežotu laika posmu.

Visu citu tiesību aktu virsraksti ir tumšajā drukā, un pirms tiem ir zvaigznīte.

- ★ Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komitejas (ANO EEK) Noteikumi Nr. 85 – Vienoti noteikumi par M un N kategorijas transportlīdzekļu piedziņas iekšdedzes dzinēju vai elektrisku piedziņas sistēmu apstiprināšanu attiecībā uz elektrisku piedziņas sistēmu lietderīgās jaudas un maksimālās 30 minūšu jaudas mērīšanu 52

- ★ Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO EEK) Noteikumi Nr. 115 – Vienoti noteikumi par apstiprinājumiem: I. konkrētām SNG (sašķidrinātas naftas gāzes) modifikācijas sistēmām, kas uzstādāmas mehāniskos transportlīdzekļos, lai to dzinēj sistēmā izmantotu SNG; – II. konkrētām SDG (saspiestas dabasgāzes) modifikācijas sistēmām, kas uzstādāmas mehāniskos transportlīdzekļos, lai to dzinēj sistēmā izmantotu SDG 91

II

(Nelegislatīvi akti)

LĒMUMI

KOMISIJAS LĒMUMS

(2014. gada 27. marts)

**par valsts atbalsta shēmu SA.36139 (13/C) (ex 13/N),
ko Apvienotā Karaliste plāno īstenot videospēļu nozarē**

(izziņots ar dokumenta numuru C(2014) 1786)

(Autentisks ir tikai teksts angļu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2014/764/ES)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

aicinājusi ieinteresētās personas iesniegt savas piezīmes saskaņā ar minētajiem noteikumiem ⁽¹⁾ un ņemot vērā to izteiktās piezīmes,

tā kā:

I. PROCEDŪRA

- (1) Apvienotā Karaliste 2013. gada 25. janvārī paziņoja Komisijai par savu nodomu ieviest nodokļu atvieglojumu videospēļu nozarē laikposmā no 2013. gada 1. aprīļa līdz 2017. gada 31. martam. Komisija 2013. gada 7. marta vēstulē pieprasīja papildu informāciju, ko Apvienotā Karaliste iesniedza 2013. gada 22. marta vēstulē.
- (2) Komisija 2013. gada 16. aprīļa vēstulē paziņoja Apvienotajai Karalistei par savu lēmumu sākt Līguma 108. panta 2. punktā paredzēto procedūru attiecībā uz plānoto atbalsta pasākumu.
- (3) Komisijas lēmums sākt procedūru ("sākotnējais lēmums") tika publicēts Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī ⁽²⁾. Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt piezīmes.
- (4) Apvienotā Karaliste 2013. gada 17. maija vēstulē iesniedza savas piezīmes par lēmumu. Komisija saņēma piezīmes arī no ieinteresētajām personām. Komisija pārsūtīja piezīmes Apvienotajai Karalistei, lai tā varētu sniegt atbildi; tās piezīmes tika saņemtas 2013. gada 22. augusta vēstulēs. Komisija 2013. gada 7. oktobra vēstulē pieprasīja Apvienotajai Karalistei papildu informāciju. Apvienotā Karaliste atbildēja 2013. gada 4. novembra vēstulē.

⁽¹⁾ Komisijas Lēmums lietā SA.36139 – Nodokļu atvieglojumi videospēļu nozarei Apvienotajā Karalistē (OV C 152, 30.5.2013., 24. lpp.).

⁽²⁾ Skatīt 1. zemsvītras piezīmi.

II. PASĀKUMA APRAKSTS UN PROCEDŪRAS SĀKŠANAS IEMESLI

- (5) Īstenojot nodokļu atvieglojumu pasākumu videospēļu nozarē, Apvienotās Karalistes mērķis ir radīt stimulu videospēļu attīstītājiem izstrādāt britu vai Eiropas kultūrai atbilstošas spēles. Pasākuma pamatā ir Apvienotās Karalistes filmu nozares nodokļu atvieglojumu shēma, ko Komisija apstiprināja 2006. gadā ⁽³⁾ un līdz 2015. gada 31. decembrim pagarināja 2011. gadā ⁽⁴⁾.
- (6) Ierosinātā pasākuma plānotais ilgums ir līdz 2017. gada martam, un tā kopējais budžets ir 115 miljoni mārciņu. 2013./2014. finanšu gadā paredzētie izdevumi ir 10 miljoni mārciņu, bet katrā no nākamajiem trim gadiem – 35 miljoni mārciņu. Atbalstu finansē Apvienotās Karalistes Valsts kase. Lielbritānijas Filmu institūta Sertifikācijas nodaļa būs atbildīga par britu kultūrai atbilstošu spēļu pieteikumu izvērtēšanu.
- (7) Uzņēmumi, kuriem piemēro Apvienotās Karalistes uzņēmumu nodokli un kuri attīsta atbilstošas videospēles, varēs pieprasīt nodokļu atvieglojumu attiecībā uz izdevumiem par Apvienotajā Karalistē izmantotām vai patērētām precēm un pakalpojumiem 25 % maksimālā apmērā no videospēļu ražošanas budžeta. Šo atvieglojumu iegūst, attiecināmās ražošanas izmaksas papildus atskaitot no apliekamā ienākuma, ko iegūst no videospēlēm. Tomēr papildus var atskaitīt ne vairāk kā 80 % no ražošanas budžeta. Ja saņēmējs pārskata periodā ir guvis zaudējumus, tas var pieprasīt maksājamo nodokļu kredītu. Saskaņā ar 2009. gada likuma par uzņēmumu nodokli grozījumu projekta nodaļu 1217CF(3) attiecināmie izdevumi ir pamatdarbības izdevumi, kas saistīti ar spēles izstrādi, ražošanu un testēšanu.
- (8) Apvienotās Karalistes videospēļu nodokļu atvieglojumi ir pakļauti līdzīgam “kultūras testam” kā Apvienotās Karalistes filmu nodokļu atvieglojumi. Abi testi ir iedalīti četrās daļās (kultūras saturs, kultūras ieguldījums, Apvienotās Karalistes kultūras centru izmantošana un kultūras nozarē nodarbināto Apvienotās Karalistes / EEZ valstspiederīgo / iedzīvotāju izmantošana).
- (9) Tā kā paziņoto pasākumu finansē, samazinot nodokļus, ko parasti maksā valsts budžetā, to finansē valsts. Videospēles tiek ražotas vairākās dalībvalstīs, un šādām videospēlēm ir iekšējais tirgus. Tāpēc to atbalstīšana var ietekmēt konkurenci un tirdzniecību starp dalībvalstīm. Attiecīgi sākotnējā lēmumā Komisija secināja, ka šāds pasākums ir valsts atbalsts saskaņā ar Līguma 107. panta 1. punktu. Komisija arī apšaubīja, vai šāds atbalsts ir uzskatāms par saderīgu ar iekšējo tirgu.
- (10) Pirmkārt, Komisija apšaubīja to, vai ir nepieciešami vai samērīgi piemērot šādam atbalstam teritoriālus nosacījumus. Apvienotās Karalistes iestādes ir izstrādājušas piedāvāto shēmu, pamatojoties uz Apvienotās Karalistes filmu nodokļu atvieglojumu shēmu. Tāpēc tā ierosina piemērot nodokļu atvieglojumu tikai attiecībā uz izdevumiem par Apvienotajā Karalistē izmantotām vai patērētām precēm un pakalpojumiem. Tomēr filmu nodokļu atvieglojumu shēmā ir paredzēts, ka attiecībā uz parasto aizliegumu piemērot teritoriālos ierobežojumus var izmantot īpašu izņēmumu, kas ir atļauts Paziņojumā par kinematogrāfiju ⁽⁵⁾ tikai attiecībā uz filmu un TV programmu, nevis videospēļu ražošanas atbalstu.
- (11) Otrkārt, Komisija apšaubīja, vai atbalsts spēlēm būtu nepieciešams, jo tās veido ātri augošu tirgu. Apvienotās Karalistes iestādes nesniedza pārliecinošus pierādījumus tam, ka tirgus valsts atbalsta trūkuma apstākļos nesaražo pietiekami daudz britu kultūrai atbilstošu videospēļu.
- (12) Turklāt Apvienotā Karaliste uzskata, ka saskaņā ar Līguma 107. panta 3. punkta d) apakšpunktu nodokļu atvieglojums videospēļu nozarei Apvienotajā Karalistē ir saderīgs ar iekšējo tirgu. Tomēr Komisija nebija pārliecināta, ka Apvienotās Karalistes ierosinātais “kultūras tests” praktiski varētu palīdzēt atlasīt ierobežotu skaitu videospēļu, kuru kultūras kvalitāti nav iespējams nodrošināt tirgū bez atbalsta un kuras ir ļoti svarīgas britu un Eiropas kultūras tematu atainošanai videospēlēs.

⁽³⁾ Komisijas 2006. gada 22. novembra Lēmums lietā Nr. N 461/05 – Apvienotās Karalistes filmu nozares nodokļu atvieglojumu shēma (OV C 9, 13.1.2007., 1. lpp.).

⁽⁴⁾ Komisijas 2011. gada 27. janvāra Lēmums lietā Nr. SA.33234 – Apvienotās Karalistes filmu nozares nodokļu atvieglojumu shēmas pagarinājums (OV C 142, 22.5.2012., 1. lpp.).

⁽⁵⁾ Komisijas paziņojums par valsts atbalstu filmām un citiem audiovizuālajiem darbiem (OV C 332, 15.11.2013., 1. lpp.). Tā tas bija arī Komisijas paziņojumā Padomei, Eiropas Parlamentam, Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai par atsevišķiem juridiskajiem aspektiem attiecībā uz kinematogrāfijas un citiem audiovizuālajiem darbiem (OV C 43, 16.2.2002., 6. lpp.), kas bija spēkā laikā, kad sāka Līguma 108. panta 2. punktā paredzēto procedūru.

- (13) Visbeidzot, Komisijai bija bažas par to, ka atbalsts varētu pastiprināt sacensību par subsīdijām Savienībā, un tā šaubījās, vai pozitīvie ieguvumi izlīdzinās potenciālos konkurences kropļojumus.

III. IEINTERESĒTO PERSONU PIEZĪMES

- (14) Komisija saņēma piezīmes no vienas dalībvalsts (Francijas), Apvienotās Karalistes, Francijas, Vācijas un Somijas nacionālajām spēļu attīstītāju asociācijām, Eiropas Spēļu attīstītāju federācijas (EGDF), filmu reklāmā iesaistītām Apvienotās Karalistes valsts iestādēm, raidkompānijās un Apvienotās Karalistes filmu ražotāju nozares asociācijām. Visi informācijas sniedzēji uzsvēra kultūras kvalitāti un nozīmi, kāda varētu būt spēlēm. Viņi uzskata, ka tirgū nav pietiekami daudz stimulu kultūrai atbilstošāku spēļu ražošanai. Nevienam no tiem neuzskatīja, ka pastāv risks, ka dalībvalstis varētu sacensties par subsīdijām.
- (15) Attiecībā uz atbalsta nepieciešamību ieinteresētās personas norādīja, ka Apvienotā Karaliste zaudē vadošo pozīciju videospēļu nozarē, ka 2012. gadā mazāk nekā 10 % Apvienotajā Karalistē izlaisto spēļu bija attīstītas Apvienotajā Karalistē, ka tirgū dominē Ziemeļamerika un Āzija un ka darbaspēks aizplūst uz Kanādu. Informācijas sniedzēji norādīja arī, ka dalībvalstu galvenais izaicinājums būtu tikt galā ar konkurenci, ko veido trešās valstis, kuras būtiski subsidē spēles, jo īpaši Kanāda.
- (16) Apvienotās Karalistes Neatkarīgo Spēļu attīstītāju asociācija ("TIGA") sniedza informāciju par daudziem plānu un projektu piemēriem, kuros, izmantojot nodokļu atvieglojumu, varētu tikt izstrādātas Apvienotās Karalistes / Eiropas videospēles un kas faktiski netika izstrādātas. Apvienotās Karalistes asociācija "Interaktīvā izklaide" ("Ukie"), kas pārstāv spēļu un interaktīvās izklaides nozari, secināja, ka pasaules spēļu tirgū varētu tikt izdarīts spiediens uz spēļu attīstītājiem, lai tie pielāgotu produktus pēc iespējas plašākam patērētāju tirgum. Konkrētāk, tas nozīmētu padarīt spēles pieejamas Ziemeļamerikas tirgū, kā arī arvien vairāk Tālo Austrumu tirgos un nodrošināt atbilstību šo tirgu kultūras normām un cerībām. Tas radītu pastāvīgu spiedienu uz spēļu attīstītājiem Eiropā neuzsvērt Eiropas kultūras elementus savās spēlēs, lai tās varētu pārdot pasaules tirgū. Tāpēc Eiropas kultūrai atbilstošu spēļu attīstītājiem būtu grūtāk iegūt privāto finansējumu. Tāpēc Ukie uzskata, ka atbalsts palīdzētu novērst nepilnības tirgū.
- (17) Francija norādīja uz tendenci, ka spēlēs arvien biežāk parādās "starpautiski stereotipi".
- (18) No otras puses, TIGA ziņoja, ka 54 % Apvienotās Karalistes neatkarīgo attīstītāju apgrozījuma veido pārdošana Lielbritānijā. Tas varētu liecināt, ka pircēji Apvienotajā Karalistē lielā mērā dod priekšroku Apvienotās Karalistes spēlēm. Turklāt saskaņā ar TIGA sniegto informāciju no 2008. gada līdz 2011. gadam nozarē jaunizveidoto uzņēmumu skaits bija lielāks (216) nekā savu darbību izbeigušo uzņēmumu skaits (197).
- (19) Attiecībā uz iespējamiem konkurences kropļojumiem dalībvalstu starpā TIGA norādīja, ka zemākas izmaksas ietekmē videospēļu ražošanas uzņēmumu lēmumus par uzņēmējdarbības izvietojumu, taču tā uzskatīja, ka būtiskus konkurences kropļojumus varētu izraisīt trešās valstis, piemēram, Kanāda, kur nozare attīstīsies valsts atbalsta rezultātā. Saskaņā ar TIGA sniegto informāciju no 2008. gada līdz 2010. gadam Kanādā nodarbinātības līmenis nozarē palielinājās par 33 %, bet Apvienotajā Karalistē samazinājās par 9 %.

IV. APVIENOTĀS KARALISTES PIEZĪMES

1. Izdevumu teritoriālie ierobežojumi

- (20) Pēc Komisijas paustajām šaubām par to, vai testā "izmantots vai patērēts Apvienotajā Karalistē" iekļautie teritoriālie noteikumi attiecībā uz izdevumiem ir atbilstoši, Apvienotās Karalistes iestādes ir apņēmušās novērst šīs bažas un mainīt piedāvāto formulējumu no "izmantots vai patērēts Apvienotajā Karalistē" uz "iztērēts Eiropas Ekonomikas zonā (EEZ)", precizējot, ka izdevumiem, kas ir radušies EEZ, var piemērot atlaidi. Turklāt iestādes centīsies samazināt apakšuzņēmēju izmaksas, kuru segšanai var izmantot finansējumu. Saskaņā ar Francijas videospēļu nodokļu

atvieglojumu shēmu atbalstītais ražotājs var tērēt līdz 1 miljonam euro attiecināmos pamatdarbības izdevumos vienā projektā, kurā izmanto apakšuzņēmējus⁽⁶⁾. Tas nodrošina, ka lielu daļu spēļu attīstības veic pats atbalsta saņēmējs.

- (21) Apvienotā Karaliste uzskata, ka šis ierobežojums attiecībā uz apakšuzņēmēju izmaksām minimāli ietekmē tirdzniecību starp dalībvalstīm. Sarunās ar videospēļu nozares pārstāvjiem, tostarp maziem un lieliem attīstītājiem, tika norādīts, ka tāpat kā citas radošas nozares arī videospēļu attīstīšana ir ciešas sadarbības process, kurā pamatdarbības (programmēšana, izstrāde un galvenie mākslinieciskie darbi) parasti notiek vienā vietā.

2. Atbalsta nepieciešamība

- (22) Attiecībā uz atbalsta nepieciešamību nepietiekamā daudzumā saražoto kultūrālo spēļu dēļ Apvienotā Karaliste ir iesniegusi pierādījumus, kuri apliecina, ka šādu spēļu skaits samazinās gan relatīvā, gan absolūtā izteiksmē. Apvienotā Karaliste piekrīt, ka videospēļu nozare ir dinamiska un augoša. Tomēr 2012. gadā mazāk nekā 10 % Apvienotajā Karalistē izlaisto spēļu bija attīstītas Apvienotajā Karalistē salīdzinājumā ar 16 % 2008. gadā. Apvienotā Karaliste papildus veica analīzi arī attiecībā uz laikposmā no 2003. gada līdz 2012. gadam izlaistajām spēlēm. Skaitļi liecina par britu kultūrai atbilstošu spēļu skaita pastāvīgu samazināšanos un to tirgus daļas strauju samazināšanos no 9 % visu Apvienotajā Karalistē izlaisto spēļu (tostarp citu valstu spēļu) 2003. gadā līdz 4 % 2006. gadā, bet no 2009. gada līdz 2012. gadam tā bija 3 %. 2003. gadā 41 % Apvienotajā Karalistē attīstīto spēļu izturētu "kultūras testu" salīdzinājumā ar tikai aptuveni 25 % 2012. gadā.
- (23) Apvienotā Karaliste piekrīt, ka viedtālrunu spēļu parādīšanās ir novērsusi dažus apgrūtinājumus maziem attīstītājiem, kuri vēlas iekļūt videospēļu tirgū. Patiesi, 2011. gadā publicētie skaitļi liecina, ka pagājušajā gadā ir palielinājies jaunizveidotu uzņēmumu attīstīto videospēļu skaits. Tomēr, ņemot vērā spēļu saturu, ar Aberteja Universitātes videospēļu prototipu programmu veiktais pētījums liecina, ka pēdējos divos gados mazie un mikrouzņēmumi no visas Apvienotās Karalistes ir iesnieguši universitātei 306 mobilo un tiešsaistes spēļu piedāvājumus, vairumā spēļu – 255 – nebija ne ar Apvienoto Karalisti saistītas vides, ne varoņu, ne sižeta⁽⁷⁾.
- (24) To varētu izskaidrot ar to, ka kultūrai nozīmīgu spēļu ražošanas izmaksas varētu būt līdzvērtīgas "pasaules spēļu" ražošanas izmaksām, taču to tirgus ir ievērojami mazāks. Tāpēc to ražošanā varētu būt lielāks ekonomiskais risks. Tādējādi videospēles ar britu/Eiropas kultūrai atbilstošu saturu būtu komerciāli mazāk dzīvotspējīgas nekā videospēles ar pasaules kultūrai atbilstošāku saturu. Gan starptautiski izdevēji, gan pašmāju attīstītāji diez vai uzņemties riskus, kas saistīti ar kultūrai svarīga satura ražošanu, un tā vietā radīs vispārēju saturu, kas paredzēts starptautiskiem tirgiem.
- (25) Apvienotās Karalistes iestāžu veiktajā pētījumā atklājās, ka britu kultūrai atbilstoši elementi spēļu sižetos samazinās, lai nodrošinātu, ka tiek noslēgti starptautiski publicēšanas darījumi, kas nepieciešami, lai finansētu spēļu attīstību un nodrošinātu attīstītāju izdzīvošanu. Gandrīz trīs ceturtdaļas britu videospēļu attīstītāju apgalvoja, ka pēdējos piecos gados oriģināla intelektuālā īpašuma attīstība ir palēninājusies vai apstājusies. Pētījumā noskaidroja, ka daudzi attīstītāji ir mainījuši kultūrai atbilstošu saturu savās spēlēs, lai atbilstu komerciālajām prasībām. 53 % respondentu sacīja, ka viņi ir mainījuši britu vai Eiropas kultūrai atbilstošos varoņus un vidi.
- (26) Ņemot to vērā, finansējuma stimulēšanas mērķis būtu padarīt kultūras produktus, kas, iespējams, būs ekonomiski neizdevīgi, komerciāli dzīvotspējīgus, tādējādi veicinot jaunu kultūras produktu attīstīšanu, ko nevarētu izdarīt bez nodokļu atvieglojuma, un atbalstīt ilgtspējīgu kultūras produktu (britu/Eiropas kultūrai atbilstošu videospēļu) ražošanai nepieciešamo prasmju attīstību.

3. Diskriminējošs "kultūras tests"

- (27) Visbeidzot, attiecībā uz "kultūras testu", kas nodrošina, ka shēmā ir ietvertas tikai kultūrai atbilstošas spēles, Apvienotā Karaliste paskaidroja, ka, pirmkārt, nodokļu administrācijā (HM Revenue & Customs ("HMRC")) ir īpaša un specializēta "Radošo nozaru nodaļa", kas būs atbildīga par videospēļu nodokļu atvieglojuma pieprasījumu

⁽⁶⁾ Komisijas 2012. gada 25. aprīlis Lēmums lietā Nr. SA. 33943 – *pagarināt du Régime d'aide C 47/06 – Crédit d'Impôt en faveur de la création de jeux vidéo* (OV C 230, 1.8.2012., 3. lpp.).

⁽⁷⁾ Universitāte apkopoja šos datus savā videospēļu prototipu programmā, kas ir paredzēta, lai palīdzētu maziem uzņēmumiem padarīt to spēles par reāliem prototipiem.

administrēšanu un uzraudzību. Nodaļa novērtēs pieprasījumu riskus, un šis process nodrošina arī atvieglojumu piešķiršanas noteikumu pienācīgu ievērošanu. Tādējādi ir noteikts skaidrs testa veikšanas process.

- (28) Attiecībā uz testa elementiem, kas palīdz noteikt kvalitātes kultūras spēles, Apvienotā Karaliste paskaidroja, ka lielākā daļa pieejamo punktu ierosinātajā kultūras testā attiecas uz saturu. 20 no 31 punkta attiecas uz kultūras saturu un spēles ieguldījumu. Tas ietver šādus elementus: atrašanās vieta, galvenie varoņi, spēles priekšmets, angļu valodas lietojums un Apvienotās Karalistes kultūras un tās mantojuma atspoguļošana. Tikai trīs punkti attiecas uz attīstības norises vietu, bet atlikušie astoņi punkti ir paredzēti gadījumiem, kad attiecīgais kultūras nozarē nodarbinātais, piemēram, scenārists, komponists, dizaineris, mākslinieks vai programmētājs, ir Lielbritānijas vai EEZ pilsonis vai valstspiederīgais. Tāpēc piedāvātajā testā liela uzmanība tiek pievērsta saturam, nevis darbību norises vietai. Saturam pievērsto uzmanību vēl vairāk pastiprina noteikums par kultūras satura minimumu ("zelta punkta noteikums"), kas nodrošinās, ka tikai spēles ar pietiekamu skaitu punktu par kultūras saturu izturēs testu.
- (29) Šī saturam pievērsta uzmanība ierobežo atvieglojuma vispārīgo piemērošanas jomu. Apvienotā Karaliste ir veikusi 2006., 2009. un 2012. gadā valstī izlaisto spēļu analīzi, retrospektīvi piemērojot "kultūras testu" visām Apvienotās Karalistes ražotajām spēlēm, kas bija izlaistas šajā laikposmā. No 822 spēlēm, kas 2012. gadā tika izlaistas Apvienotajā Karalistē, tikai 74 spēles bija veidojuši Apvienotās Karalistes attīstītāji. 25,7 % (19 spēļu) būtu izturējuši "kultūras testu", ja tāds būtu veikts. Arī 2006. un 2009. gada pārbaude apliecināja, ka šādu spēļu attiecība pret Apvienotajā Karalistē attīstītajām spēlēm būtu ap 27 %, bet to attiecība pret visām Apvienotajā Karalistē izlaistajām spēlēm būtu no 3 līdz 4 %.
- (30) Apvienotā Karaliste uzskata, ka 25,7 % spēļu, kas ir izturējušas testu, ir diapazonā, ko Komisija apstiprināja Francijas videospēļu nodokļu atvieglojuma gadījumā⁽⁸⁾. Šajā lēmumā Komisija konstatēja, ka tas, ka ir atlasīti gandrīz 30 % spēļu, liecina, ka Francija ir noteikusi kritērijus, kuri garantē, ka to videospēļu saturs, kurām var piemērot nodokļu atvieglojumu, ir patiešām kultūrai atbilstošs. Līdzīgi Apvienotā Karaliste uzskata, ka videospēļu "kultūras tests" ir pietiekami ierobežojošs, lai nodrošinātu, ka atbalstu piešķir britu/Eiropas kultūrai atbilstošām videospēlēm.
- (31) Turklāt Apvienotā Karaliste ir piekritusi, ka sākotnēji shēma būs pilotprojekts pirmos četrus gadus un šo laiku izmantos, lai uzraudzītu atvieglojumu un nodrošinātu, kas tas tiek izmantots, kā paredzēts.

4. Sacensība par subsīdijām

- (32) Attiecībā uz Komisijas bažām par to, ka atbalsts varētu pastiprināt tādu sacensību par subsīdijām Savienībā, kas varētu nepamatoti izkropļot konkurenci, Apvienotā Karaliste norāda, ka šādu sacensību par subsīdijām varētu pierādīt daudzas dalībvalstis, kurās darbojas shēmas šo valstu pašmāju nozares konkurētspējas palielināšanai. Apvienotā Karaliste neuzskata, ka tā varētu notikt. Kaut arī nodokļu atvieglojumi varētu ietekmēt lēmumu par to, kur izvietot uzņēmējdarbību, atbalsts ir galvenokārt atbilde uz Kanādas, ASV un Dienvidkorejas nodokļu atvieglojumu. Francija pašlaik ir vienīgā cita dalībvalsts, kas piedāvā nodokļu atvieglojumu kultūrai atbilstošu videospēļu ražošanai.
- (33) Turklāt sacensība par subsīdijām būtu tikai ekonomiska sacensība, kas nekādā veidā neietekmētu kultūru. Divas vai vairākas valstis, kuras vēlas aizsargāt konkrētu kultūras produktu ražošanu (atbilstoši apstiprinātam "kultūras testam"), neveidotu sacensību par subsīdijām.
- (34) Piedāvātā atbalsta pasākuma mērķis ir aizsargāt britu/Eiropas kultūrai atbilstošu videospēļu ražošanu, un atbalsts nodrošinātu atvieglojumu tikai Apvienotajā Karalistē un Eiropā attīstītām videospēlēm un segtu tikai mazu daļu

⁽⁸⁾ Komisijas 2007. gada 11. decembra Lēmums 2008/354/EK par valsts atbalstu C 47/06 (ex N 648/05) – Francijas ieviestā nodokļa atlaide videospēļu veidošanai (OV L 118, 6.5.2008., 16. lpp.).

spēļu attīstīšanas kopējo izmaksu. Pēc apspriešanās ar nozares pārstāvjiem Apvienotā Karaliste lēš, ka tikai aptuveni 10 % britu/Eiropas kultūrai atbilstošu videospēļu budžets būs lielāks par 5 miljoniem mārciņu. Vairumam spēļu ar attīstīšanu saistītie izdevumi būs ievērojami mazāki.

V. ATBALSTA PASĀKUMA NOVĒRTĒJUMS

1. Valsts atbalsta esība

- (35) Saskaņā ar Līguma 107. panta 1. punktu par atbalstu, ko piešķirušas dalībvalstis, ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.
- (36) Atbalsts videospēļu ražošanai – pēc HMRC piekrišanas – nodokļu atvieglojuma veidā dod finansiālu priekšrocību uzņēmumiem spēļu ražošanas nozarē, ko finansē Apvienotās Karalistes Valsts kase. Tādēļ tas ir piešķirts no valsts līdzekļiem un ir attiecināms uz valsti. Šā pasākuma mērķis ir samazināt to uzņēmumu ražošanas izmaksas, kuri saņem atbalstu, un tā ir priekšrocība minētajiem uzņēmumiem. Tādējādi minētais atbalsts ir selektīvs, jo tas attiecas tikai uz videospēļu nozari Visbeidzot, tam ir ietekme uz tirdzniecību un konkurenci starp dalībvalstīm, jo spēles ražo citās dalībvalstīs un tirgo starptautiskajā tirgū. Attiecīgi tas ir valsts atbalsts saskaņā ar Līguma 107. panta 1. punktu.

2. Atbalsta saderība ar iekšējo tirgu

- (37) Attiecībā uz shēmas vispārīgu atbilstību Komisija norāda, ka Apvienotā Karaliste ir atcēlusi punktu par teritoriālo ierobežojumu, ko Komisija uzskatīja par problemātisku, ņemot vērā preču brīvu apriti un pakalpojumu brīvu sniegšanu iekšējā tirgū. Tā piekrita ierobežot apakšuzņēmēju izmaksas, kuru segšanai var izmantot atbalstu līdz 1 miljona mārciņu apmērā.
- (38) Komisija uzskata, ka pagaidām šis ierobežojums attiecīgajā gadījumā ir pieņemams, ņemot vērā ražošanas budžetu apmēru, apakšuzņēmēju izdevumu ierobežojums 1 miljona mārciņu apmērā diez vai būtiski ietekmēs apakšuzņēmējus. Apvienotā Karaliste paredz, ka lielākajai daļai "kultūras testu" izturējušo videospēļu ražošanas budžets būs mazāks par 1 miljonu mārciņu. Tikai aptuveni 10 % minēto videospēļu budžets varētu būt lielāks par 5 miljoniem mārciņu. Atkarībā no izmaiņām videospēļu ražošanas budžetos Apvienotajā Karalistē Komisija saglabā tiesības pārskatīt šo ierobežojumu saskaņā ar Apvienotās Karalistes uzņemtajām saistībām, kad par atbalsta pasākumu tiks ziņots atkārtoti četru gadu laikā pēc tā īstenošanas.
- (39) Apvienotā Karaliste pamato atbalstu spēļu attīstībai, apgalvojot, ka tas ir atbalsts kultūrai. Attiecīgi būtu jāveic novērtējums atbilstoši Līguma 107. panta 3. punkta d) apakšpunktam. Komisija nav izstrādājusi pamatnostādnes šā noteikuma piemērošanai attiecībā uz atbalstu spēlēm. Tomēr Paziņojumā par kinematogrāfiju ir minēta iespēja piešķirt atbalstu spēlēm. Šā paziņojuma 24. punktā ir noteikts, ka atbalsta pasākumus, kas paredzēti spēlēm, arī turpmāk izskatīs katrā gadījumā atsevišķi. Ja var pierādīt, ka atbalsta shēmas, kas paredzētas spēlēm ar kultūras vai izglītības mērķi, ir nepieciešamas, Komisija varētu piemērot Paziņojumā par kinematogrāfiju noteiktos atbalsta intensitātes kritērijus.
- (40) Tāpēc Komisijai ir jānovērtē pasākuma atbilstība tieši saskaņā ar Līguma 107. panta 3. punkta d) apakšpunktu. Tai būs jāpārbauda, vai pasākums veicina kultūru un vai tas neietekmē tirdzniecības nosacījumus un konkurenci Savienībā tādā apmērā, kas ir pretrunā kopīgajām interesēm. Tas nozīmē, ka tam ir jābūt piemērotam instrumentam šā mērķa sasniegšanai, konkrēti, ka bez šā atbalsta tirgus dalībniekiem nebūtu pietiekama stimula ražot vēlamā veida spēles. Attiecībā uz atbalsta samērīgumu analogiski var piemērot paziņojumā par kinematogrāfiju noteikto maksimālo atbalsta intensitāti. Divos lēmumos par spēļu atbalstu Francijā, kas minēti iepriekš 20. un 30. apsvērumā, Komisijai novērtēja kultūras mērķi un atbalsta nepieciešamību noteiktām videospēlēm.

a) *Kultūras veicināšana*

- (41) Lai Apvienotās Karalistes piedāvātais atbalsts spēlēm būtu saderīgs ar Līguma 107. panta 3. punkta d) apakšpunktu, tam ir jāveicina kultūra. Pamatojoties uz izmaiņām shēmā un Apvienotās Karalistes papildus iesniegtajiem pierādījumiem, Komisija ir apmierināta ar to, ka Apvienotā Karaliste piemēros patiesi selektīvu “kultūras testu”, lai nodrošinātu, ka atbalsts tiek piešķirts tikai kultūras veicināšanai saskaņā ar Līguma 107. panta 3. punkta d) apakšpunktu.
- (42) Pirmkārt, Komisija ņem vērā Apvienotās Karalistes iestāžu iesniegtos paskaidrojumus par testu, ko izmanto, lai noteiktu spēļu kultūras kvalitāti (skatīt 27.–29. apsvērumu): vairums piedāvātā “kultūras testa” punktu (līdz 20 punktiem no 31 punkta) attiecas uz kultūras saturu un spēles ieguldījumu. To vēl vairāk pastiprina noteikums par kultūras satura minimumu (“zelta punkta noteikums”), kas nodrošinās, ka tikai spēles ar pietiekamu skaitu punktu par kultūras saturu izturēs testu.
- (43) Šī saturam pievērstā uzmanība ierobežo atvieglojuma vispārīgo piemērošanas jomu. “Kultūras testa” simulācija, pamatojoties uz iepriekšējos gados izlaistajām spēlēm, atklāja, ka 26–27 % Apvienotajā Karalistē ražoto spēļu būtu izturējušas “kultūras testu”. Šāda testu nokārtojušo spēļu attiecība liecina, ka testam noteiktie kritēriji nodrošina, ka to videospēļu saturs, kurām var piemērot nodokļa atvieglojumu, ir patiešām kultūrai atbilstošs un ka tests ir pietiekami ierobežojošs, lai nodrošinātu, ka atbalstu piešķir britu/Eiropas kultūrai atbilstošām videospēlēm. Salīdzinājumam – savā 2007. gada lēmumā par Francijas videospēļu nodokļu atvieglojumu ⁽⁹⁾ Komisija konstatēja, ka tas, ka ir atlasīts gandrīz 30 % spēļu, liecina, ka tests bija pietiekami selektīvs.
- (44) Tādējādi ir novērstas sākotnējā lēmumā paustās šaubas. Tas, ka tikai aptuveni 27 % spēļu ir atlasītas, liecina, ka pasākuma mērķis ir nevis vienkārši mērķis sniegt atbalstu noteiktai nozarei, bet tas ir patiesi vērst uz kultūru. Tāpēc atbalsta pasākums patiešām atbilst mērķim veicināt kultūru.

b) *Pasākuma atbilstība, nepieciešamība un samērīgums*

- (45) Pamatojoties uz Līguma 107. panta 3. punkta d) apakšpunktu, videospēļu nodokļu atvieglojums būtu piemērots instruments noteiktā mērķa sasniegšanai. Valsts atbalsts citiem mērķiem, nevis šim kultūras mērķim, ļoti iespējams, veicinās ar nozari saistītos ražošanas mērķus. Komisija apstiprina, ka izstrādātais nodokļu atvieglojums faktiski ļauj novirzīt valsts atbalstu spēlēm ar kultūrai atbilstošu saturu un tāpēc tā ir piemērots rīks noteikto kultūras mērķu sasniegšanai.
- (46) Ņemot vērā spēļu tirgus ļoti dinamisko attīstību un pilnveidošanos, Apvienotās Karalistes iestādes iesniedza datus, lai pamatotu to, ka atbalsts ir nepieciešams, lai uzturētu samērīgu šādu spēļu produkciju, un ka bez atbalsta kultūrai atbilstošām spēlēm to ražošana un tirgus daļa būtiski samazinātos. Skaitļi liecina par britu kultūrai atbilstošu spēļu skaita pastāvīgu samazināšanos un to tirgus daļas strauju samazināšanos no 9 % attiecībā uz visām Apvienotajā Karalistē izlaistām spēlēm 2003. gadā līdz 4 % 2006. gadā, bet no 2009. gada līdz 2012. gadam tā bija 3 %.
- (47) Kultūrai nozīmīgu spēļu ražošanas izmaksas varētu būt līdzvērtīgas “pasaules spēļu” ražošanas izmaksām, taču to tirgus daļa ir ievērojami mazāka. Tāpēc to ražošana ietver lielāku ekonomisko risku. Tādējādi britu/Eiropas kultūrai atbilstošs saturs ir komerciāli mazāk dzīvotspējīgs nekā pasaules kultūrai atbilstošs saturs. Tāpēc tirgus izdara pastāvīgu spiedienu uz spēļu attīstītājiem Eiropā neuzsvērt Eiropas kultūras elementus savās spēlēs, lai tās varētu pārdot pasaules tirgū. Eiropas kultūrai atbilstošu spēļu attīstītājiem ir grūtāk iegūt privāto finansējumu.
- (48) Piedāvātais nodokļu atvieglojums varētu veicināt tādu videospēļu ražošanu, kurām ir kultūrai atbilstošs saturs, salīdzinājumā ar spēlēm, kas paredzētas vienīgi izklaidei, un tādējādi samazinātos ražošanas izmaksas videospēlēm ar kultūrai atbilstošu saturu. Tāpēc ir pamats secināt, ka pasākumam, visticamāk, būs pietiekami stimulējošs efekts atbilstoši tā mērķim.

⁽⁹⁾ Skatīt 8. zemsvītras piezīmi.

- (49) Turklāt atbalsta pasākums ir samērīgs, jo atbalsta intensitāte ir ierobežota līdz 25 % ražošanas izmaksu, kas ir radušās efektīvi, ražojot attiecīgās spēles. Tas ir mazāk nekā audiovizuālo materiālu ražošanai pieļaujamā atbalsta intensitāte 50 % saskaņā ar Paziņojuma par kinematogrāfiju 52. punkta 1. apakšpunktu, kas ir piemērojama analogiski, kamēr netiek pārkāpta pieļaujamā atbalsta intensitāte.
- (50) Visbeidzot, lai neietekmētu tirdzniecības nosacījumus un konkurenci Savienībā tādā apmērā, kas būtu pretrunā kopīgajām interesēm, pasākuma izraisītie konkurences kropļojumi un ietekme uz tirdzniecību būtu jākompensē ar tā pozitīvo ietekmi.
- (51) Saskaņā ar Apvienotās Karalistes un nozares pārstāvju iesniegtajiem skaitļiem 2012. gadā mazāk nekā 10 % Apvienotajā Karalistē izlaisto spēļu bija attīstītas Apvienotajā Karalistē. Apvienotajā Karalistē izlaisto atbilstošo spēļu tirgus daļa ir diezgan maza (4–5 %). Arī atbilstošo spēļu attiecība pret Apvienotajā Karalistē saražotajām videospēlēm ir diezgan maza – aptuveni 27 %.
- (52) Turklāt neviena no potenciāli ietekmētajām trešām personām nenorādīja uz pasākuma iespējamo negatīvo ietekmi. Tieši pretēji – videospēļu ražotāju asociācijas *TIGA* un *EGDF*, kuras iesniedza piezīmes pēc procedūras sākšanas, uzsvēra pasākuma mazo ietekmi attiecīgo valstu nozarēs un tā vispārīgo ietekmi, ņemot vērā konkurenci galvenokārt ar Ziemeļamerikas un Tālo Austrumu valstīm. Tāpēc sacensība par subsīdijām starp dalībvalstīm ir diezgan neiespējama.
- (53) Jebkurā gadījumā ir lietderīgi, ka Apvienotā Karaliste ierobežo shēmas ilgumu līdz četriem gadiem, lai varētu novērtēt tās piemērošanu un vēlreiz novērtēt kritērijus, ņemot vērā notikumus tirgū.
- (54) Līdz ar to Komisija secina, ka sākotnējā lēmumā paustās bažas ir novērstas. Tagad konkurences kropļojumi un pasākuma ietekme uz tirdzniecību starp dalībvalstīm ir ierobežota un nav pretrunā kopīgajām interesēm.

VI. SECINĀJUMS

- (55) Tādējādi Komisija uzskata, ka atbalsts neietekmēs atbalsta saņēmēju varas nepamatotu pastiprināšanos un netraucēs tirgus dalībnieku dinamiskajiem stimuliem, bet gan dažādos piedāvājumu tirgū. Tāpēc ir pamats secināt, ka pasākuma izraisītie konkurences kropļojumi un tirdzniecības ietekme būs ierobežota, tāpēc kopējais atbalsta novērtējums ir pozitīvs. Attiecīgi nodokļa atvieglojums videospēļu nozarei ir saderīgs ar iekšējo tirgu saskaņā ar Līguma 107. panta 3. punkta d) apakšpunktu,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Valsts atbalsta pasākums, ko Apvienotā Karaliste plāno īstenot videospēļu nozarē, veicot grozījumus 2009. gada Likumā par uzņēmumu nodokli, ir saderīgs ar iekšējo tirgu saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 107. panta 3. punkta d) apakšpunktu.

Attiecīgi ir atļauta šā atbalsta pasākuma īstenošana.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotajai Karalistei.

Briselē, 2014. gada 27. martā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja vietnieks
Joaquín ALMUNIA

KOMISIJAS LĒMUMS**(2014. gada 25. jūnijs)****par valsts atbalstu Nr. SA.20949 (C 23/06) – Polija – *Technologie Buczek****(izziņots ar dokumenta numuru C(2014) 4099)***(Autentisks ir tikai teksts poļu valodā)****(Dokuments attiecas uz EEZ)***(2014/765/ES)*

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

- (1) Komisija ar 2006. gada 7. jūnija vēstuli paziņoja Polijai par savu lēmumu uzsākt formālu izmeklēšanas procedūru saskaņā ar EK līguma 88. panta 2. punktu iepriekšminētajā valsts atbalsta lietā.
- (2) 2007. gada 23. oktobrī tika pieņemts Komisijas Lēmums 2008/344/EK ⁽¹⁾ ("lēmums"), kurā Komisija secināja, ka tērauda ražotāja *Technologie Buczek Group* ("TB Group") saņemtais valsts atbalsts nebija saderīgs ar kopējo tirgu, un lika Polijai atgūt šo atbalstu no TB Group veidojošajiem uzņēmumiem, t. i., mātesuzņēmuma *Technologie Buczek S.A.* ("TB") un tā meitasuzņēmumiem *Huta Buczek sp. z o.o.* ("HB") un *Buczek Automotive sp. z o.o.* ("BA"), proporcionāli reāli saņemtajam labumam.
- (3) BA 2008. gada 8. janvārī iesniedza pieteikumu Vispārējā tiesā par lēmuma daļēju atcelšanu. TB un HB iesniedza atsevišķus pieteikumus, bet vēlāk atsauca savas prasības.
- (4) Vispārējā tiesa ar 2011. gada 17. maija nolēmumu ⁽²⁾ atcēla lēmumu, ciktāl tas attiecas uz BA (skatīt sīkāku aprakstu 7. apsvērumā). Eiropas Savienības Tiesa 2013. gada 21. martā noraidīja Komisijas iesniegto Vispārējās tiesas sprieduma ⁽³⁾ pārsūdzību.
- (5) Lēmuma atcelšanas rezultātā, ciktāl tas attiecas uz BA, formālā izmeklēšanas procedūra C23/06 nav slēgta, un Komisijai bija jāatsāk minētā procedūra no tā brīža, kad notika nelikumīgā darbība.
- (6) Komisija pieprasīja informāciju no Polijas 2013. gada 22. aprīlī, 2013. gada 12. jūnijā un 2013. gada 27. novembrī, uz ko Polija atbildēja 2013. gada 8. maijā, 2013. gada 26. jūlijā un 2014. gada 10. februārī.

2. NOVĒRTĒJUMS

- (7) Tiesa atcēla:

— lēmuma 1. pantu, kurā paziņots, ka valsts atbalsts PLN 20 761 643 apmērā, kas nelikumīgi piešķirts TB Group, nav saderīgs ar kopējo tirgu,

⁽¹⁾ Komisijas Lēmums 2008/344/EK (2007. gada 23. oktobris) par valsts atbalsta pasākumu Nr. C 23/06 (ex NN 35/06), ko Polija īstenojusi tērauda ražotājam *Technologie Buczek Group* (OV L 116, 30.4.2008., 26. lpp.).

⁽²⁾ Lieta T-1/08, *Buczek Automotive sp. z o.o.*/Komisija, ECLI:EU: T:2011:216.

⁽³⁾ Lieta C-405/11 P, Komisija/*Buczek Automotive sp. z o.o.*, ECLI:EU:C:2013:186.

- lēmuma 3. panta 1. un 3. punktu, kurā noteiktas atbalsta summas, kas jāatgūst no *HB* un *BA* atsevišķi, ciktāl minētie punkti ir saistīti ar *BA* ⁽¹⁾,
- lēmuma 4. un 5. pantu, kuros ir iekļauti īstenošanas noteikumi, ciktāl šie panti attiecas uz *BA*.
- (8) Tā kā lēmuma 1. pants attiecas uz *TB Group* kopumā, bet atlikušie atceltie panti izceļ *BA*, Komisija uzskata par nepieciešamu vispirms atgādināt, cik lielā mērā lēmuma atcelšana ietekmē citus *TB Group* dalībniekus, t. i., *TB* un *HB*.
- (9) Komisija atgādina par spriedumu lietā T-227/95 (*AssiDomän Kraft Products* un citi/Komisija, *Recueil* 1997, II-01185. lpp., 59. un 60. punkts), kurā Tiesa sprieda, ka tad, ja [Komisijas lēmuma] adresāts nolemj iesniegt prasību par atcelšanu, Kopienas tiesa izskata tikai tos lēmuma elementus, kas attiecas uz minēto adresātu. No otras puses, lēmuma neapstrīdētie elementi, kas attiecas uz citiem adresātiem, nav daļa no izskatāmā jautājuma strīdā, kuru Tiesa ir aicināta izskatīt. Prasībā par atcelšanu Tiesa var taisīt spriedumu tikai par izskatāmo jautājumu strīdā, kuru puses tai iesniegušas. Lēmumu var atcelt tikai attiecībā uz tiem adresātiem, kuru prasības Tiesā ir bijušas sekmīgas.
- (10) Kā minēts iepriekš 3. apsvērumā, *TB* un *HB* atsauc savas prasības Vispārējā tiesā, un tādējādi lēmums ir kļuvis galīgs attiecībā uz šiem uzņēmumiem, tostarp Polijas pienākumu atgūt nelikumīgo atbalstu. Polijas iestādes ir apstiprinājušas, ka *TB* atmaksāja PLN 13 963 560,74, kas veido pilnu no *TB* atgūstamā atbalsta summu, kā arī daļu no atbalsta, kas atgūstams no *HB*. *HB* tika pasludināts par maksātnespējīgu, un visas attiecīgās publiskās pārvaldes iestādes reģistrēja savas prasības attiecībā uz bankrotējušā uzņēmuma īpašumu kopumu. Likvidācijas procedūra tiek īstenota. Polijas iestādes ir apstiprinājušas, ka pēc lēmuma atcelšanas *TB* atmaksātais atbalsts tam nav atdots un prasības pret *HB* nav dzēstas no bankrotējušā uzņēmuma īpašumu kopuma.
- (11) Šo iemeslu dēļ formālā izmeklēšanas procedūra joprojām ir atvērta tikai attiecībā uz *BA*.
- (12) Komisija ņem vērā informāciju no Polijas, ka *BA* tika pasludināts par bankrotējušu 2012. gada 28. septembrī un svītrots no uzņēmumu komercreģistra 2012. gada 16. novembrī.
- (13) Polija informēja Komisiju, ka *BA* aktīvi, kas veidoja bankrotējušā uzņēmuma īpašumu kopumu, tika pārdoti atsevišķi (nevis kā uzņēmums vai tā organizēta daļa) konkursa procedūrās, kuras nodrošina tirgus cenas. *BA* darbinieki, tā piegādātāji vai klienti netika pārcelti uz pārpircējiem uzņēmumiem veidā, kas varētu norādīt uz *BA* saimniecisko nepārtrauktību.
- (14) Polija arī informēja Komisiju, ka bankrota procesa gaitā administrators likvidēja visus *BA* aktīvus. Pēc procesa slēgšanas vairs nav atlikuši *BA* aktīvi, kurus citi uzņēmumi varētu potenciāli iegūt.
- (15) Balstoties uz šiem elementiem, Komisija secina, ka nav uzņēmumu, kurus varētu uzskatīt par *BA* saimnieciskajiem pēctečiem.
- (16) Līdz ar to šajā lietā formālā izmeklēšanas procedūra vairs nav lietderīga, jo pat tad, ja tiktu paziņots, ka atbalsts nav saderīgs ar iekšējo tirgu, nebūtu iespēju atgūt minēto atbalstu,

⁽¹⁾ Ar lēmuma 3. panta 1. punktu Polijai tiek likts atgūt šādu 1. pantā minēto atbalstu: PLN 13 578 115 no *HB* un PLN 7 183 528 no *BA*. Ar 3. panta 3. punktu Polijai tika likts atgūt arī procentus par šīm summām.

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Ar šo tiek slēgta formālā izmeklēšanas procedūra saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta 2. punktu, kas tika uzsākta 2006. gada 7. jūnijā un kas joprojām ir atklāta attiecībā uz *Buczek Automotive sp. z o.o.* pēc Vispārējās tiesas 2011. gada 17. maija sprieduma lietā T-1/08, kas apstiprināts ar Eiropas Savienības Tiesas 2013. gada 21. marta spriedumu lietā C-405/11P, jo procedūra ir zaudējusi mērķi pēc *Buczek Automotive sp. z o.o.* likvidēšanas.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Polijas Republikai.

Briselē, 2014. gada 25. jūnijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja vietnieks
Joaquín ALMUNIA

KOMISIJAS LĒMUMS**(2014. gada 9. jūlijs)****par atbalsta shēmu SA.18042 (2013/C) (ex MX 17/2009) (ex NN 61/2004)****[ko īstenojusi Spānija] par biodegvielas atbrīvošanu no akcīzes nodokļa***(izziņots ar dokumenta numuru C(2014) 4530)***(autentisks ir tikai teksts spāņu valodā)****(Dokuments attiecas uz EEZ)****(2014/766/ES)**

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo apakšpunktu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc ieinteresēto pušu uzaicināšanas saskaņā ar minētajām normām ⁽¹⁾ iesniegt savas piezīmes un ņemot vērā šādas piezīmes,

tā kā:

I. PROCEDŪRA

- (1) Kopš 2006. gada Konkurences ģenerāldirektorāts ik gadu veic *ex-post* uzraudzību attiecībā uz vairākiem tās izraudzītiem, dalībvalstu īstenotiem atbalsta pasākumiem. Spānijas atbalsta shēma par biodegvielas atbrīvošanu no akcīzes nodokļa (lieta Nr. NN 61/2004) tika apstiprināta ar Komisijas 2006. gada 6. jūnija lēmumu C(2006) 2293. Šī shēma tika iekļauta 2009./2010. gada uzraudzības pasākumā (atsauces Nr. MX 17/2009), kura ietvaros Komisija pārbaudīja, kā dalībvalstis bija īstenojušas atsevišķas izraudzītas 2009. gadā pastāvējušās shēmas.
- (2) Komisija nolēma šo atbalsta shēmu iekļaut arī 2011./2012. gada uzraudzības pasākumā, kura ietvaros Komisija pārbaudīja, kā dalībvalstis bija īstenojušas atsevišķas izraudzītas laikposmā no 2009. līdz 2010. gadam pastāvējušās shēmas.
- (3) Ņemot vērā informāciju, ko uzraudzības pasākuma laikā iesniedza Spānija, Komisijai radās šaubas, vai Spānijas iestādes šo shēmu bija īstenojušas pienācīgi. Līdz ar to tā nolēma uzsākt procedūru, kas paredzēta Līguma par Eiropas Savienības darbību (LESD) 108. panta 2. punktā. Komisija ar savu 2013. gada 17. jūlija vēstuli informēja Spāniju par savu lēmumu.
- (4) Spānija savus apsvērumus iesniedza 2013. gada 20. septembrī.
- (5) Komisijas lēmums par formālās izmeklēšanas procedūras sākšanu 2014. gada 7. februārī tika publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*. ⁽²⁾ Komisija uzaicināja ieinteresētās puses sniegt savus komentārus.
- (6) Komisija 2014. gada 5. martā saņēma komentārus no Spānijas Atjaunojamās enerģijas ražotāju apvienības biodegvielas nodaļas (APPA Biocarburantes). Tie tika pārsūtīti Spānijai, kurai tika dota iespēja paust savu nostāju. Spānijas iestādes 2014. gada 6. maijā norādīja, ka tās nevēlas komentēt no trešām personām saņemtos apsvērumus.

⁽¹⁾ OV C 37, 7.2.2014., 44. lpp.⁽²⁾ Sk. 1. zemsvītras piezīmi.

II. DETALIZĒTS PASĀKUMA APRAKSTS

- (7) Atbalsta shēma NN 61/2004 (biodegvielas atbrīvošana no akcīzes nodokļa) paredz, ka ogļūdeņražiem tiek piemērota Spānijas nodokļa nulles likme. Tā attiecas uz etilspirtu, kas izgatavots no lauksaimniecības vai dārzeņu izcelsmes produktiem un ietilpst KN koda 2207 20 sastāvā (bioetanols), metilspirtu, kas iegūts no lauksaimniecības vai dārzeņu izcelsmes produktiem un ietilpst KN koda 2905 11 00 sastāvā (metanols), kā arī produktiem, kas ietilpst KN kodu 1507, 1508, 1510, 1511, 1512, 1513, 1514, 1515 un 1518 sastāvā.
- (8) Nodokļa nulles likme šiem produktiem tika piemērota neatkarīgi no tā, vai tie tika izmantoti tādi, kādi tie ir, vai arī pēc to ķīmiskas modificēšanas. Gadījumos, kad biodegviela tika samaisīta ar cita veida degvielu, samazinātā likme tika piemērota vienīgi tai maisījuma daļai, ko veido biodegviela. Samazinātā akcīzes nodokļa likme biodegvielai bija piemērojama neatkarīgi no tās ģeogrāfiskās izcelsmes.
- (9) Komisija šo shēmu apstiprināja 2006. gada 6. jūnijā, un tās darbība beidzās 2012. gada 31. decembrī.⁽³⁾
- (10) Uzraudzības pasākuma laikā Spānijas iestāžu sniegtās informācijas novērtējums radīja šaubas, vai šī shēma 2009. un 2010. gadā bija īstenota atbilstoši Komisijas lēmumam. Turklāt pastāvēja bažas, ka Spānija 2010. gadā atbalsta saņēmējiem varētu būt sniegusi pārmērīgu kompensāciju. Komisijas bažas tika izklāstītas tās 2013. gada 17. jūlija lēmuma 13.–29. punktā.
- (11) Komisija lūdza Spāniju:
- a) sniegt pierādījumus par to, ka 2009. un 2010. gadā shēma tika īstenota pareizi;
 - b) sniegt pierādījumus par to, ka 2010. gadā par bioetanolu nav veikta pārmērīga kompensācija, vai, ja tāda ir bijusi, paskaidrot, kādi pasākumi tika veikti, lai novērstu pārmērīgu kompensāciju nākamajos gados;
 - c) iesniegt gada pārskatus par visu shēmas darbības laiku.

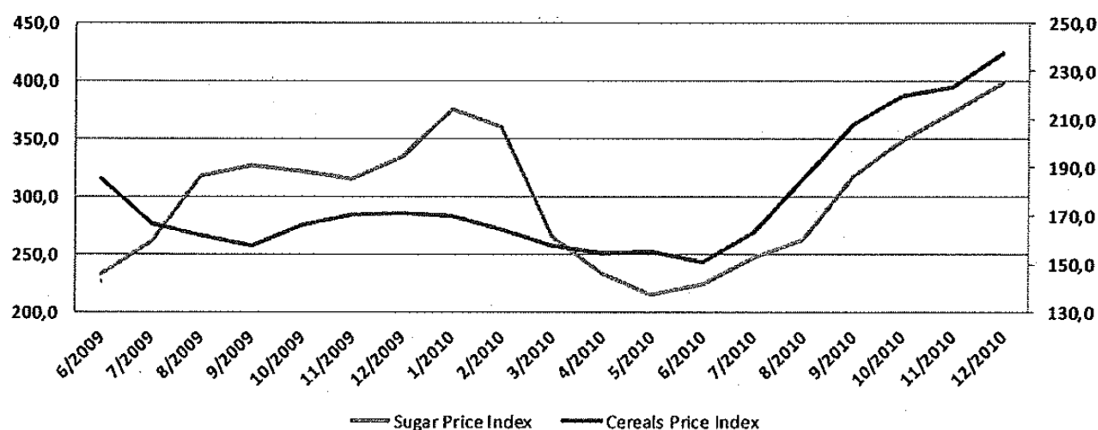
III. IEINTERESĒTO PUŠU KOMENTĀRI

- (12) Komisija 2014. gada 5. martā saņēma komentārus no APPA *Biocarburantes*. Komentāri ir ļoti līdzīgi Spānijas iestāžu komentāriem (sk. IV sadaļu). APPA *Biocarburantes* apgalvo, ka shēma bija īstenota pareizi.
- (13) Ja biodegvielas izmaksas salīdzina ar fosilās degvielas cenu degvielas uzpildes stacijās (pirms nodokļiem), šķiet, visā laikposmā ir konstatējama nepilna kompensācija gan par bioetanolu, gan par biodīzeli (izņemot 2010. gadu (par bioetanolu) un 2012. gadu (par biodīzeli)). APPA *Biocarburantes* apgalvo, ka šī metodoloģija ir nepareiza, jo fosilās degvielas cena degvielas uzpildes stacijās (pirms nodokļiem) ietver arī visas degvielas transportēšanas un izplatīšanas izmaksas – līdz brīdim, kad produkts sasniedz galapatērētāju, savukārt minētajā salīdzinošajā analizē šādas loģistikas izmaksas biodegvielas izmaksās nav iekļautas. Tā uzskata, ka piemērotāks būtu biodegvielas ražošanas izmaksu salīdzinājums ar pasaules tirgū kotētām fosilās degvielas cenām. Šādas metodoloģijas izmantojums nepārprotami liecinot par to, ka shēmas darbības laikā nepilnā kompensācija par biodegvielu bija pieaugusi un ka nebija neviena pārmērīgas kompensācijas gadījuma.
- (14) Visbeidzot, APPA *Biocarburantes* apgalvo, ka, pat ja biodegvielas izmaksas tiktu salīdzinātas ar fosilās degvielas cenu degvielas uzpildes stacijās (pirms nodokļiem), abas vienreizējās situācijas, kurās, iespējams, ir notikusi pārmērīga kompensācija, bija tikai īslaicīgas, un to cēlonis bija biodegvielai piemērojamās nodokļu atbalsta shēmas būtība (absolūtais daudzums tika noteikts *ex ante*, bet novērtēšana notika *ex post*) un lauksaimniecības izejvielu ļoti svārstīgās cenas (kas ir biodegvielas ražošanas izmaksu galvenā sastāvdaļa). Shēmai neesot nepieciešamas korekcijas: attiecībā uz bioetanolu nākamajos gados (2011. un 2012.) nekas neliecinot par eventuālu pārmērīgu kompensāciju, bet attiecībā uz biodīzeli eventuāla pārmērīga kompensācija tika konstatēta pēdējā (2012.) gadā. Turklāt korekcijas par nākamajiem gadiem neesot bijušas iespējamās, jo shēmas darbība bija beigusies.

⁽³⁾ OV C 219, 12.9.2006., 3. lpp.

IV. KOMENTĀRI NO SPĀNIJAS

- (15) Spānijas iestādes savus komentārus iesniedza 2013. gada 20. septembrī. 2014. gada 6. maijā tās norādīja, ka nevēlas komentēt tām pārsūtītos trešo personu apsvērumus.
- (16) Savā 2013. gada 20. septembra vēstulē Spānijas iestādes sniedza informāciju par bioetanola un biodīzeļa ražošanas izmaksām, kā arī datus par fosilās degvielas cenām laikposmā no 2004. līdz 2012. gadam. Vienlaikus tās iesniedza tabulas, kurās biodegvielas izmaksas ir salīdzinātas ar fosilās degvielas cenu degvielas uzpildes stacijās (pirms nodokļiem). Šīs tabulas ir iekļautas pielikumā.
- (17) Attiecīgajās tabulās atspoguļotie dati un analīze ir balstīti uz šādiem pieņēmumiem:
- a) Viss ir balstīts uz reāliem datiem par Spānijas rūpnīcu ikgadējām ražošanas izmaksām; tiem ir pieskaitīta ražošanas peļņas norma (marža) 5 % apmērā. Ir veikta korekcija, izmantojot Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/28/EK ⁽⁴⁾ III pielikumā iekļautos datus, proti, 1,52 un 1,09 attiecīgi bioetanola un biodīzeļa gadījumā (jo biodegviela enerģētiskās vērtības ziņā atšķiras no fosilās degvielas, ar kuru tā ir sajaukta).
 - b) Šīs izmaksas ir salīdzinātas ar datiem par to degvielas veidu cenām, kurus tie aizstāj, t. i., par benzīnu un dīzeli. Cena ir šā degvielas veida cena degvielas uzpildes stacijās (pirms nodokļiem) un tādēļ tā ietver bruto maržu par komerciālo izplatīšanu. Starpība starp biodegvielas ražošanas izmaksām un aizstātās fosilās degvielas izmaksām ir maksimālā kompensācijas marža.
 - c) Piemērotā reālā kompensācija ir ekvivalenta akcīzes nodoklim par minerāleļļām, kas atbilstu bioetanolam un biodīzeļim. Ja nebūtu atbrīvojuma, tad likme, kas aplūkotajiem produktiem tiek piemērota kā akcīzes nodoklis par minerāleļļām, būtu bijusi likme, ko piemēro attiecīgi benzīnam vai dīzeļim ⁽⁵⁾.
- (18) Balstoties uz attiecīgajiem datiem, Spānija norāda, ka par laikposmu no 2004. līdz 2012. gadam var konstatēt, ka ir uzkrājusies nepilnā kompensācija par abiem biodegvielas veidiem (EUR 455,96/1 000 l par biodīzeļi un EUR 897,22/1 000 l par bioetanolu). Ja katru gadu aplūko atsevišķi, nepilno kompensāciju joprojām varot konstatēt attiecībā uz visiem gadiem, izņemot divus gadus – 2010. gadu par bioetanolu un 2012. gadu par biodīzeļi.
- (19) Attiecībā uz bioetanolu Spānija paskaidro, ka, iespējams, 2010. gadā konstatējamās pārmērīgās kompensācijas cēlonis bija vienreizējs izejvielu, it īpaši lauksaimniecības izejvielu, cenu kritums laikā no 2010. gada janvāra līdz jūnijam. Tādēļ tā esot bijusi vienreizēja, atpakaļ pavēršama un neparedzama situācija, kas turklāt nākamajā gadā līdz ar izejvielu cenu pieaugumu tika automātiski koriģēta. Tādēļ Spānijas iestādēm neesot bijis iemesla rīkoties. Tās iesniedza detalizētu informāciju par izejvielu cenu izmaiņām, kā arī grafisku attēlu, kurā ilustrēta cukura cenu indeksa un graudaugu cenu indeksa attīstības tendence (2002.–2004. gada bāze = 100).

Izejvielu cenu izmaiņas laikposmā no 2009. līdz 2011. gadam ⁽⁶⁾

Avots: www.fao.org

⁽⁴⁾ Eiropas Parlamenta un Padomes 2009. gada 23. aprīļa Direktīva 2009/28/EK par atjaunojamo energoresursu izmantošanas veicināšanu un ar ko groza un sekojoši atceļ Direktīvas 2001/77/EK un 2003/30/EK (OV L 140, 5.6.2009., 16. lpp.).

⁽⁵⁾ Bioetanola gadījumā šī summa bija EUR 371,69 par 1000 litriem laikposmā no 2004. līdz 2009. gadam un EUR 400,69 par 1000 litriem laikposmā no 2009. līdz 2012. gadam. Attiecībā uz biodīzeļi piemērotās likmes bija EUR 269,89 par 1000 litriem laikposmā no 2004. līdz 2006. gadam, EUR 278 par 1000 litriem laikposmā no 2007. līdz 2009. gadam un EUR 307 par 1000 litriem laikposmā no 2009. līdz 2012. gadam.

⁽⁶⁾ Grafiskā attēla labajā malā cukura cenu indeksu apzīmējošā līnija atrodas zemāk, bet graudaugu cenu indeksa līnija – augstāk.

- (20) Attiecībā uz biodīzeli Spānija paskaidro, ka, iespējams, 2012. gadā notika pārmērīga kompensācija, taču minētā gada 31. decembrī beidzās atbalsta shēmas darbība.
- (21) Spānija apgalvo, ka cena, kas šajā metodoloģijā izmantota kā atsaucis cena attiecībā uz aizstāto degvielas veidu – cena degvielas uzpildes stacijās (pirms nodokļiem) – bija visstriktākais no pieejamajiem variantiem, un ka piemērotāks būtu salīdzinājums ar kādu vērtību, kas ir tuvāka šo produktu cenām pasaules tirgū. Spānijas iestādes iesniedza arī tabulas, kurās biodegvielas izmaksas ir salīdzinātas ar fosilās degvielas cenu pasaules tirgū, un uzsvera, ka šajā gadījumā attiecībā uz biodīzeli pārmērīgu kompensāciju nevar konstatēt nevienā aplūkotajā gadā, savukārt attiecībā uz bioetanolu eventuālā pārmērīgā kompensācija bija neievērojama (EUR 2 par 1 000 l – salīdzinājumā ar EUR 142,13 par 1 000 l, ja par atsaucis cenu izmanto fosilās degvielas cenu degvielas uzpildes stacijās (pirms nodokļiem)). Uzkrātā nepilnā kompensācija esot vairākas reizes augstāka nekā tad, ja izmanto iepriekšējo metodoloģiju.
- (22) Spānijas iestādes paskaidro, ka tās saskaņā ar Padomes Direktīvu 2008/118/EK (7) ziņoja par visām komercsabiedrībām, kas ražoja, apstrādāja, glabāja, saņēma un nosūtīja ar akcīzes nodokli apliekamās preces.
- (23) Minētās direktīvas 4. panta 1. punktā “apstiprināts noliktavas turētājs” ir definēts kā fiziska vai juridiska persona, kurai dalībvalsts kompetentās iestādes devušas atļauju, veicot savu darbību, ražot, pārstrādāt, glabāt, saņemt vai sūtīt akcīzes preces saskaņā ar atliktās nodokļa maksāšanas režīmu akcīzes preču noliktavā. Direktīvas 8. pantā ir noteikts, ka apstiprinātais noliktavas turētājs ir atbildīgs par akcīzes nodokļa samaksu.
- (24) Spānijas iestādes paskaidro, kādēļ tās informāciju saistībā ar nodokli ir iesniegušas tikai par vienu no divām komercsabiedrībām, kas bija parakstījušas apakšuzņēmuma līgumu, lai no sojas un palmu eļļas ražotu taukskābes metilesterus (FAME). Tā kā šajā līgumā ir runa par produktiem, kuru glabāšana, aprīte un uzraudzība ir apliekama ar akcīzes nodokli, tam ir piemērojama Direktīva 2008/118/EK. Spānijas iestādes norāda, ka produkta īpašnieks neietilpst direktīvas 4. panta 1. punktā izklāstītās termina “apstiprināts noliktavas turētājs” definīcijas tvērumā.

V. PASĀKUMA NOVĒRTĒJUMS

- (25) Komisija savā lēmumā lietā NN 61/2004 jau ir secinājusi, ka izskatāmais pasākums ir uzskatāms par atbalstu LESD 107. panta izpratnē. Komisija šo atbalsta shēmu izvērtēja, pamatojoties uz 2001. gada Kopienas pamatnostādņiem par valsts atbalstu vides aizsardzībai (8) un secināja, ka tā ir saderīga ar iekšējo tirgu.
- (26) Tagad Spānijas iestādes Konkurences ģenerāldirektorātam ir iesniegušas detalizētu informāciju, tai skaitā nozīmīgus datus par bioetanola un biodīzeļa ražošanas izmaksām visā shēmas darbības laikā. Ja biodegvielas ražošanas izmaksas salīdzina ar fosilās degvielas cenām degvielas uzpildes stacijās (pirms nodokļiem), kas skatāmas šā lēmuma pielikumā iekļautajās tabulās, tad divos gadījumos var konstatēt pārmērīgu kompensāciju – attiecībā uz 2010. gadu (par bioetanolu) un 2012. gadu (par biodīzeli).
- (27) Attiecībā uz Spānijas ierosināto alternatīvo metodoloģiju, kurā kā atsaucis cenu izmanto fosilās degvielas cenu pasaules tirgū, Komisija konstatē, ka šāda metodoloģija atšķiras no tās, ko Spānija ierosināja un Komisija izmantoja, novērtējot atbalsta pasākumu NN 61/2004. Tā kā Komisija pārbauda, vai Spānija atbalsta shēmu ir īstenojusi pareizi un atbilstoši lēmumam, ar ko tā tika apstiprināta lietā NN 61/2004, nevar piekrist ierosinātās alternatīvās metodoloģijas izmantošanai.
- (28) Vienlaikus Komisija atzīmē, ka nevar konstatēt tendenci, ka pārmērīgā kompensācija būtu pastāvējusi ilgstoši. Arī tad, ja atbalstu aplūko visā shēmas darbības laikposmā, nekas neliecina par vispārēju pārmērīgu kompensāciju. Komisija ņem vērā Spānijas sniegtos paskaidrojumus (sk. 18., 19., 20. un 22. punktu).
- (29) Attiecībā uz bioetanolu Komisija uzskata, ka nebija nepieciešams izlīdzinoši koriģēt pārmērīgo kompensāciju. Šajā lietā Spānija ir spējusi pierādīt, ka pārmērīgā kompensācija tika izlīdzināta, pateicoties galvenokārt tam, ka pēc 2010. jūnija ievērojami palielinājās izejvielu cenas. Tiek tiešām, attiecībā uz 2011. un 2012. gadu nekādu pārmērīgu kompensāciju par bioetanolu nevar konstatēt.

(7) Padomes 2008. gada 16. decembra Direktīva 2008/118/EK par akcīzes nodokļa piemērošanas vispārēju režīmu, ar ko atceļ Direktīvu 92/12/EEK (OV L 9, 14.1.2009., 12. lpp.).

(8) OV C 37, 3.2.2001., 3. lpp.

- (30) Attiecībā uz biodīzeli Komisija norāda, ka pārmērīgu kompensāciju nelielā apmērā – EUR 41,85/1 000 l – var konstatēt 2012. gada datos. Šī pārmērīgā kompensācija notika laikā, kad atbalsta pasākums un, konkrētāk, atbalsta apjoms tika uzturēts nemainīgs. Šo situāciju izraisīja ārēji, ar shēmu nesaistīti faktori, konkrētāk, straujš fosilā dīzeļa cenas pieaugums Spānijā. Komisija konstatē, ka dīzeļa cena 2012. gadā bija par 8 % augstāka nekā 2011. gadā, par 36 % augstāka nekā 2010. gadā un par 71 % augstāka nekā 2009. gadā. Salīdzinājumam – biodīzeļa ražošanas izmaksas 2012. gadā bija tādas pašas kā 2011. gadā, par 16 % augstākas nekā 2010. gadā reģistrētās un par 25 % augstākas nekā 2009. gadā. Komisija arī konstatē, ka 2012. gada beigās beidzās shēmas darbība un ka tādejā atbrīvojumu no akcīzes nodokļa nebija iespējams pielāgot, lai novērstu turpmāku pārmērīgu kompensāciju, kā paredzēts Komisijas lēmuma 19. punktā lietā NN 61/2004. Komisija arī konstatē, ka šīs shēmas ietvaros atbalsts netika piešķirts nedz 2013. gadā, nedz pēc tam. Visbeidzot, kā paskaidrots 28. punktā, ja ņem vērā arī datus par 2012. gadu, tad nevar konstatēt pārmērīgu kompensāciju par visu shēmas darbības laika posmu. Līdz ar to tas ir uzskatāms par apliecinājumu tam, ka Spānija varēja balstīties uz shēmā paredzēto *ex-ante* aprēķina metodi.
- (31) Apsvērusi Spānijas sniegto papildu informāciju, Komisija uzskata, ka Spānija nav pārkāpusi pienākumu izpildīt savas saistības, kas noteiktas Komisijas lēmuma 19. punktā lietā NN 61/2004.
- (32) Balstoties uz Spānijas sniegtajiem paskaidrojumiem par Padomes Direktīvas 2008/118/EK piemērošanu, Komisija piekrīt tam, ka Spānijas iestādes ir pienācīgi ziņojušas par visām attiecīgajām komercsabiedrībām.

VI. SECINĀJUMS

- (33) Komisija atzīst, ka atbalsta shēmu NN 61/2004 Spānija ir īstenojusi pareizi un atbilstoši Komisijas lēmumam, ar kuru tā tika apstiprināta,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU:

1. pants

Spānijas īstenotā valsts atbalsta shēma NN 61/2004 ir saderīga ar iekšējo tirgu LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta izpratnē un ir tikusi īstenota pareizi un atbilstoši Komisijas lēmumam lietā NN 61/2004.

2. pants

Šis lēmums ir adresēts Spānijas Karalistei.

Briselē, 2014. gada 9. jūlijā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja vietnieks
Joaquín ALMUNIA

1. tabula

Bioetanola ražošanas izmaksas Spānijā

Bioetanola ražošanas izmaksas Spānijā											
EUR/1 000 litri		2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.		2010.	2011.	2012.
Izejvielas	(+)	[... (*)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]		[...]	[...]	[...]
Darbspēks	(+)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]		[...]	[...]	[...]
Nolietojums	(+)										
Mainīgās un finanšu izmaksas	(+)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]		[...]	[...]	[...]
Transports un izplatīšana	(+)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]		[...]	[...]	[...]
Ieņēmumi no blakusproduktiem	(−)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]		[...]	[...]	[...]
Tiešais atbalsts	(−)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]		[...]	[...]	[...]
Ražošanas kopējās izmaksas		603	692	672	582	602	581		510	688	763
Ražošanas peļņas norma (marža) (5 %)	(+)	30	35	34	29	30	29		26	34	38
Atšķ. enerģētiskās vērtības korekcijas faktors	(+)	329	378	367	318	329	317		278	376	417
Bioetanola kopējās izmaksas (pirms nodokļiem)	(B)	962	1 104	1 073	929	961	927		814	1 098	1 218
Benzīna (oktānskaitlis 95) izmaksas (pirms nodokļiem)	(P)	351,8	427,0	483,3	497,0	560,8	436,7		555,4	674,6	741,0
Maksimālā kompensācijas norma	(M) = (B) − (P)	610,6	677,4	589,2	431,9	400,0	490,6		258,6	423,4	476,7
Akcīzes nodoklis par minerālējām (AME)	(AME)	371,7	371,7	371,7	371,7	371,7	371,7	400,7	400,7	400,7	400,7
Nepilnā kompensācija (N)	(N) = (M) − (AME)	238,90	305,74	217,52	60,18	28,30	118,89	89,89	− 142,13	22,76	76,06

Avots: Spānijas iestādes

(*) Komerccnoslēpums.

2. tabula

Biodīzeļa ražošanas izmaksas Spānijā

Biodīzeļa ražošanas izmaksas Spānijā											
EUR/1 000 litri		2004.	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.		2010.	2011.	2012.
Izejvielas	(+)	[...] (*)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]		[...]	[...]	[...]
Darbaspēks	(+)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]		[...]	[...]	[...]
Nolietojums	(+)										
Mainīgās un finanšu izmaksas	(+)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]		[...]	[...]	[...]
Transports un izplatīšana	(+)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]		[...]	[...]	[...]
Ieņēmumi no blakusproduktiem	(−)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]		[...]	[...]	[...]
Tiešais atbalsts	(−)	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]	[...]		[...]	[...]	[...]
Ražošanas kopējās izmaksas		553	744	710	762	992	733		791	917	918
Ražošanas peļņas norma (marža) (5 %)	(+)	28	37	36	38	50	37		40	46	46
Atšķ. enerģētiskās vērtības korekcijas faktors	(+)	52	70	67	72	94	69		75	87	87
Biodīzeļa kopējās izmaksas (pirms nodokļiem)	(B)	633	852	813	872	1 135	839		905	1 050	1 051
Gāzeļļas A izmaksas (pirms nodokļiem)	(P)	355,0	476,0	521,7	524,9	672,8	459,0		576,5	727,9	785,5
Maksimālā kompensācijas norma	(M) = (B) − (P)	277,9	375,5	290,9	347,2	462,5	379,9	379,9	328,8	321,6	265,2
Akcīzes nodoklis par minerāleļļām	(AME)	269,86	269,86	269,86	278	278	278	307	307	307	307
Nepilnā kompensācija (N)	(N) = (M) − (AME)	8,05	105,65	21,04	69,21	184,54	101,92	72,92	21,80	14,61	− 41,85

Avots: Spānijas iestādes

(*) Komerccnoslēpums.

KOMISIJAS LĒMUMS**(2013. gada 23. jūlijs)****par valsts atbalstu SA.35062 (13/N-2), ko Portugāle īstenojusi attiecībā uz *Caixa Geral de Depósitos* grupu***(izziņots ar dokumenta numuru C(2013) 4801)***(Autentisks ir tikai teksts angļu valodā)****(Dokuments attiecas uz EEZ)***(2014/767/ES)*

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc uzaicinājuma ieinteresētajām personām iesniegt savas piezīmes saskaņā ar iepriekš minētajiem noteikumiem ⁽¹⁾,

tā kā:

1. PROCEDŪRA

- (1) Portugāles Republika (turpmāk – Portugāle) 2012. gada 28. jūnijā paziņoja rekapitalizācijas pasākumus attiecībā uz *Caixa Geral de Depósitos*, S.A. (turpmāk – CGD vai banka).
- (2) Komisija 2012. gada 18. jūlijā pieņēma lēmumu lietā SA.35062 (12/NN) (turpmāk – glābšanas lēmums) ⁽²⁾ atļāva CGD rekapitalizāciju, ko 2012. gada 29. jūnijā īstenoja kā glābšanas atbalstu.
- (3) Ar 2012. gada 27. septembra e-pastu Portugāle informēja Komisiju, ka *Caixa Geral Finance Limited* (turpmāk – CGDF), kas ir CGD saistīts uzņēmums, nākamajā dienā izmaksās dividendes beztermiņa nekumulatīvo privilēģēto akciju turētājiem.
- (4) CGDF 2012. gada 28. septembrī izmaksāja dividendes.
- (5) Komisija 2012. gada 18. decembrī pieņēma lēmumu lietā SA.35062 (12/NN) (turpmāk – procedūras sākšanas lēmums) ⁽³⁾, ar kuru uzsāka formālo izmeklēšanas procedūru par glābšanas atbalsta neatbilstīgu izmantošanu saskaņā ar 16. pantu Padomes 1999. gada 22. marta Regulā (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus Līguma par Eiropas Savienības darbību 108. panta piemērošanai ⁽⁴⁾.
- (6) Publicējot minēto lēmumu, Komisija aicināja ieinteresētās personas iesniegt piezīmes par Komisijas provizorisko secinājumu, ka dividenžu izmaksa bija glābšanas lēmuma noteikumu pārkāpums, bet nav saņēmusi nekādas ar to saistītas piezīmes.
- (7) Steidzamības dēļ Portugāle izņēmuma kārtā piekrīt, ka šo lēmumu pieņem angļu valodā.

⁽¹⁾ OV C 116, 23.4.2013., 13. lpp.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/competition/state_aid/cases/247111/247111_1420908_83_2.pdf

⁽³⁾ Skatīt 1. zemsvītras piezīmi.

⁽⁴⁾ OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.

2. APRAKSTS

2.1. Atbalsta saņēmējs

- (8) CGD ir banku grupa, kas pilnībā pieder Portugālei. Kopā tās neto aktīvi (pamatojoties uz grāmatvedības tvērumu) ⁽⁵⁾ 2012. gada 31. decembrī bija EUR 116,9 miljardus, savukārt kopējais neto aizdevumu portfelis 2012. gada 31. decembrī bija EUR 74,7 miljardus. Bankas darbības cita starpā ietver valsts mēroga un starptautiskos komercbanku pakalpojumus (it sevišķi Spānijā, portugāļu valodā runājošajās Āfrikas valstīs, Makao un Brazīlijā), bankas ieguldījumu pakalpojumus, aktīvu pārvaldību, specializēto kredītuzņēmējdarbību un apdrošināšanas darbības.
- (9) CGD grupa 2012. gadā bija vadošajā pozīcijā lielākajā daļā uzņēmējdarbības jomu, kurā tā darbojās Portugāles iekšzemes tirgū (it sevišķi aizdevumu un avansa maksājumu jomā klientiem, klientu noguldījumos, apdrošināšanā, līzīngā, banku ieguldījumu pakalpojumos un aktīvu pārvaldībā).

1. tabula

CGD galvenie finanšu dati (pamatojoties uz grāmatvedības tvērumu)

	31.12.2012.
Kopējie aktīvi (miljardos EUR)	116,9
Aizdevumi klientiem (miljardos EUR)	74,7
Privātpersonu un MVU noguldījumi (miljardos EUR) (*)	71,4
Kopējais starpbanku finansējums (miljardos EUR) (**)	35,2
Darbinieki, kopā visā grupā	23 028
Filiāļu skaits, kopā visā grupā	1 293
Valsts tirgus daļa noguldījumos	28,1 %
Valsts tirgus daļa aizdevumos	21,3 %

(*) Saistības pret klientiem.
(**) Kopējās saistības, no kā atņemtas saistības vai nu pret klientiem, vai centrālo banku.

2.2. Notikumi, kas izraisīja nepieciešamību īstenot atbalsta pasākumus

- (10) Kopš valsts parāda krīzes sākuma CGD saskārās ar grūtībām saistībā ar piekļuvi starpbanku tirgiem. Grūtības sākās saistībā ar piekļuvi vidēja termiņa un ilgtermiņa kapitāla tirgiem un tad pakāpeniski sāka skart arī īstermiņa naudas tirgus.
- (11) Rezultātā CGD bija jāmazina paļaušanās uz starpbanku finansējumu, un banka 2010. gada pirmajā ceturksnī aktivizēja savu likviditātes plānu neparedzētiem gadījumiem, pēc tam cenšoties a) rast alternatīvus finansējuma avotus galvenokārt ar nodrošināta finansējuma starpniecību; b) palielināt atbilstīga nodrošinājuma portfeli, kas būtu pieņemams ECB; c) pārdot aktīvus, kuriem nav stratēģiskas nozīmes; kā arī d) iepazīstināt ieguldītājus un darījumu partnerus ar pašas kredītietībām.

⁽⁵⁾ Šajā lēmumā ar CGD saistītās finanšu informācijas pamatā kopumā ir piesardzīgi tvērumi, ko CGD izmanto, lai sniegtu attiecīgo informāciju *Banco de Portugal*, pildot savus regulējumā noteiktos pienākumus, un bankas iekšienē finanšu prognozēm, kuras periodiski atjaunina attiecībā uz katru uzņēmējdarbības vienību. CGD tāpat ir izmantojusi šos piesardzīgos tvērumus visai finanšu informācijai savā pārstrukturēšanas plānā, kā arī finansējuma un kapitāla plānos, ko regulāri iesniedz Starptautiskajam Valūtas fondam (turpmāk – SVF), Eiropas Centrālajai bankai (turpmāk – ECB) un Eiropas Komisijai (turpmāk visi kopā saukti – trijotne). Taču CGD grupa publicē savus ikgadējos aprēķinus gada pārskata ietvaros, izmantojot grāmatvedības tvērumus. Grāmatvedības tvērumi ietver visus meitasuzņēmumus neatkarīgi no tā, vai tie ir vai nav ietverti Portugāles Centrālās bankas regulējuma jomā. CGD gadījumā būtiskākā atšķirība starp piesardzīgajiem tvērumiem un grāmatvedības tvērumiem ir saistīta ar *Caixa Seguros e Saúde* (turpmāk – *Caixa Seguros*), kas ir apdrošināšanas un veselības aprūpes uzņēmējdarbības vienību pārvaldītājsabiedrība un ko piesardzīgajos tvērumos ietver ar kapitāla metodi. Lai būtu iespējams labāk salīdzināt ar publiski pieejamajiem datiem, šajā lēmumā sniedz daļu finanšu informācijas, pamatojoties uz grāmatvedības tvērumiem, un šādos gadījumos tas ir skaidri norādīts.

- (12) Saskaņā ar ekonomiskās un finanšu palīdzības plānu, par ko vienojās Portugāle, Komisija, ECB un SVF, CGD tika prasīts iesniegt finansējuma un kapitāla plānu (turpmāk – FKP) par laikposmu no 2011. līdz 2015. gadam, kurš bija jāpārskata reizi ceturksnī. FKP pirmā redakcija tika iesniegta 2011. gada 26. jūlijā, un to pārskatīja vairākas reizes.
- (13) Attiecībā uz maksātspēju CGD pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītājs, ko aprēķina saskaņā ar Bāzeles II noteikumiem, 2011. gada 31. decembrī bija 9,48 %. FKP mērķis bija cita starpā panākt pirmā līmeņa pamata kapitāla rādītāju 10 % apmērā līdz 2012. gada 31. decembrim saskaņā ar Bāzeles II noteikumiem atbilstīgi saprašanās memoranda prasībām, kuru bija parakstījusi Portugāles valdība, no vienas puses, un SVF, Komisija un ECB, no otras puses. Pēc Eiropas Banku iestādes (turpmāk – EBI) ieteikuma FKP atjaunināja kapitāla līmeni, kādam jābūt, sākot no 2012. gada 30. jūnija un turpmāk, lai nodrošinātu kapitāla vajadzības, kas tika aprēķinātas, pamatojoties uz valsts valdības un pašvaldību parādu bankā, (turpmāk – valdības rezerve) un kapitāla vajadzības, kuras izrietēja no EBI īstenotā spriedzes testa (turpmāk – EBI prasības).
- (14) Saskaņā ar FKP 2012. gada maija redakciju un EBI ieteikumu tika konstatēta nepieciešamība palielināt bankas kapitālu par EUR 1,650 miljardiem.

2.3. Atbalsta pasākumi

- (15) Portugāles kā CGD vienīgās akcionāres īstenotie rekapitalizācijas pasākumi ietvēra:
- i) jaunemitētu parasto akciju parakstīšanu (kapitāla palielināšana) EUR 750 miljonu vērtībā; un
 - ii) CGD emitētu konvertējumu instrumentu parakstīšanu EUR 900 miljonu vērtībā, kas ir izmantojami maksātspējas vajadzībām kā pirmā līmeņa pamata kapitāls saskaņā ar EBI prasībām.⁽¹⁶⁾
- Atbalsta pasākumu detalizēts apraksts ir sniegts glābšanas lēmuma 12.–25. apsvērumā.

2.4. Formālā izmeklēšanas procedūra par atbalsta neatbilstīgu izmantošanu

- (17) Kā izklāstīts glābšanas lēmuma 31. apsvērumā, Portugāle apņēmas nodrošināt, ka CGD (kā grupa) piemēros rīcības ierobežojumus, kas ir līdzvērtīgi ierobežojumiem, kuri attiecas uz bankām, kas tiek rekapitalizētas saskaņā ar jauno rekapitalizācijas shēmu kredītiestādēm Portugālē ⁽⁶⁾, cita starpā ietverot:
- dividenžu aizliegumu,
 - aizliegumu veikt kuponu un procentu maksājumus par hibrīdinstrumentiem un pakārtotiem parādiem, kas nav Portugāles turējumā, ja nav juridiska pienākuma veikt šādu maksājumu.
- (18) CGDF, kas ir CGD saistīts uzņēmums, 2012. gada 28. septembrī bez Komisijas atļaujas izmaksāja dividendes par beztermiņa nekumulatīvajām privilēģētajām akcijām EUR 405 415 apmērā. Šī summa atbilst 0,025 % no kapitāla, kas tika ieguldīts 2012. gada 29. jūnijā.
- (19) Procedūras sākšanas lēmumā Komisija puda provizorisks viedokli, ka uz CGDF 2012. gada 28. septembrī veiktajiem dividenžu maksājumiem attiecas dividenžu aizliegums, ko CGD grupai piemēroja saskaņā ar glābšanas lēmumu, un ka dividenžu maksājumi bija piešķirtā glābšanas atbalsta neatbilstīga izmantošana.

3. CGD PĀRSTRUKTURĒŠANA

- (20) CGD iesniedza pārstrukturēšanas plānu, kas ietver četrus galvenos elementus:
- aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanu CGD grupas bilanci, pārdodot apdrošināšanas struktūrvienību un atlikušās uzņēmumu daļas, kam nav stratēģiskas nozīmes, kā arī samazinot ar pamatdarbību nesaistītus aktīvus,
 - darbības efektivitātes palielināšanu,

⁽⁶⁾ Lēmums lietā SA.34055 (11/N), 30.5.2012. (OV C 249, 18.8.2012., 5. lpp.).

— CGD darbību Spānijā pārstrukturēšanu,

— konvertējamu instrumentu EUR 900 miljonu vērtībā atmaksāšanu pārstrukturēšanas periodā.

Aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšana

- (21) CGD jau bija centusies samazināt aizņemto līdzekļu īpatsvaru savā bilanci pirms kapitāla palielināšanas 2012. gada jūnijā. No 2010. gada decembra līdz 2012. gada jūnijam banka samazināja savu bilanci aptuveni par EUR 8,2 miljardiem (grāmatvedības tvērumš).
- (22) Pārstrukturēšanas plānā ir izklāstīti aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanas papildu centieni. Plāns paredz pārdot apdrošināšanas struktūrvienību *Caixa Seguros* un citas uzņēmumu daļas, kam nav stratēģiskas nozīmes, kā arī samazināt aktīvus, kas nav saistīti ar pamatdarbību, lai CGD varētu labāk koncentrēt uzmanību uz savām pamatdarbībām saistībā ar banku pakalpojumiem privātpersonām un maziem un vidējiem uzņēmumiem (turpmāk – MVU) un atbrīvot līdzekļus, kas pēc tam nostiprinās bankas pamatkapitālu. CGD mērķis ir vēl vairāk samazināt aizņemto līdzekļu īpatsvaru grupas bilanci par aktīviem, kas nav saistīti ar pamatdarbību, EUR [10–20] miljardu vērtībā, un tas salīdzinājumā ar konsolidēto bilanci 2012. gada decembrī (pamatojoties uz grāmatvedības tvērumu) ir [10–20] % samazinājums. Apdrošināšanas uzņēmējdarbības pārdošana ir aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanas svarīgs elements, kas nozīmē samazinājumu aptuveni EUR [...] (*) miljardu apmērā. Atlikušo uzņēmumu daļu, kam nav stratēģiskas nozīmes, pārdošana nodrošinās EUR [0–5] miljardus, bijušās *Banco Português de Negócios* (turpmāk – BPN) parāda atmaksāšana – EUR [0–5] miljardus, savukārt kredītu, kas nav saistīti ar pamatdarbību, likvidēšana Spānijā – EUR [0–5] miljardus. Turklāt aptuveni divas trešdaļas portfeļa, kas nav saistītas ar pamatdarbību (EUR [10–20] miljardi), tiks samazinātas līdz 2017. gada beigām, bet atlikušais portfelis, kas nav saistīts ar pamatdarbību, tiks samazināts pēc 2017. gada.
- (23) Struktūrvienība *Caixa Seguros* ir tirgus līdere Portugālē, kuras kopējās tirgus daļas 2012. gada decembrī bija 31 % dzīvības apdrošināšanas jomā un 26 % nedzīvības apdrošināšanas jomā, ietverot vairāku jomu apdrošināšanas vienību dzīvības un nedzīvības apdrošināšanas uzņēmējdarbībai, kā arī specializējušās apdrošināšanas vienības, it sevišķi veselības un transportlīdzekļu apdrošināšanai. *Caixa Seguros* 2012. gada 31. decembrī veidoja 9,2 % no CGD konsolidētajiem neto aktīviem un nodrošināja neto ienākumus, kas ir attiecināmi uz CGD akcionāriem, EUR 89,7 miljonu apmērā, pamatojoties uz tiešo apdrošināšanas maksu apmēru, kurš bija EUR 3,195 miljardi 2012. gadā.
- (24) CGD pārstrukturēs *Caixa Seguros*, lai uzlabotu tās tirgspēju un veicinātu pārdošanas procesu. CGD var [...]. Pārdošanas procesā var būt visas iespējamās kombinācijas, kas varētu būt dažādas, proti, [...]. CGD pārstrukturēšanas plānā pieņem, ka [...].
- (25) CGD pārdos arī atlikušās stratēģiski nenozīmīgās daļas Portugāles uzņēmumos, kas iekļauti biržas sarakstos, līdz [...], samazinot aizņemto līdzekļu īpatsvaru savā bilanci aptuveni par EUR [200–250] miljoniem. CGD jau ir pārdevusi lielāko daļu no tai piederošajām uzņēmumu daļām, kam nav stratēģiskas nozīmes, un rezultātā guvusi ieņēmumus aptuveni EUR 450 miljonu apmērā.
- (26) Turklāt CGD plāno pakāpeniski likvidēt aktīvu portfeli, kurš izriet no bankrotējušās *Banco Português de Negócios* (?) un kura nominālā vērtība ir EUR [0–5] miljardi un neto aktīvu vērtība – aptuveni EUR [0–5] miljardi. Saskaņā ar saistīto atmaksas shēmu neto aktīvu vērtība tiks samazināta par [40–50] % līdz EUR [0–5] miljardiem līdz 2017. gada beigām.
- (27) Visbeidzot, CGD likvidēs ar pamatdarbību nesaistītu kredītu portfeli, kurš radies no tās bankas pakalpojumiem privātpersonām un MVU un korporatīvajiem klientiem Spānijā. Šis portfelis sasniedz aptuveni EUR [0–5] miljardus.

Darbības efektivitāte

- (28) Pārstrukturēšanas plāna otrais galvenais elements ir bankas darbības efektivitātes palielināšana. Turklāt CGD jau bija īstenojusi pasākumus 2011. un 2012. gadā, lai optimizētu savu izmaksu bāzi, un salīdzinājumā ar finanšu datiem pirms krīzes ir samazinājusi gan darbaspēka izmaksas, gan iekšzemes darbību pārdošanas, vispārīgās un administratīvās izmaksas.
- (29) CGD turpinās šos optimizēšanas centienus, pārstrukturēšanas periodā joprojām samazinot darbības izmaksas. Bankas darbinieku skaita samazinājums un salīgto pakalpojumu pārskatīšanas sarunas ir galvenie aspekti papildu ietaupījumu panākšanai. Saskaņā ar pārstrukturēšanas plānu CGD pārstrukturēšanas periodā turpinās samazināt

(*) Konfidenciāla informācija.

(?) BPN tika nacionalizēta 2008. gadā un pārdota 2011. gadā. Daļa tās aktīvu ir pārvietota CGD.

savas darbaspēka izmaksas, cenšoties panākt [5–10] % samazinājumu un prognozējot darbaspēka izmaksas EUR [500–550] miljonu apmērā, sākot no 2013. gada decembra, un EUR [450–500] miljonu apmērā, sākot no 2017. gada decembra. Darbinieku skaits Portugālē tiks samazināts par [5–10] %. Ar iekšzemes banku pakalpojumiem privātpersonām un MVU 2012. gada decembrī nodarbojās 9 401 darbinieks, taču CGD ir paredzējusi līdz 2017. gada decembrim samazināt šo skaitu līdz [8 500 - 9 000] darbiniekiem.

- (30) CGD darbības turpmāku efektivitāti panāks, optimizējot filiāļu tīklu, proti, samazinot iekšzemes filiāļu tīklu par [5–10] %, t. i., no 840 filiālēm 2012. gada jūnijā līdz [750–800] filiālēm līdz [...]. [70–80] filiāļu slēgšana Portugālē no 2012. gada jūnija līdz [...] ir daļa no periodiska optimizācijas procesa, lai izvērtētu un racionalizētu CGD spēju apkalpot iekšzemes privātpersonas un MVU ietekmi, un sagaidāms, ka tādējādi gūtie gada ietaupījumi būs EUR [0–5] miljoni. Ir jau slēgtas vai pašlaik slēgšanas procesā atrodas 58 filiāles, un pārējās [10–20] filiāles tiks slēgtas pirms [...].
- (31) Visbeidzot, CGD darbības efektivitāti uzlabos, palielinot ienākumus no pakalpojumiem un komisijas maksām, kas 2012. gadā veidoja aptuveni 25 % no kopējiem neto darbības ienākumiem, savukārt Portugāles banku nozares attiecīgā daļa bija vidēji 29 %. CGD ieviesīs jaunas maksas struktūras, lai labāk saskaņotu savu ienākumus ar citu līdzīgu banku ienākumiem.

Darbību Spānijā pārstrukturēšana

- (32) Pārstrukturēšanas plāna trešais galvenais elements attiecas uz bankas darbību pārstrukturēšanu Spānijā. Lai gan kopumā CGD starptautiskās darbības pašlaik gūst daudz labākus rezultātus nekā iekšzemes darbības un sniedz būtisku ieguldījumu bankas vispārējos rezultātos, CGD darbības Spānijā rada zaudējumus. CGD sāka sniegt pakalpojumus privātpersonām un MVU Spānijā 1991. gadā, iegādājoties *Banco de Extremadura* un *Chase Manhattan España*, kā arī *Banco Simeón* 1995. gadā. Šos banku pakalpojumus privātpersonām un MVU pašlaik Spānijā sniedz CGD meitasuzņēmums ar nosaukumu *Banco Caixa Geral* (turpmāk – BCG). CGD 2007. gadā arī sāka sniegt banku pakalpojumus korporatīvajiem klientiem, kurus nodrošināja filiāle, ko CGD bija izveidojusi Spānijā un kas koncentrēja uzmanību uz nekustamā īpašuma projektiem, saistīto projektu finansējumu un sindicētajiem aizdevumiem. CGD pakalpojumi privātpersonām un MVU Spānijā pēdējās desmitgades laikā ar grūtībām spēja iztikt bez zaudējumiem, starpbanku pakalpojumu situācija bija vēl sliktāka. Starpbanku pakalpojumu klientiem, kurus sāka sniegt tieši pirms finanšu krīzes, vēsturiskie rezultāti ir ļoti vāji, un samērā īsā laikposmā tie radīja ievērojamus zaudējumus, kas sasniedza aptuveni EUR 250 miljonus līdz 2012. gada decembrim. Starpbanku pakalpojumus klientiem pārtrauks pilnībā, un [...].
- (33) Tomēr CGD Spāniju uzskata par svarīgāko tirgu, kurā tā vēlas saglabāt savu klātbūtni, it sevišķi, lai atbalstītu Portugāles MVU eksporta darbības. Tādēļ pakalpojumus privātpersonām un MVU Spānijā turpinās, kaut gan daudz mazākā apmērā. Lai atjaunotu darbības rentabilitāti, par [47–52] % samazinās filiāļu skaitu, t. i., no 209 filiālēm 2012. gada jūnijā līdz [100–110] filiālēm, sākot no [...]. Spānijā nodarbināto darbinieku skaitu samazinās par [46–49] %, proti, no 974 darbiniekiem 2012. gada jūnijā līdz [500–523] darbiniekiem, sākot no [...].
- (34) Saistībā ar ģeogrāfisko tvērumu BCG koncentrēs savus pakalpojumus privātpersonām un MVU uz Galīcijas, Kastīlijas un Leonas, Astūrijas un Estremaduras apgabaliem, saglabās samazinātu klātbūtni galvenajos pārrobežu tirdzniecības centros (Madridē un Katalonijā) un saglabās ļoti ierobežotu klātbūtni, proti, [0–5] filiāles katrā apgabalā, teritorijās, kam ir būtiskas pārrobežu attiecības un kas ir būtisks finansējuma avots darbībām Spānijā, proti, Basku zemē, Andalūzijā, Aragonā un Valensijā.

Konvertējamu instrumentu atmaksāšana

- (35) Pārstrukturēšanas plāna ceturrtā galvenā elementa, proti, konvertējamu instrumentu EUR 900 miljonu vērtībā atmaksāšana pārstrukturēšanas periodā, mērķis ir samazināt CGD vidējās finansēšanas izmaksas. Aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanai bilanci un darbības rentabilitātes palielināšanai vajadzētu ļaut CGD izpirkt konvertējamus instrumentus. It sevišķi apdrošināšanas struktūrvienības pārdošanai vajadzētu atbrīvot tiesību aktos noteikto kapitālu un tādējādi palīdzēt veikt atmaksāšanu pirms termiņa.
- (36) Lai līdzsvarotu mērķus, no vienas puses, samazināt vidējās finansējuma izmaksas un, no otras puses, saglabāt pietiekamu kapitāla rezervi, pārstrukturēšanas plānā ir noteikts, ka 2014. fiskālajā gadā CGD izmantos [50–60] % no sava kapitāla pārpalikuma (t. i., kapitāla, kas pārsniedz piemērojamo obligāto kapitāla prasību saskaņā ar Eiropas un Portugāles tiesību aktiem (ietverot 1. un 2. pīlāru), pieskaitot kapitāla rezervi [100–150] pamatpunktu apmērā), lai atmaksātu konvertējamus instrumentus. Savukārt 2015. fiskālajā gadā un, ja vajadzīgs, turpmākajos gados CGD izmantos [90–100] % no sava kapitāla pārpalikuma, lai atmaksātu konvertējamus instrumentus.

(37) Turpmāk 2. tabulā sniegtas galvenās finanšu prognozes, pamatojoties uz grāmatvedības tvērumiem, kā ietverts CGD pārstrukturēšanas plānā.

2. tabula

CGD galvenie finanšu dati par 2011.–2017. gadu

Peļņa un zaudējumi	2011. g.		2012. g.		2013. g.		2014. g.		2015. g.		2016. g.		2017. g.		Attīstības rādītājs 2012–2017. g. (%)	
	Pamata	Kopā	Pamata	Kopā	Pamata	Kopā	Pamata	Kopā	Pamata	Kopā	Pamata	Kopā	Pamata	Kopā	Pamata	Kopā
Peļņa pirms nodokļiem	– 90	– 545	– 303	– 367	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	(...)	[...]	[...]
Izmaksu un ienākumu attiecība	57 %	54 %	52 %	52 %	[70-80] %	[60-70] %	[60-70] %	[60-70] %	[40-50] %	[40-50] %	[40-50] %	[40-50] %	[40-50] %	[40-50] %	– [20-30]	– [20-30]
Darbinieki	17 502	23 205	17 296	23 028	[1 000-20 000]	[1 000-20 000]	[1 000-20 000]	[1 000-20 000]	[1 000-20 000]	[1 000-20 000]	[1 000-20 000]	[1 000-20 000]	[1 000-20 000]	[1 000-20 000]	[0-5]	– [20-30]
Filiāle	1 344	1 344	1 293	1 293	[1 000-1 500]	[1 000-1 500]	[1 000-1 500]	[1 000-1 500]	[1 000-1 500]	[1 000-1 500]	[1 000-1 500]	[1 000-1 500]	[1 000-1 500]	[1 000-1 500]	– [0-5]	– [0-5]
Peļņa no kapitāla	– 2,5 %	– 7,4 %	– 5,5 %	– 6,3 %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...] %	[...]	[...]

Bilance	2011. g.			2012. g.			2015. g.			2017. g.			Udvikling 2012-2017. g. (%)		
Aktīvi	Kopā	Pamata	Nav pamata	Kopā	Pamata	Nav pamata	Kopā	Pamata	Nav pamata	Kopā	Pamata	Nav pamata	Kopā	Pamata	Nav pamata
Aizdevumi klientiem (neto)	78 248	75 095	3 153	74 713	71 338	3 375	[70 000-75 000]	[65 000-70 000]	[1 500-2 000]	[70 000-75 000]	[70 000-75 000]	[1 000-1 500]	– [0-5] %	– [0-5]	– [60-70]
Ieņēmumus nenesoši aizdevumi	4 800	4 727	72	6 551	6 427	124	[10 000-15 000]	[9 500-10 000]	[400-450]	[10 000-15 000]	[10 000-15 000]	[500-550]	[60-70] %	[60-70]	[300-350]
Aktīvi kopā	120 642	103 262	17 380	116 857	100 333	16 523	[100 000-150 000]	[95 000-100 000]	[8 500-9 000]	[100 000-150 000]	[100 000-150 000]	[5 000-10 000]	– [5-10] %	[0-5]	– [60-70]
Riska svērtie aktīvi	69 021	66 207	2 813	68 315	65 963	2 352	[65 000-70 000]	[60 000-65 000]	[1 000-1 500]	[65 000-70 000]	[65 000-70 000]	[1 000-1 500]	[0-5] %	[0-5]	– [50-60]

Saistības	2011. g.			2012. g.			2015. g.			2017. g.			Udvikling 2012-2017. g. (%)		
	Kopā	Pamata	Nav pamata	Kopā	Pamata	Nav pamata	Kopā	Pamata	Nav pamata	Kopā	Pamata	Nav pamata	Kopā	Pamata	Nav pamata
Centrālā banka	9 013	9 013	0	10 300	10 300	0	[5 000-10 000]	[5 000-10 000]	[0-5]	[2 000-2 500]	[2 000-2 500]	[0-5]	– [70-80] %	– [70-80]	–
Saistības pret klientiem	70 587	64 030	6 557	71 404	65 545	5 859	[70 000-75 000]	[65 000-70 000]	[3 500-4 000]	[75 000-80 000]	[70 000-75 000]	[1 500-2 000]	[5-10] %	[10-20]	– [70-80]
Saistības kopā	120 642	114 085	6 557	116 857	110 997	5 859	[100 000-150 000]	[100 000-150 000]	[3 500-4 000]	[100 000-150 000]	[100 000-150 000]	[1 500-2 000]	– [5-10] %	– [0-5]	– [70-80]
Ilgtermiņa parāds	122 %	117 %	n.a.	114 %	109 %	n.a.	[100-150] %	[100-150] %	n.a.	[90-100] %	[90-100] %	n.a.	– [10-20] %	– [10-20]	
EBI 1. līm. pamata kapitāls	n.a.	n.a.	n.a.	9,5 %	9,6 %	9,5 %	[5-10] %	[10-20] %	[5-10] %	[10-20] %	[10-20] %	[5-10] %	[10-20] %	[10-20]	[0-5]

4. PORTUGĀLES IESTĀŽU NOSTĀJA

4.1. Portugāles iestāžu nostāja attiecībā uz pārstrukturēšanas plānu

- (38) Portugāle uzskata, ka kapitāla palielināšana ir valsts atbalsts, it sevišķi, ņemot vērā pašreizējos tirgus apstākļus un to, ka kapitāla palielināšanu īstenoja vienlaikus ar konvertējamo instrumentu parakstīšanu.
- (39) Portugāle atzīst, ka konvertējamo instrumentu parakstīšana ir valsts atbalsts, ņemot vērā to, ka to parakstīšanas noteikumi bija saskaņoti ar noteikumiem, kas ietverti jaunajā rekapitalizācijas shēmā, kura ir valsts atbalsts⁽⁸⁾.
- (40) Portugāle piekrīt, ka CGD ir sistēmiska nozīme Portugāles finanšu sistēmā, ka bija vajadzīgi pasākumi, lai CGD kapitālu saskaņotu ar kapitāla vajadzībām, kā noteikts Portugāles Centrālās bankas, *Banco de Portugal* (turpmāk – BāP) un trijotnes novērtējumā, un ka atbalsta pasākumu noteikumi un nosacījumi kopā ar noteikumiem un nosacījumiem, kas paredzēti apņemšanos dokumentā attiecībā uz CGD pārstrukturēšanu, ietver pietiekamus aizsardzības pasākumus pret iespējamu ļaunprātīgu izmantošanu un konkurences izkropļojumiem.

4.2. Portugāles iestāžu nostāja attiecībā uz procedūru par atbalsta neatbilstīgu izmantošanu

- (41) Portugāle uzskata, ka maksājumi, kas tika veikti beztermiņa nekumulatīvo privilēģēto akciju turētājiem, ir nevis dividendes, bet gan kuponu maksājumi, kurus drīkst izmaksāt, ja pastāv juridisks pienākums to darīt.
- (42) Portugāle norāda, ka saskaņā ar beztermiņa nekumulatīvo privilēģēto akciju pamatā esošajiem noteikumiem dividenžu neizmaksāšana neļautu bankai atpirkt vai izpirkt paritātes parādus vai pakārtotos parādus ātrāk kā pēc ceturtā secīgā gada pēc dividenžu maksājuma datuma, kurā dividende ir pilnībā izmaksāta. Portugāle uzskata, ka to konvertējamo instrumentu atpirkšana, par kuriem tā bija saņēmusi skaidru apņemšanos no CGD puses, ir šāda paritātes parādu vai pakārtoto parādu atpirkšana.
- (43) Portugāle apstiprina, ka tā piekrita dividenžu izmaksāšanai, ņemot vērā savus pieņēmumus, ka to neizmaksāšana nebūtu ļāvusi CGD atpirkt konvertējamus instrumentus nākamo 12 mēnešu laikā un ka, ja piecu gadu valsts ieguldījuma periodā netiktu izmaksātas dividendes, CGD nebūtu vispār spējusi atpirkt konvertējamus instrumentus, nepārkāpjot savas līgumsaistības. Pēc Portugāles domām, šāds kavējums neatbilst primārajam pienākumam pēc iespējas samazināt valsts atbalsta CGD apmēru un laiku. Attiecīgi Portugāle uzskata, ka šie apstākļi *de facto* noteica dividenžu maksājumu par juridiski saistošu pienākumu.

4.3. Portugāles iestāžu apņemšanās

- (44) Portugāle ir paudusi vairākas apņemšanās saistībā ar pārstrukturēšanas plāna īstenošanu (turpmāk – apņemšanās), kas ir pievienotas šā lēmuma pielikumā.
- (45) Turklāt, lai nodrošinātu, ka dažādās apņemšanās tiek pienācīgi īstenotas, Portugāles iestādes apņemas iecelt uzraudzības pilnvaroto personu (turpmāk – uzraudzības pilnvarotā persona), lai uzraudzītu visas apņemšanās, ko Portugāles iestādes un CGD ir paudušas Komisijai.

5. NOVĒRTĒJUMS

5.1. Valsts atbalsta esība

- (46) Saskaņā ar Līguma 107. panta 1. punktu ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm.
- (47) Lai pasākumu uzskatītu par valsts atbalstu, tam ir kopumā jāatbilst šādiem nosacījumiem: a) pasākums ir jāfinansē no valsts līdzekļiem; b) tam jāpiešķir selektīva priekšrocība, kas nodrošina ieguvumus konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai; c) pasākumam jārada vai jādraud radīt konkurences izkropļojumu un jābūt iespējamai ietekmei uz tirdzniecību starp dalībvalstīm.

⁽⁸⁾ Skatīt 25. apsvērumu lēmumā par jauno rekapitalizācijas shēmu kredītiestādēm Portugālē, SA. 34055 (11/N), 30.5.2012.

- (48) Komisija jau ir konstatējusi, ka glābšanas lēmuma 33.–42. apsvērumā izklāstīto iemeslu dēļ pasākumi ir valsts atbalsts Līguma 107. panta 1. punkta nozīmē. Rekapitalizācijas pasākumus, kas ietver jaunemitētu parasto akciju parakstīšanu EUR 750 miljonu vērtībā un konvertējamu instrumentu parakstīšanu EUR 900 miljonu vērtībā, nodrošināja Portugāle, tādējādi tie ietver valsts līdzekļus. Pasākumi CGD nodrošināja selektīvu priekšrocību, kas tai ļāva palielināt savu kapitālu daudz labvēlīgākos apstākļos, nekā tie bija tirgū. CGD ir starptautiski aktīva banka, kas konkurē ar citām bankām Portugālē un citās valstīs. Tādēļ tai piešķirtā priekšrocība var ietekmēt tirdzniecību Savienības iekšienē un izkropļot konkurenci.

5.2. Atbalsta saderība ar iekšējo tirgu

- (49) Attiecībā uz CGD grupai sniegtā atbalsta saderību Komisijai ir pirmām kārtām jānosaka, vai atbalstu var novērtēt saskaņā ar Līguma 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu, t. i., vai atbalsts novērš nopietnus traucējumus Portugāles ekonomikā. Pēc tam Komisijai, izmantojot minēto juridisko pamatu, ir jānovērtē, vai ierosinātie pasākumi ir saderīgi ar iekšējo tirgu.

5.2.1. Atbalsta saderības juridiskais pamats

- (50) Līguma 107. panta 3. punkta b) apakšpunktā Komisijai ir piešķirtas pilnvaras konstatēt, ka atbalsts ir saderīgs ar iekšējo tirgu, ja tas “novērš nopietnus traucējumus kādas dalībvalsts ekonomikā”.
- (51) Attiecībā uz Portugāles ekonomiku šo nopietno traucējumu esību Komisija ir apliecinājusi savos dažādajos apstiprinājumos attiecībā uz Portugāles iestāžu īstenotajiem pasākumiem, lai apkarotu finanšu krīzi. Proti, Komisija savā pēdējā apstiprinājumā attiecībā uz Portugāles rekapitalizācijas shēmas pagarinājumu ir atzinusi⁽⁹⁾, ka Portugāles ekonomikā nemitīgi pastāv nopietnu traucējumu draudi un ka valsts atbalsts bankām ir piemērots līdzeklis šo traucējumu novēršanai. Komisija norāda, ka Portugāles banku sistēma saskārās ar smagiem sarežģījumiem laikā, kad piešķīra atbalsta pasākumus, un to izraisīja tas, ka dažām Portugāles bankām bija augsts aizņemto līdzekļu īpatsvars, augsta aizdevumu un noguldījumu attiecība un bija jāsaskaras ar ieņēmumus nenesošu aizdevumu pieaugošu līmeni. Turklāt Komisija norāda, ka Portugāle saņem finansiālu palīdzību no eurozonas dalībvalstīm un ka daļa no šīs palīdzības ir paredzēta Portugāles banku atbalstīšanai⁽¹⁰⁾.
- (52) Ņemot vērā CGD, kas ir Portugāles vadošā banka, sistēmisko nozīmi un tās aizdevumu nozīmību Portugāles ekonomikā, Komisija pieņem, ka šīs bankas nespējai nodrošināt pastiprinātās kapitāla prasības būtu bijušas nopietnas sekas Portugāles ekonomikā.
- (53) Ņemot vērā Portugāles ekonomikas pašreizējo situāciju un bieži sastopamos banku piekļuves ierobežojumus starptautiskajiem un starpbanku finansējuma tirgiem, Komisija uzskata, ka ir izpildītas prasības par to, lai valsts atbalstu apstiprinātu saskaņā ar Līguma 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu.

5.2.2. Atbalsta saderība ar pārstrukturēšanas un pagarinājuma paziņojumu

- (54) Visi pasākumi, kas noteikti kā valsts atbalsts, ir īstenoti saistībā ar CGD pārstrukturēšanu. Komisijas paziņojumā par finanšu nozares dzīvotspējas atjaunošanu un tās pārstrukturēšanas pasākumu novērtējumu pašreizējās krīzes apstākļos atbilstīgi valsts atbalsta noteikumiem (turpmāk – pārstrukturēšanas paziņojums)⁽¹¹⁾ ir paredzēti noteikumi, kas piemērojami, piešķirot pārstrukturēšanas atbalstu finanšu iestādēm pašreizējās krīzes apstākļos. Saskaņā ar pārstrukturēšanas paziņojumu, lai nodrošinātu saderību ar iekšējo tirgu atbilstoši Līguma 107. panta 3. punkta b) apakšpunktam, finanšu iestādes pārstrukturēšanai pašreizējās finanšu krīzes apstākļos ir i) jānodrošina bankas dzīvotspējas atjaunošana; ii) jāietver pietiekams atbalsta saņēmēja paša ieguldījums (sloga sadale) un jānodrošina, ka atbalsts ir ierobežots līdz vajadzīgajam minimumam; kā arī iii) jāietver pietiekami pasākumi, kas ierobežo konkurences izkropļojumu.

⁽⁹⁾ 2012. gada 17. decembra lēmums lietā SA. 35747 (12/N) (OV C 43, 15.2.2013., 21. lpp.).

⁽¹⁰⁾ Skatīt Eiropas Savienības Padomes paziņojumu plašsaziņas līdzekļiem 10191/11, 17.5.2011.
http://www.consilium.europa.eu/uedocs/cms_data/docs/pressdata/en/ecofin/122072.pdf

⁽¹¹⁾ OV C 195, 19.8.2009., 9. lpp.

- (55) Neatkarīgi no pārstrukturēšanas paziņojumā noteiktajām prasībām 14. punktā Komisijas paziņojumā par valsts atbalsta noteikumu piemērošanu no 2012. gada 1. janvāra atbalsta pasākumiem banku labā saistībā ar finanšu krīzi (turpmāk – 2011. gada pagarināšanas paziņojums) ⁽¹²⁾ ir noteikts, ka Komisija “sāks veikt banku ilgtermiņa dzīvotspējas proporcionālu novērtējumu, pilnībā ņemot vērā elementus, kas norāda uz banku dzīvotspēju ilgtermiņā bez vajadzības veikt būtisku pārstrukturēšanu, jo īpaši, ja kapitāla trūkums ir cieši saistīts ar uzticības krīzi valsts parāda dēļ, valsts kapitāla injekcija ir ierobežota līdz tādām apjomam, kas vajadzīgs, lai kompensētu zaudējumus, ko rada [Eiropas] valstu obligāciju piesaiste reālajai tirgus vērtībai bankās, kuras savādāk ir dzīvotspējīgas, un analīze liecina, ka attiecīgās bankas, iegādājoties valsts parādu, neuzņemas pārmērīgu risku”.
- (56) Šajā kontekstā Komisija norāda, ka CGD kapitāla vajadzības bija pamatā saistītas ar uzticības krīzi attiecībā uz Portugāles valdības parādu. Lai gan šīs vajadzības tieši neizraisīja valstu obligāciju piesaiste tirgum, pamatā esošais iemesls bija salīdzināms, jo EBI prasīja bankām izveidot kapitāla rezervi atkarībā no bilancē ietvertu valstu obligāciju summas (tā sauktā “valstu rezerve”) un attiecīgi paaugstināja savas obligātās kapitāla prasības.
- (57) No CGD kopējās kapitāla rezerves prasības, kas ir EUR 1 650 miljoni, kā bija noteikusi EBI un kā rezultātā bija vajadzīgs valsts atbalsts šādā apmērā, EUR 1 073 miljoni (65 %) ir vajadzīgi riska darījumu dēļ ar Portugāles valsts parādu. Turklāt Komisijas analīze parādīja, ka CGD neuzņemas pārmērīgu risku, iegādājoties valsts parādu. Valsts parāda portfeli iegādājās, īstenojot valūtas tirdzniecības darījumus (ko finansēja ar ECB viengadīgo finansējumu). Lai gan konkrētos apstākļos šādus darījumus varētu uzskatīt par tāda riska uzņemšanos, kas pārsniedz vidēju risku, iegūtās obligācijas bija atbilstīgs nodrošinājums un attiecīgais kredītreitings pārsniedza ieguldījumu līmenim nepieciešamo (Portugālei tas ir AA).
- (58) Tādēļ Komisija īsteno samērīgu novērtējumu saskaņā ar 2011. gada pagarināšanas paziņojuma 14. punktu.

Dzīvotspējas atjaunošana

- (59) Kā Komisija ir noteikusi savā pārstrukturēšanas paziņojumā, attiecīgajai dalībvalstij ir jāsagatavo vispusīgs pārstrukturēšanas plāns, kurā parādīts, kā tiks atjaunota atbalsta saņēmēja ilgtermiņa dzīvotspēja bez valsts atbalsta saprātīgā laikposmā un ne ilgāk kā piecu gadu laikā. Ilgtermiņa dzīvotspēja ir panākta, ja banka spēj konkurēt tirgū par kapitālu pēc pašas nopelniem atbilstīgi attiecīgajām regulatīvajām prasībām. Lai banka to varētu, tai ir jāspēj segt visas savas izmaksas un jānodrošina atbilstīga peļņa no kapitāla, ņemot vērā bankas riska profilu. Dzīvotspējas atjaunošanai galvenokārt vajadzētu izrietēt no iekšējiem pasākumiem un balstīties uz ticamu pārstrukturēšanas plānu.
- (60) Portugāle ir iesniegusi CGD pārstrukturēšanas plānu par pieciem gadiem, t. i., līdz 2017. gadam, kurā parādīta dzīvotspējas atjaunošana pārstrukturēšanas perioda beigās.
- (61) Pārstrukturēšanas paziņojuma 10. punktā ir noteikts, ka ierosinātajiem pārstrukturēšanas pasākumiem ir jānovērš atbalsta saņēmēja nepilnības. Šajā saistībā Komisija norāda, ka pārstrukturēšanas plānā ir risināta CGD galvenā nepilnība, proti, bankas iekšzemes pakalpojumu, kas veido 80 % no tās darbībām, vispārēji vāja rentabilitāte. CGD iekšzemes darbību vājos rezultātus tikai daļēji var kompensēt ar CGD starptautisko pakalpojumu pozitīvajiem rezultātiem, lai gan vidēji tās ir iepriekš uzrādījušas un pašlaik joprojām uzrāda pozitīvu peļņu no ieguldītā kapitāla (turpmāk – PIK). Piemēram, 2012. gadā bankas pakalpojumi Angolā sasniedza [50–60] % PIK, Mozambikā [20–30] % PIK, Dienvidāfrikā [20–30] % un Makao [20–30] % PIK. Savukārt CGD bankas pakalpojumi Portugālē 2012. gadā sasniedza –[10–20] % PIK. Tā kā starptautiskās darbības pozitīvi ietekmē CGD grupas vispārējo ekonomisko situāciju, bet veido tikai mazu daļu no tās darbības, pārstrukturēšanas plānā uzmanību koncentrē uz iekšzemes pakalpojumu rentabilitātes uzlabošanu.

⁽¹²⁾ OV C 356, 6.12.2011., 7. lpp.

- (62) Komisija pozitīvi vērtē to, ka CGD bija īstenojusi pasākumus, lai samazinātu savas darbaspēka un administratīvās izmaksas pirms valsts atbalsta saņemšanas. Tomēr saistībā ar pastāvošo makroekonomikas situāciju un iekšzemes banku tirgus prognozēm bija vajadzīga apņēmīgāka pieeja, piemēram, optimizēšanas centieni, kā noteikts pārstrukturēšanas plānā. Bankas darbinieku skaita samazināšanas mērķis, samazinot darbinieku skaitu Portugālē bankas pakalpojumu jomā no 9 401 līdz [8 500-9 000] pārstrukturēšanas periodā un tādējādi prognozējot darbaspēku izmaksu samazinājumu par [5–10] %, ir piemērots veids, kā panākt vajadzīgos ietaupījumus, it sevišķi, ņemot vērā to, ka būtiski tiks samazināts arī administratīvo izmaksu budžets.
- (63) Komisijas analīze par CGD filiāļu tīklu sākotnēji uzrādīja uzlabojumu iespējamību saistībā ar rīcību attiecībā uz filiālēm, kuras negūst peļņu. Tomēr to filiāļu periodisks pārvērtēšanas process, kuras CGD ir tagad izveidojusi, ir piemērota pieeja, lai uzraudzītu privātpersonu un MVU apkalpošanas tīkla rezultātus, kas ļauj vajadzības gadījumā pielāgot iekšzemes rezultātus. Pārstrukturēšanas plānā CGD ir noteikusi, ka tā samazinās iekšzemes filiāļu tīklu par [5–10] %, slēdzot [70–80] no 840 filiālēm. Pēc Komisijas domām, samazināšanas mērķis atbilstīgi pielāgo CGD iekšzemes klātbūtni tirgus prasībām, vienlaikus kopumā saglabājot atbilstīgu pakalpojumu līmeni klientiem.
- (64) Turklāt Komisija norāda, ka CGD darbības efektivitātes uzlabošanu arī panāks, palielinot ienākumus no pakalpojumiem un komisijas maksām, jo tiks ieviestas jaunas maksu struktūras. Šīs maksu un komisijas maksu ienākumu palielinājums šķiet pamatots, ņemot vērā gan to, no vienas puses, ka komisijas maksu daļa CGD ienākumu pārskatā ir samērā maza salīdzinājumā ar vidējo daļu Portugāles banku nozarē, gan to, no otras puses, ka banka pilnībā kontrolē piemērojamās maksu struktūras.
- (65) Attiecībā uz aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanu bilanci Komisija norāda, ka CGD pārstrukturēšanas plāns ir līdzsvarots, un tajā ir ievērota piesardzība attiecībā uz negatīvas ietekmes radīšanu uz Portugāles ekonomikas atveseļošanu, pat ja kopā saistītie pasākumi sasniedz EUR [10–20] miljardus, kas atbilst bilances samazinājumam par [10–20] %. Ja CGD kā Portugāles lielākā banka būtu vienkārši samazinājusi kredītu budžetu, tā būtu varējusi veicināt kredītresursu trūkumu un kaitēt reālajai ekonomikai. No šāda iznākuma izvairījās ar to, ka CGD aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanas centieni galvenie avoti nav saistīti ar kredīta summu, ko var nodrošināt Portugāles ekonomikai. Apdrošināšanas struktūrvienības pārdošana, stratēģiski nesvarīgo uzņēmumu daļu pārdošana, bijušās BPN parāda atmaksāšana un ar pamatdarbību nesaistīto kredītu pārtraukšana Spānijā neskar CGD aizdošanas spējas. Tādēļ aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanas centieni ir labs mērķis, jo ļauj CGD koncentrēt uzmanību uz pamatdarbībām saistībā ar banku pakalpojumiem privātpersonām un MVU un atbrīvo līdzekļus, kas var nostiprināt bankas pamatkapitālu, vienlaikus izvairoties no aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanas iespējamās negatīvas ietekmes uz Portugāles ekonomiku.
- (66) Tāpat Komisija ņem vērā CGD apņemšanos attiecībā pret Portugāles valdību piešķirt EUR 30 miljonus gadā fondam, kas savukārt ieguldīs MVU un uzņēmumu ar vidēji lielu kapitālu kapitālā, lai nodrošinātu finansējumu Portugāles reālajai ekonomikai. Šādi ieguldījumi nebūs saistīti ar konkurējošo uzņēmumu kapitāla daļu ieguvu, un Komisija arī uzskata, ka tie nav tirgu kropļojošas darbības pārstrukturēšanas paziņojuma 23. punkta nozīmē. Šī apņemšanās neparedz neko tādu, kas varētu nodrošināt papildu priekšrocības CGD, tādēļ Komisijai šajā lēmumā nav jāturpina izskatīt šīs apņemšanās statuss.
- (67) Attiecībā uz CGD apdrošināšanas darbību pārdošanu ir vajadzīgs pārstrukturēt *Caixa Seguros*, lai uzlabotu tās tirgspēju, kā izklāstīts CGD pārstrukturēšanas plānā. CGD ir ierosinājusi saprātīgu pieeju, lai panāktu *Caixa Seguros* pārdošanu pārstrukturēšanas periodā.
- (68) CGD bankas pakalpojumu izmaiņas Spānijā ir svarīgs elements CGD plānā, lai panāktu pozitīvu vispārējo rentabilitāti īsā laikposmā. It sevišķi, ņemot vērā to, ka darbības Spānijā jau labu laiku ir bijušas nerentablas un deva negatīvus rezultātus vēl pirms finanšu krīzes sākuma, ir vajadzīga izlēmīga pieeja, lai risinātu šo problēmu.

- (69) Pārstrukturēšanas plānā CGD ir izklāstījusi savu izraudzīto variantu, lai izbeigtu pakalpojumus korporatīvajiem klientiem Spānijā un lai pārstrukturētu un turpinātu pakalpojumus privātpersonām un MVU mazākā apmērā, kā arī ir izklāstījusi alternatīvas, proti, darbības pilnīgu izbeigšana, atsavināšana pārdošanas vai aktīvu mijmaiņas rezultātā, darbību pakāpeniska likvidēšana vai mēģinājums atrast kopuzņēmuma partneri. Tomēr visām šīm alternatīvām bija konkrēti trūkumi, un tika prognozēts, ka rezultātā tās radītu ievērojamus kapitāla zaudējumus. Tādēļ CGD nonāca pie secinājuma, ka darbību Spānijā pārstrukturēšana ir labākais variants, skatoties no ekonomikas perspektīvas.
- (70) Komisija uzskata, ka darbību Spānijā pārstrukturēšana pašreizējā makroekonomikas situācijā būs sarežģīts pasākums, bet tajā pašā laikā atzīst, ka alternatīvās pieejas izmaksātu dārgāk. Komisija atzinīgi vērtē to, ka pakalpojumi korporatīvajiem klientiem ir pārtraukti un ka BCG jebkurā gadījumā samazinās apjomīgu savu darbību Spānijā portfeli ar aktīviem, kas nav saistīti ar pamatdarbību, būtiski samazinās savu ietekmi Spānijā gandrīz par [50–60] % un pašlaik pēta iespējas ietaupīt izmaksas, izmantojot grupā pieejamos pakalpojumus.
- (71) Pēc Komisijas domām, tomēr ir vajadzīgs nostiprināt mērķi pēc iespējas ātrāk panākt darbību izmaiņas Spānijā. Tādēļ Komisija uzskata, ka ir būtiski, ka Portugāle ir paudusi apņemšanos, ka BCG vai nu līdz [...] sasniegs galvenos darbības rādītājus, kā noteikts pielikumā izklāstīto apņemšanos 4.2.7.3.1.5. iedaļā attiecībā uz darbaspēka un administratīvo izmaksu attiecīgajiem sliekšņiem, izmaksu un ienākumu attiecību, finansējumu, noguldījumiem, jauniem kredītiem, neto peļņu un ieņēmumus nenesošiem aizdevumiem, vai, ja tā tos nespēj sasniegt, pārtrauks jaunu uzņēmējdarbību Spānijā un samazinās visas darbības Spānijā. Ņemot vērā šo aizsardzības pasākumu un alternatīvu trūkumu īstermiņā, Komisija pieņem plānu panākt bankas pakalpojumu privātpersonām un MVU izmaiņas Spānijā kā CGD pārstrukturēšanas plāna elementu.
- (72) Turklāt Komisija uzskata, ka CGD pārstrukturēšanas plāns ir ticams, pat ja pašreizējā sarežģītā ekonomikas situācija Portugālē saglabātos ilgāk, nekā pieņemts pamatscenārijā. CGD paredz, ka riskam pakļauto kredītu īpatsvars turpinās pieaugt pārstrukturēšanas periodā no jau augstā līmeņa, proti, 12 %, līdz [10–20] % 2017. gada beigās. Turklāt banka paredz palielināt uzkrājumus riskam pakļauto kredītu vajadzībām līdz [50–60] %. Šādu seguma koeficientu var uzskatīt par atbilstīgu citu Portugāles banku segumam, kuras nav saņēmušas valsts kapitālu, piemēram, *Banco Espírito Santo* vai *Banco Santander Totta*. CGD seguma koeficients ir jānovērtē, ņemot vērā to, ka šai bankai tradicionāli ir spēcīgas pozīcijas kā hipotekāro kredītu sniedzējam Portugālē, tādēļ tās aizdevumu portfeli ir liela daļa hipotekāro kredītu ar vidējo aizdevuma attiecību pret ķīlas vērtību aptuveni [70–80] % apmērā. Ņemot šos faktorus vērā, riskam pakļauto kredītu segums [50–60] % apmērā, šķiet, ir pietiekams, lai segtu CGD turpmākos aizdevumu zaudējumus pārstrukturēšanas periodā.
- (73) Visbeidzot Komisija norāda, ka visi pasākumi, kas izklāstīti pārstrukturēšanas plānā, ir paredzēti CGD dzīvotspējas atjaunošanai un apmierinoša rentabilitātes līmeņa panākšanai, kā norāda [5–10] % PIK no CGD bankas pakalpojumiem Portugālē, kas ir mērķis, kuru jāsasniedz līdz 2017. gada 31. decembrim, kā arī [5–10] % PIK no CGD grupas visu darbību konsolidētajiem rezultātiem 2017. gada 31. decembrī.

Līdz minimumam ierobežots atbalsts, pašu ieguldījums un sloga sadale

- (74) Pārstrukturēšanas paziņojumā ir norādīts, ka ir vajadzīgs atbalsta saņēmēja atbilstīgs ieguldījums, lai atbalstu ierobežotu līdz minimumam un risinātu konkurences izkropļojumus un morālo kaitējumu. Šajā nolūkā paziņojumā paredzēts, ka i) gan pārstrukturēšanas izmaksas, gan atbalsta summa būtu jāierobežo un ka ii) ir vajadzīgs ievērojams pašu ieguldījums.
- (75) CGD pārstrukturēšanas plāns neietver nekādus elementus, kuri liecinātu, ka atbalsts pārsniedz to, kas ir vajadzīgs, lai atjaunotu ilgtermiņa dzīvotspēju. Kā aprakstīts 13. apsvērumā, kapitāla trūkumu, kas bija jāsedz, noteica, pamatojoties uz Portugāles valdības, no vienas puses, un SVF, ECB un Komisijas, no otras puses, parakstīto saprašanās memorandu.

- (76) Saskaņā ar pārstrukturēšanas paziņojuma 34. punktu jebkuras valsts intervences atbilstīga atlīdzināšana ir viens no piemērotākajiem konkurences izkropļojumu ierobežojumiem. Komisija šajā saistībā norāda, ka kapitāls, ko sniedz konvertējamo instrumentu veidā, tiek atbilstīgi atlīdzināts saskaņā ar Komisijas un ECB pamatnostādnēm⁽¹³⁾. Konvertējamo instrumentu atlīdzība sākas ar sākotnējiem 8,5 % par pirmo gadu un laika gaitā pakāpeniski paaugstinās, rezultātā sasniedzot vidējo gada atlīdzības likmi 9,2 % apmērā ieguldījuma periodā. Pakāpeniskas paaugstināšanas mehānisms mudinās CGD pārtraukt valsts intervences izmantošanu.
- (77) Komisija norāda, ka saskaņā ar pārstrukturēšanas plānu un saistīto apņemšanos CGD izmantos savu kapitāla pārpalikuma, lai pilnībā atmaksātu konvertējamos instrumentus (skatīt apņemšanos dokumenta 5. iedaļu).
- (78) CGD 2014. gadā izmantos [50–60] % sava kapitāla pārpalikuma, bet 2015. gadā un turpmākajos gados – [90–100] % sava kapitāla pārpalikuma, lai atmaksātu konvertējamos instrumentus EUR 900 miljonu vērtībā. Atmaksas mehānisms ierobežo kapitāla rezervi, ko CGD var ietvert savā bilancē, un tādējādi nodrošina, ka atbalsts pārstrukturēšanas periodā būs ierobežots līdz vajadzīgajam minimumam.
- (79) Turklāt ir svarīgi norādīt, ka apdrošināšanas struktūrvienības pārdošana atbrīvos pašu kapitālu un tādējādi palielinās iespēju, ka CGD būs kapitāla pārpalikums, ko varēs izmantot konvertējamo instrumentu atmaksāšanai, tādējādi ieguldot pārstrukturēšanas izmaksās savus līdzekļus.
- (80) Tomēr Komisija norāda, ka CGD neievēroja dividenžu aizliegumu un izmaksāja dividendes par EUR 405 415, pārkāpjot Portugāles apņemšanos saistībā ar glābšanas lēmumu.
- (81) Dividenžu un kuponu aizlieguma mērķis ir nepieļaut līdzekļu aizplūdi, tādējādi nodrošinot, ka atbalstu var atmaksāt un ka attiecīgi valsts atbalsts ir ierobežots līdz vajadzīgajam minimumam. Šajā nolūkā bankas akcionāri, kā arī hibrīda kapitāla un pakārtoto parādu turētāji būtu pēc iespējas jāizslēdz no valsts atbalsta iespējamā ieguvuma.
- (82) Tā kā CGD spēja izmaksāt dividendes, tika parādīts, ka atbalsta summa nebija ierobežota līdz vajadzīgajam minimumam. Informācija, ko CGD sniedza neatbilstīgas izmantošanas izmeklēšanas procedūras laikā, nav mainījusi Komisijas novērtējumu, kas pausts procedūras sākšanas lēmumā, proti, ka maksājumi ir dividenžu maksājumi, uz kuriem attiecas glābšanas lēmuma dividenžu aizliegums, vai parādījusi juridisku saistību veikt maksājumu, kas būtu atļāvis dividenžu maksājumu saskaņā ar glābšanas lēmumu.
- (83) Komisija secina, ka atbalsta pasākumi EUR 1 650 miljonu apmērā bija ierobežoti līdz vajadzīgajam minimumam, izņemot EUR 405 415, ko izmantoja dividenžu maksājumiem. Šajā saistībā Komisija it sevišķi norāda uz CGD apņemšanos atmaksāt Portugālei summu, kas atbilst dividenžu maksājumam, un tādējādi summu, par kuru piešķirtais atbalsts pārsniedz vajadzīgo minimumu. Ņemot vērā šo apņemšanos, atbalstu uzskata par ierobežotu līdz vajadzīgajam minimumam.
- (84) Turklāt Komisija norāda, ka Portugāle ir apņēmusies ievērot dividenžu, kuponu un procentu maksājumu aizliegumu (skatīt apņemšanos dokumenta 6.7. iedaļu).
- (85) Turklāt pārstrukturēšanas paziņojuma 24. punktā ir noteikts, ka valsts kapitāla atbilstīga atlīdzināšana arī ir veids, kā panākt sloga sadali. Kā noteikts 76. apsvērumā, Komisija uzskata, ka konvertējamo instrumentu veidā nodrošinātais kapitāls ir atbilstīgi atlīdzināts.
- (86) Visbeidzot, Komisija norāda, ka CGD jau ir īstenojusi un turpinās īstenot izmaksu samazināšanas pasākumus, it sevišķi, samazinot savu darbinieku skaitu un filiāļu tīklu Portugālē, un tādējādi ar iekšējiem pasākumiem iegulda pārstrukturēšanas izmaksās.
- (87) Tādēļ Komisija secina, ka pārstrukturēšanas plāns nodrošina, ka atbalsts ir ierobežots līdz vajadzīgajam minimumam, un paredz atbilstīgu pašu ieguldījumu un sloga sadali.

⁽¹³⁾ ECB Padomes 2008. gada 20. novembra ieteikumi par rekapitalizācijas cenas noteikšanu.

Konkurences izkropļojumu ierobežošana

- (88) Visbeidzot, pārstrukturēšanas paziņojuma 4. iedaļā ir noteikts, ka pārstrukturēšanas plānā ir jāietver pasākumi, kuri ierobežo konkurences izkropļojumus. Šādi pasākumi būtu jāpielāgo, lai risinātu izkropļojumus tirgos, kuros darbojas atbalsta saņēmēja banka pēc pārstrukturēšanas. Šādu pasākumu būtība un veids ir atkarīgs no diviem kritērijiem, proti, pirmkārt, atbalsta summas un nosacījumiem un apstākļiem, kādos to piešķir, un, otrkārt, to tirgu raksturojošajām pazīmēm, kuros atbalsta saņēmējs darbosies. Turklāt Komisijai ir jāņem vērā atbalsta saņēmēja paša ieguldījuma apmērs un sloga sadale pārstrukturēšanas periodā.
- (89) Komisija atgādina, ka CGD ir saņēmusi valsts atbalstu kapitāla ieguldījumu un konvertējamu instrumentu veidā EUR 1 650 miljonu apmērā. Atbalsta summa atbilst 2,3 % no CGD riska svērtajiem aktīviem (turpmāk – RSA) ⁽¹⁴⁾, kas ir samērā mazs rādītājs. Tā kā konvertējamie instrumenti ir pienācīgi atlīdzināti, ir vajadzīgi vienīgi mēreni pasākumi, lai ierobežotu iespējamās konkurences izkropļojumus.
- (90) CGD proporcionālā samazināšana bilances apmēra, ģeogrāfiskās ietekmes un darbinieku skaita ziņā palīdzēs ierobežot konkurences izkropļojumus. Lai gan Caixa Seguros atsavināšana un darbības Spānijā apmēra samazināšana un pārstrukturēšana veicinās bankas dzīvotspējas atjaunošanu, par piemērotu rīcību uzskata atlikušās bilances samazinājumu salīdzinājumā ar konkurences izkropļojumiem, kas izriet no atbalsta.
- (91) Papildus šiem strukturālajiem pasākumiem Portugāle arī apņēmas piemērot vairākus rīcības ierobežojumus. Komisija ņem vērā šo apņemšanos attiecībā uz rīcību, kā izklāstīts apņemšanos dokumenta 6. iedaļā, piemēram, valsts atbalsta reklamēšanas aizliegums un agresīvas komercprakses aizliegums, neļaujot CGD izmantot atbalstu darbībām, kas ir pretrunā konkurencei tirgū. Komisija sevišķi atzinīgi vērtē iegādes aizliegumu, kas nodrošina, ka valsts atbalstu neizmanto konkurentu pārņemšanai, bet tā vietā to lieto paredzētajam mērķim, proti, CGD dzīvotspējas atjaunošanai.
- (92) Kopumā Komisija uzskata, ka pastāv pietiekami aizsardzības pasākumi, lai ierobežotu iespējamās konkurences izkropļojumus, it sevišķi ņemot vērā 2011. gada pagarinājuma paziņojuma 14. punkta piemērošanu to notikumu rezultātā, kuru dēļ bija vajadzīgs valsts atbalsts, proti, EBI noteiktās valstu rezerves rezultātā.

5.3. Uzraudzība

- (93) Saskaņā ar pārstrukturēšanas paziņojuma 5. iedaļu ir vajadzīgi regulāri ziņojumi, lai Komisija varētu pārliecināties, ka pārstrukturēšanas plāns tiek pienācīgi īstenots.
- (94) Turklāt pārstrukturēšanas plāna pareizu īstenošanu un apņemšanos dokumentā visu pausto apņemšanos pilnīgu un pareizu īstenošanu nepārtraukti uzraudzīs neatkarīga un atbilstīgi kvalificēta uzraudzības pilnvarotā persona.

SECINĀJUMS

Ņemot vērā Portugāles paustās apņemšanās, tiek secināts, ka pārstrukturēšanas atbalsts ir ierobežots līdz vajadzīgajam minimumam, ka pienācīgi ir risināti konkurences izkropļojumi un ka iesniegtais pārstrukturēšanas plāns ir piemērots, lai atjaunotu CGD ilgtermiņa dzīvotspēju. Pārstrukturēšanas atbalsts ir jāatzīst par saderīgu ar iekšējo tirgu saskaņā ar Līguma 107. panta 3. punkta b) apakšpunktu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Valsts atbalsts, ko veido CGD jaunemitētu parasto akciju parakstīšana no Portugāles puses EUR 750 miljonu vērtībā un CGD emitētu konvertējamu instrumentu parakstīšana no Portugāles puses EUR 900 miljonu vērtībā, ir saderīgs ar iekšējo tirgu, ņemot vērā pielikumā izklāstītās apņemšanās.

2. pants

Portugāle nodrošina, ka 2012. gada 15. oktobrī iesniegtais un ar 2013. gada 19. jūlija iesniegumu papildinātais pārstrukturēšanas plāns tiek īstenots pilnībā, ietverot pielikumā izklāstītās apņemšanās, un saskaņā ar minētajā pielikumā noteikto grafiku.

⁽¹⁴⁾ Attiecīgajā atsaucē datumā, kad atbalsta pasākumu piešķir.

3. pants

Portugāle divu mēnešu laikā pēc šā lēmuma paziņošanas informē Komisiju par pasākumiem, kas īstenoti, lai nodrošinātu atbilstību šim lēmumam.

4. pants

Šis lēmums ir adresēts Portugāles Republikai.

Briselē, 2013. gada 23. jūlijā

*Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja vietnieks*
Joaquín ALMUNIA

PIELIKUMS

CAIXA GERAL DE DEPÓSITOS, S.A. APŅĒMŠANĀS

1. **Pamatinformācija**

Šajā dokumentā ir izklāstīti noteikumi (turpmāk – apņemšanās) *Caixa Geral de Depósitos, S.A.* (turpmāk – CGD vai banka) pārstrukturēšanai, kurus Portugāles Republika un CGD ir apņēmušas īstenot.

2. **Definīcijas**

Šajā dokumentā, ja vien konteksta dēļ nav vajadzīgs citādi, vienskaitlis ietver daudzskaitli (un otrādi) un izmantotajiem terminiem ir turpmāk norādītās nozīmes.

Termins	Nozīme
Aktīvu pārvaldība	Specializētu risinājumu izstrāde, lai ieguldītu privātpersonu, MVU (savstarpējo un pensiju fondu pārvaldība un tādu risinājumu izstrāde, kas ir pielāgoti individuālām ieguldījumu vajadzībām) un institucionālo klientu, kuri ietver pensiju fondus, apdrošināšanas sabiedrības, uzņēmumus un valsts iestādes (ieguldījumu portfeļu pārvaldība, pamatojoties uz klienta prasībām un vai nu ievērojot standartu, vai sekojot absolūtās peļņas risinājumiem), ietaupījumus.
Bankas sniegti apdrošināšanas pakalpojumi	Partnerība starp banku un trešo pusi apdrošināšanas sabiedrību, kad banka pārdod apdrošināšanas sabiedrības produktus ar sava mazumtirdzniecības tīkla starpniecību.
BCG (Spānija)	<i>Banco Caixa Geral, S.A.</i> (Spānija), ko sauc arī par darbībām Spānijā privātpersonu un MVU apkalpošanas jomā.
<i>Caixa Seguros</i>	CGD galvenais meitasuzņēmums, kas darbojas apdrošināšanas jomā.
Izmaksu un ienākumu attiecība	Darbības izmaksu (darbaspēka un pārdošanas, vispārējo un administratīvo izmaksu) un darbības ienākumu (neto procentu ienākumu, komisijas maksu ienākumu, ieņēmumu no kapitāla instrumentiem, ieņēmumu no finanšu darbībām un jebkādu citu ienākumu no darbībām) attiecība.
Apņemšanās	Apņemšanās attiecībā uz CGD pārstrukturēšanu, kā izklāstīts šajā dokumentā.
Bankas pakalpojumi korporatīvajiem klientiem	Bankas pakalpojumi, ko piedāvā korporācijām, proti, vai nu lielām korporācijām, vai MVU.
Riskam pakļauto kredītu seguma koeficients	Riskam pakļauto kredītu seguma koeficients ar uzkrātu aizdevumu zaudējuma nodrošinājumu.
Pamatreģions	Iekšzemes pamatreģions (Portugāle) un starptautiskais pamatreģions (kā noteikts 4.2.2.1. punktā).
Riskam pakļauts kredīts	Kā noteikts Portugāles Bankas norādījumos Nr. 16/2004 (2013. gada 31. maija konsolidētā redakcija, kas ietver pārskatīšanu saskaņā ar norādījumiem Nr. 23/2011), turpmāk nosaukto elementu summa: a) kopējā vērtība, kas nav atmaksāta par aizdevumiem, kuru pamatsummas vai procentu maksājumi tiek kavēti vismaz 90 dienas; norēķinu konta aizdevumi, kas iepriekš nav kontraktēti, tiek uzskatīti par riskam pakļauto kredītu, kad pārtērēti ir sasniedzis 90 dienas;

Termins	Nozīme
	b) neatmaksātu aizdevumu kopējā vērtība, kuri ir pārstrukturēti pēc tam, kad par tiem nebija veikti norēķini vismaz 90 dienas, bez piemērota nodrošinājuma izpildes (kas sedz visu nesamaksāto pamatsummu un procentu summu) vai aizņēmējam pilnībā neatmaksājot visus pienākošos procentus un citas maksas; c) kredīta kopējā vērtība ar pamatsummas vai procentu maksājumu kavējumu zem 90 dienām, bet par ko pastāv liecības, kuras pamato tā uzskatīšanu par riskam pakļautu kredītu, tostarp liecības par parādnieka bankrotu vai likvidēšanu; debitora maksātnespējas gadījumā atgūstamās starpības var vairs neuzskatīt par riskantām pēc tiesas apstiprinājuma attiecīgajā līgumā saskaņā ar Maksātnespējas un korporatīvo parādu piedzīšanas kodeksu (<i>Código de Insolvência e Recuperação de Empresas</i>), ja vairs nepastāv šaubas par to, ka pienākošās summas ir efektīvi iekasējamas.
Lēmums	Eiropas Komisijas 2013. gada 24. jūlija lēmums par CGD pārstrukturēšanu, kurš ir šo pausto apņemšanos pamatā.
Atsavināšanas persona pilnvarotā persona	Viena vai vairākas fiziskās vai juridiskās personas, kuras ir neatkarīgas no CGD, kuras ir apstiprinājuši Komisija un iecēlusi CGD un kuras ir no CGD saņēmušas ekskluzīvas pilnvaras pārdot Caixa Seguros pircējam. Atsavināšanas pilnvarotā persona aizsargā CGD likumīgās finanšu intereses saskaņā ar CGD beznosacījumu pienākumu atsavināt [...]
Darbinieks	Jebkura persona, kam ir darba līgums ar CGD.
Faktoring	Finanšu darījums, kura ietvaros uzņēmums pārdod savus debitoru parādus (t. i., rēķinus) trešai pusei (saukta par faktoru) ar atlaidi. Salikts produkts, kas ietver finanšu, kredītapdrošināšanas un finanšu pārvaldības pakalpojumus (iekasēšanu).
Būtiskas darbības starptautiskās darbības	Nozīme ir izklāstīta 4.2.2.2. punktā.
Ieguldījumu pakalpojumi	Specializēti finanšu pakalpojumi, ko sniedz korporatīvajiem un institucionālajiem klientiem un kas ietver konsultācijas par uzņēmumu apvienošanu un iegādi, projektu finansējumu, korporatīvo finansējumu (iegādes finansējumu, strukturizētu finansējumu, obligācijām, komerciālajiem vērtspapīriem, vērtspapīrošanu utt.), pamatkapitāla tirgus darbībām (sākotnējo publisko piedāvājumu, konkursu piedāvājumiem, ar kapitālu saistītiem darījumiem utt.) un tirgus riska pārvaldību (ar riska ierobežošanu un strukturizētiem finansējuma risinājumiem). Turklāt tas ietver finanšu starpniecības pakalpojumu sniegšanu un izpētes ziņojumus institucionāliem vai privātiem ieguldītājiem, starpniecību fiksēto ienākumu vērtspapīru jautājumos un strukturētu aizdevumu sindicēšanu.
GDR	Galvenie darbības rādītāji.
Līzings	Līgums, ar kuru privātpersona vai uzņēmums var lietošanā saņemt konkrētus pamatlīdzekļus, par kuriem tam ir jāveic vairāki līgumā noteikti un periodiski maksājumi, ar iespēju pamatlīdzekli iegādāties brīdī, kad beidzas līguma darbība.
Aizdevumu un noguldījumu attiecība	Neto aizdevumu un noguldījumu attiecība.
Uzraudzības persona vai pilnvarotā persona	Nozīme ir izklāstīta 6.10. punktā un I papildinājumā.

Termins	Nozīme
Jauni darījumi	Visi jaunie darījumi, par ko ir noslēgts līgums, izņemot visus iepriekš līgumā noslēgtos darījumus vai jebkādu jaunus darījumus, kuri ir obligāti vajadzīgi, lai saglabātu aizdevuma nodrošinājuma vērtību, vai kuri ir citā veidā saistīti ar kapitāla zaudējumu maksimālu samazināšanu un/vai aizdevuma paredzamās atgūšanas vērtības uzlabošanu.
Ieņēmumus nenesošu aizdevumu īpatsvars starp jauniem kredītiem	Jaunu aizdevumu, kuru procentu un/vai pamatsummas maksājumi ir kavēti 90 vai vairāk dienas, īpatsvars kopējā jauno kredītu portfelī.
Savā vārdā veikti tirdzniecības darījumi	CGD parastas tirdzniecības darbības, kas nav saistītas ar klientu darījumiem, izmantojot bankas pašas kapitālu un bilanci.
Pārstrukturēšanas periods	Laikposms, kas noteikts 3.3. punktā.
Izīrēšana	Līgums, ar kuru tiek veikts maksājums par tāda priekšmeta (it sevišķi transportlīdzekļa) pagaidu izmantošanu, kas pieder nefinanšu uzņēmumam, un parasti līgums paredz vairāku saistītu pakalpojumu sniegšanu.
Pārstrukturēšanas plāns	Plāns, ko CGD iesniegusi Eiropas Komisijai ar Portugāles Republikas starpniecību, ar jaunākajiem grozījumiem un papildinājumiem ar rakstiskiem paziņojumiem 2013. gada 19. jūlijā.
Korektīvas darbības	Darbība(-as), kas ļaus CGD sasniegt noteikto(-os) mērķi(-us). CGD iepazīstina ar korektīvajām darbībām, kā aprakstīts 4.2.3.3. punktā. Uzraudzības pilnvarotā persona analizēs ierosinātās korektīvās darbības un ziņos Komisijai par to piemērotību, lai sasniegtu pārstrukturēšanas plānā noteiktos mērķus.
Riska svērtie aktīvi	Riska svērtie aktīvi, ko aprēķina konsolidēti saskaņā ar attiecīgajiem Portugāles noteikumiem un ko apstiprinājusi Portugāles Banka lēmuma pieņemšanas datumā.
MVU	Mazs un vidējs uzņēmums, kura apgrozījums ir EUR 50 miljoni vai mazāks un kredītriska darījums ar CGD nepārsniedz EUR 1 miljonu.
Riskam pakļautā vērtība	Riskam pakļautā vērtība, kas ir portfeļa riska rādītājs, kā aprakstīts Bāzeles Banku uzraudzības komitejas 1996. gada grozījumā. Aprēķina vajadzībām dati attiecas uz vēsturiskās simulācijas metodiku, izmantojot 10 dienu turēšanas periodu, 99 % ticamības intervālu un 501 datu tirdzniecības dienu (kas atbilst diviem gadiem).
Riska kapitāls	Finanšu kapitāla nodrošināšana jaunizveidotiem uzņēmumiem, it sevišķi uzņēmumiem ar augstu izaugsmes potenciālu, pretī saņemot kapitāla daļas uzņēmumā.

3. Vispārīgi

- 3.1. Portugālei ir jānodrošina CGD pārstrukturēšanas plāna pareiza un pilnīga īstenošana.
- 3.2. Pārstrukturēšanas plāna īstenošanas laikā Portugālei ir jānodrošina apņemšanos pilnīga ievērošana.
- 3.3. Pārstrukturēšanas plāna darbība beidzas 2017. gada 31. decembrī. Apņemšanās ir spēkā pārstrukturēšanas periodā, ja vien nav noteikts citādi.

4. CGD pārstrukturēšana. sadalījums pamatdarbībās un darbībās, kas nav pamatdarbības

4.1. CGD savas darbības sadalīs divās daļās, proti, pamatdarbībās un darbībās, kas nav pamatdarbības. Pamatdarbību un darbību, kas nav pamatdarbības, apvienotā kopējā bilance ⁽¹⁾ bija EUR 120 642 miljoni 2011. gada decembrī. Savukārt 2012. gada jūnijā bilances kopējā vērtība bija EUR 117 694 miljoni, un 2012. gada decembra beigās bilances kopējā vērtība bija EUR 116 857 miljoni.

CGD sadalījumu īstēnos, kā aprakstīts turpmāk.

4.2. Pamatdarbības

Pamatdarbībām piešķirtie aktīvi

Pamatdarbības ietver iekšzemes pamatdarbības (privātpersonas un mājsaimniecības, MVU, bankas pakalpojumi korporatīvajiem klientiem, aktīvu pārvaldība, līzings, faktoring, izīrēšana, banku sniegti apdrošināšanas pakalpojumi un riska kapitāls), starptautiskās pamatdarbības un būtiskas starptautiskās darbības.

4.2.1. Iekšzemes pamatdarbības ietver turpmāk uzskaitītos neto aktīvus (beigu datums: 2012. gada 31. decembris):

4.2.1.1. EUR [850–900] miljoni skaidrā naudā un atlikumos centrālajā bankā;

4.2.1.2. EUR [1 000–1 500] miljoni aizdevumos (/ debitoru parādos) kredītiestādēm;

4.2.1.3. EUR [2 500–3 000] miljoni finanšu aktīvos, kas tiek turēti tirdzniecībai;

4.2.1.4. EUR [10 000–15 000] miljoni finanšu aktīvos, kas ir pieejami pārdošanai;

4.2.1.5. EUR [0–5] miljoni finanšu aktīvos, kas tiek turēti līdz termiņa beigām;

4.2.1.6. EUR [60 000–65 000] miljoni aizdevumos klientiem,

no kuriem:

4.2.1.6.1. EUR [8 000–8 500] miljoni attīstītājiem un celtniecībai;

4.2.1.6.2. EUR [30 000–35 000] miljoni mājokļu hipotēkām;

4.2.1.6.3. EUR [10 000–15 000] miljoni lieliem uzņēmumiem;

4.2.1.6.4. EUR [3 000–3 500] miljoni MVU;

4.2.1.6.5. EUR [1 500–2 000] miljoni patēriņa kredītiem;

4.2.1.6.6. EUR [4 000–4 500] miljoni citiem mērķiem (ietver citas finanšu iestādes, kā arī centrālās valdības un pašvaldības);

4.2.1.7. EUR [400–450] miljoni pamatlīdzekļos;

4.2.1.8. EUR [150–200] miljoni nemateriālajos aktīvos;

4.2.1.9. EUR [4 000–4 500] miljoni citos aktīvos,

no kuriem:

4.2.1.9.1. EUR [80–90] miljoni ieguldījumu īpašumos;

4.2.1.9.2. EUR [30–40] miljoni atvasināto instrumentu riska ierobežošanā;

4.2.1.9.3. EUR [500–550] miljoni ilgtermiņa aktīvos, ko tur pārdošanai;

4.2.1.9.4. EUR [30–40] miljoni pārskata perioda nodokļu aktīvos;

4.2.1.9.5. EUR [1 000–1 500] miljoni atliktā nodokļa aktīvos;

4.2.1.9.6. EUR [2 000–2 500] miljoni citos aktīvos;

⁽¹⁾ Grāmatvedības tvērums.

- 4.2.1.10. EUR [30–40] miljoni neto aktīvu ieguldījums, kas izriet no līdzdalības citās iekšzemes uzņēmējdarbības vienībās (kapitāla metode), kuras uzskaitītas II papildinājumā.
- 4.2.2. Starptautiskās pamatdarbības un būtiskas starptautiskās darbības ietver neto aktīvu ieguldījumu un starptautiskās teritorijas, kas norādītas turpmāk (beigu datums: 2012. gada 31. decembris).
- 4.2.2.1. Starptautiskās pamatdarbības ietver visas starptautiskās teritorijas (turpmāk – starptautiskais pamatreģions), kurās CGD būtiski iesaistīta banku pakalpojumu sniegšanā privātpersonām un MVU ar vietējās filiāles vai saistītas vienības starpniecību, kā norādīts turpmāk:
- 4.2.2.1.1. Spānija, kur kopējie neto aktīvi ir EUR [4 000–4 500] miljoni ⁽²⁾;
- 4.2.2.1.2. Francija, kur kopējie neto aktīvi ir EUR [4 000–4 500] miljoni;
- 4.2.2.1.3. Makao (Ķīna), kur kopējie neto aktīvi ir EUR [3 000–3 500] miljoni;
- 4.2.2.1.4. Mozambika, kur kopējie neto aktīvi ir EUR [1 500–2 000] miljoni;
- 4.2.2.1.5. Angola, kur kopējie neto aktīvi ir EUR [1 000–1 500] miljoni;
- 4.2.2.1.6. Dienvidāfrika, kur kopējie neto aktīvi ir EUR [600–650] miljoni;
- 4.2.2.1.7. Brazīlija, kur kopējie neto aktīvi ir EUR [500–550] miljoni;
- 4.2.2.1.8. Kaboverde, kur kopējie neto aktīvi ir EUR [750–800] miljoni;
- 4.2.2.1.9. Timora, kur kopējie neto aktīvi ir EUR [50–60] miljoni;
- 4.2.2.1.10. Santome, kur kopējie neto aktīvi ir EUR [0–5] miljoni.
- 4.2.2.2. Būtiskas starptautiskās darbības ir specializētas darbības, kas sniedz pakalpojumus CGD grupai (piemēram, finansējumu, piekļuvi institucionālajiem tirgiem un produktu strukturēšanai). Būtiskās darbības īsteno vietējas specializējušās filiāles vai saistītas vienības galvenajos tirgos, kā norādīts turpmāk:
- 4.2.2.2.1. Luksemburgā, kur kopējie neto aktīvi ir EUR [100–150] miljoni;
- 4.2.2.2.2. Kaimanu Salās, kur kopējie neto aktīvi ir EUR [600–650] miljoni;
- 4.2.2.2.3. Apvienotajā Karalistē (Londonā), kur kopējie neto aktīvi ir EUR [400–450] miljoni;
- 4.2.2.2.4. Amerikas Savienotajās Valstīs (Ņujorkā), kur kopējie neto aktīvi ir EUR [250–300] miljoni;
- 4.2.2.2.5. Ķīnā (Zhuhai), kur kopējie neto aktīvi ir EUR [5–10] miljoni.
- 4.2.3. Apmērs
- 4.2.3.1. Līdz 2014. gada decembra beigām pamatdarbību balance nedrīkst pārsniegt EUR [100–150] miljardus ⁽³⁾, riska svērtie aktīvi nedrīkst pārsniegt EUR [70–80] miljardus, izmaksu un ienākumu attiecība nedrīkst pārsniegt [70–80] %, aizdevumu un noguldījumu attiecība nedrīkst pārsniegt [120–130] % un riskam pakļauto kredītu seguma koeficients nedrīkst būt mazāks par [50–60] %.
- 4.2.3.2. Līdz 2016. gada decembra beigām pamatdarbību balance nedrīkst pārsniegt EUR [100–150] miljardus ⁽⁴⁾, riska svērtie aktīvi nedrīkst pārsniegt EUR [70–80] miljardus, izmaksu un ienākumu attiecība nedrīkst pārsniegt [50–60] %, aizdevumu un noguldījumu attiecība nedrīkst pārsniegt [120–130] % un riskam pakļauto kredītu seguma koeficients nedrīkst būt mazāks par [50–60] %.

⁽²⁾ Neietverot Spānijas filiāli un aktīvus, kas nav pamatlīdzekļi un kas ir jāpārved uz Spānijas filiāli.

⁽³⁾ Skatīt 1. zemspvītras piezīmi.

⁽⁴⁾ Skatīt 1. zemspvītras piezīmi.

- 4.2.3.3. Konsolidētās bilances kopējais riska darījumu apmērs ar [...] emitētājiem nedrīkst pārsniegt EUR [10–20] miljardus pārstrukturēšanas periodā.
- 4.2.3.4. Ja situācija liecina, ka nebūs iespējams nodrošināt atbilstību iepriekš norādītajiem bilances, riska svērtu aktīvu, izmaksu un ienākumu attiecības, aizdevumu un noguldījumu attiecības un riskam pakļauto kredītu seguma koeficienta mērķiem, CGD pēc savas iniciatīvas un jebkurā gadījumā pēc uzraudzības pilnvarotās personas pieprasījuma mēneša laikā ierosina korektīvas darbības. Uzraudzības pilnvarotā persona analizēs ierosinātās korektīvās darbības un ziņos Komisijai par to piemērotību pārstrukturēšanas plānā noteikto mērķu sasniegšanai.
- 4.2.4. Filiāles un darbinieki
- Pamatdarbību pašreizējā struktūra Portugālē tiks samazināta, kā norādīts turpmāk.
- 4.2.4.1. No 829 (2012. gada 31. decembrī) līdz [750–800] privātpersonu un MVU apkalpošanas vietējām filiālēm ⁽⁵⁾ pirms [...].
- 4.2.4.2. Filiāles nedrīkst aizstāt ar citām vienībām vai struktūrām, kuras būtībā sniedz tādu pašu pakalpojumus un kurās vajadzīgs ievērojams darbaspēks. Taču CGD var uzstādīt automātiskās apkalpošanas centrus (piemēram, bankomātus vai tamlīdzīgas iekārtas).
- 4.2.4.3. No 11 904 iekšzemes darbiniekiem (bez apdrošināšanas struktūrvienības līdz 2012. gada 31. decembrim) līdz [10 000–15 000] darbiniekiem līdz [...], līdz [10 000–15 000] darbiniekiem līdz [...], līdz [10 000–15 000] darbiniekiem līdz [...] beigām un līdz [10 000–15 000] darbiniekiem līdz [...].
- 4.2.4.4. Pēc [...] gada un līdz pārstrukturēšanas perioda beigām filiāļu skaits Portugālē nedrīkst palielināties.
- 4.2.4.5. Ja situācija liecina, ka nebūs iespējams nodrošināt atbilstību iepriekš norādītajiem filiāļu un darbinieku mērķiem, CGD pēc savas iniciatīvas un jebkurā gadījumā pēc uzraudzības pilnvarotās personas pieprasījuma ierosina korektīvas darbības mēneša laikā, sākot no uzraudzības pilnvarotās personas pieprasījuma dienas. Uzraudzības pilnvarotā persona analizēs ierosinātās korektīvās darbības un ziņos Komisijai par to piemērotību pārstrukturēšanas plānā noteikto mērķu sasniegšanai.
- 4.2.5. Pamatdarbību apraksts
- 4.2.5.1. Pamatdarbības ir privātpersonas un MVU apkalpojošas komercbankas darbības ar īpašu uzsvaru uz mājaisaimniecībām, MVU un korporatīvo klientu apkalpošanu, kā arī ietverot ieguldījumu pakalpojumus, aktīvu pārvaldību, izīrēšanas, līzingu un faktoringa pakalpojumus, bankas sniegtus apdrošināšanas pakalpojumus un riska kapitālu, galvenokārt koncentrējoties uz iekšzemes pamatreģionu un starptautisko pamatreģionu, kā arī būtiskajām starptautiskajām darbībām.
- 4.2.5.2. Attiecīgi pārstrukturēšanas periodā CGD:
- 4.2.5.2.1. neiesaistās nekādos jaunos darījumos ārpus pamatreģiona un ārpus būtisko starptautisko darbību teritorijām, kā noteikts 4.2.2. punktā; lai novērstu šaubas, CGD joprojām būs atļauts iesaistīties jaunos darījumos ar klientiem, kuru juridiskā adrese ir ārpus pamatreģiona, ja tos uzskaita pamatreģiona darbībās vai būtiskajās starptautiskajās darbībās;
- 4.2.5.2.2. nodrošina, ka būtisko starptautisko darbību neto aktīvi nepārsniedz [0–5] % no pamatdarbību bilances apmēra;
- 4.2.5.2.3. neiesaistās nekādos jaunos darījumos Portugālē, izņemot 4.2. punktā aprakstītās darbības.

⁽⁵⁾ Izņemot pašapkalpošanās filiāles un ietverot korporatīvo klientu apkalpošanas centrus.

4.2.6. Starptautiskajām pamatdarbībām un būtiskajām starptautiskajām darbībām piemērojamie principi

Līdz pārstrukturēšanas perioda beigām *CGD* īsteno visus iespējamus centienus, lai samazinātu savu kapitāla un grupas iekšējā finansējuma finansiālo iesaistīšanos savās starptautiskajās pamatdarbībās. *CGD* nepalielina savu kapitāla un grupas iekšējā finansējuma finansiālo iesaistīšanos savās starptautiskajās pamatdarbībās un būtiskajās starptautiskajās darbībās, izņemot gadījumus, kad šis palielinājums izriet tieši no iepriekš pastāvošām (pirms šā lēmuma) līgumsaistībām, kas noslēgtas ar trešām pusēm, vai ar regulējumu saistītiem pienākumiem vai ja to paredz valsts iestādes pieņemts galīgs un obligāts lēmums attiecībā uz *CGD*. Pirms kapitāla pasākuma īstenošanas *CGD* apņemas ātri informēt uzraudzības pilnvaroto personu par visiem šādiem lēmumiem un iesniegt uzraudzības pilnvarotajai personai uzņēmējdarbības plānu par vienībām, kurām vajadzīgs papildu kapitāls vai finansējums. Uzraudzības pilnvarotā persona analizēs uzņēmējdarbības plānu un ziņos Komisijai par īstenoto pasākumu piemērotību.

4.2.7. BCG (Spānija) pārstrukturēšanas plāns

4.2.7.1. *CGD* pārstrukturē BCG (Spānija) uzņēmējdarbību, lai nodrošinātu tās ilgtermiņa dzīvotspēju, autonomiju no *CGD* finansējuma ziņā un pozitīvu ieguldījumu *CGD* grupas rentabilitātē.

4.2.7.2. *CGD* apņemas pārtraukt visas darbības Spānijā, kuras nav tieši saistītas ar pamatdarbībām (bankas pakalpojumi privātpersonām un MVU ⁽⁶⁾, atbalsts MVU un pārrobežu uzņēmējdarbība). It sevišķi *CGD* apņemas:

4.2.7.2.1. pārtraukt jaunus darījumus projektu finansēšanas darbībās;

4.2.7.2.2. pārtraukt jaunus darījumus aizņemto līdzekļu finansēšanas darbībās;

4.2.7.2.3. pārtraukt jaunus darījumus iegādes finansēšanas darbībās.

4.2.7.3. BCG (Spānija) pārstrukturēšanu īsteno divos posmos.

4.2.7.3.1. 1. posms

Līdz [...] *CGD* īsteno turpmāk izklāstītās darbības.

4.2.7.3.1.1. Izmantos *CGD* Spānijas filiāli kā instrumentu, lai konsolidētu pārmantoto portfeli Spānijā, atdalot pamatdarbības no darbībām, kas nav pamatdarbības, un aizsargājot pamatdarbību. Gan BCG (Spānija), gan *CGD* Spānijas filiāles (*Sucursal em Espanha*) korporatīvo klientu kredītu un hipotekāro kredītu portfeļus, kas nav pamatdarbības, konsolidēs Spānijas filiāle, kura pārtrauks jebkādu jaunus darījumus un pārvaldīs šo portfeļu likvidēšanu (detalizēts saraksts ar EUR [1 000–1 500] miljoniem aktīvu, ko pārvedīs no BCG (Spānija), ir aplūkojams III papildinājumā).

4.2.7.3.1.2. Pārstrukturēs BCG (Spānija) filiāles pakalpojumus privātpersonām un MVU, tostarp EUR [5 000–5 500] miljonus aktīvu, sākot no 2012. gada 31. decembra (detalizēts saraksts ar EUR [5 000–5 500] miljoniem aktīvu ir aplūkojams III papildinājumā), no jauna darbību vēršot uz tās pamatjomām, koncentrējoties uz pārrobežu MVU uzņēmējdarbību un samazinot tādu filiāļu skaitu, kam ir negatīva rentabilitāte, neilgtspējīga aizdevumu un noguldījumu attiecība un nepietiekams skaits klientu.

4.2.7.3.1.3. Samazinās filiāļu skaitu no 173 filiālēm 2012. gada decembrī līdz [100–110] filiālēm līdz [...] (detalizēts saraksts ar filiālēm ir aplūkojams V papildinājumā) un nepaaugstinās šo skaitu pārstrukturēšanas periodā.

4.2.7.3.1.4. Samazinās darbinieku skaitu no 797 darbiniekiem 2012. gada decembrī līdz [500–523] darbiniekiem līdz [...] un nepaaugstinās šo skaitu pārstrukturēšanas periodā.

4.2.7.3.1.5. Galvenie darbības rādītāji, kas jāpanāk līdz [...].

Sākot no 2014. gada oktobra, uzraudzības pilnvarotā persona sāks novērtēt, vai līdz [...] tiks sasniegti šādi galvenie darbības rādītāji attiecībā uz BCG (Spānija):

⁽⁶⁾ Tradicionālās teritorijās (Galīcijā, Estremadūrā, Kastīlijā un Leonā un Astūrijā) un lielās pilsētās, kā arī galvenajos pārrobežu tirdzniecības centros (Madridē, Barselonā, Basku zemē, Andalūzijā, Aragonā un Valensijā).

- 4.2.7.3.1.5.1. visā [...] periodā kopējām darbaspēka izmaksām un pārdošanas, vispārējām un administratīvajām izmaksām jābūt vienādām ar vai zemākām par EUR [50–60] miljoniem, un BCG (Spānija) ir jāpanāk izmaksu un ienākumu attiecība, kas ir vienāda ar vai zemāka par [50–60] %;
- 4.2.7.3.1.5.2. BCG (Spānija) pilnībā jānodrošina pašai savs finansējums un jābūt pietiekamam kapitālam; laikposmā no 2012. gada beigām līdz [...] nedrīkst nodrošināt nekādu papildu kapitālu un neto finansējumu un nedrīkst rasties vajadzība pēc papildu kapitāla un neto finansējuma līdz pārstrukturēšanas perioda beigām;
- 4.2.7.3.1.5.3. no jauna izsniegtu kredītu summai (neto), t. i., kredīti pēc 2012. gada beigām, kam līdz [...] nav iestāties termiņš vai kas līdz tam nav atmaksāti, jābūt vienādi ar vai virs EUR [900–950] miljoniem; no jauna izsniegtu kredītu daļai, kas saistīta ar pārrobežu darbību, jābūt vienādi ar vai virs [20–30] %;
- 4.2.7.3.1.5.4. no jauna izsniegtiem kredītiem, kā noteikts un minēts 4.2.7.3.1.5.3. punktā, jānodrošina neto svērtā vidējā peļņa (marža) virs atsauces likmes (sešu mēnešu *Euribor*) vismaz [0–5] % apmērā;
- 4.2.7.3.1.5.5. iepējumus nenesošu aizdevumu īpatsvaram starp jaunizsniegtajiem kredītiem, kā noteikts 4.2.7.3.1.5.3. punktā, jābūt vienādam ar vai zem [0–5] %;
- 4.2.7.3.1.5.6. noguldījumu kopējai summai jābūt vienādi ar vai virs EUR [0–5] miljardiem⁽⁷⁾; noguldījumu svērtās vidējās izmaksas nedrīkst pārsniegt [...] ⁽⁸⁾; aizdevumu un noguldījumu attiecībai jābūt vienādi ar vai zem [100–150] %.
- 4.2.7.3.2. 2. posms
- 4.2.7.3.2.1. Sākot no [...], CGD turpinās īstenot BCG (Spānija) pārstrukturēšanas plānu līdz pārstrukturēšanas perioda beigām, ja galvenie darbības rādītāji tiek sasniegti līdz [...].
- 4.2.7.3.2.2. Ja iepriekš minētie galvenie darbības rādītāji netiek sasniegti līdz [...] vai tiklīdz uzraudzības pilnvarotā persona ir pabeigusi savu novērtējumu, ka pastāv pietiekamas liecības, ka šie galvenie darbības rādītāji netiks sasniegti, BCG (Spānija) nekavējoties pārtrauks iesaistīties jebkādos jaunos darījumos un sāks izbeigt savas darbības Spānijā, ar ko CGD varētu saglabāt nelielu klātbūtni, lai atvieglotu darbības Spānijā likvidēšanu.
- 4.3. Darbības, kas nav pamatdarbības
- Visas darbības un aktīvi, kas nav skaidri minēti 4.2. iedaļā, tiek uzskatīti par darbībām un aktīviem, kuri nav pamatdarbības vai nav saistīti ar pamatdarbību. Lai atjaunotu dzīvotspēju un koncentrētos uz savu pamata uzņēmējdarbību, CGD atbrīvojas no savām apdrošināšanas un veselības aprūpes nodaļām, pārdod visas uzņēmumu daļas, kam nav stratēģiskas nozīmes, un samazina visas darbības, kuras nav pamatdarbības, kā aprakstīts turpmāk.
- 4.3.1. Caixa Seguros pārdošana
- 4.3.1.1. CGD galveno meitasuzņēmumu *Caixa Seguros*, kas darbojas apdrošināšanas jomā, nepārdod pirms [...]. Apdrošināšanas struktūrvienības pārdošana [...]:
- 4.3.1.1.1. [...];
- 4.3.1.1.2. lai īstenotu šo apdrošināšanas struktūrvienības aktīvu (tiek lēsti EUR [...] miljardu vērtībā) atsavināšanu, Portugāle apņemas, ka CGD atradīs pircēju un noslēgs galīgo saistošu pārdošanas un pirkuma līgumu ne vēlāk kā līdz [...]; ja CGD nav noslēgusi šādu līgumu līdz [...], CGD [...] ieceļ atsavināšanas pilnvaroto personu un piešķir tai ekskluzīvas pilnvaras pārdot apdrošināšanas uzņēmējdarbības vienības aktīvus (tiek lēsti EUR [...] miljardu vērtībā) [...] ne vēlāk kā līdz [...];
- 4.3.1.1.3. [...].

⁽⁷⁾ Ar 10 % pielaidi robežu.

⁽⁸⁾ Skatīt 7. zemsvītras piezīmi.

- 4.3.2. Aktīvi, kas piešķirti darbībām, kuras nav pamatdarbības un kuras paredzēts samazināt
- 4.3.2.1. Darbības, kas nav pamatdarbības, ietver turpmāk uzskaitītos aktīvus (beigu datums: 2012. gada 31. decembris):
 - 4.3.2.1.1. bijušās BPN aktīvu, kas ietverti kopš 2012. gada 31. decembra, likvidēšanu: ietver kopā EUR [4 000–4 500] miljonus (kredīti – EUR [1 000–1 500] miljoni un turētie parādi (pieejami pārdošanai) – EUR [2 500–3 000] miljoni);
 - 4.3.2.1.2. uzņēmumu daļu, kam nav stratēģiskas nozīmes, pārdošanu, proti, līdz [...] jāpārdod uzņēmumu daļas EUR [200–250] miljonu vērtībā (pārdošanas prognozētā vērtība);
 - 4.3.2.1.3. Spānijas kredītu, kas nav pamatdarbības, portfeļa likvidēšanu, kura vērtība 2012. gada 31. decembrī ir EUR [1 500–2 000] miljoni (detalizēts saraksts ir aplūkojams IV papildinājumā);
 - 4.3.2.1.4. atbrīvošanos no apdrošināšanas uzņēmējdarbības, kā noteikts 4.3.1. punktā iepriekš.
- 4.3.2.2. Līdz 2014. gada decembra beigām aktīvi, kas nav saistīti ar pamatdarbību, nedrīkst pārsniegt EUR [10–20] miljardus.
- 4.3.2.3. Līdz 2016. gada decembra beigām aktīvi, kas nav saistīti ar pamatdarbību, nedrīkst pārsniegt EUR [5–10] miljardus.
- 4.3.2.4. Darbībām, kas nav pamatdarbības, piemērojamie principi
 - 4.3.2.4.1. Jaunu darījumu ierobežojums
 - 4.3.2.4.1.1. Jebkādu jaunu darījumu izbeigšana, izņemot šādus gadījumus:
 - 4.3.2.4.1.2. līgumsaistībās noteiktās, bet vēl neizmaksātās summas ierobežo līdz absolūtam minimumam;
 - 4.3.2.4.1.3. nekāds papildu finansējums esošiem klientiem, kurš nav noteikts līgumsaistībās, izņemot, ja tas ir absolūti vajadzīgs, lai saglabātu aizdevuma nodrošinājuma vērtību, vai citā veidā saistīts ar kapitāla zaudējumu maksimālu samazināšanu un/vai aizdevuma paredzamās atgūšanas vērtības uzlabošanu;
 - 4.3.2.4.1.4. esošo aktīvu pārvaldība, proti, esošos aktīvus pārvalda tā, lai pēc iespējas palielinātu aktīvu esošo neto vērtību; respektīvi, ja klients nespēj ievērot aizdevuma noteikumus, aizdevumu pārstrukturē (atmaksu atlikšana vai daļēja atcelšana, (daļas) prasības konvertēšana kapitālā utt.) tikai tad, ja šāda pārstrukturēšana novestu pie aizdevuma esošās vērtības uzlabošanas; šis princips attiecas arī uz hipotekārajiem aizdevumiem.
 - 4.3.2.4.2. Darbību, kas nav pamatdarbības, aktīva izbeigšana
 - 4.3.2.4.2.1. Darbības, kas nav pamatdarbības, pārvalda ar mērķi tās atbilstīgi atsavināt, likvidēt vai izbeigt, pēc iespējas samazinot izmaksas. Visus pēc pārstrukturēšanas perioda atlikušos aktīvus būtu atbilstīgi jāatsavina, tiklīdz iestājas to termiņš. Nedrīkst uzņemties nekādas jaunas darbības, kas nav pamatdarbības, ja vien apņemšanās skaidri nenosaka citādi. Šajā nolūkā var īstenot turpmāk aprakstītās darbības.
 - 4.3.2.4.2.2. Visos gadījumos aktīvus, kas nav saistīti ar pamatdarbību, pārdod pēc iespējas ātrāk. CGD apņemas pārdot šādus aktīvus, kad vien pārdošana nenoved pie zaudējumiem, izņemot, ja pārdošanas cena ir nesaprātīga, ņemot vērā neapstrīdamu vērtējumu.

4.3.2.4.3. Uzņēmumu daļu, kam nav stratēģiskas nozīmes, pārdošana

4.3.2.4.3.1. CGD apņemas atsavināt turpmāk uzskaitītās uzņēmumu daļas, kam nav stratēģiskas nozīmes, līdz [...].

Uzņēmums	Līdzdalība (%) (*)	Pārdošanas vērtība (miljonos EUR) (**)	Pārdošanas datums
[...]	[...] %	[200–250]	[...]
[...]	[...] %	[10–20]	[...]

(*) Novērtēts 2012. gada 31. decembrī.

(**) BPN tika nacionalizēta 2008. gadā un pārdota 2011. gadā. Daļa tās aktīvu ir pārvietota CGD.

4.3.2.4.3.2. Uzņēmumu daļu, kam nav stratēģiskas nozīmes, kopējā vērtība sasniedza EUR 841 miljonu aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanas centienu sākumā. Kopš 2012. gada 31. decembra uzņēmumu daļu, kam nav stratēģiskas nozīmes, vērtība ir EUR [200–250] miljoni.

4.3.2.4.3.3. CGD pilnībā atsavinās iepriekš uzskaitītās kapitāla daļas līdz [...]. Ja CGD nav pilnībā atsavinājusi iepriekš uzskaitītās uzņēmumu daļas līdz [...], CGD [...] ieceļ atsavināšanas pilnvaroto personu un piešķir tai ekskluzīvas pilnvaras pārdot atlikušās uzņēmumu daļas, kam nav stratēģiskas nozīmes, [...] ne vēlāk kā līdz [...].

4.3.2.4.3.4. Līdz visas iepriekš minētās uzņēmumu daļas, kam nav stratēģiskas nozīmes, nav pārdotas, CGD nekādā gadījumā nepalielina savu finansiālo iesaistīšanos (piemēram, aizdevumus un garantijas) šādos uzņēmumos, izņemot, ja tas a) notiek uzņēmējdarbības parastā gaitā pastāvošajos tirgus apstākļos; vai b) ir absolūti vajadzīgs, lai saglabātu attiecīgās kapitāla līdzdalības vērtību; vai c) ir citādi saistīts ar kapitāla zaudējumu maksimālu samazināšanu un/vai šādas finansiālas iesaistīšanās vai līdzdalības paredzamās atgūšanas vērtības uzlabošanu. CGD īsteno visus iespējamus centienus, lai samazinātu savu finansiālo iesaistīšanos šādos uzņēmumos.

5. Atbalsta atmaksāšanas mehānisms

5.1. CGD apņemas atmaksāt konvertējamus instrumentus EUR 900 miljonu vērtībā šādās daļās:

5.1.1. par 2014. fiskālo gadu – [50–60] % no kapitāla pārpalikuma virs piemērojamās obligātās kapitāla prasības saskaņā ar Eiropas un Portugāles tiesību aktiem (ietverot 1. un 2. pīlāru), pieskaitot kapitāla rezervi [100–150] bāzes punktu apmērā;

5.1.2. par 2015. fiskālo gadu un turpmāk – [90–100] % no kapitāla pārpalikuma virs piemērojamās obligātās kapitāla prasības saskaņā ar Eiropas un Portugāles tiesību aktiem (ietverot 1. un 2. pīlāru), pieskaitot kapitāla rezervi [100–150] bāzes punktu apmērā.

5.2. Neskarot Portugāles Bankas kā CGD banku uzrauga kompetences jomu, konvertējamo instrumentu atmaksu kopumā vai daļēji aptur, ja, pamatojoties uz CGD apstiprinātas uzraudzības pilnvarotās personas pamatotu pieprasījumu, uzskata, ka tas apdraudētu bankas maksāspēju nākamajos gados.

5.3. CGD apņemas Portugāles Republikai līdz 2013. gada beigām samaksāt EUR 405 415 (šī summa atbilst 2012. gada 28. septembra kuponu maksājumam).

6. Rīcības pasākumi un korporatīvā pārvaldība

6.1. Iegādes aizliegums – CGD apņemas atturēties no iegādēm. Tas attiecas gan uz uzņēmumu ar savu juridisko struktūru iegādi, gan uz akciju iegādi uzņēmumos vai uz aktīvu kopumu iegādi komercdarījuma vai darbības jomas rezultātā. Tas neattiecas uz iegādēm, kas ir jāīsteno, lai saglabātu finansiālo un/vai ar

asociāciju saistīto stabilitāti vai efektīvas konkurences interesēs, ar nosacījumu, ka šādas iegādes iepriekš ir apstiprinājuši uzraudzības pilnvarotā persona. Tas neattiecas arī uz 1) iegādēm, kas finansālās grūtībās nonākušu klientu esošo saistību ziņā ietilpst bankas parastā pastāvīgā uzņēmējdarbībā; vai 2) riska kapitāla darbību; vai 3) iegādēm, kas ietilpst 4.2.6. punktā noteiktajos izņēmumos un kas atbilst tur paredzētajai procedūrai; vai 4) iegādēm grupas iekšienē; vai 5) akciju iegādēm Portugāles uzņēmumos, kas nav kredīties-tādes, kurās CGD jau ir vismaz 50 % līdzdalība, ar nosacījumu, ka šīs iegādes iepriekš ir apstiprinājuši uzraudzības pilnvarotā persona. Šis pienākums ir spēkā līdz pārstrukturēšanas perioda beigām. CGD var iegādāties daļas uzņēmumos ar nosacījumu, ka CGD samaksātā pirkuma cena par iegādi nepārsniedz [0–5] % no CGD bilances apmēra mēneša pēdējā dienā pirms šā lēmuma un ka CGD samaksātās kopējās neto pirkuma cenas par visām šādām iegādēm visā pārstrukturēšanas periodā nepārsniedz [0–5] % no CGD bilances apmēra tajā pašā datumā.

- 6.2. Agresīvas komercprakses aizliegums – atbalsta saņēmēja banka pārstrukturēšanas periodā neiesaistās agresīvā komercpraksē.
- 6.3. Savā vārdā veikti darījumi – Portugāle nodrošina, ka CGD neiesaistās nekādos savā vārdā veiktos darījumos, kas pārsniegtu vajadzīgo minimumu kases normālai darbībai. Pārstrukturēšanas periodā tirdzniecībai turēto finanšu aktīvu kopējais riskam pakļautās vērtības ierobežojums nedrīkst pārsniegt EUR [30–40] miljonus.
- 6.4. Reklāma – CGD nedrīkst izmantot atbalsta pasākumu piešķiršanu vai jebkādas no tās izrietošās priekšrocības reklāmas mērķiem.
- 6.5. Apliecinājumi attiecībā uz korporatīvo pārvaldību
- 6.5.1. Visiem CGD vadības struktūru locekļiem ir kompetences jomas, kā noteikts ar 31. decembra Dekrētlukumu Nr. 298/92 (ar grozījumiem) apstiprinātā Kredītiestāžu un finanšu sabiedrību vispārējā regulējuma 30. un 31. pantā, kā arī EBI 2012. gada 22. novembra pamatnostādnes par vadības struktūras un galveno funkciju izpildītāju piemērotības novērtēšanu (EBA/GL/2012/06). Valdes locekļu skaitam nevajadzētu pārsniegt 20. CGD akcionāri cenšas samazināt šo skaitu līdz 16, un tas jāsasniedz pašreizējās valdes pilnvaru termiņa beigās.
- 6.5.2. Papildus komitejām, kas noteiktas CGD Statūtos (proti, Izpildkomitejai un Revīzijas komitejai), un Stratēģijas, pārvaldības un novērtējuma komitejai, kuru izveidojusi Direktoru padome un kurā ietilpst direktori bez izpildpilnvarām, CGD ir jāieceļ vienīgi iekšējās struktūras, kas ir vajadzīgas, lai palīdzētu uzņēmuma vadībā, un ko veido Izpildkomitejas locekļi un vajadzības gadījumā CGD augstākā līmeņa vadības attiecīgo jomu amatos esošie darbinieki.
- 6.5.3. Visus CGD lēmumus pieņem, balstoties vienīgi uz komerciāliem apsvērumiem, un visa Portugāles sadarbība ar CGD atbilst godīgas konkurences principiem.
- 6.5.4. Portugāle apņemas nekādi neietekmēt ne CGD ikdienas darbības vadību, ne CGD iekšējos noteikumus par kredītriska politikas virzieniem, cenām un aizdevumiem. Tomēr Portugāle var izdot pamatnostādnes par CGD stratēģisko virzību un citiem jautājumiem, pamatojoties uz uzņēmējdarbības tiesību vispārējiem noteikumiem un Likumu par publiskajiem uzņēmumiem (17. decembra Dekrētlukums Nr. 558/99 ar grozījumiem). Portugāle neapdraudēs bankas vadības pilnīgu neatkarību attiecībā uz kredītrisku un aizdevumu politikas virzieniem, ja ar to apspriedīsies saistībā ar CGD uzņēmējdarbības plāniem un plāniem par aizdevumiem konkrētām ekonomikas nozarēm.
- 6.5.5. CGD Kredītu padomei, Paplašinātajai kredītu padomei un Revīzijas padomei nodrošina iespēju rīkoties pilnībā neatkarīgi, un visos locekļu iecelšanas gadījumos Kredītu padomē, Paplašinātajā kredītu padomē un Revīzijas padomē ņem vērā to, ka šo struktūru locekļiem jābūt iespējai rīkoties neatkarīgi un nedrīkst būt nekādi interešu konflikti.

- 6.5.6. CGD nodrošina, ka ne vēlāk kā līdz 2013. gada 31. decembrim tās kredītu un riska politikas virzieni ietver principu, ka visiem klientiem jāsaņem taisnīga attieksme ar tādu nediskriminējošu procedūru starpniecību, kas nav ar kredītrisku un maksāšanas spēju saistītas procedūras un kas grupā ir konsekventi jāpiemēro. Kredītu un riska politikas virzienos nosaka principus un sliekšņus, kuru pārsniegšanas gadījumā aizdevumi ir jāapstiprina augstākiem vadības līmeņiem, aizdevumu pārstrukturēšanas noteikumus un nosacījumus un prasību un tiesvedības risināšanu.
- 6.5.7. CGD nodrošina, ka ne vēlāk kā līdz 2013. gada 31. decembrim kredītu un riska politikas virzienos paredz īpašu iedaļu noteikumiem, kas reglamentē attiecības ar saistītiem aizņēmējiem (tostarp darbiniekiem, akcionāriem, direktoriem, vadītājiem, kā arī viņu laulātajiem draugiem, bērniem, māsām un brāļiem un jebkādam juridiskajām personām, kuras tieši vai netieši kontrolē minētās personas).
- 6.5.8. Lai nodrošinātu CGD atbilstību 6.5.1.–6.5.7. punktā izklāstītajiem principiem, pilnvarotā persona drīkst:
- 6.5.8.1. saņemt visu iekšējās kontroles struktūru ziņojumu kopijas, tostarp sanāksmju protokolus, un tai ir tiesības noprotināt pēc saviem ieskatiem jebkuru kontrolieri vai revidentu neatkarīgi no tā vadības pienākumiem; pilnvarotā persona nodrošina, ka i) pienācīgi tiek īstenoti pastāvīgo uzraugu vai periodisko kontrolieru/revidentu ieteikumi un ka ii) tiek īstenoti rīcības plāni, lai novērstu jebkādu iekšējā kontroles sistēmā noteiktu nepilnību;
- 6.5.8.2. regulāri uzraudzīt CGD komercpraksi, koncentrējot uzmanību uz kredītu politiku un noguldījumu politiku; pilnvarotā persona pārskata CGD politiku attiecībā uz ieņēmumus nenesošu aizdevumu pārstrukturēšanu un uzkrājumu veidošanu; CGD paziņo pilnvarotajai personai par visiem valdes riska ziņojumiem vai visām analizēm/pārskatiem, kuru mērķis ir novērtēt CGD kredītriska darījumus; pilnvarotā persona veic pati savu analīzi un izmeklēšanas, pamatojoties uz iepriekš minētajiem ziņojumiem, noprotināšanām un, ja vajadzīgs, atsevišķu kredītlietu pārbaudēm; šajā saistībā pilnvarotajai personai jāsaņem pilnīga piekļuve kredītlietām, un tai ir tiesības noprotināt kredītu analītiķus un riska ekspertus, ja tā to uzskata par vajadzīgu;
- 6.5.8.3. regulāri uzraudzīt CGD prasījumu un tiesvedības pārvaldību; pilnvarotā persona nodrošina, ka prasījumi un tiesvedība tiek pārvaldīti saskaņā ar CGD iekšējās kontroles regulējumā noteiktajām procedūrām un ka CGD ievēro nozares paraugprakses; pilnvarotā persona noteiks īstenojamas korektīvas darbības esošā procesa nepilnību gadījumā.
- 6.6. Struktūru un darbinieku atlīdzība
- 6.6.1. CGD pārbauda savu atlīdzības sistēmu stimulējošo ietekmi un piemērotību un nodrošina, ka tās nerada neatbilstīgus riskus, ir vērstas uz ilgtspējīgiem, ilgtermiņa uzņēmuma mērķiem un ir pārredzamas.
- 6.6.2. CGD kā finanšu iestāde izstrādā un īsteno savus politikas virzienus par algām un atlīdzībām, stingri ievērojot noteikumus, kurus Portugāles valdība paredzējusi 3. aprīļa Dekrētlukumā Nr. 104/2007 (ar kuru transponēja Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 14. jūnija Direktīvu 2006/48/EK par kredītiestāžu darbības sākšanu un veikšanu), kas grozīts ar 20. jūlija Dekrētlukumu Nr. 88/2011, un Portugāles Centrālās bankas noteikumus, kuri paredzēti 29. decembra Aviso 10/2011.
- 6.6.3. Turklāt CGD valdes locekļu atlīdzības politika arī atbilst 27. marta Dekrētlukumam Nr. 71/2007, ar ko izveido juridisko režīmu attiecībā uz valsts kontrolētu uzņēmumu valdes locekļiem.
- 6.6.4. Tāpat CGD apņemas nodrošināt, ka banka ievēros Eiropas Komisijas noteikumus un ieteikumus par šo jautājumu saistībā ar ES regulējumu attiecībā uz valsts atbalstu.
- 6.6.5. It sevišķi CGD apņemas ierobežot jebkura darbinieka, arī valdes locekļu un augstākā līmeņa vadības, kopējo atlīdzību atbilstīgā līmenī, ietverot visus iespējamus fiksētos un mainīgos komponentus, tostarp pensijas, saskaņā ar 92. un 93. pantu Eiropas Parlamenta un Padomes 2013. gada 26. jūnija Direktīvā 2013/36/ES par piekļuvi kredītiestāžu darbībai un kredītiestāžu un ieguldījumu brokeru sabiedrību prudenciālo uzraudzību, ar ko groza Direktīvu 2002/87/EK un atceļ Direktīvas 2006/48/EK un 2006/49/EK.

- 6.7. Dividenžu, kuponu un procentu maksājumu aizliegums – CGD neveiks (un nodrošinās, ka neviens no tās meitasuzņēmumiem neveic) nekādus dividenžu, kuponu un procentu maksājumus privileģēto akciju un pakārtoto parādu turētājiem, ciktāl šie maksājumi nav veicami, pamatojoties uz līgumsaistībām vai juridiskām saistībām. Tomēr CGD drīkst veikt (vai ļaut saviem meitasuzņēmumiem veikt) dividenžu, kuponu un procentu maksājumus privileģēto akciju un pakārtoto parādu turētājiem, ja banka var pierādīt, ka maksājumu neveikšana kavētu vai nepieļautu konvertējamo instrumentu atmaksu (vai konvertējamo instrumentu kuponu maksājumu), kas ir aprakstīta 5. iedaļā.
- 6.8. Atbalsts Portugāles MVU – ņemot vērā finansējuma nodrošinājumu reālajai ekonomikai un tās aizņemto līdzekļu īpatsvara samazināšanu, CGD ir apņēmusies Portugāles valdībai piešķirt EUR 30 miljonus gadā fondam, kas ieguldīs Portugāles MVU un uzņēmumu ar vidēji lielu kapitālu kapitālā. Fondu saskaņā ar starptautisko paraugpraksi pārvaldīs banka vai trešā puse ar pietiekamām zināšanām un informētību par ieguldījumu iespējām. Ieguldījumam fondā jāsaņem Portugāles Finanšu ministrijas iepriekšējs apstiprinājums saskaņā ar kritērijiem, kuri noteikti ministra rīkojumā, kas paredz rekapitalizācijas noteikumus atbilstīgi valsts tiesību aktiem, un tas atradīsies CGD rīcībā. Visi līdzekļi, kas nav pārskaitīti uz šādu fondu 12 mēnešu laikā pēc apņemšanās, tiek pārskaitīti uz Portugāles Valsts kasi. Fondu nedrīkst izmantot kā refinansēšanas mehānismu esošiem aizdevumiem. Attiecībā uz ieguldījumiem, kas pārsniedz iepriekš minēto summu, jāsaņem Eiropas Komisijas iepriekšējs apstiprinājums.
- 6.9. Citi rīcības noteikumi – CGD turpina paplašināt savas riska uzraudzības darbības un īsteno piesardzīgu, pareizu un uz ilgtspēju vērstu tirdzniecības politiku.
- 6.10. Uzraudzības pilnvarotā persona
- 6.10.1. Portugāle nodrošina, ka pārstrukturēšanas plāna pilnīgu un pareizu īstenošanu un visu pausto apņemšanos pilnīgu un pareizu īstenošanu pastāvīgi uzmana neatkarīga, atbilstīgi kvalificēta uzraudzības pilnvarotā persona.
- 6.10.2. Uzraudzības pilnvarotās personas iecelšanai, pienākumiem, saistībām un atbrīvošanai jāatbilst šā lēmuma I papildinājumā noteiktajām procedūrām.
- 6.10.3. Portugāle un CGD nodrošina, ka lēmuma īstenošanas laikā Komisijai vai uzraudzības pilnvarotajai personai ir neierobežota piekļuve visai informācijai, kas vajadzīga, lai uzraudzītu lēmuma īstenošanu. Komisija vai uzraudzības pilnvarotā persona var prasīt CGD sniegt paskaidrojumus un precizējumus. Portugālei un CGD ir pilnībā jāsadarbojas ar Komisiju un uzraudzības pilnvaroto personu attiecībā uz visām izzinājamām darbībām, kas saistītas ar lēmuma īstenošanas uzraudzību.
- 6.10.4. CGD reizi gadā ziņo Komisijai par darbību, kas nav pamatdarbības, attīstību pēc uzraudzības pilnvarotās personas atbrīvošanas saistībā ar pārstrukturēšanas perioda beigšanos.
- 6.11. Atsavināšanas pilnvarotā persona
- 6.11.1. Portugāle nodrošina, ka CGD laikus pārdod apdrošināšanas struktūrvienības *Caixa Seguros* aktīvus (tiek lēsti EUR [...] miljardu vērtībā). Šajā nolūkā CGD ieceļ atsavināšanas pilnvaroto personu [...], ja CGD nav noslēgusi galīgu saistošu pārdošanas un pirkuma līgumu ne vēlāk kā līdz [...].
- 6.11.2. Portugāle nodrošina, ka CGD pārdod savas uzņēmumu daļas, kam nav stratēģiskas nozīmes (līdzdalība [...], kas atbilst EUR [200–250] miljoniem). Šajā nolūkā CGD ieceļ atsavināšanas pilnvaroto personu [...], ja CGD nav panākusi pilnīgu atsavināšanu ne vēlāk kā līdz [...].
- 6.11.3. Atsavināšanas pilnvarotā persona ir neatkarīga no CGD un darbojas Konkurences ĢD vārdā un saskaņā ar tā norādījumiem, tai ir vajadzīgā kvalifikācija, lai īstenotu savas pilnvaras (piemēram, kā ieguldījumu banka vai konsultants), tai nav interešu konflikta, un tā nav tam pakļauta. Atsavināšanas pilnvarotā persona saņem no CGD tādu atlīdzību, kas nekavē tās pilnvaru neatkarīgu un efektīvu īstenošanu.

*I Papildinājums***UZRAUDZĪBAS PILNVAROTĀ PERSONA****A. Uzraudzības pilnvarotās personas iecelšana**

- i) Portugāle apņemas nodrošināt, ka CGD iecel uzraudzības pilnvaroto personu, kam uzdod šā papildinājuma C punktā izklāstītos pienākumus un saistības. Pilnvaras ir spēkā uz visu pārstrukturēšanas plāna darbības laiku, t. i., līdz 2017. gada 31. decembrim. Pilnvaru termiņa beigās pilnvarotajai personai ir jāiesniedz galīgais ziņojums.
- ii) Pilnvarotajai personai ir jābūt neatkarīgai no CGD. Pilnvarotajai personai, piemēram, kā ieguldījumu bankai, konsultantam vai revidentam, ir jābūt specializētām zināšanām, kas ir vajadzīgas, lai īstenotu savas pilnvaras, un tā nekad nedrīkst būt pakļauta interešu konfliktam. Pilnvarotā persona saņem no CGD tādu atlīdzību, kas nedrīkst kavēt tās pilnvaru neatkarīgu un efektīvu īstenošanu.
- iii) Portugāle iesniedz divu vai vairāku personu vārdus un uzvārdus Komisijai apstiprināšanai par uzraudzības pilnvaroto personu ne vēlāk kā sešas nedēļas pēc šā lēmuma paziņošanas.
- iv) Šajos priekšlikumos jābūt pietiekamai informācijai par šīm personām, lai Komisija spētu pārbaudīt, vai ierosinātā pilnvarotā persona atbilst A punkta ii) apakšpunktā noteiktajām prasībām, un it sevišķi jāietver:
 - a) ierosināto pilnvaru visi noteikumi ar visiem nosacījumiem, kas ir vajadzīgi, lai pilnvarotā persona varētu pildīt savus pienākumus; un
 - b) darba plāna projekts, kurā aprakstīts, kā pilnvarotā persona paredzējusi veikt uzdotos pienākumus.
- v) Komisija var pēc saviem ieskatiem apstiprināt vai noraidīt ierosinātās pilnvarotās personas un apstiprināt ierosinātās pilnvaras ar jebkādiem grozījumiem, ko tā uzskata par vajadzīgiem, lai pilnvarotā persona varētu pildīt savas saistības. Ja tiek apstiprināts tikai viens vārds, CGD iecels attiecīgo personu vai iestādi par pilnvaroto personu vai nodrošinās, ka šī persona vai iestāde tiek iecelta saskaņā ar Komisijas apstiprinātajām pilnvarām. Ja tiek apstiprināts vairāk nekā viens vārds, CGD var brīvi izvēlēties, kuru no apstiprinātajām personām iecelt par pilnvaroto personu. Pilnvaroto personu iecels vienas nedēļas laikā pēc Komisijas apstiprinājuma saskaņā ar Komisijas apstiprinātajām pilnvarām.
- vi) Ja tiek noraidītas visas ierosinātās pilnvarotās personas, Portugāle iesniedz vismaz divu citu personu vārdus un uzvārdus vai iestāžu nosaukumus divu nedēļu laikā pēc informācijas saņemšanas par noraidījumu un saskaņā ar A punkta i) un iv) apakšpunktā noteiktajām prasībām un procedūru.
- vii) Ja Komisija noraida arī visas papildu ierosinātās pilnvarotās personas, Komisija izvirza pilnvarotās personas kandidātu, kuru CGD iecel vai liek iecelt saskaņā ar Komisijas apstiprinātajām pilnvarotās personas pilnvarām.

B. Atsavināšanas pilnvarotās personas iecelšana

- i) Portugāle apņemas nodrošināt, ka CGD iecel atsavināšanas pilnvaroto personu, ievērojot iepriekš noteikto iecelšanas procedūru attiecībā uz uzraudzības pilnvaroto personu.
- ii) Portugāle iesniedz divu vai vairāku personu vārdus un uzvārdus Komisijai apstiprināšanai par atsavināšanas pilnvaroto personu ne vēlāk kā [...], ja CGD līdz tam nav noslēgusi galīgu saistošu pārdošanas un pirkuma līgumu par Caixa Seguros.
- iii) Portugāle iesniedz divu vai vairāku personu vārdus un uzvārdus Komisijai apstiprināšanai par atsavināšanas pilnvaroto personu ne vēlāk kā [...], ja CGD līdz tam nav noslēgusi galīgu saistošu pārdošanas līgumu par atlikušajām uzņēmumu daļām, kam nav stratēģiskas nozīmes ([...]).

C. Vispārējie pienākumi un saistības

Pilnvarotajai personai ir jāpalīdz Komisijai nodrošināt, ka CGD ievēro paustās apņemšanās, un jāuzņemas apņemšanos dokumentā norādītie uzraudzības pilnvarotās personas pienākumi. Pilnvarotajai personai ir jāīsteno savi pienākumi saskaņā ar šīm pilnvarām atbilstīgi darba plānam, kā arī darba plāna izmaiņām, ko ir apstiprinājusi Komisija. Komisija pēc savas iniciatīvas vai pilnvarotās personas vai CGD pieprasījuma var izdot rīkojumus vai norādījumus pilnvarotajai personai, lai nodrošinātu, ka tiek ievērotas paustās apņemšanās. CGD nav tiesību izdot norādījumus pilnvarotajai personai. Pilnvarotajai personai ir saistoši juridiskie konfidencialitātes nosacījumi.

D. Uzraudzības pilnvarotās personas un atsavināšanas pilnvarotās personas pienākumi un saistības

1. Pilnvarotās personas pienākums ir nodrošināt pilnīgu un pareizu atbilstību saistībām, kas izriet no apņemšanos dokumenta, un CGD pārstrukturēšanas plāna pilnīgu un pareizu īstenošanu. Komisija pēc savas iniciatīvas vai pilnvarotās personas pieprasījuma var izdot jebkādus rīkojumus vai norādījumus pilnvarotajai personai vai CGD, lai nodrošinātu, ka tiek ievērotas lēmumam pievienotās apņemšanās.

2. Pilnvarotajai personai:

i) ir Komisijai savā pirmajā ziņojumā jāierosina detalizēts darba plāns, aprakstot, kā tā paredzējusi uzraudzīt, vai tiek ievērotas lēmumam pievienotās apņemšanās;

ii) ir jāuzrauga CGD pārstrukturēšanas plāna pilnīga un pareiza īstenošana, it sevišķi:

a) bilances kopējā apmēra un riska svērto aktīvu samazināšanās;

b) uzņēmējdarbību ierobežošana;

c) iepriekš noteiktu uzņēmējdarbības jomu pārtraukšana;

d) akciju pārdošanas process iepriekš noteiktās uzņēmējdarbības jomās;

e) darbību pārstrukturēšana Spānijā;

iii) ir jāuzrauga, lai CGD ievēro principus korporatīvās pārvaldības jomā, ir faktiski ieviesusi efektīvu un piemērotu iekšējo organizāciju un faktiski piemēro atbilstīgu komercpraksi; tādēļ pilnvarotā persona:

a) saņems visu iekšējās kontroles struktūru ziņojumu kopijas, un tai būs tiesības noprināt pēc saviem ieskatiem jebkuru kontrolieri vai revidentu neatkarīgi no tā vadības pienākumiem; pilnvarotā persona nodrošina, ka i) pienācīgi tiek īstenoti pastāvīgo uzraugu vai periodisko kontrolieru/revidentu ieteikumi un ka ii) tiek īstenoti rīcības plāni, lai novērstu jebkādu iekšējā kontroles sistēmā noteiktu nepilnību;

b) regulāri uzraudzīs CGD komercpraksi, koncentrējot uzmanību uz kredītu politiku un noguldījumu politiku; pilnvarotā persona pārskata CGD politiku attiecībā uz ieņēmumus nenesošu aizdevumu pārstrukturēšanu un uzkrājumu veidošanu; CGD paziņo pilnvarotajai personai par visiem valdes riska ziņojumiem vai visām analizēm/pārskatiem, kuru mērķis ir novērtēt CGD kredītriska darījumus; pilnvarotā persona veic pati savu analīzi un izmeklēšanas, pamatojoties uz iepriekš minētajiem ziņojumiem, noprinātāšanām un, ja vajadzīgs, atsevišķu kredītlietu pārbaudēm; šajā saistībā pilnvarotajai personai jāpiešķir pilnīga piekļuve kredītlietām, un tai ir tiesības noprināt kredītu analītiķus un riska ekspertus, ja tā to uzskata par vajadzīgu;

c) regulāri uzraudzīs CGD prasījumu un tiesvedības pārvaldību; pilnvarotā persona nodrošina, ka prasījumi un tiesvedība tiek pārvaldīti saskaņā ar CGD iekšējās kontroles regulējumā noteiktajām procedūrām un ka CGD ievēro nozares paraugprakses; pilnvarotā persona noteiks īstenojamās korektīvas darbības esošā procesa nepilnību gadījumā;

- iv) ir jāuzrauga visu apņemšanos ievērošana;
- v) ir jāuzņemas citas funkcijas, kas pilnvarotajai personai ir uzdotas saskaņā ar lēmumam pievienoto apņemšanos dokumentu;
- vi) ir jāierosina pasākumi CGD, kurus šī persona uzskata par vajadzīgiem, lai nodrošinātu, ka CGD ievēro lēmumam pievienotās apņemšanās;
- vii) ir jāņem vērā visas regulatīvās izmaiņas attiecībā uz maksātspēju un likviditāti, pārbaudot faktisko finanšu attīstību attiecībā uz pārstrukturēšanas plānā ietvertajām prognozēm; un
- viii) ir jāiesniedz rakstisks ziņojuma projekts Komisijai, Portugālei un CGD 30 dienu laikā pēc katra sešu mēnešu perioda beigām. Komisija, Portugāle un CGD var iesniegt komentārus par projektu piecu darbdienu laikā. Piecu darbdienu laikā pēc komentāru saņemšanas pilnvarotajai personai ir jāsaņem galīgais ziņojums, ciktāl iespējams un pēc saviem ieskatiem ietverot komentārus, un tas jāiesniedz Komisijai un Portugālei. Tikai pēc tam pilnvarotajai personai ir jānosūta galīgā ziņojuma kopija arī CGD. Ja ziņojuma projektā vai galīgajā ziņojumā ir kāda informācija, ko nedrīkst atklāt CGD, vienīgi ziņojuma projekta vai galīgā ziņojuma nekonfidenciālo redakciju nosūta CGD. Pilnvarotā persona nekādā gadījumā nedrīkst iesniegt nekādu ziņojuma redakciju Portugālei un/vai CGD pirms tās iesniegšanas Komisijai.

Ziņojumā uzmanība ir jākoncentrē uz pilnvarotās personas pilnvarā noteiktajiem pienākumiem un CGD atbilstību saistībām, tādējādi ļaujot Komisijai novērtēt, vai CGD tiek pārvaldīta saskaņā ar saistībām. Ja vajadzīgs, Komisija var detalizētāk norādīt ziņojuma darbības jomu. Papildus šiem ziņojumiem pilnvarotajai personai ir nekavējoties rakstiski jāziņo Komisijai, ja tai ir iemesls uzskatīt, ka CGD nenodrošina atbilstību šīm saistībām, vienlaikus nosūtot nekonfidenciālu redakciju CGD.

3. Atsavināšanas pilnvarotā persona pārdod apdrošināšanas struktūrvienības *Caixa Seguros* aktīvus (tiek lēsti EUR [0–5] miljardu apmērā) [...] pircējam. Atsavināšanas pilnvarotā persona pārdošanas un pirkuma līgumā ietver tādus noteikumus un nosacījumus, ko tā uzskata par piemērotiem izdevīga pārdošanas darījuma īstenošanai pirms [...]. It sevišķi atsavināšanas pilnvarotā persona var pārdošanas un pirkuma līgumā ietvert tādus tradicionālus apliecinājumus, garantijas un kompensācijas, kas ir pamatoti vajadzīgas, lai īstenotu pārdošanu. Atsavināšanas pilnvarotā persona aizsargā CGD likumīgās finanšu intereses saskaņā ar CGD beznosacījumu pienākumu atsavināt [...].
4. Atsavināšanas pilnvarotā persona pārdod atlikušās uzņēmumu daļas, kam nav stratēģiskas nozīmes (pārdošanas cena tiek lēsta EUR [200–250] miljonu apmērā), [...] pircējam. Atsavināšanas pilnvarotā persona pārdošanas un pirkuma līgumā ietver tādus noteikumus un nosacījumus, ko tā uzskata par piemērotiem izdevīga pārdošanas darījuma īstenošanai pirms [...]. Atsavināšanas pilnvarotā persona aizsargā CGD likumīgās finanšu intereses saskaņā ar CGD beznosacījumu pienākumu atsavināt [...].

E. CGD pienākumi un saistības

1. CGD nodrošina – un pieprasa, ka tās konsultanti nodrošina – pilnvarotajai personai visu sadarbību, palīdzību un informāciju, kas pilnvarotajai personai var būt pamatoti vajadzīga, lai pildītu tās uzdevumus saskaņā ar pilnvarām. Pilnvarotajai personai jābūt neierobežotai piekļuvei visām CGD vai pārdodamās uzņēmējdarbības atskaitēm, ierakstiem, dokumentiem, vadībai vai citiem darbiniekiem, telpām, objektiem un tehniskajai informācijai, kas ir vajadzīga, lai pildītu tās uzdevumus saskaņā ar pilnvarām. CGD ir pilnvarotajai personai jānodrošina viens vai vairāki kabineti savās uzņēmējdarbības telpās, un visiem CGD darbiniekiem ir jābūt pieejamiem sanāksmēm ar pilnvaroto personu, lai tai sniegtu visu informāciju, kas tai vajadzīga savu pienākumu izpildei.
2. Saņemot CGD apstiprinājumu (šādu apstiprinājumu nedrīkst nepamatoti nesniegt vai aizkavēt) un CGD sedzot izmaksas, pilnvarotā persona var iecelt konsultantus (it sevišķi korporatīvajām finanšu vai juridiskajām konsultācijām), ja pilnvarotā persona uzskata, ka šādu konsultantu iecelšana ir vajadzīga vai piemērota tās pienākumu un saistību izpildei saskaņā ar pilnvarām, ar nosacījumu, ka visas izmaksas un pilnvarotās personas citi izdevumi ir saprātīgi. Ja CGD atsakās apstiprināt pilnvarotās personas ierosinātos konsultantus, to iecelšanu var apstiprināt Komisija, pirms tam uzklusot CGD iemeslus. Vienīgi pilnvarotajai personai ir tiesības sniegt norādījumus konsultantiem.

F. Pilnvarotās personas aizvietošana, atbrīvošana un atkārtota iecelšana

1. Ja pilnvarotā persona beidz pildīt savas funkcijas saskaņā ar apņemšanos dokumentu vai ja ir citi būtiski iemesli, piemēram, pilnvarotās personas interešu konflikts:
 - i) Komisija pēc pilnvarotās personas uzklausišanas var pieprasīt CGD to aizvietot;

vai
 - ii) CGD, saņemot Komisijas apstiprinājumu, var aizvietot pilnvaroto personu.
 2. Ja pilnvarotā persona tiek atbrīvota saskaņā ar F punkta 1. apakšpunktu, tai var prasīt turpināt pildīt savas funkcijas, līdz tiek iecelta jauna pilnvarotā persona, kurai pilnvarotā persona ir pilnībā nodevusi visu būtisko informāciju. Jaunā pilnvarotā persona ir jāieceļ saskaņā ar A punkta iii)–vii) apakšpunktā minēto procedūru.
 3. Izņemot atbrīvošanu saskaņā ar F punkta 1. apakšpunktu, pilnvarotā persona drīkst savas darbības pārtraukt vienīgi pēc tam, kad Komisija ir to atbrīvojusi no tās pienākumiem. Šāda atbrīvošana ir iespējama pēc tam, kad ir īstenotas visas pilnvarotajai personai uzticētās saistības. Tomēr Komisija var jebkurā laikā pieprasīt pilnvarotās personas atkārtotu iecelšanu, ja vēlāk tiek konstatēts, ka attiecīgie pasākumi nav pilnībā un pienācīgi īstenoti.
-

II papildinājums

NETO AKTĪVU IEGULDĪJUMS, KAS IZRIET NO LĪDZDALĪBAS CITĀS IEKŠZEMES UZŅĒMĒJDARBĪBAS VIENĪBĀS (KAPITĀLA METODE)

2012. gada decembra vērtības

Uzņēmējdarbības vienība	Valsts	Līdzdalība (%)	Neto aktīvi Kapitāla metode (milj. EUR)	Darbība
SIBS SGPS	Portugāle	21,6	14,7	Pārvaldītājsabiedrība, kas specializējas elektroniskajos maksājumos un Portugāles bankomātu sistēmas, kuru izmanto visas Portugālē esošās bankas, pārvaldībā. Uzņēmumā līdzdalība ir 26 bankām, kas darbojas Portugāles tirgū.
Prado – Cartolinas da Lousã	Portugāle	37,4	4,4	Kartona un papīra rūpniecisks ražotājs. [...]
Torre Ocidente	Portugāle	25,0	4,1	Nekustamo īpašumu uzņēmums, viena aktīva, kas paredzēts komercnomaī, īpašnieks. [...]
Locarent	Portugāle	50,0	3,9	Automobiļu nomas pakalpojumu sniedzējs.
C ^a Papel do Prado	Portugāle	37,4	1,3	Uzņēmums, kam pieder neaktīvas rūpnīcas nekustamā īpašuma aktīvi [...].
TF Fundo Turismo	Portugāle	33,5	1,3	Nekustamā īpašuma ieguldījumu fondu pārvaldnieks tūrisma nozarē, kura galvenais akcionārs ir Portugāles valsts.
Yunit Serviços	Portugāle	33,33	0,3	Uzņēmums, kas izstrādā e-komercijas risinājumus MVU produktiem un pakalpojumiem.
Bem Comum SCR	Portugāle	32,0	0,1	Ieguldījumu fondu pārvaldnieks, kas specializējas individuālo komersantu un bezdarbnieku jaunu uzņēmumu izveides veicināšanā un atbalstīšanā.

III papildinājums

BCG (SPĀNIJA) DETALIZĒTI AKTĪVI (TOSTARP AKTĪVI, KO PĀRVEDĪS UZ SPĀNIJAS FILIĀLI)

[...]

—

*IV papildinājums***SPĀNIJAS FILIĀLES DETALIZĒTI AKTĪVI**

[...]

*V papildinājums***SPĀNIJAS FILIĀĻU ([...]) [...] SARAKSTS**

[...]

TIESĪBU AKTI, KO PIENĒM STRUKTŪRAS, KURAS IZVEIDOTAS AR STARPTAUTISKIEM NOLĪGUMIEM

Saskaņā ar starptautisko publisko tiesību normām juridisks spēks ir tikai ANO EEK dokumentu oriģināliem. Šo noteikumu statuss un spēkā stāšanās diena ir jāpārbauda ANO EEK dokumenta TRANS/WP.29/343 jaunākajā redakcijā, kas pieejama tīmekļa vietnē:
<http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocstts.html>

Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komitejas (ANO EEK) Noteikumi Nr. 85 – Vienoti noteikumi par M un N kategorijas transportlīdzekļu piedziņas iekšdedzes dzinēju vai elektrisku piedziņas sistēmu apstiprināšanu attiecībā uz elektrisku piedziņas sistēmu lietderīgās jaudas un maksimālās 30 minūšu jaudas mērīšanu

Ar visiem grozījumiem līdz

noteikumu sākotnējās versijas 6. pielikumam, kas stāties spēkā 2013. gada 15. jūlijā

SATURS

1. Darbības joma
2. Definīcijas
3. Apstiprinājuma pieteikums
4. Apstiprinājums
5. Specifikācijas un testi
6. Ražošanas atbilstība
7. Sankcijas par ražojumu neatbilstību
8. Piedziņas sistēmas tipa apstiprinājuma pārveidošana un paplašināšana uz citu tipu
9. Ražošanas galīga pārtraukšana
10. Par apstiprinājuma testu veikšanu atbildīgo tehnisko dienestu, kā arī tipa apstiprinātāju iestāžu nosaukumi un adreses

PIELIKUMI

1. Iekšdedzes dzinēja būtiskie parametri un informācija par testu veikšanu
2. Elektriskas piedziņas sistēmas būtiskās īpašības un informācija par testu veikšanu
- 3.a Paziņojums par apstiprinājuma piešķiršanu vai paplašināšanu uz citu tipu, vai atteikšanu vai atsaukšanu, vai piedziņas sistēmas ražošanas galīgu pārtraukšanu saskaņā ar Noteikumiem Nr. 85

3.b Paziņojums par apstiprinājuma piešķiršanu, apstiprinājuma paplašināšanu uz citu tipu, apstiprinājuma atteikšanu vai apstiprinājuma anulēšanu, vai ražošanas galīgu pārtraukšanu transportlīdzekļa tipam attiecībā uz piedziņas sistēmu saskaņā ar Noteikumiem Nr. 85

4. Apstiprinājuma marķējuma izvietojums

5. Iekšdedzes dzinēja lietderīgās jaudas mērīšanas metode

6. Elektrisku piedziņas sistēmu lietderīgās jaudas un maksimālas 30 minūšu jaudas mērīšanas metode

7. Ražošanas atbilstības pārbaudes

8. Standartdegvielas

1. DARBĪBAS JOMA

1.1. Šos noteikumus piemēro, lai attēlotu jaudas līkni atkarībā no dzinēja vai motora apgriezienu skaita pie pilnas slodzes, ko ražotājs norāda iekšdedzes dzinējiem vai elektriskās piedziņas sistēmām, funkcijas attēlošanai un elektriskās piedziņas sistēmu, maksimālajai 30 minūšu jaudai, kas paredzētas M un N kategorijas transportlīdzekļu piedziņai ⁽¹⁾.

1.2. Iekšdedzes dzinējus iedala šādās kategorijās:

taisnvirziena virzuļa kustības dzinēji (dzirksteļaiždedzes vai kompresijaizdedzes), izņemot brīvvirzuļu dzinējus;

rotordzinēji (dzirksteļaiždedzes vai kompresijaizdedzes);

atmosfēriskie un turbopūtes dzinēji.

1.3. Elektriskās piedziņas sistēmas sastāv no regulatoriem un dzinējiem un tiek izmantotas transportlīdzekļu piedziņai kā vienīgais piedziņas režīms.

2. DEFINĪCIJAS

2.1. "Piedziņas sistēmas apstiprinājums" ir piedziņas sistēmas tipa apstiprinājums attiecībā uz tā lietderīgo jaudu, kas mērīta saskaņā ar šo noteikumu 5. vai 6. pielikumā minēto procedūru.

2.2. "Piedziņas sistēmas tips" ir mehāniskā transportlīdzeklī uzstādāma iekšdedzes dzinēja vai elektriskās piedziņas sistēmas kategorija, kura būtiskās īpašības neatšķiras no tām, kas definētas šo noteikumu 1. vai 2. pielikumā.

2.3. "Lietderīgā jauda" ir jauda, kas iegūta testu standā kļokvārpstas vai tās ekvivalenta galā pie atbilstoša dzinēja vai motora apgriezienu skaita ar šo noteikumu 5. vai 6. pielikuma 1. tabulā uzskaitītajām papildierīcēm un noteikta pie atmosfēras standartapstākļiem.

2.4. "Maksimālā lietderīgā jauda" ir maksimālās lietderīgās jaudas vērtība, kas izmērīta pie pilnas dzinēja slodzes.

⁽¹⁾ Kā noteikts Konsolidētajā rezolūcijā par transportlīdzekļu uzbūvi (R.E.3), dokuments ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.2, 2. punkts – www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html

- 2.5. “Maksimālā 30 minūšu jauda” ir elektriskās piedziņas sistēmas maksimālā lietderīgā jauda pie šo noteikumu 5.3.1. punktā minētā līdzstrāvas sprieguma, ko piedziņas sistēma vidēji var nodrošināt 30 minūšu laikā.
- 2.6. “Hibrīdi transportlīdzekļi (HT)”
- 2.6.1. “Hibrīds transportlīdzeklis (HV)” ir transportlīdzeklis, kuram ir vismaz divas dažādas enerģijas pārveides ierīces un divas dažādas enerģijas glabāšanas sistēmas (transportlīdzeklī), lai transportlīdzekli virzītu uz priekšu.
- 2.6.2. “Hibrīds elektrisks transportlīdzeklis (HEV)” ir transportlīdzeklis, kas mehāniskai virzībai uz priekšu izmanto enerģiju no abiem šādiem transportlīdzeklī esošiem enerģijas avotiem:
- patērējamās degvielas,
 - elektroenerģijas/jaudas akumulēšanas ierīces (piemēram, akumulatora, kondensatora, spararata/generatora ...).
- 2.6.3. Attiecībā uz hibrīdu elektrisku transportlīdzekli “spēka piedziņa” ietver divus dažādus piedziņas sistēmas tipus:
- iekšdedzes dzinēju un
 - vienu (vai vairākas) elektriskās piedziņas sistēmu(-as).
- 2.7. “Sērijveida ražošanas aprīkojums” ir ražotāja nodrošināts aprīkojums konkrētajam mērķim.
- 2.8. “Duālās degvielas dzinējs” ir dzinēja sistēma, kuras tips apstiprināts saskaņā ar Noteikumiem Nr. 49 vai kura iemontēta transportlīdzeklī, kura tips apstiprināts attiecībā uz tā emisijām saskaņā ar Noteikumiem Nr. 49, un kas ir radīta, lai vienlaicīgi varētu izmantot gan dīzeļdegvielu, gan gāzveida degvielu; abu degvielu patēriņš tiek mērīts atsevišķi, turklāt vienas degvielas patēriņš attiecībā pret otru var atšķirties atkarībā no ekspluatācijas apstākļiem.
- 2.9. “Duālās degvielas transportlīdzeklis” ir transportlīdzeklis, kuru darbina duālās degvielas dzinējs un kurā degviela dzinējam tiek pievadīta no divām atsevišķām iebūvētām degvielas tvertņu sistēmām.
- 2.10. “Duālās degvielas režīms” ir duālās degvielas dzinēja normālas darbības režīms, kura laikā dzinējs vienlaikus izmanto dīzeļdegvielu un gāzveida degvielu dažos no dzinēja darbības stāvokļiem.
- 2.11. “Dīzeļdegvielas režīms” ir normāls duālās degvielas dzinēja darbības režīms, ja dzinēja darbības laikā nekādos ekspluatācijas apstākļos netiek izmantota gāzveida degviela.
3. APSTIPRINĀJUMA PIETEIKUMS
- 3.1. Piedziņas sistēmas tipa apstiprinājuma pieteikumu attiecībā uz lietderīgās jaudas un elektriskās piedziņas sistēmas maksimālās 30 minūšu jaudas mērīšanu iesniedz piedziņas sistēmas ražotājs, transportlīdzekļa ražotājs vai viņa pienācīgi pilnvarots pārstāvis.

3.2. Kopā ar to trīs eksemplāros iesniedz piedziņas sistēmas aprakstu, ieskaitot visu saistīto informāciju, kas ir minēta:

— 1. pielikumā tikai transportlīdzekļiem ar iekšdedzes dzinēju,

— 2. pielikumā tikai elektriskam transportlīdzeklim,

— 1. un 2. pielikumā hibrīda elektriskam transportlīdzeklim.

3.3. Hibrīda elektriskam transportlīdzeklim (HET) testus veic atsevišķi iekšdedzes dzinējam (saskaņā ar 5. pielikumu) un elektriskās piedziņas sistēmai(-ām) (saskaņā ar 6. pielikumu).

3.4. Piedziņas sistēmas (piedziņas sistēmu komplekta) tipa(-u), kas reprezentatīvs apstiprināmajam tipam, paraugu ar šo noteikumu 5. un 6. pielikumā minēto aprīkojumu iesniedz tehniskajam dienestam, kas veic tipa apstiprināšanas testus.

4. APSTIPRINĀJUMS

4.1. Piedziņas sistēmas tipa apstiprinājumu piešķir, ja apstiprinājumam iesniegtā piedziņas sistēmas jaudas mērījumu rezultāti atbilst 5. punktā minētajām specifikācijām.

4.2. Katram apstiprinātajam piedziņas sistēmas tipam piešķir apstiprinājuma numuru. Tā pirmie divi cipari [(pašlaik 00 šiem noteikumiem to sākotnējā formā)] norāda grozījumu sēriju, kas ietver pašus jaunākos šajos noteikumos līdz apstiprinājuma izdošanas brīdim izdarītos būtiskos tehniskos grozījumus. Viena un tā pati līgumslēdzēja puse nedrīkst piešķirt šo numuru nevienam citam piedziņas sistēmas tipam.

4.3. Paziņojumu par piedziņas sistēmas tipa apstiprinājumu, apstiprinājuma paplašināšanu uz citu tipu vai apstiprinājuma atteikšanu saskaņā ar šiem noteikumiem 1958. gada nolīguma dalībvalstīm dara zināmu ar veidlapu, kuras paraugs dots šo noteikumu 3.a pielikumā.

4.4. Paziņojumu par piedziņas sistēmas tipa apstiprinājumu, apstiprinājuma paplašināšanu uz citu transportlīdzekļa tipu vai apstiprinājuma atteikšanu saskaņā ar šiem noteikumiem 1958. gada nolīguma dalībvalstīm dara zināmu ar dokumentu, kura veidlapas paraugs dots šo noteikumu 3.b pielikumā.

4.5. Piedziņas sistēmai, kas atbilst apstiprinātam piedziņas sistēmas tipam saskaņā ar šiem noteikumiem redzamā, viegli pieejamā un apstiprinājuma veidlapā norādītā vietā jābūt piestiprinātam starptautiskajam apstiprinājuma marķējumam, kas sastāv no:

4.5.1. apla, kurā ir burts "E", kam seko tās valsts pazišanas numurs, kura piešķirusi apstiprinājumu ⁽¹⁾;

4.5.2. šo noteikumu numura, kam seko burts "R", defise un apstiprinājuma numurs, pa labi no 4.5.1. punktā raksturotā apla;

⁽¹⁾ 1958. gada nolīguma līgumslēdzēju pušu pazišanas numuriem, kas ir uzskaitīti Konsolidētās rezolūcijas par transportlīdzekļu konstrukciju (R.E.3) 3. pielikumā, dokuments ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.2/Amend.3 – www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html

- 4.5.3. tā vietā, lai šos apstiprinājuma marķējumus un simbolus piestiprinātu piedziņas sistēmai, ražotājs var pieņemt lēmumu, ka saskaņā ar šiem noteikumiem apstiprinātajam piedziņas sistēmas tipam pievieno dokumentu, kas sniedz šo informāciju, tā, lai apstiprinājuma marķējumi un simboli var tikt pievienoti transportlīdzeklim.
- 4.6. Ja piedziņas sistēma atbilst apstiprinātam tipam saskaņā ar citiem vai vairākiem citiem noteikumiem, kas pievienoti nolīgumam, valstī, kas piešķirusi apstiprinājumu saskaņā ar šiem noteikumiem, 4.5.1. punktā noteiktais simbols nav jāatkārto; šajā gadījumā noteikumi un visu to noteikumu apstiprinājuma numuri, saskaņā ar kuriem valsts ir piešķirusi apstiprinājumu atbilstīgi šiem noteikumiem, jānovieto vertikālās kolonās pa labi no 4.5.1. punktā noteiktā simbola.
- 4.7. Apstiprinājuma marķējums ir skaidri salasāms un neizdzēšams.
- 4.8. Apstiprinājuma marķējums ir piestiprināts tuvu piedziņas sistēmas identifikācijas skaitļiem, kurus ir norādījis ražotājs.
- 4.9. Šo noteikumu 4. pielikumā ir pievienoti apstiprinājuma marķējuma izkārtojuma paraugi.

5. SPECIFIKĀCIJAS UN TESTI

5.1. Vispārīgi

Sastāvdaļas, kas var ietekmēt piedziņas sistēmas jaudu, projektē, izgatavo un samontē tā, lai, piedziņas sistēmu normāli lietojot, neatkarīgi no iespējamās vibrācijas tas atbilstu šiem noteikumiem.

5.2. Iekšdedzes dzinēju testu apraksts

- 5.2.1. Lietderīgās jaudas tests sastāv no darbināšanas pie pilnībā savērtas droseles dzirksteļaiždedzes dzinējiem un pie fiksētas pilnas slodzes kompresijaizdedzes un duālās degvielas dzinējiem, nodrošinot dzinēja komplektāciju saskaņā ar šo noteikumu 5. pielikuma 1. tabulu.

- 5.2.1.1. Duālās degvielas dzinēja, kam ir dīzeļdegvielas režīms, tests sastāv no tā paša dzinēja darbināšanas divu degvielu režīmā un dīzeļdegvielas režīmā.

- 5.2.2. Mērījumus veic pietiekami daudzos dzinēja apgriezienu skaita punktos, lai precīzi noteiktu pilnu jaudas likni starp ražotāja ieteikto mazāko un lielāko dzinēja apgriezienu skaitu. Šis apgriezienu skaita diapazons ietver apgriezienu skaitu, pie kura dzinējs darbojas ar maksimālo jaudu un maksimālo griezes momentu. Katram apgriezienu skaitam jānosaka vismaz divu stabilu mērījumu vidējais rādītājs.

5.2.3. Izmanto šādu degvielu:

- 5.2.3.1. Dzirksteļaiždedzes dzinējam, ko darbina ar benzīnu:

izmanto tirgū pieejamo degvielu. Domstarpību gadījumā izmanto vienu no standartdegvielām, ko CEC ⁽¹⁾ nosaka dzinējiem, kurus darbina ar benzīnu, CEC dokumentos RF-01-A-84 un RF-01-A-85.

- 5.2.3.2. Dzirksteļaiždedzes dzinējiem un duālās degvielas dzinējiem, ko darbina ar SNG:

⁽¹⁾ Eiropas Koordinēšanas padome.

5.2.3.2.1. dzinējam ar automātisku degvielas pielāgošanu:

izmanto tirgū pieejamo degvielu. Domstarpību gadījumā izmanto vienu no standartdegvielām, kas noteiktas 8. pielikumā;

5.2.3.2.2. dzinējam bez automātiskas degvielas pielāgošanas:

izmanto 8. pielikumā minēto standartdegvielu ar zemāko C3 saturu; vai

5.2.3.2.3. dzinējam ar viena noteikta degvielas sastāva marķējumu:

izmanto tādu degvielu, kas norādīta dzinēja marķējumā;

5.2.3.2.4. izmantoto degvielu norāda testa protokolā.

5.2.3.3. Dzirktsteļaidedzes dzinējiem un duālās degvielas dzinējiem, ko darbina ar dabasgāzi:

5.2.3.3.1. dzinējam ar automātisku degvielas pielāgošanu:

izmanto tirgū pieejamo degvielu. Domstarpību gadījumā izmanto vienu no standartdegvielām, kas noteiktas 8. pielikumā;

5.2.3.3.2. dzinējam bez automātiskas degvielas pielāgošanas:

izmanto tirgū pieejamo degvielu, kurai *Wobbe* indekss ir vismaz $52,6 \text{ MJm}^{-3}$ (4°C , $101,3 \text{ kPa}$). Domstarpību gadījumā izmanto standartdegvielu G20, kas noteikta 8. pielikumā, t. i., standartdegvielu ar vislielāko *Wobbe* indeksu;

5.2.3.3.3. dzinējam ar noteiktu degvielu diapazona marķējumu:

izmanto tirgū pieejamo degvielu, kurai *Wobbe* indekss ir vismaz $52,6 \text{ MJm}^{-3}$ (4°C , $101,3 \text{ kPa}$), ja dzinējam ir H-diapazona gāzu marķējums, vai vismaz $47,2 \text{ MJm}^{-3}$ (4°C , $101,3 \text{ kPa}$), ja dzinējam ir L-diapazona gāzu marķējums. Domstarpību gadījumā izmanto standartdegvielu G20, kas noteikta 8. pielikumā, ja dzinējam ir H-diapazona gāzu marķējums, vai standartdegvielu G23, ja dzinējam ir L-diapazona gāzu marķējums, t. i., standartdegvielu ar vislielāko attiecīgā diapazona *Wobbe* indeksu;

5.2.3.3.4. dzinējam ar viena noteikta sašķīdinātas dabasgāzes degvielas sastāva marķējumu:

izmanto tādu degvielu, kas norādīta dzinēja marķējumā vai standartdegvielu G20, kas noteikta 8. pielikumā, ja dzinējs ir marķēts SDG20;

5.2.3.3.5. dzinējam ar viena noteikta degvielas sastāva marķējumu:

izmanto tādu degvielu, kas norādīta dzinēja marķējumā;

5.2.3.3.6. izmantoto degvielu norāda testa protokolā.

5.2.3.4. Kompresijaizdedzes dzinējiem un duālas degvielas dzinējiem:

izmanto tirgū pieejamo degvielu. Strīdu gadījumā degviela ir standartdegviela, kuru CEC noteikusi kompresijaizdedzes dzinējiem CEC dokumentā RF-03-A-84.

5.2.3.5. Transportlīdzekļu dzirksteļizdedzes dzinēji, kurus var darbināt vai nu ar benzīnu, vai gāzveida degvielu, ir jātestē ar abām degvielām saskaņā ar 5.2.3.1. līdz 5.2.3.3. punktu. Transportlīdzekļus, kurus var darbināt ar benzīnu vai gāzveida degvielu, bet kuriem benzīna sistēma ir uzstādīta tikai ārkārtēju situāciju vai iedarbināšanas vajadzībām, kā dēļ degvielas tvertnes tilpums nepārsniedz 15 litru benzīna, testā uzskata par transportlīdzekļiem, kas var darboties tikai ar gāzveida degvielu.

5.2.3.6. Duālas degvielas dzinējus vai transportlīdzekļus, kam ir dīzeļdegvielas režīms, ir jātestē ar atbilstošu degvielu katrā režīmā saskaņā ar 5.2.3.1. līdz 5.2.3.5. punktu.

5.2.4. Mērījumus izdara saskaņā ar šo noteikumu 5. pielikumu.

5.2.5. Testa protokolā iekļauj lietderīgās jaudas noteikšanai nepieciešamos rezultātus un visus aprēķinus, kā norādīts šo noteikumu 5. pielikuma papildinājumā, kā arī dzinēja parametrus, kas uzskaitīti šo noteikumu 1. pielikumā. Lai sastādītu šo dokumentu, dalībvalsts kompetentā iestāde var izmantot protokolu, ko saskaņā ar šo noteikumu noteikumiem sagatavojusi apstiprināta vai atzīta laboratorija.

5.3. Elektriskās piedziņas sistēmas lietderīgās jaudas un maksimālas 30 minūšu jaudas mērīšanas testu apraksts

Elektriskās piedziņas sistēma ir aprīkota saskaņā ar šo noteikumu 6. pielikumu. Elektriskās piedziņas sistēmas barošanu nodrošina no līdzstrāvas sprieguma avota ar 5 % maksimālo sprieguma kritumu atkarībā no laika un strāvas (netiek iekļauti laika posmi, kas ir mazāki par 10 sekundēm). Testa barošanas spriegumu norāda transportlīdzekļa ražotājs.

Piezīme. Ja akumulators ierobežo maksimālo 30 minūšu jaudu, saskaņā ar šo testu elektriskā transportlīdzekļa maksimālā 30 minūšu jauda var būt mazāka par transportlīdzekļa piedziņas sistēmas maksimālo 30 minūšu jaudu.

5.3.1. Lietderīgās jaudas noteikšana

5.3.1.1. Dzinējs un visa tā aprīkojuma konstrukcija jākonducionē $25^{\circ}\text{C} \pm 5^{\circ}\text{C}$ temperatūrā vismaz divas stundas.

5.3.1.2. Lietderīgās jaudas tests ietver darbināšanu ar jaudas regulatoru pilnas jaudas režīmā.

5.3.1.3. Tieši pirms testa sākšanas dzinēju stendā darbina trīs minūtes, nodrošinot jaudu, kas ir vienāda ar 80 % no maksimālās jaudas pie ražotāja ieteiktā apgriezienu skaita.

5.3.1.4. Mērījumus veic pietiekami daudzos dzinēja apgriezienu skaita punktos, lai precīzi noteiktu pilnu jaudas likni starp nulles un ražotāja ieteikto lielāko dzinēja apgriezienu skaitu. Visu testu veic piecu minūšu laikā.

5.3.2. Maksimālās 30 minūšu jaudas noteikšana

- 5.3.2.1. Dzinēju un visu tā aprīkojuma konstrukcija jākondicionē $25^{\circ}\text{C} \pm 5^{\circ}\text{C}$ temperatūrā vismaz četras stundas.
- 5.3.2.2. Elektriskās piedziņas sistēmu darbina standā ar jaudu, kas atbilst ražotāja visprecīzākajam novērtējumam attiecībā uz maksimālo 30 minūšu jaudu. Apgriezienu skaitam ir jābūt diapazonā, kurā lietderīgā jauda ir lielāka par 90 % no maksimālās jaudas, kas mērīta saskaņā ar 5.3.1. punktu. Ražotājs iesaka šo apgriezienu skaitu.
- 5.3.2.3. Apgriezienu skaitu un jaudu reģistrē. Jaudai ir jābūt $\pm 5\%$ diapazonā no jaudas vērtības testa sākumā. Maksimālā 30 minūšu jauda ir vidējā jauda 30 minūšu periodā.

5.4. Rezultātu interpretācija

Elektrisko piedziņas sistēmas lietderīgo jaudu un maksimālo 30 minūšu jaudu, ko ražotājs norāda piedziņas sistēmas tipam, apstiprina, ja tā neatšķiras par vairāk kā $\pm 2\%$ no maksimālās jaudas un par vairāk kā $\pm 4\%$ citos līknes mērījumu punktos ar $\pm 2\%$ pielaidi dzinēja vai dzinēja apgriezienu skaitam vai dzinēja vai dzinēja ātruma diapazonā ($X1 \text{ min}^{-1} + 2\%$) līdz ($X2 \text{ min}^{-1} - 2\%$) ($X1 < X2$) no testēšanai iesniegtās piedziņas sistēmas vērtībām, ko noteicis tehniskais dienests.

Duālas degvielas dzinēja gadījumā lietderīgā jauda, ko norādījis ražotājs, ir tā, kas mērīta šā dzinēja divu degvielu režīmā.

6. RAŽOŠANAS ATBILSTĪBA

Ražošanas procesi atbilst tam, kas norādīts nolīguma 2. papildinājumā (E/ECE/324-E/ECE/TRANS/505/Rev.2), ietverot šādas prasības:

- 6.1. dzinējus, kas apstiprināti saskaņā ar šiem noteikumiem, ražo tā, lai tie atbilstu apstiprinātajam dzinēju tipam;
- 6.2. ir jāievēro obligātās prasības ražošanas kontroles procedūru atbilstībai, kā izklāstīts šo noteikumu 7. pielikumā.

7. SANKCIJAS PAR RAŽOJUMU NEATBILSTĪBU

- 7.1. Saskaņā ar šiem noteikumiem piešķirto piedziņas sistēmas tipa apstiprinājumu var atsaukt, ja konstatē neatbilstību iepriekšminētajām prasībām vai ja piedziņas sistēma ar apstiprinājuma marķējumu neatbilst apstiprinātajam tipam.
- 7.2. Ja 1958. gada Nolīguma līgumslēdzēja puse, kas piemēro šos noteikumus, atsauc savu agrāk piešķirto apstiprinājumu, tā nekavējoties informē citas līgumslēdzējas puses, kas piemēro šos noteikumus, izmantojot tam paziņojuma veidlapu, kas atbilst šo noteikumu 3.a pielikumā vai 3.b pielikumā dotajam paraugam.

8. PIEDZIŅAS SISTĒMAS TIPĀ APSTIPRINĀJUMA GROZĪŠANA UN PAPLAŠINĀŠANA UZ CITU TIPU

- 8.1. Par katru gadījumu, kad piedziņas sistēmas tips tiek grozīts attiecībā uz 1. vai 2. pielikumā minētajām īpašībām, ziņo tipa apstiprināšanas iestādei, kura ir apstiprinājusi piedziņas sistēmas tipu. Tipa apstiprinātāja iestāde var:
- 8.1.1. uzskatīt, ka izmaiņas neradīs nekāda veida nelabvēlīgu ietekmi un ka transportlīdzeklis joprojām atbilst prasībām; vai

- 8.1.2. pieprasīt vēl vienu testa protokolu no tehniskā dienesta, kas ir atbildīgs par testu veikšanu.
- 8.2. Noteikumu 4.3. punktā paredzētajā kārtībā par apstiprinājumu vai apstiprinājuma atteikumu, norādot izmaiņas, paziņo nolīguma pusēm, kuras piemēro šos noteikumus.
- 8.3. Tipa apstiprināšanas iestāde, kas izsniedz apstiprinājuma paplašinājumu, šādam paplašinājumam piešķir sērijas numuru un informē par to pārējās 1958. gada nolīguma puses, kuras piemēro šos noteikumus, šajā nolūkā izmantojot paziņojuma veidlapu, kas atbilst šo noteikumu 3.a vai 3.b pielikumā iekļautajam paraugam.
9. RAŽOŠANAS GALĪGA PĀRTRAUKŠANA
- Ja apstiprinājuma turētājs pilnībā pārtrauc saskaņā ar šiem noteikumiem apstiprinātās piedziņas sistēmas ražošanu, viņš par to informē tipa apstiprināšanas iestādi, kas apstiprinājumu piešķirusi. Saņemot attiecīgo paziņojumu, minētā iestāde par to informē citas 1958. gada nolīguma Līgumslēdzējas puses, kas piemēro šos noteikumus, izmantojot paziņojuma veidlapu, kas atbilst šo noteikumu 3.a vai 3.b pielikumā norādītajam paraugam.
10. TO TEHNISKO DIENESTU NOSAUKUMS UN ADRESE, KAS ATBILDĪGI PAR APSTIPRINĀŠANAS TESTU VEIKŠANU, KĀ ARĪ TIPA APSTIPRINĀŠANAS IESTĀŽU NOSAUKUMS UN ADRESE
- Tās nolīguma puses, kuras piemēro šos noteikumus, paziņo Apvienoto Nāciju Organizācijas sekretariātam to tehnisko dienestu nosaukumu un adresi, kas atbildīgi par apstiprināšanas testu veikšanu, un/vai to tipa apstiprināšanas iestāžu nosaukumu un adresi, kuras piešķir apstiprinājumu un kurām jānosūta veidlapas, kas apliecina citas valsts izdotu apstiprinājumu, tā paplašinājumu vai atteikumu.
-

1. PIELIKUMS

IEKŠDEDZES DZINĒJA BŪTISKIE PARAMETRI UN INFORMĀCIJA PAR TESTU VEIKŠANU

Turpmāk norādītās ziņas, ja tās ir vajadzīgas, iesniedz trīs eksemplāros kopā ar satura rādītāju. Visus rasējumus sagatavo attiecīgā mērogā un pietiekami detalizētus un iesniedz A4 formātā vai A4 formāta mapē. Ja ir fotoattēli, tiem jābūt pietiekami detalizētiem.

Ja sistēmas, sastāvdaļas vai atsevišķi tehniskie mezgli tiek vadīti elektroniski, sniedz informāciju par to darbību.

- 0. Transportlīdzekļa vispārīga identifikācija:.....
- 0.1. Marka (ražotāja tirdzniecības nosaukums):.....
- 0.2. Tips un vispārīgs(-i) komercapraksts(-i):.....
- 0.3. Tipa identifikācijas līdzekļi, ja marķējums ir uz transportlīdzekļa:
- 0.3.1. Minētā marķējuma atrašanās vieta:.....
- 0.4. Transportlīdzekļa kategorija:
- 0.5. Ražotāja nosaukums un adrese:
- 0.6. Montāžas rūpnīcas(-u) adrese(-es):.....
- 1. Transportlīdzekļa konstrukcijas vispārīgs raksturojums
- 1.1. Transportlīdzekļa tipa fotoattēli un/vai rasējumi:.....
- 1.2. Vadības ierīču novietojums labajā vai kreisajā pusē ⁽¹⁾:.....
- 1.3. Duālās degvielas transportlīdzeklis: ir/nav ⁽¹⁾
- 1.3.1. Duālās degvielas dzinējs, kam ir dīzeļdegvielas režīms: ir/nav ⁽¹⁾
- 2.0. Spēkierkārta
- 2.1. Ražotājs:
- 2.2. Ražotāja dzinēja kods (kā norādīts marķējumā uz dzinēja vai ar citiem identifikācijas līdzekļiem):.....
- 2.3. Darbības princips: dzirksteļaiždedzes /kompresijaizdedzes, četraktu/divtaktu ⁽¹⁾
- 2.4. Cilindru skaits un novietojums:.....
- 2.5. Cilindra diametrs: mm
- 2.6. Virzuļa gājiens: mm
- 2.7. Aizdedzes secība:.....
- 2.8. Dzinēja darba tilpums: cm³
- 2.9. Tilpuma kompresijas pakāpe:.....
- 2.10. Degkameras, virzuļa galvas un gredzenu (ja dzinējam ir dzirksteļaiždedze) rasējumi:.....

- 2.11. Maksimālā lietderīgā jauda: kW pie min⁻¹
- 2.12. Maksimālais pieļaujamais dzinēja apgriezienu skaits, kā noteicis ražotājs: min⁻¹
- 2.13. Maksimālais lietderīgais griezes moments ⁽¹⁾: Nm pie min⁻¹ (ražotāja paziņota vērtība)
- 3.0. Degviela: dīzeļdegviela, benzīns, SNG/CNG/SDG ⁽¹⁾
- 3.0.1. Ja vajadzīgs, papildu rakstzīme(-es) apstiprinājuma marķējumā saskaņā ar Noteikumiem Nr. 49, lai varētu atšķirt dzinēja tipu, kam piešķirts apstiprinājums (piemēram, HLT).
- 3.1. oktānskaitlis, svinu saturoša degviela:.....
- 3.2. oktānskaitlis, svinu nesaturoša degviela:.....
- 3.3. Degvielas padeve
- 3.3.1. Ar karburatoru(-iem): ir/nav ⁽¹⁾
- 3.3.1.1. Marka(-as):.....
- 3.3.1.2. Tips(-i):.....
- 3.3.1.3. Uzturēto karburatoru skaits:.....
- 3.3.1.4. Regulējumi
- 3.3.1.4.1. Žikleri:.....
- 3.3.1.4.2. Difuzors:.....
- 3.3.1.4.3. Līmenis pludiņa kamerā:.....
- 3.3.1.4.4. Pludiņa masa:.....
- 3.3.1.4.5. Pludiņa adats:.....
- Vai degvielas padeves līkne, kas vilkta pret gaisa plūsmu, un vajadzīgie iestatījumi šīs līknes uzturēšanai
- 3.3.1.5. Aukstās palaišanas sistēma: manuāla/automātiska ⁽¹⁾
- 3.3.1.5.1. Darbības princips(-i):.....
- 3.3.1.5.2. Darbības ierobežojumi/iestatījumi ⁽¹⁾:.....
- 3.3.2. Ar degvielas iesmidzināšanu (tikai kompresijaizdedzei): ir/nav ⁽¹⁾
- 3.3.2.1. Sistēmas apraksts:.....
- 3.3.2.2. Darbības princips: tiešā iesmidzināšana /priekškamera /virpuļkamera ⁽¹⁾
- 3.3.2.3. Iesmidzināšanas sūknis
- 3.3.2.3.1. Marka(-as):.....
- 3.3.2.3.2. Tips(-i):.....

- 3.3.2.3.3. Maksimālā degvielas padeve ⁽¹⁾ mm³/takts vai ciklā, ja sūkņa apgriezienu skaits ir: ... min⁻¹
vai alternatīvi – raksturlīkne:
- 3.3.2.3.4. Iesmidzināšanas laikiestate:.....
- 3.3.2.3.5. Iesmidzināšanas apstādzes līkne:.....
- 3.3.2.3.6. Kalibrēšanas procedūra: testa stends/dzinējs ⁽¹⁾
- 3.3.2.4. Regulators
- 3.3.2.4.1. Tips:.....
- 3.3.2.4.2. Marka:
- 3.3.2.4.3. Atslēgšanās punkts
- 3.3.2.4.3.1. Atslēgšanās punkts ar slodzi: min⁻¹
- 3.3.2.4.3.2. Atslēgšanās punkts bez slodzes: min⁻¹
- 3.3.2.4.4. Maksimālais ātrums bez slodzes: min⁻¹
- 3.3.2.4.5. Tukšgaitas apgriezienu:.....
- 3.3.2.5. Iesmidzināšanas cauruļu sistēma
- 3.3.2.5.1. Garums: mm
- 3.3.2.5.2. Iekšējais diametrs: mm
- 3.3.2.6. Iesmidzinātājs(-i)
- 3.3.2.6.1. (ražotāja paziņota vērtība).....
- 3.3.2.6.2. Tips(-i):.....
- 3.3.2.6.3. Atvēršanas spiediens: kPa vai raksturlīkne:.....
- 3.3.2.7. Aukstās palāides sistēma
- 3.3.2.7.1. Marka(-as):.....
- 3.3.2.7.2. Tips(-i):.....
- 3.3.2.7.3. Apraksts:
- 3.3.2.8. Elektroniskais vadības bloks
- 3.3.2.8.1. Marka(-as):.....
- 3.3.2.8.2. Sistēmas apraksts:.....
- 3.3.3. Ar degvielas iesmidzināšanu (tikai dzirksteļaiždedzei): ir/nav ⁽¹⁾
- 3.3.3.1. Darbības princips: ieklūdes kolektors (viena punkta/daudzpunktu ⁽¹⁾ /tieša iesmidzināšana /cits (precīzēt)) ⁽¹⁾:
- 3.3.3.2. Marka(-as):.....
- 3.3.3.3. Tips(-i):.....
- 3.3.3.4. Sistēmas apraksts
- 3.3.3.4.1. Vadības bloka tips vai numurs:.....

- 3.3.3.4.2. Degvielas plūsmas regulatora tips:.....
- 3.3.3.4.3. Gaisa plūsmas sensora tips:.....
- 3.3.3.4.4. Degvielas sadalītāja tips:.....
- 3.3.3.4.5. Spiediena regulatora tips:.....
- 3.3.3.4.6. Sajauces kameras tips:.....
- Tādām sistēmām, kas nav nepārtrauktas iesmidzināšanas sistēmas, detalizēti norāda līdzvērtīgu informāciju.
- 3.3.3.5. Iesmidzināšanas sistēma: atvēršanās spiediens: kPa vai raksturlikne:
- 3.3.3.6. Iesmidzināšanas laikiestāte:.....
- 3.3.3.7. Aukstās palaides sistēma
- 3.3.3.7.1. Darbības princips(-i):
- 3.3.3.7.2. Darbības ierobežojumi/iestatījumi ⁽¹⁾:
- 3.4. Gāzes un duālās degvielas dzinēji
- 3.4.1. Automātiska degvielas pielāgošana: ir/nav ⁽¹⁾
- 3.4.2. Dzinējam bez automātiskas degvielas pielāgošanas: specifiska sastāva gāze / gāzu grupa, kādai dzinējs ir kalibrēts
- 4.0. Padeves sūknis
- 4.1. Spiediens: kPa vai raksturlikne:
- 5.0. Elektrosistēma
- 5.1. Nominālais spriegums: V, pozitīvs/negatīvs iezemējums ⁽¹⁾
- 5.2. Ģenerators
- 5.2.1. Tips:.....
- 5.2.2. Nominālā jauda: VA
- 6.0. Aizdedze
- 6.1. Marka(-as):.....
- 6.2. Tips(-i):.....
- 6.3. Darbības princips:
- 6.4. Aizdedzes apstēdzes likne:
- 6.5. Statiskās aizdedzes laikiestāte: grādi pirms augšējā maiņas punkta
- 6.6. Kontaktu atstarpe: mm
- 6.7. Kontaktu saslēgtā stāvokļa leņķis: grādi

- 7.0. Dzesēšanas sistēma (ar šķidrumu/gaisu) ⁽¹⁾
- 7.1. Dzinēja temperatūras vadības mehānisma nominālie iestatījumi:.....
- 7.2. Šķidrums
- 7.2.1. Šķidruma veids:.....
- 7.2.2. Cirkulācijas sūkņi(-ņi): ir/nav ⁽¹⁾
- 7.2.3. Raksturlielumi:.....
- 7.2.3.1. Marka(-as):.....
- 7.2.3.2. Tips(-i):.....
- 7.2.4. Piedziņas attiecība(-as):.....
- 7.2.5. Ventilatora un tā darbināšanas mehānisma raksturojums:.....
- 7.3. Gaiss
- 7.3.1. Ventilators: ir/nav ⁽¹⁾
- 7.3.2. Raksturojums: vai
- 7.3.2.1. Marka(-as):.....
- 7.3.2.2. Tips(-i):.....
- 7.3.3. Piedziņas attiecība(-as):.....
- 8.0. Ieplūdes sistēma
- 8.1. Turbopūte:: ir/nav ⁽¹⁾
- 8.1.1. Marka(-as):.....
- 8.1.2. Tips(-i):.....
- 8.1.3. Sistēmas apraksts (piem., maksimālais pūtes spiediens,.....
kPa, spiediena samazināšanas vārsts attiecīgos gadījumos):.....
- 8.2. Starpdzesētājs: ir/nav ⁽¹⁾
- 8.3. Ieplūdes cauruļu un to aprīkojuma (spiedkamera, sildierīce, papildu gaisa ieplūdes ierīces u. c.) apraksts un rasējumi:.....
- 8.3.1. Ieplūdes kolektora apraksts (ietvert rasējumus un/vai fotoattēlus):
- 8.3.2. Gaisa filtrs, rasējumi: vai
- 8.3.2.1. Marka(-as):.....
- 8.3.2.2. Tips(-i):.....

- 8.3.3. Iesūcēja klusinātājs, rasējumi: vai
- 8.3.3.1. Marka(-as):.....
- 8.3.3.2. Tips(-i):.....
- 9.0. Izplūdes gāzu sistēma
- 9.1. Izplūdes kolektora apraksts un/vai rasējums:.....
- 9.2. Izplūdes sistēmas apraksts un/vai rasējums:.....
- 9.3. Maksimālais pieļaujamais izplūdes pretspiediens pie dzinēja nominālā apgriezienu skaita un 100 % slodzes: ... kPa
- 10.0. Ieplūdes un izplūdes kanālu minimālais šķēsgriezuma laukums:
- 11.0. Gāzu sadales fāzes regulēšana vai līdzvērtīgi dati
- 11.1. Maksimālais vārstu gājiens, atvēršanās un aizvēršanās leņķis vai alternatīvas sadales sistēmas iestatījuma informācija attiecībā pret maiņas punktiem:.....
- 11.2. Standarta un/vai iestatījuma diapazoni ⁽¹⁾:
- 12.0. Pasākumi gaisa piesārņojuma samazināšanai
- 12.1. Papildu ierīces piesārņojuma novēršanai (ja tādas ir un ja uz tām neattiecas cita pozīcija)
- 12.2. Katalizators: ir/nav ⁽¹⁾
- 12.2.1. Katalizatoru un elementu skaits:.....
- 12.2.2. Katalizatora(-u) izmēri, forma un apjoms:.....
- 12.3. Skābekļa sensors: ir/nav ⁽¹⁾
- 12.4. Gaisa iesmidzināšana: ir/nav ⁽¹⁾
- 12.5. Izplūdes gāzu recirkulācija: ir/nav ⁽¹⁾
- 12.6. Cietdaļiņu filtrs: ir/nav ⁽¹⁾
- 12.6.1. Cietdaļiņu filtra izmēri, forma un tilpums:.....
- 12.7. Citas sistēmas (apraksts un darbība):.....
- 13.0. LPG degvielas sistēma: ir/nav ⁽¹⁾
- 13.1. Apstiprinājuma numurs saskaņā ar Noteikumiem Nr. 67:.....
- 13.2. Dzinēja elektroniskais vadības bloks, kas paredzēts darbībai ar sašķidrinātu naftas gāzi:.....
- 13.2.1. Marka(-as):.....
- 13.2.2. Tips(-i):.....
- 13.2.3. Regulēšanas iespējas, kas saistītas ar emisijām:

- 13.3. Papildu dokumentācija:.....
- 13.3.1. Katalizatora aizsardzības sistēmas apraksts, pārslēdzoties no benzīna uz sašķidrinātu naftas gāzi un otrādi:...
- 13.3.2. Sistēmas shēma (elektriskie savienojumi, vakuuma savienojumu kompensētājšļūtenes utt.):.....
- 13.3.3. Simbola rasējums:
- 14.0. Dabasgāzes degvielas sistēma: ir/nav ⁽¹⁾
- 14.1. Apstiprinājuma numurs saskaņā ar Noteikumiem Nr. 110:
- 14.2. Dzinēja elektroniskais vadības bloks, kas paredzēts darbībai ar dabasgāzi:
- 14.2.1. Marka(-as):.....
- 14.2.2. Tips(-i):.....
- 14.2.3. Regulēšanas iespējas, kas saistītas ar emisijām:
- 14.3. Papildu dokumenti:.....
- 14.3.1. Katalizatora aizsardzības sistēmas apraksts, pārslēdzoties no benzīna uz dabasgāzi un otrādi:.....
- 14.3.2. Sistēmas shēma (elektriskie savienojumi, vakuuma savienojumu kompensētājšļūtenes utt.):.....
- 14.3.3. Simbola rasējums:
- 15.0. Ražotāja atļautās temperatūras
- 15.1. Dzeses sistēma
- 15.1.1. Dzesēšana ar šķidrumu
- Maksimālā temperatūra izejā: °C
- 15.1.2. Gaisa dzeses sistēma
- 15.1.2.1. Atskaides punkts:
- 15.1.2.2. Maksimālā temperatūra atskaides punktā: °C
- 15.2. Maksimālā ieejas temperatūra starpdzesētājaizejā: °C
- 15.3. Maksimālā izplūdes gāzes temperatūra izplūdes caurules(-ļu) punktā pie izplūdes kolektora ārējā atloka(-iem): °C
- 15.4. Degvielas temperatūra
- Minimālā vērtība: °C
- Maksimālā vērtība: °C
- 15.5. Smērvielas temperatūra
- Minimālā vērtība: °C
- Maksimālā vērtība: °C

- 16.0. Eļļošanas sistēma
- 16.1. Sistēmas apraksts
 - 16.1.1. Smērvielas tvertnes atrašanās vieta:
 - 16.1.2. Padeves sistēma (ar sūkni /iesmidzināšana ieplūdes sistēmā /sajaukšana ar degvielu utt.) ⁽¹⁾:
- 16.2. Smērvielu sūknis
 - 16.2.1. Marka(-as):
 - 16.2.2. Tips(-i):
- 16.3. Maisījums ar degvielu
 - 16.3.1. Procentuālā attiecība:
- 16.4. Eļļas dzesētājs: ir/nav ⁽¹⁾
 - 16.4.1. Rasējums(-i): vai
 - 16.4.1.1. Marka(-as):
 - 16.4.1.2. Tips(-i):
- Citas papildiekārtas ar dzinēja piedziņu (saskaņā ar 5. pielikuma 2.3.2. punktu) (uzskaitījums un īss apraksts, ja nepieciešams):
- 17.0. Papildu informācija par testa apstākļiem (tikai dzirksteļ aizdedzes un duālās degvielas dzinējiem)
- 17.1. Aizdedzes sveces
 - 17.1.1. Marka:
 - 17.1.2. Tips:
 - 17.1.3. Dzirksteļstarpas iestatīšana:
- 17.2. Indukcijas spole
 - 17.2.1. Marka:
 - 17.2.2. Tips:
- 17.3. Aizdedzes kondensators
 - 17.3.1. Marka:
 - 17.3.2. Tips:
- 17.4. Radiotraucējumu novēršanas iekārta:
 - 17.4.1. Marka:
 - 17.4.2. Tips:
- 17.5. Gāzveida degvielas, ko lieto testā: standartdegviela ⁽²⁾/cita ⁽¹⁾
 - 17.5.1. Ja gāzes degviela, kuru izmanto testā, ir standartdegviela, gāzesmarķējums:
 - 17.5.2. Ja gāzes degviela, kuru izmanto testā, nav standartdegviela, gāzes sastāvs:
- (Datums, lieta)

⁽¹⁾ Lieko svītrot.

⁽²⁾ Kā norādīts šo noteikumu 8. pielikumā

2. PIELIKUMS

ELEKTRISKĀS PIEDZIŅAS SISTĒMASBŪTISKĀS ĪPAŠĪBAS UN INFORMĀCIJA PAR TESTU VEIKŠANU

1. Vispārīgi
 - 1.1. Marka:
 - 1.2. Tips:
 - 1.3. Piedziņa ⁽¹⁾: viens dzinējs/vairāki dzinēji (skaits)
 - 1.4. Transmisijas izvietojums: paralēla/starpasu/cita, precizēt:
 - 1.5. Testa spriegums: V
 - 1.6. Dzinēja pamatrotācija: min⁻¹
 - 1.7. Dzinēja kloķvārpstas maksimālais apgriezienu skaits: min⁻¹
(vai kā noklusētā vērtība): reduktora/pārnesumkārbas izejas vārpsta ⁽²⁾ min⁻¹
 - 1.8. Apgriezienu skaits pie maksimālas jaudas ⁽³⁾ (konkretizē ražotājs): min⁻¹
 - 1.9. Maksimālā jauda (konkretizē ražotājs): kW
 - 1.10. Maksimālā 30 minūšu jauda (konkretizē ražotājs): kW
 - 1.11. Elastīguma diapazons (ja $P \geq 90\%$ no maksimālāsjaudas):
 apgriezienu skaits diapazona sākumā: min⁻¹
 apgriezienu skaits diapazona beigās: min⁻¹
2. Motors
 - 2.1. Darbības princips
 - 2.1.1. Līdzstrāvas/mainstrāvas ⁽¹⁾ fāžu skaits:
 - 2.1.2. Ierosināšana/atsevišķa/sērijveida/jaukta ⁽¹⁾
 - 2.1.3. Sinhrona/asinhrona ⁽¹⁾
 - 2.1.4. Rotors satīts/ar pastāvīgiem magnētiem/ar korpusu ⁽¹⁾
 - 2.1.5. Dzinēja polu skaits:
 - 2.2. Inerciālā masa:
3. Jaudas regulators
 - 3.1. Marka:
 - 3.2. Tips:
 - 3.3. Regulēšanas princips: vektora /atvērta ķēde/slēgta/cits, konkretizējams:
 - 3.4. Maksimālā efektīvā jauda, kas piegādāta dzinējam ⁽³⁾ A
 sekunžu laikā
 - 3.5. Sprieguma diapazona izmantošana V līdz V

4. Dzeses sistēma:

Dzesēšana ar šķidrumu/gaisa dzese ⁽¹⁾Regulators: Dzesēšana ar šķidrumu/gaisa dzese ⁽¹⁾

4.1. Dzesēšanas ar šķidrumu iekārtas īpašības

4.1.1. Šķidruma veids cirkulācijas sūkņi: ir/nav ⁽¹⁾

4.1.2. Sūkņa markas(-u) un tipa(-u) īpašības:

4.1.3. Termostats: iestatījums:

4.1.4. Radiators: rasējums(-i) vai marka(-as) un tips(-i):

4.1.5. Pārspiediena vārsts: spiediena iestatījums:

4.1.6. Ventilators: raksturojums vai marka(-as) un tips(-i):

4.1.7. Ventilatora caurule:

4.2. Gaisa dzesēšanas iekārtas raksturlielumi

4.2.1. Ventilators: raksturojums vai marka(-as) un tips(-i):

4.2.2. Standarta ventilācijas vadi:

4.2.3. Temperatūras regulēšanas sistēma: ir/nav ⁽¹⁾

4.2.4. Īss apraksts:

4.2.5. Gaisa filtrs marka(-as) tips(-i)

4.3. Ražotāja atļautā temperatūra

4.3.1. Izplūde no dzinēja: (maksimāli) °C

4.3.2. Regulatora ieplūde: (maksimāli) °C

4.3.3. Dzinēja atskaites punktā(-os): (maksimāli) °C

4.3.4. Regulatora atskaites punktā(-os): (maksimāli) °C

5. Izolācijas kategorija:

6. Starptautiskās aizsardzības (SA) kods:

7. Eļļošanas sistēmas princips ⁽¹⁾:

Gultņi: slīdgultņi /lodīšu gultņi

Eļļošanas līdzeklis: smērviela/eļļa

Blīvējums: ir/nav

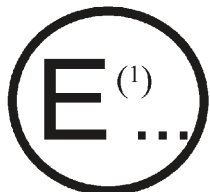
Cirkulācija: ar/bez

⁽¹⁾ Nevajadzīgo svītrot.⁽²⁾ Izmantotais pārnēsums.⁽³⁾ Norādīt pielaides.

3.A PIELIKUMS

PAZIŅOJUMS

(Maksimālais formāts: A4 (210 × 297 mm))

Izdevējs: iestādes nosaukums

.....

.....

.....

par ⁽²⁾: apstiprinājuma piešķiršanu,
 apstiprinājuma paplašināšanu,
 apstiprinājuma atteikšanu,
 apstiprinājuma atsaukšanu,
 piedziņas sistēmas pilnīga ražošanas izbeigšanu

saskaņā ar Noteikumiem Nr. 85.

Apstiprinājuma Nr. Paplašinājuma Nr.

1. Piedziņas sistēmasvai piedziņas sistēmukomplekta tirdzniecības nosaukums vai zīme:
2. Iekšdedzes dzinējs:
 - 2.1. Marka:
 - 2.2. Tips:
 - 2.3. Ražotāja nosaukums un adrese:
3. Elektriskās piedziņas sistēma(-as):
 - 3.1. Marka:
 - 3.2. Tips:
 - 3.3. Ražotāja nosaukums un adrese:
4. Piedziņas sistēmavai piedziņas sistēmu komplekts nodots apstiprināšanai:
5. Tehniskais dienests, kas ir atbildīgs par apstiprinājuma testu veikšanu:
6. Šā dienesta izsniegtā protokola datums:
7. Šā dienesta izsniegtā protokola numurs:
8. Apstiprinājuma marķējuma novietojums:
9. Apstiprinājuma paplašinājuma iemesls(-i) (ja tāds izsniegts):
10. Iekšdedzes dzinējs
 - 10.1. Deklarētie skaitļi
 - 10.1.1. Maksimālā lietderīgā jauda: kW, pie min⁻¹

- 10.1.2. Maksimālais lietderīgais griezes moments: Nm, pie min^{-1}
- 10.2. Dzinēja tipa būtiskie raksturlielumi:
 Darbības princips: četrtaktu/divtaktu ⁽²⁾
 Cilindru skaits un novietojums:
 Cilindra tilpums: cm^3
 Degvielas padeve: ar karburatoru /ar netiešo iesmidzināšanu /ar tiešo iesmidzināšanu ⁽²⁾
 Turbopūtes iekārta: ir/nav ⁽²⁾
 Izplūdes gāzu attīrīšanas ierīce: ir/nav ⁽²⁾
 Duālās degvielas dzinēji: jā, ar dīzeļdegvielas režīmu / jā, bez dīzeļdegvielas režīma / nē ⁽²⁾
- 10.3. Dzinējam vajadzīgā degviela: etilēts benzīns /bezsvina benzīns /dīzeļdegviela /saspiesta dabasgāze /sašķidrināta dabasgāze /sašķidrināta naftas gāze: ⁽²⁾
11. Elektriskās piedziņas sistēma(-as):
- 11.1. Deklarētie skaitļi
- 11.1.1. Maksimālā lietderīgā jauda: kW, pie min^{-1}
- 11.1.2. Maksimālais lietderīgais griezes moments: Nm, pie min^{-1}
- 11.1.3. Maksimālais lietderīgais griezes moments pie 0 apgriezieniem min: Nm
- 11.1.4. Maksimālā 30 minūšu jauda: kW
- 11.2. Elektriskās piedziņas sistēmas būtiskie raksturlielumi
- 11.2.1. Testa līdzstrāvas spriegums: V
- 11.2.2. Darbības princips:
- 11.2.3. Dzeses sistēma:
 Dzinējs: dzesēšana ar šķidrumu / gaisa dzese ⁽²⁾
 Variators: dzesēšana ar šķidrumu / gaisa dzese ⁽²⁾
12. Apstiprinājums piešķirts /paplašināts uz citu tipu /atteikts /atsaukts ⁽²⁾
13. Vieta:
14. Datums:
15. Paraksts:
16. Dokumentus, kas ir iesniegti kopā ar apstiprinājuma vai paplašinājuma pieprasījumu, ir iespējams iegūt pēc pieprasījuma.

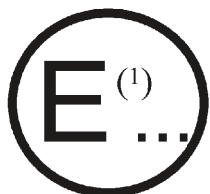
⁽¹⁾ Tās valsts pazīšanas numurs, kura piešķirusi /paplašinājusi uz citu tipu /atteikusi /atsaukusi apstiprinājumu (apstiprināšanas prasības skatīt noteikumos).

⁽²⁾ Nevajadzīgo svītrot.

3.B PIELIKUMS

PAZIŅOJUMS

(Maksimālais formāts: A4 (210 × 297 mm))

Izdevējs: iestādes nosaukums

.....

.....

.....

par ⁽²⁾: apstiprinājuma piešķiršanu,
 apstiprinājuma paplašināšanu,
 apstiprinājuma atteikšanu,
 apstiprinājuma atsaukšanu,
 piedziņas sistēmas pilnīga ražošanas izbeigšanu

saskaņā ar Noteikumiem Nr. 85.

Apstiprinājuma Nr. Paplašinājuma Nr.

1. Transportlīdzekļa marka un tips:
2. Ražotāja nosaukums un adrese:
3. Ražotāja pilnvarotā pārstāvja (ja tāds ir) nosaukums un adrese:
4. Piedziņas sistēmai piedziņas sistēmu komplekta tirdzniecības nosaukums vai zīme:
5. Iekšdedzes dzinējs:
 - 5.1. Marka:
 - 5.2. Tips:
 - 5.3. Ražotāja nosaukums un adrese:
6. Elektriskās piedziņas sistēma(-as):
 - 6.1. Marka:
 - 6.2. Tips:
 - 6.3. Ražotāja nosaukums un adrese:
7. Piedziņas sistēmai piedziņas sistēmu komplekts nodots apstiprināšanai:
8. Tehniskais dienests, kas ir atbildīgs par apstiprinājuma testu veikšanu:
9. Šā dienesta izsniegtā protokola datums:
10. Šā dienesta izsniegtā protokola numurs:
11. Apstiprinājuma marķējuma novietojums:
12. Apstiprinājuma paplašinājuma iemesls(-i) (ja tāds izsniegts):
13. Iekšdedzes dzinējs
 - 13.1. Deklarētie skaitļi

- 13.1.1. Maksimālā lietderīgā jauda: kW, pie min⁻¹
- 13.1.2. Maksimālais lietderīgais griezes moments: kW, pie min⁻¹
- 13.2. Dzinēja tipa būtiskie raksturlielumi:
 Darbības princips: četraktu/divtaktu ⁽²⁾
 Cilindru skaits un novietojums:
 Cilindra tilpums: cm³
 Degvielas padeve: ar karburatoru /ar netiešo iesmidzināšanu /ar tiešo iesmidzināšanu ⁽²⁾
 Turbopūtes iekārta: ir/nav ⁽²⁾
 Izplūdes gāzu attīrīšanas ierīce: ir/nav ⁽²⁾
 Duālās degvielas dzinēji: jā, ar dīzeļdegvielas režīmu / jā, bez dīzeļdegvielas režīma / nē ⁽²⁾
- 13.3. Dzinējam vajadzīgā degviela: etilēts benzīns /bezsvina benzīns /dīzeļdegviela /saspiesta dabasgāze /sašķidrināta dabasgāze /sašķidrināta naftas gāze ⁽²⁾:
14. Elektriskās piedziņas sistēma(-as):
- 15.1. Deklarētie skaitļi
- 15.1.1. Maksimālā lietderīgā jauda: kW, pie min⁻¹
- 15.1.2. Maksimālais lietderīgais griezes moments: Nm, pie min⁻¹
- 15.1.3. Maksimālais lietderīgais griezes moments pie 0 apgriezieniem min.: Nm
- 15.1.4. Maksimālā 30 minūšu jauda: kW
- 15.2. Elektriskās piedziņas sistēmas būtiskie raksturlielumi
- 15.2.1. Testa līdzstrāvas spriegums: V
- 15.2.2. Darbības princips:
- 15.2.3. Dzeses sistēma:
 Dzinējs: dzesēšana ar šķidrumu / gaisdzese ⁽²⁾
 Variators: dzesēšana ar šķidrumu / gaisdzese ⁽²⁾
16. Apstiprinājums piešķirts /paplašināts uz citu tipu /atteikts /atsaukts ⁽²⁾
17. Vieta:
18. Datums:
19. Paraksts:
20. Dokumentus, kas ir iesniegti kopā ar apstiprinājuma vai paplašinājuma pieprasījumu, ir iespējams iegūt pēc pieprasījuma.

⁽¹⁾ Tās valsts pazīšanas numurs, kura piešķirusi /paplašinājusi uz citu tipu /atteikusi /atsaukusi apstiprinājumu (apstiprināšanas prasības skatīt noteikumos).

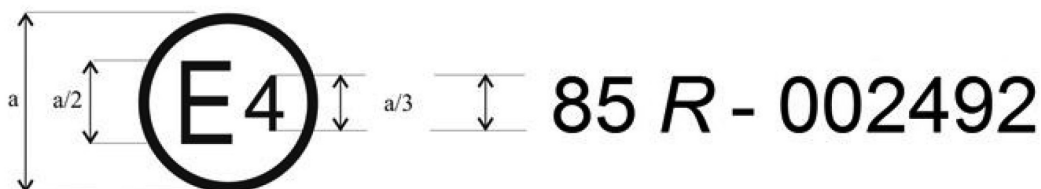
⁽²⁾ Nevajadzīgo svītrot.

4. PIELIKUMS

APSTIPRINĀJUMA MARĶĒJUMU IZKĀRTOJUMS

A paraugs

(skatīt šo noteikumu 4.4. punktu)

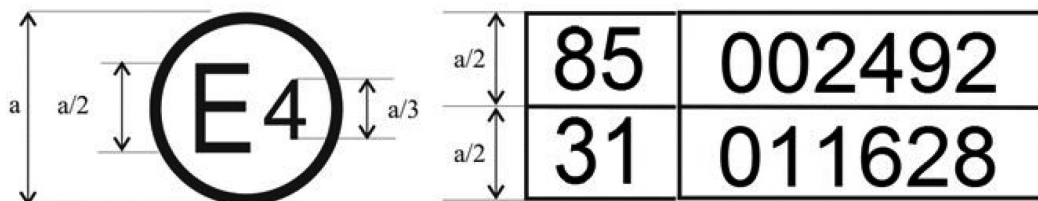

a = min.8 mm

Šis piedziņas sistēmaipiestiprinātais apstiprinājuma marķējums norāda, ka attiecīgais piedziņas sistēmastips attiecībā uz lietderības jaudas mērījumu ir apstiprināts Nīderlandē (E 4) saskaņā ar Noteikumiem Nr. 85 un ar apstiprinājuma numuru 002492. Apstiprinājuma numurs norāda, ka apstiprinājums tika piešķirts atbilstoši Noteikumu Nr. 85 prasībām to sākotnējā redakcijā.

B paraugs

(skatīt šo noteikumu 4.5. punktu)

a = min.8 mm

Transportlīdzeklim piestiprinātais attēlā redzamais apstiprinājuma marķējums norāda, ka attiecīgais transportlīdzekļa tips ir apstiprināts Nīderlandē (E 4) saskaņā ar Noteikumiem Nr. 85 un Nr. 31 ⁽¹⁾. Apstiprinājuma numura pirmie divi cipari norāda, ka datumos, kad atbilstošie apstiprinājumi ir piešķirti, Noteikumi Nr. 85 nebija grozīti, bet Noteikumi Nr. 31 jau iekļāva 01. grozījumu sēriju.

⁽¹⁾ Otrais numurs norādīts tikai kā piemērs.

5. PIELIKUMS

IEKŠDEDZES DZINĒJA LIETDERĪGĀS JAUDAS MĒRĪŠANAS METODE

1. ŠOS NOTEIKUMUS PIEMĒRO METODEI, KAS ATTĒLO IEKŠDEDZES DZINĒJA JAUDAS LĪKNI PIE PILNAS SLODZES ATKARĪBĀ NO DZINĒJA APGRIEZIENU SKAITA.
2. TESTĒŠANAS APSTĀKĻI
 - 2.1. Dzinējspiestrādāts saskaņā ar ražotāja ieteikumiem.
 - 2.2. Ja jaudu var mērīt tikai dzinējam ar uzstādītu pārnesumkārbu, ņem vērā pārnesumkārbas efektivitāti.
 - 2.3. Papildierīces
 - 2.3.1. Uzstādāmās papildierīces
 Testa laikā dzinēja darbībai nepieciešamās papildierīces paredzētajam izmantojumam (minētas 1. tabulā) uzstāda testa stendā pēc iespējas tādā pašā stāvoklī kā paredzētajā izmantojumā.
 - 2.3.2. Demontējamās papildierīces
 Noteiktus transportlīdzekļa piederumus, kuri ir vajadzīgi tikai transportlīdzekļa darbībai un kuri var būt uzmontēti dzinējam, testa veikšanai noņem. Piemēram, šādas papildierīces (saraksts nav pilnīgs):

bremžu gaisa kompresors, stūres pastiprinātāja kompresors, balstiekārtas kompresors;

gaisa kondicionēšanas sistēma.

Ja papildierīces nevar noņemt, var noteikt to absorbēto jaudu bez slodzes un pieskaitīt izmērītajai dzinēja jaudai.

1. tabula

Papildierīces, kas uzstādāmas dzinēja lietderīgās jaudas noteikšanas testa nolūkiem

“Standarta ražojuma aprīkojums” ir ražotāja nodrošināts jebkāds aprīkojums konkrētajam mērķim.

Nr.	Papildierīces	Uzstādīts lietderīgās jaudas testa nolūkos
1.	Ieplūdes sistēma Ieplūdes kolektors Kartera emisijas kontroles sistēma Gaisa filtrs Ieplūdes klusinātājs Apgriezienu skaita ierobežošanas ierīce	Jā, standarta ražojuma aprīkojums Jā, standarta ražojuma aprīkojums ^(1a)
2.	Ieplūdes kolektora induktīvās sildīšanas ierīce	Jā, standarta ražojuma aprīkojums Ja iespējams, to uzstāda visizdevīgākajā pozīcijā.
3.	Izplūdes gāzu sistēma Izplūdes gāzu attīrīšanas iekārta Izplūdes kolektors Turbopūtes ierīce Savienotājcaurules ^(1b) Klusinātājs ^(1b) Izpūtējs ^(1b) Motorbremze ⁽²⁾	Jā, standarta ražojuma aprīkojums
4.	Degvielas padeves sūknis ⁽³⁾	Jā, standarta ražojuma aprīkojums

Nr.	Papildierīces	Uzstādīts lietderīgās jaudas testa nolūkos
5.	Karburators Elektroniska kontroles sistēma, gaisa plūsmas mērītājs utt. ... (ja uzstādīts) Spiediena samazināšanas ierīce Iztvaicētājs Maisītājs	Jā, standarta ražojuma aprīkojums Gāzes dzinēju aprīkojums
6.	Degvielas iesmidzināšanas ierīce (benzīnam un dīzeļdegvielai) Priekšfiltrs Filtrs Sūknis Augstspiediena caurule Iesmidzinātājs Ieplūdes gaisa vārsts ⁽⁴⁾ , ja uzstādīts Elektroniska kontroles sistēma, gaisa plūsmas mērītājs utt. ... (ja uzstādīts) Regulators /kontroles sistēma Automātiska pilnas slodzes apturēšanas ierīce regulācijas zobstienim atkarībā no atmosfēras apstākļiem	Jā, standarta ražojuma aprīkojums
7.	Šķidruma dzesēšanas iekārta Dzinēja pārsegs Pārsega ventilācijas atvere Radiatora ventilators ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾ Ventilatora apvalks Ūdenssūknis Termostat ⁽⁷⁾	Nē Jā ⁽⁵⁾ , standarta ražojuma aprīkojums
8.	Gaisa dzesēšanas sistēma Apvalks Ventilators ⁽⁵⁾ ⁽⁶⁾ Temperatūras regulēšanas ierīce	Jā, standarta ražojuma aprīkojums Jā, standarta ražojuma aprīkojums
9.	Elektroiekārtas	Jā ⁽⁸⁾ , standarta ražojuma aprīkojums
10.	Turbopūtes iekārtas (ja uzstādītas) Kompresors, kuru darbina dzinējs tiešā veidā un/vai izplūdes gāzes Pūtes gaisa dzesētājs ⁽⁹⁾ Dzeses šķidruma sūknis vai ventilators (dzinēja darbināts) Dzeses šķidruma plūsmas kontrolierīces (ja uzstādītas)	Jā, standarta ražojuma aprīkojums
11.	Testēšanas stenda papildu ventilators	Jā, ja vajadzīgs
12.	Pretpiesārņojuma ierīces ⁽¹⁰⁾	Jā, standarta ražojuma aprīkojums

^(1a) Uzstāda visu ieplūdes sistēmu, kā nepieciešams paredzētajai izmantošanai:

ja pastāv risks, ka tiks būtiski ietekmēta dzinēja jauda;
divtaktu un dzirksteļaiždedzes dzinēju gadījumā;
ja to pieprasa ražotājs.

Citos gadījumos var izmantot ekvivalentu sistēmu, pārliecinoties, ka ieplūdes spiediens neatšķiras vairāk kā par 100 Pa no robežvērtības, ko ražotājs noteicis tīram gaisa filtram.

^(1b) Uzstāda visu izplūdes sistēmu, kā nepieciešams paredzētajai izmantošanai:

ja pastāv risks, ka tiks būtiski ietekmēta dzinēja jauda;
divtaktu un dzirksteļaiždedzes dzinēju gadījumā;
ja to pieprasa ražotājs.

Citos gadījumos var uzstādīt ekvivalentu sistēmu ar noteikumu, ka spiediens, kas mērīts dzinēja izplūdes sistēmas izejas punktā, neatšķiras no ražotāja noteiktā par vairāk kā 1000 Pa.

Dzinēja izplūdes sistēmas izejas punkts ir 150 mm sistēmā uz leju no izplūdes sistēmas dzinējam uzstādītās daļas gala.

- (2) Ja motorbremzes ir iebūvētas dzinējā, droseles vārstu fiksē pilnīgi atvērtā stāvoklī.
- (3) Ja nepieciešams, degvielas padeves spiedienu var regulēt, lai panāktu atbilstību spiediena vērtībām konkrētajā dzinēja izmantošanā (jo īpaši, ja izmanto "degvielas atpakaļpadeves" sistēmu).
- (4) Gaisa ieplūdes vārsts ir regulēšanas vārsts iesmidzināšanas sūkņa pneimatiskajam regulatoram. Degvielas iesmidzināšanas iekārtas regulatoram var būt citas uzstādītas ierīces, kas ietekmē iesmidzinātās degvielas daudzumu.
- (5) Radiatoru, ventilatoru, ventilatora slēgu, ūdensstrūklas sūkni un termostatu novieto testēšanas stendā tādā pašā relatīvā pozīcijā kā transportlīdzeklī. Dzesēšanas šķidruma cirkulāciju rada tikai ar dzinēja ūdenssūkni.
- Šķidruma dzesēšanu nodrošina vai nu dzinēja radiators, vai ārējs kontūrs ar noteikumu, ka šā kontūra spiediena zudumi un spiediens sūkņa ieplūdē saglabājas tāds pats kā dzinēja dzesēšanas sistēmai. Ja ir iebūvētas radiatora žalūzijas, tās ir atvērtā pozīcijā.
- Ja ventilatoru, radiatoru un apvalka sistēmu nevar ērti uzstādīt dzinējam, jaudu, ko absorbē ventilators, kas uzstādīts pareizā pozīcijā attiecībā pret radiatoru un apvalku (ja to izmanto), nosaka pie apgriezienu skaita, kas atbilst dzinēja jaudas mērījumiem izmantotajiem apgriezieniem vai nu aprēķinot no standartparametriem, vai veicot praktiskus testus. Šo jaudu, kas koriģēta atbilstoši atmosfēras standarta apstākļiem (293,2 K (20 °C) un 101,3 kPa), atņem no koriģētās jaudas.
- (6) Ja ir iebūvēts atvienojams vai pakāpenisks gaisspūti, testu veic ar atvienotu atvienojamo ventilatoru vai gaisspūti vai noregulējot pakāpenisko ventilatoru uz maksimālo caurplūdi.
- (7) Termostatu var iestatīt pilnīgi atvērtā pozīcijā.
- (8) Ģenerators minimālā jauda: ģenerators jaudu ierobežo līdz līmenim, kas nepieciešams to piederumu darbībai, kas ir obligātas dzinēja darbībai. Ja nepieciešams akumulatora savienojums, izmanto pilnīgi uzlādētu akumulatoru labā stāvoklī.
- (9) Ar gaisu dzesētus dzinējus testē ar pūtes gaisa dzesēšanu, izmantojot dzesēšanas šķidrumu vai gaisu, bet, ja ražotājs vēlas, ar gaisu dzesētus dzinējus var aizstāt ar testēšanas stenda sistēmu. Jebkurā gadījumā jaudu pie katra apgriezienu skaita mēra ar to pašu dzinēja gaisa spiediena kritumu un temperatūras kritumu pie uzpūtes gaisa dzesētāja izmēģinājumu stenda sistēmā, ko noteicis ražotājs pabeigta transportlīdzekļa sistēmai.
- (10) Tās var ietvert, piemēram, EGR (izplūdes gāzu recirkulācija) sistēmu, katalizatoru, siltumreaktoru, sekundārā gaisa padeves sistēmu un degvielas iztvaikošanas aizsardzības sistēmu.

2.3.3. Kompresijaizdedzes dzinēja palaišanas papildiekārtas

Kompresijaizdedzes dzinēju palaišanas papildiekārtām ņem vērā šādus divus gadījumus:

- a) elektriskā palaišana. Uzstāda ģeneratoru, kas vajadzības gadījumā apgādā papildiekārtas, kuras obligāti nepieciešamas dzinēja darbībai;
- b) palaišana, kas nav elektriska. Ja ir citas elektriski vadāmas sastāvdaļas, kas obligāti nepieciešamas dzinēja darbībai, uzstāda ģeneratoru šo sastāvdaļu piedziņai. Pretējā gadījumā ģeneratoru noņem.

Jebkurā gadījumā uzstāda un bez slodzes darbina sistēmu palaišanai nepieciešamās enerģijas ražošanai un akumulēšanai.

2.4. Iestatīšanas nosacījumi

Iestatīšanas nosacījumi, ko izmanto lietderīgās jaudas noteikšanas testā, norādīti 2. tabulā.

2. tabula

Iestatīšanas nosacījumi

1. Karburatora(-u) iestatījumi	Saskaņā ar ražotāja tehniskajiem datiem un pielieto bez tālākām izmaiņām konkrētajai izmantošanai
2. Degvielas sūkņa padeves sistēmas iestatījumi	
3. Aizdedze vai iesmidzināšanas laikiestāte (sinhronizācijas līkne)	
4. Regulatora iestatījumi	
5. Pretpiesārņojuma ierīces	

3. REGISTRĒJAMIE DATI

- 3.1. Lietderīgās jaudas tests sastāv no darbināšanas pie pilnībā atvērtas droseles dzirksteļizdedzes dzinējiem un pie fiksētas pilnas slodzes degvielas sūkņa iestatījumiem kompresijaizdedzes dzinējiem, nodrošinot dzinēja komplektāciju saskaņā ar 1. tabulu.

- 3.2. Reģistrējamie dati norādīti šā pielikuma papildinājuma 4. punktā. Darbības datus iegūst pie stabilizētiem darbības nosacījumiem ar adekvātu svaiga gaisa pieplūdi dzinējam. Sadegšanas kamerās var atrasties nosēdumi, bet tikai nelielā daudzumā. Testa apstākļus, piemēram, ieplūdes gaisa temperatūru, izvēlas iespējami līdzīgus standarta apstākļiem (skatīt šā pielikuma 5.2. punktu), lai samazinātu korekcijas koeficienta lielumu.
- 3.3. Dzinēja ieplūdes gaisa (apkārtējā gaisa) temperatūru mērī robežās līdz 0,15 m augšpus gaisa attīrītāja ieejas punkta vai, ja neizmanto gaisa attīrītāju, robežās līdz 0,15 m no gaisa padeves piltuves. Termometram vai termopārim nodrošina aizsardzību no izstarotā siltuma un novieto tieši gaisa plūsmā. Tam nodrošina aizsardzību arī no saskares ar degvielu. Mērījumus veic pietiekami daudzās vietās, lai iegūtu raksturīgu vidējo ieplūdes temperatūru.
- 3.4. Datus neregistrē, līdz ir sasniegts stabilitātes līmenis, kurā griezes moments, apgriezienu skaits un temperatūra saglabājas gandrīz nemainīga vismaz vienu minūti.
- 3.5. Darbināšanas vai nolasījumu laikā dzinēja apgriezienu skaits nedrīkst atšķirties no izvēlēta apgriezienu skaita vairāk kā par $\pm 1 \%$ vai $\pm 10 \text{ min}^{-1}$, no šiem izvēloties lielāko.
- 3.6. Novērotos bremžu slodzes, degvielas patēriņa un ieplūdes gaisa temperatūras datus reģistrē vienlaicīgi, un tie ir vidējais no divām stabilām secīgām vērtībām, kas bremžu slodzei un degvielas patēriņam neatšķiras vairāk kā par 2 %.
- 3.7. Dzesētājšķidruma temperatūru dzinēja izplūdē uztur tādu, kā noteicis ražotājs. Ja ražotājs nav noteicis temperatūru, tā ir $353 \text{ K} \pm 5 \text{ K}$. Dzinējiem ar gaisa dzesēšanas sistēmu temperatūru ražotāja norādītajā punktā uztur no ražotāja noteiktās maksimālās $\pm \frac{0}{20} \text{ K}$ temperatūras pie standartapstākļiem.
- 3.8. Degvielas temperatūru mēra karburatora vai degvielas iesmidzināšanas sistēmas ieejā un uztur dzinēja ražotāja noteiktajās robežās.
- 3.9. Smērēlļas temperatūru, ko mēra eļļas sūkņī, eļļas karterī vai eļļas dzesētājā izejā, ja tas uzstādīts, uztur dzinēja ražotāja noteiktajās robežās.
- 3.10. Lai uzturētu temperatūru šā pielikuma 3.7., 3.8. un 3.9. punktā noteiktajās robežās, var izmantot papildu regulēšanas sistēmu, ja nepieciešams.
4. MĒRĪJUMU PRECIZITĀTE
- 4.1. Griezes moments: $\pm 11 \%$ no mērītā griezes momenta.
- Griezes momenta mērīšanas sistēmai jābūt kalibrētai, lai ņemtu vērā berzes zudumus. Precizitāte dinamometra stenda mērīšanas diapazona lejasdaļā drīkst būt 2 % no izmērītā griezes momenta.
- 4.2. "Dzinēja apgriezienu skaits": mērījumu precizitāte ir $\pm 0,5 \%$ robežās. Dzinēja apgriezienu skaitu labāk mēra ar automātiski sinhronizētu apgriezienu skaitītāju un hronometru.
- 4.3. Degvielas patēriņš: $\pm 1 \%$ no mērītā patēriņa.
- 4.4. Degvielas temperatūra: $\pm 2 \text{ K}$.
- 4.5. Dzinējā ieplūstošā gaisa temperatūra: $\pm 1 \text{ K}$.
- 4.6. Barometriskais spiediens: $\pm 100 \text{ Pa}$.
- 4.7. Spiediens ieplūdes kanālā: $\pm 50 \text{ Pa}$.
- 4.8. Spiediens izplūdes kanālā: $\pm 200 \text{ Pa}$.

5. JAUDAS KOREKCIJAS KOEFICIENTI

5.1. Definīcija

Jaudas korekcijas koeficients L ir koeficients, ko izmanto dzinēja jaudas noteikšanai pie 5.2. punktā izklāstītajiem atmosfēras standartapstākļiem,

kur:

$$P_o = L \cdot P$$

P_o ir koriģētā jauda (t. i., jauda atmosfēras standartapstākļos);

L ir korekcijas koeficients (L_a vai L_d);

P ir izmērītā jauda (testa jauda).

5.2. Atmosfēras standartapstākļi

5.2.1. Temperatūra (T_o): 298 K (25 °C)5.2.2. Sausas atmosfēras spiediens (P_{so}): 99 kPa

Piezīme. Sausas atmosfēras spiediena pamatā ir 100 kPa kopējais spiediens un 1 kPa ūdens tvaiku spiediens.

5.3. Testa atmosfēras apstākļi

Atmosfēras apstākļi testēšanas laikā ir šādi:

5.3.1. Temperatūra (T)

Dzirksteļaiždedzes dzinējiem: $288 \text{ K} \leq T \leq 308 \text{ K}$

Dīzeļdzinējiem: $283 \text{ K} \leq T \leq 313 \text{ K}$

5.3.2. Spiediens (P_s)

$80 \text{ kPa} \leq P_s \leq 110 \text{ kPa}$

5.4. Korekcijas koeficienta α_a un α_d noteikšana ⁽¹⁾5.4.1. Atmosfēriskas vai pūtes dzirksteļaiždedzes dzinēja koeficients α_a

Korekcijas koeficientu α_a iegūst pēc formulas:

$$\alpha_a = \left(\frac{99}{P_s} \right)^{1,2} \cdot \left(\frac{T}{298} \right)^{0,6} \quad (2)$$

kur:

P_s ir kopējais sausas atmosfēras spiediens kilopaskālos (kPa), t. i., kopējais barometriskais spiediens, no kura atņemts ūdens tvaika spiediens;

T dzinēja ievilkta gaisa absolūtā temperatūra, izteikta kelvīnos (K).

Laboratorijā izpildāmie nosacījumi

Lai testu atzītu par derīgu, korekcijas koeficientam α_a jābūt tādām, lai izpildītos šāds nosacījums: $0,93 \leq \alpha_a \leq 1,07$.

Ja tiek pārsniegti šie robežlielumi, norāda koriģēto vērtību un testa protokolā ieraksta precīzus testa apstākļus (temperatūru un spiedienu).

⁽¹⁾ Testus var veikt telpās ar gaisa kondicionēšanu, kurās iespējams regulēt atmosfēras apstākļus.

⁽²⁾ Gadījumā, kad dzinējs ir aprīkots ar automātisko gaisa temperatūras kontroli, ja ierīce ir tāda, ka pie pilnas slodzes 25 °C temperatūrā netiek pievienots uzkarsēts gaiss, testu veic ar pilnīgi aizvērtu ierīci. Ja ierīce joprojām strādā pie 25 °C, testu veic, ierīcei darbojoties parastā režīmā, un temperatūras faktora eksponents korekcijas koeficientā ir nulle (netiek veikta temperatūras korekcija).

5.4.2. Dīzeļdzinēji –koeficients α_d

Jaudas korekcijas koeficientu (α_d) dīzeļdzinējiem pie konstantas degvielas plūsmas iegūst, piemērojot formulu,

kur $\alpha_d = (f_a) f_m$

f_a ir atmosfēras koeficients;

f_m ir katra dzinēja tipa un regulēšanas raksturlielums.

5.4.2.1. Atmosfēras koeficients f_a

Šis koeficients norāda vides apstākļu ietekmi (spiediens, temperatūra un mitrums) uz dzinēja ievilkto gaisu. Atmosfēras koeficienta formulas ir dažādas atbilstīgi dzinēja tipam.

5.4.2.1.1. Atmosfēriskiem dzinējiem un dzinējiem ar mehānisku turbokompresoru:

$$f_a = \left(\frac{99}{P_s} \right) \cdot \left(\frac{T}{298} \right)^{0,7}$$

5.4.2.1.2. Turbokompresijas dzinējiem ar ieplūdes gaisa dzesēšanu vai bez tās:

$$f_a = \left(\frac{99}{P_s} \right)^{0,7} \cdot \left(\frac{T}{298} \right)^{1,5}$$

5.4.2.2. Dzinēja koeficients f_m

f_m šāda q_c funkcija (korigēta atbilstoši degvielas plūsmai):

$$f_m = 0,036 q_c - 1,14$$

kur: $q_c = q/r$,

kur:

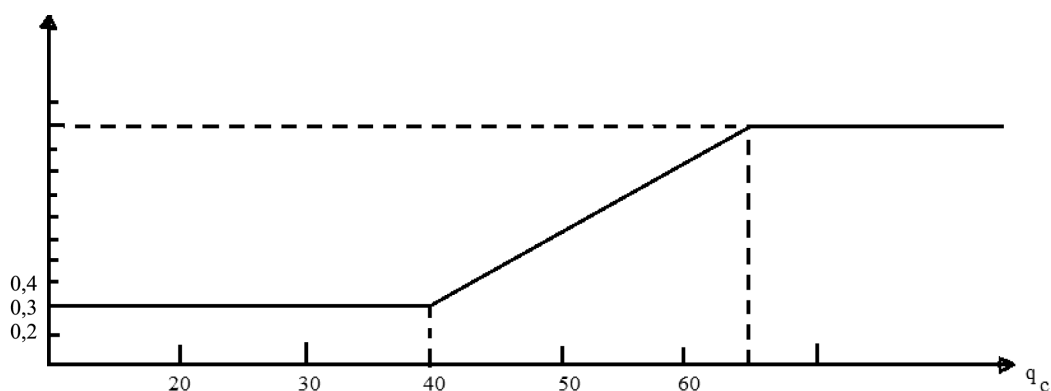
q ir degvielas plūsma, izteikta miligramos vienā ciklā uz kopējā darba tilpuma litru (mg/(litri cikli));

r ir kompresora izplūdes un kompresora ieplūdes spiedienu attiecība (atmosfēriskiem dzinējiem $r = 1$).

Šī formula ir derīga q_c vērtībām intervālā starp 40 mg/(l.ciklā) un 65 mg/(l.ciklā.)

Attiecībā uz q_c vērtībām, kas ir zemākas par 40 mg/(l/ciklā), izmanto konstantu f_m vērtību, kas ir vienāda ar 0,3 ($f_m = 0,3$).

Attiecībā uz q_c vērtībām, kas ir lielākas par 65 mg/(l/ciklā), izmanto konstantu f_m vērtību, kas ir vienāda ar 1,2 ($f_m = 1,2$) (sk. attēlu):

5.4.2.3. Laboratorijā izpildāmie nosacījumi

Lai testu atzītu par derīgu, korekcijas koeficientam α_d jābūt tādām, lai izpildītos šāds nosacījums: $0,9 \leq \alpha_d \leq 1,1$.

Ja tiek pārsniegti šie robežlielumi, norāda korigēto vērtību un testa protokolā ieraksta precīzus testa apstākļus (temperatūru un spiedienu).

Papildinājums

Dzinēja lietderīgās jaudas mērīšanas testu rezultāti

Šo veidlapu aizpilda laboratorija, kas veic testu.

1. Testēšanas apstākļi
 - 1.1. Pie maksimālās jaudas izmērītie spiedieni
 - 1.1.1. Kopējais barometriskais spiediens: Pa
 - 1.1.2. Ūdens tvaika spiediens: Pa
 - 1.1.3. Izplūdes gāzu spiediens: Pa
 - 1.2. Pie maksimālās jaudas izmērītās temperatūras
 - 1.2.1. Ieplūdes gaisam: K
 - 1.2.2. Pie dzinēja starpdzesētāja izplūdes atveres: K
 - 1.2.3. Dzesēšanas šķidrumam
 - 1.2.3.1. pie dzesēšanas šķidruma izplūdes vietas no dzinēja: K ⁽¹⁾
 - 1.2.3.2. gaisa dzesēs gadījumā pie atskaites punkta: K ⁽¹⁾
 - 1.2.4. Smērēļļai: K (norādīt mērījumu punktu)
 - 1.2.5. Degvielai:
 - 1.2.5.1. pie degvielas sūkņa ieejas: K
 - 1.2.5.2. degvielas patēriņa mērierīcē: K
 - 1.2.6. Izplūdes gāzēm, ko mēra punktā pie izplūdes kolektora(-u) atloka(-iem): °C
 - 1.3. Dzinēja apgriezienu skaits tukšgaitā: min⁻¹
 - 1.4. Dinamometra apraksts:
 - 1.4.1. Marka: Modelis:
 - 1.4.2. Tips:
 - 1.5. Dūmmēra apraksts:
 - 1.5.1. Marka:
 - 1.5.2. Tips:
2. Degviela
 - 2.1. Dzirksteļzādzdedzes dzinējiem, kurus darbina ar šķidro degvielu
 - 2.1.1. Marka:
 - 2.1.2. Specifikācija:
 - 2.1.3. Pretdetonācijas piedeva (svins u. c.)
 - 2.1.3.1. Tips:

⁽¹⁾ Lieko svītrot.

2.1.3.2. Saturs mg/l

2.1.4. Oktānskaitlis POS: (ASTM D 26 99-70)

2.1.4.1. MON Nr.:

2.1.4.2. Relatīvais blīvums: g/cm³ pie 288 K

2.1.4.3. Zemākais sadegšanas siltums: kJ/kg

	Dzinēja apgriezienu skaits (min ⁻¹)	Nominālā plūsma G (litri sekundē)	Absorbcijas robežvērtības (m ⁻¹)	Mērītās absorbcijas vērtības (m ⁻¹)
1				
2				
3				
4				
5				
6				

Maksimālā lietderīgā jauda: kW pie min⁻¹

Maksimālais lietderīgais griezes moments: Nm pie min⁻¹

2.2. Dzirksteļaiždedzes dzinējiem un duālās degvielas dzinējiem, kurus darbina ar gāzveida degvielu

2.2.1. Marka:

2.2.2. Specifikācija:

2.2.3. Uzglabāšanas spiediens: bar

2.2.4. Izmantošanas spiediens: bar

2.2.5. Zemākais sadegšanas siltums: kJ/kg

2.3. Kompresijaizdedzes dzinējiem, kurus darbina ar gāzveida degvielu

2.3.1. Padeves sistēma: gāze

2.3.2. Izmantotās gāzes specifikācija:

2.3.3. Degvielas eļļas/gāzes proporcija:.....

2.3.4. Zemākais sadegšanas siltums:

2.4. Dzirksteļaiždedzes dzinējiem un duālās degvielas dzinējiem, kurus darbina ar dīzeļdegvielu

2.4.1. Marka:

2.4.2. Izmantotās degvielas specifikācija:

2.4.3. Cetānskaitlis (ASTM D 976-71)

2.4.4. Relatīvais blīvums: g/cm³ pie 288 K

2.4.5. Zemākais sadegšanas siltums: kJ/kg

3. Smērviela

3.1. Marka:

- 3.2. Specifikācija:
- 3.3. SAE viskozitātes klase:.....
4. Detalizēti mērījumu rezultāti ⁽²⁾

Dzinēja apgriezienu skaits, min ⁻¹		
Izmērītais griezes moments, Nm		
Izmērītā jauda, kW		
Izmērītā degvielas plūsma, g/h		
Barometriskais spiediens, kPa		
Ūdens tvaika spiediens, kPa		
Ieplūdes gaisa temperatūra, K		
Jauda, kas pievienojama Nr. 1 papildiekārtām, kas nav minētas Nr. 2 iepriekš tabulā, kW Nr. 3		
Jaudas korekcijas koeficients		
Koriģētā bremzēšanas jauda, kW (ar/bez ⁽¹⁾ ventilatora)		
Ventilatora jauda, kW (tiek atņemta, ja ventilators nav uzstādīts)		
Lietderīgā jauda, kW		
Lietderīgais griezes moments, Nm		
Koriģētais īpašais degvielas patēriņš g/(kWh) ⁽²⁾		
Dzesēšanas šķidruma temperatūra pie izejas, K		
Smērēļļas temperatūra mērīšanas punktā, K		
Gaisa temperatūra pēc pūtes iekārtas, K ⁽³⁾		
Degvielas temperatūra augstspiediena sūkņa ieplūdē, K		
Gaisa temperatūra pēc pūtes gaisa dzesētāja, K ⁽³⁾		
Spiediens pēc pūtes iekārtas, kPa ⁽³⁾		
Spiediens pēc pūtes gaisa dzesētāja, kPa		

Piezīmes:

⁽¹⁾ Lieko svītrot.

⁽²⁾ Aprēķināts ar kompresijaizdedzes un dzirksteļizdedzes dzinēju lietderīgo jaudu, pēdējā gadījumā reizinot ar jaudas korekcijas koeficientu.

⁽³⁾ Nevajadzīgo svītrot.

⁽²⁾ Lietderīgās jaudas un lietderīgā griezes momenta raksturlielnes zīmē kā dzinēja apgriezienu skaita funkciju.

6. PIELIKUMS

ELEKTRISKU PIEDZIŅAS SISTĒMULIETDERĪGĀS JAUDAS UN MAKSIMĀLAS 30 MINŪŠU JAUDAS MĒRĪŠANAS METODE

1. ŠIS PRASĪBAS PIEMĒRO ELEKTRISKU PIEDZIŅAS SISTĒMAS, KURU IZMANTO TIKAI ELEKTRISKA TRANSPORTLĪDZEKĻA PIEDZIŅAI, MAKSIMĀLĀS LIETDERĪGĀS JAUDAS UN MAKSIMĀLAS 30 MINŪŠU JAUDAS MĒRĪŠANAI.

2. TESTĒŠANAS APSTĀKĻI

2.1. Piedziņas sistēma irpiestrādāta saskaņā ar ražotāja ieteikumiem.

2.2. Ja jaudu var mērīt tikai piedziņas sistēmai ar uzmontētu pārnēsūmkārību vai reduktoru, to efektivitāti ņem vērā.

2.3. Papildierīces

2.3.1. Uztādāmās papildierīces

Testa laikā piedziņas sistēmasekspluatācijai paredzētajai izmantošanai (saskaņā ar šā pielikuma 1. tabulu) nepieciešamās papildierīces uztāda tādā pašā stāvoklī kā transportlīdzeklī.

2.3.2. Demontējamās papildierīces

Papildierīces, kuras ir nepieciešamas transportlīdzekļa atbilstoši izmantošanai un kuras var uzmontēt dzinējam, veicot testu, ņem. Piemēram, šādas papildierīces (saraksts nav pilnīgs):

bremžu gaisa kompresors; stūres pastiprinātāja kompresors; balstiekārtas sistēmas kompresors; gaisa kondicionēšanas sistēma utt.

Ja papildierīces nevar ņemt, var noteikt to absorbēto jaudu bez slodzes un pieskaitīt izmērītajai jaudai.

1. tabula

Papildierīces, kuras iekļauj elektrisku piedziņas sistēmulieterīgās jaudas un maksimālās 30 minūšu jaudas noteikšanas testam

("Standarta ražojuma aprīkojums" ir ražotāja nodrošināts aprīkojums konkrētajam mērķim.)

Nr.	Papildierīces	Uztādīts lietderīgās jaudas un maksimālās 30 minūšu jaudas testa nolūkos
1.	Līdzstrāvas sprieguma avots	Sprieguma kritums testa laikā mazāks par 5 %
2.	Apgrīezienu skaita regulators un kontroles ierīce	Jā: standarta ražojuma aprīkojums
3.	Dzesēšana ar šķidrumu Dzinēja pārsegs Pārsega atvere Radiators ⁽¹⁾ ⁽²⁾ Ventilators Ventilatora apvalks Sūkņi Termostats ⁽³⁾	Nē Jā: standarta ražojuma aprīkojums

Nr.	Papildierīces	Uztādīts lietderīgās jaudas un maksimālās 30 minūšu jaudas testa nolūkos
	Gaisa dzesēšanas sistēma Gaisa filtrs Apvalks Ventilators Temperatūras regulēšanas sistēma	Jā: standarta ražojuma aprīkojums
4.	Elektroiekārtas	Jā: standarta ražojuma aprīkojums
5.	Testēšanas stenda papildu ventilators	Jā, ja vajadzīgs

⁽¹⁾ Radiatoru, ventilatoru, ventilatora apvalku, ūdenssūkni un termostatu novieto testēšanas stendā tādā pašā pozīcijā kā transportlīdzeklī. Dzesēšanas šķidruma cirkulāciju rada tikai ar piedziņas sistēmas ūdenssūkni.

Šķidruma dzesēšanu nodrošina vai nu piedziņas sistēmas radiators, vai ārējais kontūrs ar noteikumu, ka šā kontūra spiediena zudumi un spiediens sūkņa ieplūdē saglabājas tāds pats kā piedziņas sistēmas dzesēšanas sistēmai. Ja radiatora žalūzijas ir, tās ir atvērtā pozīcijā.

Ja ventilatoru, radiatoru un ventilatora apvalkunevar ērti uzstādīt izmēģinājuma stendā, jaudu, ko absorbējis ventilators, kas uzstādīts pareizā pozīcijā attiecībā pret radiatoru un apvalku (ja izmanto), nosaka pie apgriezieniem, kas atbilst dzinēja jaudas mērījumiem izmantotajiem apgriezieniem, vai nu aprēķinot no standartparametriem, vai veicot praktiskus testus. Šī jauda, kas koriģēta atbilstoši atmosfēras standarta apstākļiem, jāatņem no atbilstošās jaudas.

⁽²⁾ Ja ir iebūvēts atvienojams vai pakāpenisks ventilators vai gaispūtis, testu veic ar atvienotu atvienojamo ventilatoru vai gaispūti pie maksimālās caurplūdes.

⁽³⁾ Termostatu var iestatīt pilnīgi atvērtā pozīcijā.

2.4. Iestatīšanas nosacījumi

Iestatīšanas nosacījumi atbilst ražošanā esoša motora ražotāja tehniskajām specifikācijām, un tos pielieto bez tālākām izmaiņām konkrētajai izmantošanai.

2.5. Reģistrējamie dati

2.5.1. Lietderīgās jaudas noteikšanas testu veic ar akseleratora vadības ierīci, kas iestatīta maksimālajā pozīcijā.

2.5.2. Jābūt veiktai motora piestrādei saskaņā ar apstiprinājuma pieteikuma iesniedzēja ieteikumiem.

2.5.3. Griezes momenta un apgriezienu skaita rezultātus reģistrē vienlaicīgi.

2.5.4. Ja nepieciešams, dzesēšanas šķidruma temperatūra dzinēja izplūdē ir jāuztur robežās ± 5 K no termostata temperatūras iestatījuma, ko noteicis ražotājs.

Piedziņas sistēmām gaisa dzesēšanu ražotāja norādītajā punktā temperatūru uztur robežās $+ 0/- 20$ K no maksimālās vērtības, ko noteicis ražotājs.

2.5.5. Smērēlļas temperatūru, ko mēra eļļas tvertnē vai eļļas dzesētāja izplūdē, ja tas uzstādīts, uztur ražotāja noteiktajās robežās.

2.5.6. Lai uzturētu temperatūru 2.5.4. un 2.5.5. punktā noteiktajās robežās, var izmantot papildu regulēšanas sistēmu, ja nepieciešams.

3. MĒRĪJUMU PRECIZITĀTE

3.1. Griezies moments: $\pm 1 \%$ no mērītā griezes momenta.

Griezies momenta mērīšanas sistēmai jābūt kalibrētai, lai ņemtu vērā berzes zudumus. Precizitāte dinamometra stenda mērīšanas diapazona lejasdaļā drīkst būt 2% no izmērītā griezes momenta.

3.2. Dzinēja apgriezienu skaits: $0,5 \%$ no mērītā apgriezienu skaita.

3.3. Dzinēja ieplūdes gaisa temperatūra: $\pm 2 \text{ K}$.

7. PIELIKUMS

RAŽOŠANAS ATBILSTĪBAS PĀRBAUDES

1. VISPĀRĪGI

Šīs prasības ir saskaņā ar ražošanas atbilstības pārbaudei paredzētiem testiem, ko veic atbilstoši 6. punktam un tā apakšpunktiem.

2. TESTA PROCEDŪRAS

Testa metodes un mērinstrumenti ir tādi, kā aprakstīts šo noteikumu 5. vai 6. pielikumā.

3. PARAUGU VĀKŠANA

Izvēlas vienu piedziņas sistēmu. Ja pēc testa, kas minēts 5.1. punktā, piedziņas sistēmuneuzskata par atbilstīgu šo noteikumu prasībām, testē vēl divas piedziņas sistēmas.

4. MĒRĪJUMU KRITĒRIJI

4.1. Iekšdedzes dzinēja lietderīgā jauda

Testos, kuros pārbauda ražošanas atbilstību, jaudu mērapie dzinēja apgriezienu skaita S1 un S2, kas attiecīgi atbilst tipa apstiprinājumam pieņemtajiem maksimālās jaudas un maksimālā griezes momenta mērījuma punktiem. Pie minētajām dzinēja apgriezienu skaita vērtībām ar $\pm 5\%$ pielaidi lietderīgā jauda, kas izmērīta vismaz vienā no punktiem, kuri ir $S1 \pm 5\%$ un $S2 \pm 5\%$ diapozonā, neatšķiras vairāk kā par $\pm 5\%$ no apstiprinātā rādītāja.

4.2. Elektrisku piedziņas sistēmulieterīgā jauda un maksimālā 30 minūšu jauda

Testos, kuros pārbauda ražošanas atbilstību, jaudu mērapie dzinēja apgriezienu skaita S1, kas atbilst tipa apstiprinājumam pieņemtajam maksimālās jaudas mērījuma punktam. Ja dzinēja apgriezienu skaits ir šāds, lietderīgā jauda neatšķiras vairāk kā par $\pm 5\%$ no apstiprinātā rādītāja.

5. REZULTĀTU IZVĒRTĒJUMS

5.1. Ja piedziņas sistēmas, kas testēta saskaņā ar 2. punktu, lietderīgā jauda un maksimālā 30 minūšu jauda atbilst 4. punkta prasībām, ražojumu uzskata par atbilstīgu tipa apstiprinājumam.

5.2. Ja 4. punkta prasības nav ievērotas, tādā pašā veidā testē vēl divas piedziņas sistēmas.

5.3. Ja 5.2. punkta otrās un/vai trešās piedziņas sistēmaslieterīgās jaudas vai maksimālās 30 minūšu jaudas rādītājs neatbilst 4. punkta prasībām, ražojumu neuzskata par atbilstīgu šo noteikumu prasībām un stājas spēkā šo noteikumu 7.1. punkta noteikumi.

8. PIELIKUMS

STANDARTDEGVIELA

1. Sašķidrinātas naftas gāzes standartdegvielu tehniskie parametri

		A degviela	B degviela	Testa metode
Sastāvs:				ISO 7941
C3	tilp. %	30 ± 2	85 ± 2	
C4	tilp. %	līdzsvarā	līdzsvarā	
< C3, > C4	tilp. %	ne lielāks par 2 %	ne lielāks par 2 %	
Olefīni	tilp. %	9 ± 3	12 ± 3	
Iztvaikojoši pārpalikumi	ppm	ne lielāks par 50	ne lielāks par 50	NFM41-015
Ūdens saturs		nav	nav	vizuālā pārbaude
Sēra saturs	ppm masa (*)	ne lielāks par 50	ne lielāks par 50	EN24260
Sērūdeņradis		nav	nav	
Vara korozija	novērtējums	1. klase	1. klase	ISO 625 1 (**)
Smakas		raksturīga	raksturīga	
MON		vismaz 89	vismaz 89	EN 589 B pielikums

(*) Vērtību nosaka standarta apstākļos 293,2 K (20 °C) temperatūrā un pie 101,3 kPa spiediena.

(**) Ar šo metodi korozīvo vielu klātbūtnes noteikšana var būt neprecīza, ja paraugs satur korozijas inhibitorus vai citas ķīmiskas vielas, kas samazina parauga korozīvo iedarbību uz vara sloksni. Tāpēc ir aizliegtatādu savienojumu pievienošana tikai nolūkā ietekmēt testa metodi.

2. Dabāsgāzes standartdegvielu tehniskie dati

		G20	G23	G25
Sastāvs:				
CH ₄	tilp. %	100	92,5	86
N ₂	tilp. %	0	7,5	14
Wobbeindekss (*)	MJ/m ³	53,6 ± 2 %	48,2 ± 2 %	43,9 ± 2 %

(*) Pamatojas uz bruto siltumietilpību un aprēķināts 0 °C.

Gāzēm, kas veido maisījumus, ir jābūt vismaz šādai tīrībai:

N₂: 99 %

CH₄: 95 % Kopējais ūdeņraža, oglekļa oksīda un skābekļa saturs zem 1 procenta un kopējais slāpekļa un oglekļa dioksīda saturs zem 2 procentiem.

Wobbe indekss ir gāzes tilpuma vienības siltumspējas un tās relatīvā blīvuma kvadrātsaknes attiecība vienādos standartapstākļos:

$$\text{Wobbe indekss} = H_{\text{gas}} \frac{\sqrt{\rho_{\text{air}}}}{\sqrt{\rho_{\text{gas}}}}$$

kur:

H_{gas} = degvielas siltumietilpība MJ/m³;

ρ_{air} = gaisa blīvums 0 °C;

ρ_{gas} = degvielas blīvums 0 °C;

Wobbe indekss ir bruto vai neto atkarībā no tā, vai siltumietilpība ir bruto vai neto siltumietilpība.

Saskaņā ar starptautisko publisko tiesību normām juridisks spēks ir tikai ANO EEK dokumentu oriģināliem. Šo noteikumu statuss un spēkā stāšanās diena ir jāpārbauda ANO EEK dokumenta TRANS/WP.29/343 jaunākajā redakcijā, kas pieejama tīmekļa vietnē <http://www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29fdocsts.html>

**Apvienoto Nāciju Organizācijas Eiropas Ekonomikas komisijas (ANO EEK) Noteikumi Nr. 115 –
Vienotie noteikumi par apstiprinājumiem:**

- I. konkrētām SNG (sašķidrinātas naftas gāzes) modifikācijas sistēmām, kas uzstādāmas mehāniskos transportlīdzekļos, lai to dzinējsistēmā izmantotu SNG;**
- II. konkrētām SDG (saspiestas dabasgāzes) modifikācijas sistēmām, kas uzstādāmas mehāniskos transportlīdzekļos, lai to dzinējsistēmā izmantotu SDG**

Ar visiem grozījumiem līdž

noteikumu sākotnējās versijas 6. pielikumam, kas stāties spēkā 2014. gada 10. jūnijā.

NOTEIKUMI

1. Darbības joma
2. Definīcijas
3. Apstiprinājuma pieteikums
4. Marķējums
5. Apstiprinājums
6. Specifikācijas, kas attiecas uz modifikācijas sistēmām
7. Lietošanas pamācības
8. Modifikācijas sistēmas tipa apstiprinājuma grozīšana un paplašināšana
9. Ražošanas atbilstība
10. Sankcijas par ražošanas neatbilstību
11. Pilnīga ražošanas izbeigšana
12. To tehnisko dienestu nosaukums un adrese, kas atbildīgi par apstiprināšanas testu veikšanu, kā arī tipa apstiprinātāju iestāžu nosaukums un adrese

PIELIKUMI

- 1.A Paziņojums par SNG modifikācijas sistēmas tipa apstiprinājuma piešķiršanu, paplašināšanu, atteikumu, anulēšanu vai pilnīgu ražošanas izbeigšanu saskaņā ar Noteikumiem Nr. 115

- 1.B Paziņojums par SDG modifikācijas sistēmas tipa apstiprinājuma piešķiršanu, paplašināšanu, atteikumu, anulēšanu vai pilnīgu ražošanas izbeigšanu saskaņā ar Noteikumiem Nr. 115
- 2.A SNG modifikācijas sistēmas tipa apstiprinājuma marķējuma izkārtojums
- 2.B SDG modifikācijas sistēmas tipa apstiprinājuma marķējuma izkārtojums
- 3.A Pilns informācijas saraksts, kas vajadzīga, lai transportlīdzeklī uzstādītai SNG modifikācijas sistēmai piešķirtu tipa apstiprinājumu
- 3.B Pilns informācijas saraksts, kas vajadzīga, lai transportlīdzeklī uzstādītai SDG modifikācijas sistēmai piešķirtu tipa apstiprinājumu
- 4. Transportlīdzekļos uzstādītu SDG/SNG sistēmu noplūdes testa procedūru apraksts
- 5. Norādījumi par SNG un SDG tvertnes(-ņu) nostiprināšanu
- 6.A Divu degvielu transportlīdzekļi ar benzīna tiešās iesmidzināšanas dzinējiem – SNG enerģijas patēriņa rādītāja aprēķins
- 6.B Divu degvielu transportlīdzekļi ar benzīna tiešās iesmidzināšanas dzinējiem – SDG enerģijas patēriņa rādītāja aprēķins

1. DARBĪBAS JOMA

Šie noteikumi attiecas uz:

- 1.1. I daļa: konkrētām SNG modifikācijas sistēmām, kas uzstādāmas mehāniskos transportlīdzekļos, lai to dzinējsistēmā izmantotu SNG;
II daļa: konkrētām SDG modifikācijas sistēmām, kas uzstādāmas mehāniskos transportlīdzekļos, lai to dzinējsistēmā izmantotu SDG.
- 1.2. Šos noteikumus piemēro, kad modifikācijas sistēmu ražotājs saglabā visas sistēmas sākotnējos raksturlielumus konkrētajai transportlīdzekļu saimei, kurai piešķirts apstiprinājums.
- 1.3. Šos noteikumus nepiemēro procedūrām, pārbaudēm un inspekcijām, kuru mērķis ir verificēt, vai modifikācijas sistēmas ir pareizi uzstādītas transportlīdzekļos, jo šis jautājums ir tās līgumslēdzējas puses kompetencē, kuras teritorijā transportlīdzeklis ir reģistrēts.
- 1.4. Šie noteikumi attiecas uz modifikācijas sistēmām, kuras paredzēts uzstādīt M un N⁽¹⁾ kategorijas transportlīdzekļos, izņemot:
 - a) transportlīdzekļus, kuriem tipa apstiprinājums piešķirts saskaņā ar Noteikumu Nr. 83 00., 01., 02., 03. vai 04. grozījumu sēriju;
 - b) transportlīdzekļus, kuriem tipa apstiprinājums piešķirts saskaņā ar Noteikumu Nr. 49 00., 01., 02. vai 03. grozījumu sēriju;
 - c) transportlīdzekļus, kuriem tipa apstiprinājums piešķirts saskaņā ar Padomes Direktīvu 70/220/EEK⁽²⁾ un līdz grozījumu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 96/69/EK⁽³⁾ (to ieskaitot);
 - d) transportlīdzekļus, kuriem tipa apstiprinājums piešķirts saskaņā ar Padomes Direktīvu 88/77/EEK⁽⁴⁾ un līdz grozījumu Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 96/1/EK⁽⁵⁾ (to ieskaitot).

⁽¹⁾ Kā noteikts Konsolidētajā rezolūcijā par transportlīdzekļu uzbūvi (R.E.3), dokuments ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.2, 2. punkts – www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html

⁽²⁾ OV L 76, 6.4.1970., 1. lpp.

⁽³⁾ OV L 282, 1.11.1996., 64. lpp.

⁽⁴⁾ OV L 36, 9.2.1988., 33. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 40, 17.2.1996., 1. lpp.

- 1.5. Prasības dažādajām kategorijām (M_1 , N_1 vai citām) ir noteiktas 2. līdz 7. punktā ⁽⁶⁾.
- Kad modifikācijas sistēma ir uzstādīta transportlīdzeklī, modificētajam transportlīdzeklim ir jāatbilst visiem to Noteikumu noteikumiem, atbilstoši kuriem ir sākotnēji piešķirts tipa apstiprinājums.
2. DEFINĪCIJAS
- 2.1. “SNG vai SDG modifikācijas sistēmas apstiprinājums” ir tādas modifikācijas sistēmas tipa apstiprinājums, kas SNG vai SDG izmantošanai uzstādāma mehāniskajos transportlīdzekļos.
- 2.1.1. Konkrētai apstiprināta tipa SNG modifikācijas sistēmai var būt vairākas sastāvdaļas, kā klasificēts un apstiprināts saskaņā ar Noteikumu Nr. 67 01. grozījumu sērijas I daļu un konkrētā transportlīdzekļa lietošanas pamācību.
- 2.1.2. Konkrētā apstiprināta tipa SDG modifikācijas sistēmai var būt vairākas sastāvdaļas, kā klasificēts un apstiprināts saskaņā ar Noteikumu Nr. 110 I daļu un konkrētā transportlīdzekļa lietošanas pamācību.
- 2.1.3. “Transportlīdzekli uzskata par vienas degvielas transportlīdzekli”, ja pēc modifikācijas veikšanas tas galvenokārt paredzēts pastāvīgai darbināšanai ar SNG vai SDG, tomēr tam joprojām var būt benzīna sistēma ārkārtas vajadzībām ar benzīna tvertni, kuras tilpums nepārsniedz 15 litrus.
- 2.1.4. “Transportlīdzekli uzskata par divu degvielu transportlīdzekli”, ja pēc modifikācijas veikšanas tam ir gāzes tvertne un atsevišķa benzīna tvertne, kuras ietilpība pārsniedz 15 litrus, un to vienlaikus paredzēts darbināt tikai ar vienu degvielu. Abu degvielu vienlaicīgas izmantošanas apjoms vai ilgums ir ierobežots.
- 2.1.5. “Galvenā–pakārtotā sistēma” ir modifikācijas sistēma, kurā SNG elektroniskais vadības bloks (ECU) vai SDG ECU spēj pārvērst benzīna ECU vadības stratēģiju darbībai ar SNG vai SDG.
- 2.1.6. “Sākotnējais transportlīdzeklis” ir transportlīdzeklis pirms modifikācijas sistēmas uzstādīšanas.
- 2.2. “Konkrēta apstiprināta tipa SNG vai SDG modifikācijas sistēma” ir sistēmas, kas neatšķiras šādos aspektos:
- 2.2.1. modifikācijas sistēmas ražotājs (atbildīgs par modifikācijas apstiprinājuma pieteikumu);
- 2.2.2. tā paša ražotāja spiediena regulatora/iztvaicētāja tips;
- 2.2.3. tā paša ražotāja gāzes uzpildes sistēmas tips (t. i., indukcijas sajaucējs, iesmidzināšanas ierīce, viena vai vairākpunktu tvaika vai šķidrums iesmidzināšanas sistēma);
- 2.2.4. sensoru un izpildmehānismu komplektu tipi;
- 2.2.5. degvielas tvertnes tips (t. i., SNG šķidrā padeve / tvaika spiediens, SNG padeve tvaika veidā, SNG šķidrā padeve / spiediena nodrošināšana ar sūkni, SDG padeve zem spiediena), drošības ierīces un degvielas tvertnes piederumi saskaņā ar Noteikumu Nr. 67 01. grozījumu sēriju vai Noteikumiem Nr. 110, ja tie ir piemērojami (t. i., atslogošanas vārsts);
- 2.2.6. degvielas tvertnes uzstādīšanas ierīces;
- Piezīme.* Attiecībā uz 2.2.4., 2.2.5. un 2.2.6. punktu modifikācijas sistēmas ražotājs uzstādīšanas rokasgrāmātā kā savstarpēji aizstājamus elementus var iekļaut citas apstiprinājumā ietvertas sastāvdaļas (sk. 7. punktu);
- 2.2.7. tā paša ražotāja ECU tips;
- 2.2.8. galvenie programmatūras principi un vadības stratēģija;
- 2.2.9. uzstādīšanas rokasgrāmata (sk. 7. punktu);
- 2.2.10. galalietotāja rokasgrāmata (sk. 7. punktu).

⁽⁶⁾ Attiecībā uz drošības prasībām ir ieteicams obligātās prasības, kas ir noteiktas Noteikumu Nr. 67 01. grozījumu sērijā un Noteikumos Nr. 110, piemērot visiem ar modifikācijas sistēmām aprīkotajiem transportlīdzekļiem.

- 2.3. "Sistēmas ražotājs" ir organizācija, kas var uzņemties tehnisko atbildību par SNG un SDG modifikācijas sistēmu ražošanu un var pierādīt, ka tai ir vajadzīgās spējas un nepieciešamie līdzekļi, lai nodrošinātu modifikācijas sistēmas kvalitātes novērtējumu un ražošanas atbilstību.
- 2.4. "Uzstādītājs" ir organizācija, kas var uzņemties tehnisko atbildību par apstiprināto SNG un SDG modifikācijas sistēmu pareizu un drošu uzstādīšanu saskaņā ar attiecīgi šo noteikumu 6.1.1.3. vai 6.2.1.3. punktu (7).
- 2.5. Šajos noteikumos "cilmes transportlīdzeklis" gan attiecībā uz SNG, gan SDG sistēmu ir transportlīdzeklis, kas izraudzīts kā transportlīdzeklis, kuru paredzēts izmantot, lai pierādītu atbilstību, un kas ietver saimes transportlīdzekļus.
- 2.5.1. Saskaņā ar šiem noteikumiem "saimes transportlīdzeklis" ir transportlīdzeklis, kuram šādi raksturlielumi ir tādi paši kā cilmes transportlīdzeklim.
- Saimes definīcija pamatojas uz sākotnējā transportlīdzekļa raksturlielumiem.
- 2.5.1.1. a) To ražo tas pats transportlīdzekļu ražotājs;
- b) tas ir klasificēts tajā pašā kategorijā, proti, M_1 , M_2 , M_3 , N_1 , N_2 vai N_3 . M_1 un N_1 I klases transportlīdzekļi var piederēt pie vienas saimes;
- c) uz to attiecas tādi paši emisiju ierobežojumi vai ierobežojumi, kas noteikti piemērojamo noteikumu iepriekšējās grozījumu sērijās;
- d) ja gāzveida degvielas padeves sistēmā ir kopīga padeves mērierīce visam dzinējam: dzinēja apstiprinātā jauda ir 0,7 līdz 1,15 diapazonā salīdzinājumā ar cilmes transportlīdzekli. Ja gāzveida degvielas padeves sistēmā katram cilindram ir atsevišķa padeves mērierīce: dzinēja apstiprinātā jauda katram cilindram ir 0,7 līdz 1,15 diapazonā salīdzinājumā ar cilmes transportlīdzekli;
- e) degvielas padeve un sadegšanas process (iesmidzināšana: tieša vai netieša, vienpunkta vai daudzpunktu);
- f) tam ir tāda pati piesārņojuma kontroles sistēma:
- i) tāda paša tipa katalizators, ja tāds uzstādīts (trīsceļu, oksidācijas, DeNO_x);
- ii) gaisa iesmidzināšana (ir vai nav);
- iii) izplūdes gāzu recirkulācija (EGR) (ir vai nav).
- Ja testētais transportlīdzeklis nav aprīkots ar gaisa iesmidzināšanas vai EGR sistēmu, dzinēji ar šādām ierīcēm ir atļauti.
- 2.5.1.2. Attiecībā uz 2.5.1.1. a) punktā noteikto prasību transportlīdzekļu saime var aptvert arī citu ražotāju izgatavotus transportlīdzekļus, ja tipa apstiprināšanas iestādei var pierādīt, ka tiek izmantots tas pats dzinēja tips un emisiju stratēģija.
- 2.5.1.3. Attiecībā uz 2.5.1.1. d) punktā noteikto prasību:
- a) ja transportlīdzeklī izmantota kopīga mērierīce un tiek pierādīts, ka divi ar gāzi darbināmi transportlīdzekļi varētu būt vienas saimes transportlīdzekļi, izņemot attiecībā uz to apstiprināto jaudu, proti, P_1 un P_2 ($P_1 < P_2$), un ja abus testē kā cilmes transportlīdzekļus, par saimei piederīgu uzskata jebkuru transportlīdzekli, kura apstiprinātā jauda ir starp $0,7 \cdot P_1$ un $1,15 \cdot P_2$;

(7) Līgumslēdzējas puses likumdevējas varas robežās, kā norādīts šo noteikumu 1.3. punktā, lai nodrošinātu atbilstīgu uzstādītāja kvalifikāciju, tiek ieteikts pieprasīt derīgus sertifikātus, ko izdevis sistēmas ražotājs un/vai kvalificētas organizācijas, kas apliecina personāla vajadzīgās prasmes un darbnīcas piemērotību veikt modifikācijas sistēmas uzstādīšanu.

- b) ja transportlīdzeklī izmantota katram cilindram atsevišķa mērierīce un tiek pierādīts, ka divi ar gāzi darbināmi transportlīdzekļi varētu būt vienas saimes transportlīdzekļi, izņemot attiecībā uz to apstiprināto jaudu, proti, $P1$ un $P2$ ($P1 < P2$), un abus testē kā cilmes transportlīdzekļus, par saimei piederīgu uzskata jebkuru transportlīdzekli, kura apstiprinātā jauda ir starp $0,7 \cdot P1$ un $1,15 \cdot P2$.
- 2.5.1.4. Attiecībā uz 2.5.1.1. f) punkta prasību, ja ir "galvenā-pakārtotā" sistēma, kā noteikts 2.1.6. punktā, piederības saimei nosacījumu uzskatīs par izpildītu neatkarīgi no tā, vai ir gaisa iesmidzināšana vai EGR.
- 2.6. SNG modifikācijas sistēmu sastāvdaļu definīcijām skatīt Noteikumu Nr. 67 01. grozījumu sēriju.
- 2.7. SDG modifikācijas sistēmu sastāvdaļu definīcijām skatīt Noteikumus Nr. 110.
3. APSTIPRINĀJUMA PIETEIKUMS
- 3.1. Pieteikumu konkrētas modifikācijas sistēmas apstiprināšanai iesniedz ražotājs vai tā pienācīgi pilnvarots pārstāvis.
- 3.2. Kopā ar pieteikumu trīs eksemplāros iesniedz turpmāk minētos dokumentus ar šādu informāciju:
- 3.2.1. modifikācijas sistēmas apraksts, kas ietver visu attiecīgo informāciju, tostarp katras tās sastāvdaļas apstiprinājuma numuru, kas SNG sistēmai minēts šo noteikumu 3.A pielikumā un SDG sistēmai – šo noteikumu 3.B pielikumā;
- 3.2.2. tā/to cilmes transportlīdzekļa(-u) apraksts, kurš(-i) tiks izmantots(-i), lai pārbaudītu atbilstību šo noteikumu prasībām;
- 3.2.3. visu to modifikāciju apraksts, kuras piemērotas sākotnējam cilmes transportlīdzeklim (tikai divu degvielu konfigurācijas gadījumā);
- 3.2.4. apstiprinājums par atbilstības šo noteikumu 6. punktā paredzētajām specifikācijām verifikāciju;
- 3.2.5. ja tas nepieciešams 5.2. punkta vajadzībām, paziņojums par modifikācijas sistēmas apstiprinājumu cilmes transportlīdzeklim, kas atšķiras no tām sistēmām, par kurām iesniegts apstiprinājuma pieteikums, šajā paziņojumā apliecinot, ka modifikācijas sistēma ir apstiprināta kā "galvenā-pakārtotā" sistēma, kā noteikts 2.1.5. punktā.
- 3.3. Uzstādīšanas rokasgrāmata(-as) modifikācijas sistēmas uzstādīšanai cilmes transportlīdzeklī.
- 3.4. Galalietotāja rokasgrāmata.
- 3.5. Konkrētās modifikācijas sistēmas paraugs, kas pareizi uzstādīts cilmes transportlīdzeklī(-ļos).
4. MARĶĒJUMS
- 4.1. Konkrētas modifikācijas sistēmas paraugam(-iem), kas iesniegts(-i) tipa apstiprināšanai, pievieno plāksnīti ar modifikācijas sistēmas ražotāja tirdzniecības nosaukumu vai preču zīmi un tipu, kā norādīts 2.A un 2.B pielikumā.
- 4.2. Visas modifikācijas sistēmas, kas uzstādītas saimei piederošā transportlīdzeklī, kā noteikts šo noteikumu 2. punktā, norāda ar plāksnīti, uz kuras ir apstiprinājuma numurs un tehniskie raksturlielumi, kā noteikts 2.A un 2.B pielikumā. Šai plāksnītei jābūt stingri piestiprinātai pie transportlīdzekļa konstrukcijas, un informācijai uz tās jābūt skaidri salasāmai un neizdzēšamai.
5. APSTIPRINĀJUMS
- 5.1. Ja apstiprināšanai iesniegts modifikācijas sistēmas paraugs atbilst šo noteikumu 6. punkta prasībām, tad modifikācijas sistēmai piešķir tipa apstiprinājumu.
- 5.2. Modifikācijas sistēmas, kas jau ir apstiprinātas kā "galvenās-pakārtotās" sistēmas vismaz vienam cilmes transportlīdzeklim, var neatbilst šo noteikumu 6.1.4.4.2.1. vai 6.2.4.4.2.1. punktam.

- 5.3. Katram apstiprinātajam modifikācijas sistēmas tipam piešķir apstiprinājuma numuru. Tā pirmie divi cipari (pašlaik tie ir 00 atbilstoši šo noteikumu sākotnējai redakcijai) norāda grozījumu sēriju, kura ietver jaunākos būtiskos tehniskos grozījumus, kas šajos noteikumos izdarīti līdz apstiprinājuma piešķiršanas dienai. Tā pati līgumslēdzēja puse nepiešķir tādu pašu tipa apstiprinājuma numuru cita tipa modifikācijas sistēmai.
- 5.4. Paziņojumu par apstiprinājuma piešķiršanu, noraidīšanu vai paplašinājumu modifikācijas sistēmas tipam/daļai saskaņā ar šiem noteikumiem, izmantojot veidlapu, kas atbilst paraugam šo noteikumu 1.A un 1.B pielikumā, nosūta nolīguma pusēm, kas piemēro šos noteikumus.
- 5.5. Visām modifikācijas sistēmām, kuras atbilst saskaņā ar šiem noteikumiem apstiprinātajam tipam, papildus 4.1. punktā noteiktajam marķējumam piestiprina plāksnīti ar starptautisku apstiprinājuma marķējumu, kā norādīts 2.A un 2.B pielikumā. Šādu apstiprinājuma marķējumu veido:
- 5.5.1. aplis, kurā ir burts "E", kam seko tās valsts pazīšanas numurs, kura piešķīrusi apstiprinājumu ⁽⁸⁾;
- 5.5.2. pa labi no 5.5.1. punktā aprakstītā apla – šo noteikumu numurs, aiz tā burts "R", domuzīme un apstiprinājuma numurs. Apstiprinājuma numurs sastāv no modifikācijas sistēmas tipa apstiprinājuma numura, kas norādīts šā tipa paziņojuma veidlapā (skatīt 5.2. punktu un 1.A un 1.B pielikumu), pirms kura ir divi cipari, kas norāda šo noteikumu jaunāko grozījumu sēriju.
- 5.6. Apstiprinājuma marķējums ir skaidri salasāms un neizdzēšams.
- 5.7. Šo noteikumu 2.A un 2.B pielikumā ir doti minētās plāksnītes un apstiprinājuma marķējuma izvietojumu paraugi.
6. SPECIFIKĀCIJAS, KAS ATTIECAS UZ MODIFIKĀCIJAS SISTĒMĀM
- 6.1. I daļa. SNG modifikācijas sistēmas specifikācijas
- 6.1.1. Prasības īpašu iekārtu uzstādīšanai, lai transportlīdzekļa dzinējsistēmā izmantotu SNG
- 6.1.1.1. SNG modifikācijas sistēma ietver vismaz šādas sastāvdaļas:
- 6.1.1.1.1. sastāvdaļas, kas norādītas Noteikumu Nr. 67 01. grozījumu sērijā un pēc vajadzības definētas;
- 6.1.1.1.2. uzstādīšanas rokasgrāmata;
- 6.1.1.1.3. galalietotāja rokasgrāmata.
- 6.1.1.2. SNG modifikācijas sistēmā var būt arī sastāvdaļas, kas Noteikumu Nr. 67 01. grozījumu sērijā norādītas kā neobligātas.
- 6.1.1.3. SNG modifikācijas sistēmai, kas pienācīgi uzstādīta transportlīdzeklī, kā noteikts iepriekšminētajā uzstādīšanas rokasgrāmatā, jāatbilst uzstādīšanas prasībām, kas noteiktas Noteikumu Nr. 67 01. grozījumu sērijā. Attiecībā uz degvielas tvertnes nostiprināšanu uzskata, ka Noteikumu Nr. 67 01. grozījumu sērijā noteiktās prasības ir izpildītas, ja ir izpildītas šo noteikumu 5. pielikumā noteiktās prasības.
- 6.1.2. Piesārņotāju emisijas un CO₂ emisijas (tikai M₁ un N₁ kategorijas transportlīdzekļiem)
- 6.1.2.1. Vienu SNG modifikācijas sistēmas paraugu, kā aprakstīts šo noteikumu 2.2. punktā, kas uzstādīts cilmes transportlīdzeklī(-ļos), kā aprakstīts šo noteikumu 2.5. punktā, iesniedz Noteikumos Nr. 83 ⁽⁹⁾ un Nr. 101 vai attiecīgos gadījumos Nr. 49 ⁽¹⁰⁾ paredzēto testēšanas procedūru veikšanai, ievērojot 6.1.2.4. un 6.1.2.5. punktā noteikto prasību ierobežojumus. Transportlīdzekļiem un/vai dzinējiem veic arī maksimālās jaudas salīdzināšanas testu, kā dzinējiem aprakstīts Noteikumos Nr. 85 un transportlīdzekļiem noteikts 6.1.3. punktā.

⁽⁸⁾ 1958. gada nolīguma līgumslēdzēju pušu pazīšanas numuri ir uzskaitīti Konsolidētās rezolūcijas par transportlīdzekļu konstrukciju (R.E.3) 3. pielikumā, dokuments ECE/TRANS/WP.29/78/Rev.2/Amend.3 – www.unece.org/trans/main/wp29/wp29wgs/wp29gen/wp29resolutions.html

⁽⁹⁾ Saskaņā ar Noteikumiem Nr. 83 tā grozījumu sērija, kas ir spēkā, kad notiek sākotnējā dzinēja tipa apstiprināšana.

⁽¹⁰⁾ Saskaņā ar Noteikumiem Nr. 49 tā grozījumu sērija, kas ir spēkā, kad notiek sākotnējā dzinēja tipa apstiprināšana.

- 6.1.2.2. Dzinējam nepieciešamā degviela: dzinējā parasti izmantojamās degvielas tips var būt:
- a) tikai SNG (SNG režīmā), ja tas ir vienas degvielas transportlīdzeklis (⁹);
 - b) vai nu neetilēts benzīns (benzīna režīmā), vai SNG (SNG režīmā), ja tas ir divu degvielu transportlīdzeklis;
 - c) dīzeļdegviela vai dīzeļdegviela un SNG (divu degvielu transportlīdzeklis).
- (Noteikumi attiecībā uz divu degvielu transportlīdzekļiem vēl jānosaka.)
- 6.1.2.3. "Piesārņotāji" ir:
- a) oglekļa monoksīds;
 - b) ogļūdeņraži, pieņemot attiecību:
 $\text{CH}_{1,85}$ benzīnam,
 $\text{CH}_{1,86}$ dīzeļdegvielai,
 $\text{CH}_{2,52}$ SNG,
CH (jādefinē); divu degvielu transportlīdzeklīm;
 - c) slāpekļa oksīdi, ko izsaka kā slāpekļa dioksīda (NO_2) ekvivalentu;
 - d) daļiņas utt.
- 6.1.2.4. Izplūdes gāzu emisijas un CO_2 emisijas (M_1 un N_1 kategorijas transportlīdzekļi).
- 6.1.2.4.1. Īpašas prasības attiecībā uz I tipa testu (vidējo izplūdes gāzu emisiju verifikācija pēc aukstās palaišanas).
- 6.1.2.4.1.1. Izplūdes gāzu emisiju mērījumus veic pēc aukstās palaišanas ar katru degvielu:
- a) standarta benzīns;
 - b) standarta SNG A;
 - c) standarta SNG B.
- CO , HC , un NO_x emisijas aprēķina saskaņā ar Noteikumiem Nr. 83 (⁹).
- 6.1.2.4.1.2. Dinamometra iestatīšana
- Vienojoties ar tipa apstiprinātāju iestādi, drīkst izmantot vienu no šādām metodēm:
- 6.1.2.4.1.2.1. sākotnējā transportlīdzekļa brīvskrējiena koeficientu izmantošana:
- ja tipa apstiprināšanas laikā izmanto sākotnējā transportlīdzekļa brīvskrējiena koeficientus, piemēro šādus nosacījumus:
- a) cilmes transportlīdzekļa masu mēra ar transportlīdzeklī uzstādītu modifikācijas sistēmu, tostarp pilnībā uzpildītu SNG tvertni, vai arī to aprēķina kā sākotnējā transportlīdzekļa standartmasas un modifikācijas sistēmas ar pilnībā uzpildītu SNG tvertni masas summu;
 - b) cilmes transportlīdzekļa inerces masu nosaka atbilstoši modificētā transportlīdzekļa masai;
 - c) cilmes transportlīdzekļa rites pretestība atbilst sākotnējā transportlīdzekļa rites pretestības vērtībai, to proporcionāli koriģējot atkarībā no cilmes transportlīdzekļa masas, kas izmērīta vai aprēķināta, kā noteikts iepriekš:

$$F0' = f0 + (\text{abs}(f0)) * (p/m)$$

kur:

$F0$ = cilmes transportlīdzekļa rites pretestība;

f_0 = sākotnējā transportlīdzekļa rites pretestība;

m = sākotnējā transportlīdzekļa standartmasa;

p = modifikācijas sistēmas masa;

- d) pārējie cilmes transportlīdzekļa pretestības koeficienti ir tādi paši kā sākotnējā transportlīdzekļa pretestības koeficienti;

6.1.2.4.1.2.2. tabulas vērtību izmantošana:

- a) cilmes transportlīdzekļa masu mēra ar transportlīdzeklī uzstādītu modifikācijas sistēmu, tostarp pilnībā uzpildītu SNG tvertni, vai arī to aprēķina kā sākotnējā transportlīdzekļa standartmasas un modifikācijas sistēmas ar pilnībā uzpildītu SNG tvertni masas summu;
- b) cilmes transportlīdzekļa inerces masu nosaka atbilstoši modificētā transportlīdzekļa masai;
- c) koeficients a ir koeficients, kas atbilst modificētā transportlīdzekļa standartmasai;
- d) koeficients b ir koeficients, kas atbilst sākotnējā transportlīdzekļa standartmasai.

6.1.2.4.1.3. Izplūdes gāzu emisijas tests benzīna režīmā

Saskaņā ar 6.1.2.4.1.5. punkta prasībām testu veic trīs reizes, izmantojot standarta benzīnu. Cilmes transportlīdzeklis(-ļi) ar modifikācijas sistēmu atbilst robežvērtībām saskaņā ar sākotnējā(-o) transportlīdzekļa(-u) tipa apstiprinājumu, tostarp ņemot vērā pasliktinājuma koeficientus, kas piemēroti sākotnējā(-o) transportlīdzekļa(-u) tipa apstiprināšanas laikā.

6.1.2.4.1.4. Neatkarīgi no 6.1.2.4.1.3. punkta prasībām katram piesārņotājam vai piesārņotāju kombinācijai viens no trijiem testa rezultātiem drīkst ne vairāk kā par 10 % pārsniegt noteikto robežu, ja visu trīs rezultātu vidējā aritmētiskā vērtība ir zem noteiktās robežas. Ja noteiktās robežvērtības tiek pārsniegtas vairāk nekā vienam piesārņotājam, nav būtiski, vai tas notiek vienā un tajā pašā testā vai dažādos testos.

6.1.2.4.1.5. Emisiju testu skaitu, kas noteikts 6.1.2.4.1.3. punktā, var samazināt pie šādiem nosacījumiem:

- a) ir jāveic viens tests, ja iegūtais rezultāts katram piesārņotājam, uz kuru attiecas ierobežojums, ir mazāks par vai vienāds ar 0,7 no emisiju robežvērtības

(t. i., $V1 \leq 0,70 \text{ G}$);

- b) ir jāveic divi testi, ja katram piesārņotājam, uz kuru attiecas ierobežojums, izpildās šādas prasības:

$V1 \leq 0,85 \text{ G}$ un $V1 + V2 \leq 1,70 \text{ G}$ un $V2 \leq \text{G}$

kur:

$V1$ viena piesārņotāja emisiju vērtība, kas iegūta pirmajā I tipa testā;

$V2$ viena piesārņotāja emisiju vērtība, kas iegūta otrajā I tipa testā;

G viena piesārņotāja (CO/HC/NO_x) emisiju robežvērtība atbilstoši transportlīdzekļa(-u) tipa apstiprinājumam, dalīta ar pasliktinājuma koeficientiem.

6.1.2.4.1.6. Izplūdes gāzu emisiju tests SNG režīmā

Saskaņā ar 6.1.2.4.1.8. punkta prasībām testus veic trīs reizes ar katru standarta SNG. Cilmes transportlīdzeklis, kas aprīkots ar modifikācijas sistēmu, atbilst robežvērtībām saskaņā ar sākotnējā(-o) transportlīdzekļa(-u) tipa apstiprinājumu, tostarp ņemot vērā pasliktinājuma koeficientus, kas piemēroti sākotnējā(-o) transportlīdzekļa(-u) tipa apstiprināšanas laikā.

Ja cilmes transportlīdzeklis atbilst Noteikumu Nr. 83 05. grozījumu sērijai vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 98/69/EK ⁽¹¹⁾, Noteikumu Nr. 49, 04. grozījumu sērijai vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvai 1999/96/EK ⁽¹²⁾, transportlīdzeklis benzīnu izmanto ne vairāk kā 90 sekundes katra testa laikā.

Transportlīdzekļiem, kas atbilst vēlākām Noteikumu Nr. 83 un Nr. 49 grozījumu sērijām vai vēlākām grozošajām direktīvām vai Eiropas noteikumiem, šis laika posms nepārsniedz 60 sekundes.

6.1.2.4.1.6.1. Dzinēja iedarbināšana

Ir atļauts, ka dzinējs tiek iedarbināts ar benzīnu un tad pārslēgts uz SNG pēc noteikta laika perioda, kuru transportlīdzekļa vadītājs mainīt nevar.

6.1.2.4.1.6.2. Benzīna izmantošana

Ja cilmes transportlīdzeklis atbilst Noteikumu Nr. 83 05. grozījumu sērijai vai Direktīvai 98/69/EK, Noteikumu Nr. 49 04. grozījumu sērijai vai Direktīvai 1999/96/EK, transportlīdzeklis benzīnu izmanto ne vairāk kā 90 sekundes katra testa laikā.

Transportlīdzekļiem, kas atbilst vēlākām Noteikumu Nr. 83 un Nr. 49 grozījumu sērijām vai vēlākām grozošajām direktīvām vai Eiropas noteikumiem, šis laika posms nepārsniedz 60 sekundes.

6.1.2.4.1.6.3. Īpaši noteikumi benzīna tiešās iesmidzināšanas dzinējiem

Neatkarīgi no 6.1.2.4.1.6.2. punkta transportlīdzekļiem ar benzīna tiešās iesmidzināšanas dzinējiem ir atļauts izmantot tikai benzīnu vai benzīnu vienlaikus ar SNG visā testa ciklā, ja gāzes enerģijas patēriņš pārsniedz 80 % no kopējā enerģijas patēriņa testa laikā.

Minēto procentuālo sadalījumu aprēķina saskaņā ar 6.A pielikumā noteikto metodi.

6.1.2.4.1.7. Neraugoties uz 6.1.2.4.1.6. punkta prasībām, katram piesārņotājam vai piesārņotāju kombinācijai viens no trijiem testa rezultātiem drīkst ne vairāk kā par 10 % pārsniegt noteikto robežu, ja visu trīs rezultātu vidējā aritmētiskā vērtība ir zem noteiktās robežas. Šajā gadījumā noteiktās robežvērtības vairāk nekā vienam piesārņotājam vienā un tajā pašā testā vai dažādos testos drīkst tikt pārsniegtas.

6.1.2.4.1.8. Emisiju testu skaitu, kas noteikts 6.1.2.4.1.6. punktā, katrai SNG standartdegvielai drīkst samazināt pie šādiem nosacījumiem:

a) ir jāveic viens tests, ja iegūtais rezultāts katram piesārņotājam, uz ko attiecas ierobežojums, vai divu šādu piesārņotāju kopīgās emisijas ir mazākas par vai vienādas ar 0,7 no emisiju robežvērtības (t. i., $M_1 \leq 0,70 \text{ G}$);

b) ir jāveic divi testi, ja katram piesārņotājam, uz kuru attiecas ierobežojums, vai divu šādu piesārņotāju kopīgām emisijām izpildās šādas prasības:

$$M_1 \leq 0,85 \text{ G un } M_1 + M_2 \leq 1,70 \text{ G un } M_2 \leq \text{G}$$

kur:

M_1 viena piesārņotāja emisiju vērtība, kas iegūta pirmajā I tipa testā;

M_2 viena piesārņotāja emisiju vērtība, kas iegūta otrajā I tipa testā;

G viena piesārņotāja ($\text{CO}/\text{HC}/\text{NO}_x$) emisiju robežvērtība vai divu piesārņotāju ($\text{HC} + \text{NO}_x$) emisiju vērtību summa atbilstoši transportlīdzekļa(-u) tipa apstiprinājumam, dalīta ar pasliktinājuma koeficientiem.

6.1.2.4.2. Īpašas prasības par II tipa testu (oglekļa monoksīda emisiju tests tukšgaitā) transportlīdzekļiem, kuru maksimālā masa pārsniedz 3 500 kg:

⁽¹¹⁾ OV L 350, 28.12.1998., 1. lpp.

⁽¹²⁾ OV L 44, 16.2.2000., 1. lpp.

- 6.1.2.4.2.1. vienu SNG modifikācijas sistēmas paraugu, kā aprakstīts šo noteikumu 2.2. punktā, kas uzstādīts cilmes transportlīdzeklī, kā aprakstīts šo noteikumu 2.5. punktā, iesniedz II tipa testa procedūrām, kas aprakstītas Noteikumos Nr. 83 ⁽⁹⁾;
- 6.1.2.4.2.2. neatkarīgi no Noteikumos Nr. 83 ⁽⁹⁾ ietvertajiem noteikumiem II tipa testu veic pēc sistēmas ražotāja pieprasījuma tikai ar vienu SNG standartdegvielu, ko izvēlas par testu atbildīgais tehniskais dienests.
- 6.1.2.4.3. SNG modifikācijas sistēma, kā aprakstīts šo noteikumu 2.2. punktā, kas uzstādīta cilmes transportlīdzeklī(-ļos), atbilst Noteikumos Nr. 83 ⁽⁹⁾ noteiktajām prasībām un testiem gan benzīna, gan SNG režīmā.
- 6.1.2.4.3.1. CO₂ emisijas attiecīgajos gadījumos aprēķina saskaņā ar Noteikumiem Nr. 101 katram cilmes transportlīdzeklī.

Vidējās CO₂ emisijas aprēķina šādi:

$$CO_{2SNG} = 1/n \sum_{i=1}^n (CO_{2Ai} + CO_{2Bi})/2$$

$$CO_{2benzīns} = 1/n \sum_{i=1}^n CO_{2benzīns.i}$$

kur:

i cilmes transportlīdzekļu skaits (i = 1 līdz n);

CO_{2Ai} CO₂ emisiju vidējā vērtība, kas iegūta trijos I tipa testos ar modifikācijas sistēmu un SNG A transportlīdzeklī Nr. i;

CO_{2Bi} CO₂ emisiju vidējā vērtība, kas iegūta trijos I tipa testos ar modifikācijas sistēmu un SNG B transportlīdzeklī Nr. i;

CO_{2benzīns.i} CO₂ emisiju vidējā vērtība, kas iegūta trijos I tipa testos ar standarta benzīnu transportlīdzeklī Nr. i.

- 6.1.2.4.3.2. Vidējo degvielas patēriņu aprēķina tādā pašā veidā kā vidējās CO₂ emisijas, kā tas noteikts 6.1.2.4.3.1. punktā.
- 6.1.2.4.3.3. CO₂ emisiju un degvielas patēriņa attiecības aprēķina šādi:

$$K_{CO_2} = CO_{2SNG}/CO_{2benzīns}$$

$$K_{Patēr.} = Patēr_{.SNG}/Patēr_{.benzīns}$$

Katram saimes transportlīdzeklī oficiālās CO₂ emisiju vērtības reizina ar iepriekš norādītajām attiecībām.

- 6.1.2.5. Izplūdes gāzu emisijas (M₂, M₃, N₂ un N₃ kategorijas transportlīdzekļiem)
- Šis punkts ir rezervēts īpašām prasībām attiecībā uz tādu dīzeļdzinēju emisijām, kas apstiprināti saskaņā ar Noteikumiem Nr. 49 un ir aprīkoti ar SNG modifikācijas sistēmu (divu degvielu), ja nepieciešams.
- 6.1.3. Jaudas prasības
- Cilmes transportlīdzekli(-ļus) vai dzinēju(-us) testiem iesniedz šādi:

- 6.1.3.1. Vienu SNG modifikācijas sistēmas paraugu, kā aprakstīts šo noteikumu 2.2. punktā, kas uzstādīts cilmes transportlīdzeklī(-ļos) vai cilmes dzinējam(-iem), iesniedz 6.1.3.2. vai 6.1.3.3. punktā aprakstīto testa procedūru veikšanai. Izmērītā jauda ar SNG ir zemāka nekā izmērītā jauda ar benzīnu + 5 %.

6.1.3.2. Šasijas dinamometra metode

Katram cilmes transportlīdzeklim maksimālo jaudu uz riteņiem mēra uz šasijas dinamometra, izmantojot šādas degvielas:

- a) standarta benzīns;
- b) standarta SNG A vai B.

Jaudas mērījumu vidējo vērtību aprēķina šādi:

$$J_{\text{auda}_{\text{benzīs}}} = 1/n \sum_{i=1}^n J_{\text{auda}_{\text{benzīs},i}}$$

$$J_{\text{auda}_{\text{SNG}}} = 1/n \sum_{i=1}^n J_{\text{auda}_{\text{SNG},i}}$$

Dzinēja jaudas attiecību aprēķina šādi:

$$K_{\text{jauda}} = J_{\text{auda}_{\text{SNG}}} / J_{\text{auda}_{\text{benzīs}}}$$

Katram saimes transportlīdzeklim dzinēja jaudas oficiālās vērtības reizina ar iepriekš norādīto attiecību.

6.1.3.3. Dzinēja dinamometra metode

Katram cilmes transportlīdzeklim maksimālo jaudu uz kloķvārpstas mēra uz dzinēja dinamometra saskaņā ar Noteikumiem Nr. 85, izmantojot šādas degvielas:

- a) komerciālais benzīns vai dīzeļdegviela;
- b) komerciālā SNG.

Jaudas mērījumu vidējo vērtību aprēķina šādi:

$$J_{\text{auda}_{\text{benzīs}}} = 1/n \sum_{i=1}^n J_{\text{auda}_{\text{benzīs},i}}$$

$$J_{\text{auda}_{\text{SNG}}} = 1/n \sum_{i=1}^n J_{\text{auda}_{\text{SNG},i}}$$

Dzinēja jaudas attiecību aprēķina šādi:

$$K_{\text{jauda}} = J_{\text{auda}_{\text{SNG}}} / J_{\text{auda}_{\text{benzīs}}}$$

Katram saimes transportlīdzeklim dzinēja jaudas oficiālās vērtības reizina ar iepriekš norādīto attiecību.

- 6.1.4. Iebūvētas diagnosticēšanas sistēmas (OBD) prasības un ar SNG modifikācijas sistēmu aprīkotu transportlīdzekļu testēšanas prasības.

- 6.1.4.1. Šajā punktā spēkā ir šādas definīcijas:
- 6.1.4.1.1. “oriģinālā ar emisijām saistītā sastāvdaļa” ir jebkura sastāvdaļa gaisa ieplūdes, atgāzu vai iztvaikošanas sistēmā, kas nodrošina datus benzīna vadības blokam vai saņem datus no tā.
- 6.1.4.1.2. “SNG ar emisijām saistītā sastāvdaļa” ir jebkura sastāvdaļa gaisa ieplūdes vai atgāzu sistēmā, kas nodrošina datus SNG vadības blokam vai saņem datus no tā.
- 6.1.4.2. Gadījumā, ja tas ir nepieciešams, lai pienācīgi iemontētu SNG modifikācijas sistēmu transportlīdzeklī, ir atļauts imitēt tādu oriģinālo ar emisijām saistīto sastāvdaļu darbību, kuras neizmanto SNG režīmā.
- 6.1.4.3. SNG modifikācijas sistēma, kā aprakstīts šo noteikumu 2.2. punktā, kas uzstādīta cilmes transportlīdzeklī(-ļos), atbilst Noteikumu Nr. 83 11. pielikumā 05. grozījumu sērijā noteiktajām prasībām un testiem gan benzīna, gan SNG režīmā.
- 6.1.4.4. Īpašas OBD prasības un testi “galvenās–pakārtotās” sistēmas modifikācijas sistēmai:
- 6.1.4.4.1. Neatkarīgi no 6.1.4.3. punkta prasībām “galvenā–pakārtotā” modifikācijas sistēma atbilst šādām prasībām:
- a) benzīna ECU saglabājas aktivizētā stāvoklī dzinēja vadībai gan benzīna, gan SNG režīmā;
 - b) darbības ar benzīnu laikā benzīna OBD turpina darboties kā vienīgā transportlīdzekļa iebūvētā diagnosticēšanas sistēma;
 - c) darbības ar SNG laikā benzīna OBD turpina uzraudzīt oriģinālās ar emisijām saistītās sastāvdaļas, izņemot tās, kuras netiek izmantotas;
 - d) darbības ar SNG laikā SNG ECU uzrauga tikai SNG ar emisijām saistītās sastāvdaļas, kā arī to elektriskos savienojumus.
- 6.1.4.4.2. Neatkarīgi no 6.1.4.3. punkta prasībām SNG modifikācijas sistēmu iesniedz šādu testu veikšanai, kurus, ja tie ir I tipa testi, veic saskaņā ar Noteikumiem Nr. 83 (⁹).
- 6.1.4.4.2.1. Cilmes transportlīdzeklī, kas aprīkots ar SNG modifikācijas sistēmu, veic šādus testus:
- a) SNG ECU darbojas benzīna ECU vadībā attiecībā uz degvielas stratēģijām (piemēram, iesmidzināšana). To var pierādīt ar uzraudzības (diagnostikas) programmu, ja tiek modificēts viena benzīna sistēmas sensora signāls, kas ietekmē iesmidzināšanas laiku;
 - b) I tipa testa ar benzīnu laikā oriģinālais nepareizas darbības indikators (MI) ieslēdzas, ja tiek elektriski atvienota jebkāda oriģinālā ar emisijām saistītā sastāvdaļa;
 - c) I tipa testa ar SNG laikā oriģinālais MI ieslēdzas, ja tiek elektriski atvienota jebkāda oriģinālā ar emisijām saistītā sastāvdaļa, kas tiek izmantota darbības ar SNG laikā.
- 6.1.4.4.2.2. Cilmes transportlīdzeklī(-ļiem), kas aprīkots(-i) ar SNG modifikācijas sistēmu, tikai darbības ar SNG režīmā veic šādus testus:
- a) I tipa testa laikā vienas SNG ar emisijām saistītas sastāvdaļas elektriska atslēgšana;
 - b) I tipa testa laikā vienas SNG ar emisijām saistītas sastāvdaļas aizstāšana ar nolietotu vai bojātu sastāvdaļu vai šādas kļūmes elektroniska imitēšana.

Pie jebkura no iepriekš minētajiem stāvokļiem pirms testa pabeigšanas ieslēdzas oriģinālais MI vai notiek automātiska pārslēgšanās no SNG režīma uz benzīna režīmu.

- 6.1.4.4.2.3. Kļūdu kodi SNG ar emisijām saistītu sastāvdaļu darbības un to elektrisko savienojumu traucējumu dēļ tiek saglabāti SNG ECU.
- 6.1.4.4.2.4. Sistēmas ražotājs sniedz īpašus norādījumus, kā nolasīt SNG kļūdu kodus, kas minēti 6.1.4.4.2.3. punktā.
- 6.2. II daļa. SDG modifikācijas sistēmas specifikācijas
- 6.2.1. Prasības īpaša aprīkojuma uzstādīšanai, lai transportlīdzekļa dzinējsistēmā izmantotu saspiestu dabasgāzi (SDG)
- 6.2.1.1. SDG modifikācijas sistēma ietver vismaz šādas sastāvdaļas:
- 6.2.1.1.1. sastāvdaļas, kas norādītas Noteikumos Nr. 110 un pēc vajadzības definētas;
- 6.2.1.1.2. uzstādīšanas rokasgrāmata;
- 6.2.1.1.3. galalietotāja rokasgrāmata.
- 6.2.1.2. SDG modifikācijas sistēmā var būt arī sastāvdaļas, kas Noteikumos Nr. 110 norādītas kā neobligātas.
- 6.2.1.3. SDG modifikācijas sistēma, kas pienācīgi uzstādīta transportlīdzeklī, kā noteikts iepriekšminētajā uzstādīšanas rokasgrāmātā, atbilst uzstādīšanas prasībām, kas noteiktas Noteikumos Nr. 110. Attiecībā uz degvielas tvertnes nostiprināšanu uzskata, ka Noteikumos Nr. 110 noteiktās prasības ir izpildītas, ja ir izpildītas šo noteikumu 5. pielikumā noteiktās prasības.
- 6.2.2. Piesārņotāju emisijas un CO₂ emisijas (tikai M₁ un N₁ kategorijas transportlīdzekļiem)
- 6.2.2.1. Vienu SDG modifikācijas sistēmas paraugu, kā aprakstīts šo noteikumu 2.2. punktā, kas uzstādīts cilmes transportlīdzeklī, kā aprakstīts šo noteikumu 2.5. punktā, iesniedz Noteikumos Nr. 83 ⁽⁹⁾ un Nr. 101 vai attiecīgos gadījumos Nr. 49 ⁽¹⁰⁾ paredzēto testēšanas procedūru veikšanai, ievērojot 6.2.2.5. un 6.2.2.6. punktā noteikto prasību ierobežojumus.
- Transportlīdzekļiem un/vai dzinējiem veic arī maksimālās jaudas salīdzināšanas testu, kā dzinējiem aprakstīts Noteikumos Nr. 85 un vai transportlīdzekļiem noteikts 6.2.3. punktā.
- 6.2.2.2. Dzinējam nepieciešamā degviela, dzinējā parasti izmantojamo degvielu tips:
- a) tikai SDG (SDG režīms), ja tas ir vienas degvielas transportlīdzeklis ⁽⁹⁾;
- b) vai nu neetilēts benzīns (benzīna režīmā), vai SDG (SDG režīmā), ja tas ir divu degvielu transportlīdzeklis;
- c) dīzeļdegviela vai dīzeļdegviela un SDG (divu degvielu transportlīdzeklis).
- (Noteikumi attiecībā uz divu veidu degvielu transportlīdzekļiem vēl jānosaka.)
- 6.2.2.3. "Piesārņotāji" ir:
- a) oglekļa monoksīds;
- b) ogļūdeņraži, pieņemot attiecību:
- CH_{1,85} benzīnam,
- CH_{1,86} dīzeļdegvielai,
- CH₄ SDG,
- CH (jādefinē) divu degvielu transportlīdzeklim;
- c) slāpekļa oksīdi, ko izsaka kā slāpekļa dioksīda (NO₂) ekvivalentu;
- d) daļiņas utt.

6.2.2.4. Izplūdes gāzu emisijas (M_1 un N_1 kategorijas transportlīdzekļiem un CO_2 emisijas M_1 kategorijas transportlīdzekļiem).

6.2.2.4.1. Īpašas prasības attiecībā uz I tipa testu (vidējo izplūdes gāzu emisiju verifikācija pēc aukstās palaišanas).

6.2.2.4.1.1. Izplūdes gāzu emisiju mērījumus veic pēc aukstās palaišanas ar katru degvielu:

- a) standarta benzīns;
- b) standarta G20 degviela;
- c) standarta G25 degviela;

CO , HC , un NO_x emisijas aprēķina saskaņā ar Noteikumiem Nr. 83 ⁽⁹⁾.

6.2.2.4.1.2. Dinamometra iestatīšana

Vienojoties ar tipa apstiprinātāju iestādi, drīkst izmantot vienu no šādām metodēm:

6.2.2.4.1.2.1. sākotnējā transportlīdzekļa brīvskrējiena koeficientu izmantošana:

ja tipa apstiprināšanas laikā izmanto sākotnējā transportlīdzekļa brīvskrējiena koeficientus, piemēro šādus nosacījumus:

- a) cilmes transportlīdzekļa masu mēra ar transportlīdzeklī uzstādītu modifikācijas sistēmu, tostarp pilnībā uzpildītu SDG tvertni, vai arī to aprēķina kā sākotnējā transportlīdzekļa standartmasas un modifikācijas sistēmas ar pilnībā uzpildītu SDG tvertni masas summu;
- b) cilmes transportlīdzekļa inerces masu nosaka atbilstoši modificētā transportlīdzekļa masai;
- c) cilmes transportlīdzekļa rites pretestība atbilst sākotnējā transportlīdzekļa rites pretestības vērtībai, to proporcionāli koriģējot atkarībā no cilmes transportlīdzekļa masas, kas izmērīta vai aprēķināta, kā noteikts iepriekš:

$$F_0' = f_0 + (\text{abs}(f_0)) * (p/m)$$

kur:

f_0' = cilmes transportlīdzekļa rites pretestība;

f_0 = sākotnējā transportlīdzekļa rites pretestība;

m = sākotnējā transportlīdzekļa standartmasa;

p = modifikācijas sistēmas masa;

- d) pārējie cilmes transportlīdzekļa pretestības koeficienti ir tādi paši kā sākotnējam transportlīdzeklim;

6.2.2.4.1.2.2. tabulas vērtību izmantošana:

- a) cilmes transportlīdzekļa masu mēra ar transportlīdzeklī uzstādītu modifikācijas sistēmu, tostarp pilnībā uzpildītu SDG tvertni, vai arī to aprēķina kā sākotnējā transportlīdzekļa standartmasas un modifikācijas sistēmas ar pilnībā uzpildītu SDG tvertni masas summu;
- b) cilmes transportlīdzekļa inerces masu nosaka atbilstoši modificētā transportlīdzekļa masai;
- c) koeficients a ir koeficients, kas atbilst modificētā transportlīdzekļa standartmasai;
- d) koeficients b ir koeficients, kas atbilst sākotnējā transportlīdzekļa standartmasai.

6.2.2.4.1.3. Izplūdes gāzu emisiju tests benzīna režīmā

Saskaņā ar 6.2.2.4.1.5. punkta prasībām testus veic trīs reizes, izmantojot standarta benzīnu. Cilmes transportlīdzeklis(-ļi) ar modifikācijas sistēmu atbilst robežvērtībām saskaņā ar sākotnējā(-o) transportlīdzekļa(-u) tipa apstiprinājumu, tostarp ņemot vērā pasliktinājuma koeficientus, kas piemēroti sākotnējā(-o) transportlīdzekļa(-u) tipa apstiprināšanas laikā.

6.2.2.4.1.4. Neatkarīgi no 6.2.2.4.1.3. punkta prasībām katram piesārņotājam vai piesārņotāju kombinācijai viens no trijiem testa rezultātiem drīkst ne vairāk kā par 10 % pārsniegt noteikto robežu, ja visu trīs rezultātu vidējā aritmētiskā vērtība ir zem noteiktās robežas. Šajā gadījumā noteiktās robežvērtības vairāk nekā vienam piesārņotājam vienā un tajā pašā testā vai dažādos testos drīkst tikt pārsniegtas.

6.2.2.4.1.5. Emisiju testu skaitu, kas noteikts 6.2.2.4.1.3. punktā, drīkst samazināt pie šādiem nosacījumiem:

a) ir vajadzīgs viens tests, ja iegūtais rezultāts katram piesārņotājam, uz ko attiecas ierobežojums, ir mazāks vai vienāds ar 0,7 no emisiju robežvērtības

(t. i., $V1 \leq 0,70 G$);

b) ir jāveic divi testi, ja katram piesārņotājam, uz kuru attiecas ierobežojums, izpildās šādas prasības:

$V1 \leq 0,85 G$ un $V1 + V2 \leq 1,70 G$ un $V2 \leq G$

kur:

V1 viena piesārņotāja emisiju vērtība, kas iegūta pirmajā I tipa testā;

V2 viena piesārņotāja emisiju vērtība, kas iegūta otrajā I tipa testā;

G viena piesārņotāja (CO/HC/NO_x) emisiju robežvērtība atbilstoši transportlīdzekļa(-u) tipa apstiprinājumam, dalīta ar pasliktinājuma koeficientiem.

6.2.2.4.1.6. Izplūdes gāzu emisiju tests SDG režīmā

Saskaņā ar 6.2.2.4.1.8. punkta prasībām testus veic trīs reizes ar katru standarta SDG. Cilmes transportlīdzeklis(-ļi) ar modifikācijas sistēmu atbilst robežvērtībām saskaņā ar sākotnējā(-o) transportlīdzekļa(-u) tipa apstiprinājumu, tostarp ņemot vērā pasliktinājuma koeficientus, kas piemēroti sākotnējā(-o) transportlīdzekļa(-u) tipa apstiprināšanas laikā.

Ja cilmes transportlīdzeklis(-ļi) atbilst Noteikumu Nr. 83 05. grozījumu sērijai vai Direktīvai 98/69/EK, Noteikumu Nr. 49 04. grozījumu sērijai vai Direktīvai 1999/96/EK, transportlīdzeklis benzīnu izmanto ne vairāk kā 90 sekundes katra testa laikā.

Transportlīdzekļiem, kas atbilst vēlākām Noteikumu Nr. 83 un Nr. 49 grozījumu sērijām vai vēlākām grozījumu direktīvām vai Eiropas noteikumiem, šis laika posms nepārsniedz 60 sekundes.

6.2.2.4.1.6.1. Dzinēja iedarbināšana

Ir atļauts, ka dzinējs tiek iedarbināts ar benzīnu un tad pārslēgts uz SDG pēc noteikta laika perioda, kuru transportlīdzekļa vadītājs mainīt nevar.

6.2.2.4.1.6.2. Benzīna izmantošana

Ja cilmes transportlīdzeklis atbilst Noteikumu Nr. 83 05. grozījumu sērijai vai Direktīvai 98/69/EK, Noteikumu Nr. 49 04. grozījumu sērijai vai Direktīvai 1999/96/EK, transportlīdzeklis benzīnu izmanto ne vairāk kā 90 sekundes katra testa laikā.

Transportlīdzekļiem, kas atbilst vēlākām Noteikumu Nr. 83 un Nr. 49 grozījumu sērijām vai vēlākām grozījumu direktīvām vai Eiropas noteikumiem, šis laika posms nepārsniedz 60 sekundes.

6.2.2.4.1.6.3. Īpaši noteikumi benzīna tiešās iesmidzināšanas dzinējiem

Neatkarīgi no 6.2.2.4.1.6.2. punktā noteiktā transportlīdzekļiem ar tiešās iesmidzināšanas benzīna dzinējiem ir atļauts izmantot tikai benzīnu vai benzīnu vienlaikus ar SDG visā testa ciklā, ja gāzes enerģijas patēriņš pārsniedz 80 % no kopējā enerģijas patēriņa testa laikā.

Minēto procentuālo sadalījumu aprēķina saskaņā ar 6.B pielikumā noteikto metodi.

6.2.2.4.1.7. Neatkarīgi no 6.2.2.4.1.6. punkta prasībām katram piesārņotājam vai piesārņotāju kombinācijai viens no trijiem testa rezultātiem drīkst ne vairāk kā par 10 % pārsniegt noteikto robežu, ja visu trīs rezultātu vidējā aritmētiskā vērtība ir zem noteiktās robežas. Šajā gadījumā noteiktās robežvērtības vairāk nekā vienam piesārņotājam vienā un tajā pašā testā vai dažādos testos drīkst tikt pārsniegtas.

6.2.2.4.1.8. Emisiju testu skaitu, kas noteikts 6.2.2.4.1.6. punktā, katrai SDG standartdegvielai drīkst samazināt pie šādiem nosacījumiem:

a) ir vajadzīgs viens tests, ja iegūtais rezultāts katram piesārņotājam, uz ko attiecas ierobežojums, ir mazāks vai vienāds ar 0,7 no emisiju robežvērtības

(t. i., $M_1 \leq 0,70 \text{ G}$);

b) ir jāveic divi testi, ja katram piesārņotājam, uz kuru attiecas ierobežojums, izpildās šādas prasības:

$M_1 \leq 0,85 \text{ G}$ un $M_1 + M_2 \leq 1,70 \text{ G}$ un $M_2 \leq \text{G}$

kur:

M_1 viena piesārņotāja emisiju vērtība, kas iegūta pirmajā I tipa testā;

M_2 viena piesārņotāja emisiju vērtība, kas iegūta otrajā I tipa testā;

G viena piesārņotāja (CO/HC/NOx) emisiju robežvērtība atbilstoši transportlīdzekļa(-u) tipa apstiprinājumam, dalīta ar pasliktinājuma koeficientiem.

6.2.2.4.2. Īpašas prasības par II tipa testu (oglekļa monoksīda emisiju tests tukšgaitā) transportlīdzekļiem, kuru maksimālā masa pārsniedz 3 500 kg.

6.2.2.4.2.1. Vienu SDG modifikācijas sistēmas paraugu, kā aprakstīts šo noteikumu 2.2. punktā, kas uzstādīts cilmes transportlīdzeklī, kā aprakstīts šo noteikumu 2.5. punktā, iesniedz II tipa testa procedūrām, kas aprakstītas Noteikumos Nr. 83 ⁽⁹⁾.

6.2.2.4.2.2. Neatkarīgi no Noteikumos Nr. 83 ⁽⁹⁾ ietvertajiem noteikumiem II tipa testu pēc sistēmas ražotāja pieprasījuma veic tikai ar vienu SDG standartdegvielu, ko izvēlas par testu atbildīgais tehniskais dienests.

6.2.2.4.3. CO₂ emisiju un degvielas patēriņa aprēķins (M_1 un N_1 kategorijas transportlīdzekļiem)

6.2.2.4.3.1. CO₂ emisijas attiecīgos gadījumos aprēķina saskaņā ar Noteikumiem Nr. 101 katram cilmes transportlīdzeklī.

Vidējās CO₂ emisijas aprēķina šādi:

$$\text{CO}_{2\text{SNG}} = 1/n \sum_{i=1}^n (\text{CO}_{2\text{G20i}} + \text{CO}_{2\text{G25i}})/2$$

$$\text{CO}_{2\text{benzīns}} = 1/n \sum_{i=1}^n \text{CO}_{2\text{benzīns.i}}$$

kur:

i cilmes transportlīdzekļu skaits (i = 1 līdz n);

CO_{2G20} CO₂ emisiju vidējā vērtība, kas iegūta trijos I tipa testos ar modifikācijas sistēmu un SDG G20 transportlīdzeklī Nr. i;

CO_{2G25} CO₂ emisiju vidējā vērtība, kas iegūta trijos I tipa testos ar modifikācijas sistēmu un SDG G25 transportlīdzeklī Nr. i;

$CO_{2benzins,i}$ CO_2 emisiju vidējā vērtība, kas iegūta trijos I tipa testos ar standarta benzīnu transportlīdzeklī Nr. i.

6.2.2.4.3.2. Vidējo degvielas patēriņu aprēķina tādā pašā veidā kā vidējās CO_2 emisijas, kā noteikts 6.2.2.4.3.1. punktā.

6.2.2.4.3.3. CO_2 emisiju un degvielas patēriņa attiecības aprēķina šādi:

$$K_{CO_2} = CO_{2SNG} / CO_{2benzins}$$

$$K_{Patēr.} = Patēr_{SNG} / Patēr_{benzins}$$

Katram saimes transportlīdzeklī oficiālās CO_2 emisiju un degvielas patēriņa vērtības reizina ar iepriekš norādītajām attiecībām.

6.2.2.5. Izplūdes gāzu emisijas (M_2 , M_3 , N_2 un N_3 kategorijas transportlīdzekļiem)

6.2.2.6. Šis punkts ir rezervēts īpašām prasībām attiecībā uz tādu dīzeļdzinēju emisijām, kas apstiprināti saskaņā ar Noteikumiem Nr. 49 un ir aprīkoti ar SDG modifikācijas sistēmu (divu degvielu), ja nepieciešams.

6.2.3. Jaudas prasības

Cilmes transportlīdzekļi(-ļus) vai dzinēju(-us) testiem iesniedz šādi:

6.2.3.1. Vienu SDG modifikācijas sistēmas paraugu, kā aprakstīts šo noteikumu 2.2. punktā, kas uzstādīts cilmes transportlīdzeklī(-ļos) vai cilmes dzinējam(-iem), iesniedz 6.2.3.2. vai 6.2.3.3. punktā aprakstīto testa procedūru veikšanai. Izmērītā jauda ar SDG ir zemāka nekā izmērītā jauda ar benzīnu + 5 %.

6.2.3.2. Šasijas dinamometra metode

Katram cilmes transportlīdzeklī maksimālo jaudu uz riteņiem mēra uz šasijas dinamometra, izmantojot šādas degvielas:

a) standarta benzīns;

b) standartdegviela G20 vai G25.

Jaudas mērījumu vidējo vērtību aprēķina šādi:

$$Jauda_{benzins} = 1/n \sum_{i=1}^n Jauda_{benzins,i}$$

$$Jauda_{SNG} = 1/n \sum_{i=1}^n Jauda_{SNG,i}$$

Dzinēja jaudas koeficientu aprēķina šādi:

$$K_{jauda} = Jauda_{SNG} / Jauda_{benzins}$$

Katram saimes transportlīdzeklī dzinēja jaudas oficiālās vērtības reizina ar iepriekš norādīto koeficientu.

6.2.3.3. Dzinēja dinamometra metode

Katram cilmes transportlīdzeklī maksimālo jaudu uz kloķvārpstas mēra uz dzinēja dinamometra saskaņā ar Noteikumiem Nr. 85, izmantojot šādas degvielas:

a) komerciālais benzīns vai dīzeļdegviela;

b) komerciālā SDG.

Jaudas mērījumu vidējo vērtību aprēķina šādi:

$$Jauda_{benzīns} = 1/n \sum_{i=1}^n Jauda_{benzīns,i}$$

$$Jauda_{SDG} = 1/n \sum_{i=1}^n Jauda_{SDG,i}$$

Dzinēja jaudas koeficientu aprēķina šādi:

$$K_{jauda} = Jauda_{SDG} / Jauda_{benzīns}$$

Katram saimes transportlīdzeklim dzinēja jaudas oficiālās vērtības reizina ar iepriekš norādīto koeficientu.

6.2.4. Iebūvētas diagnosticēšanas sistēmas (OBD) prasības un ar SDG modifikācijas sistēmu aprīkotu transportlīdzekļu testēšanas prasības.

6.2.4.1. Šajā punktā spēkā ir šādas definīcijas:

6.2.4.1.1. "oriģinālā ar emisijām saistītā sastāvdaļa" ir jebkura sastāvdaļa gaisa ieplūdes, izplūdes vai iztvaikošanas sistēmā, kas nodrošina datus benzīna vadības blokam vai saņem datus no tā;

6.2.4.1.2. "SDG ar emisijām saistītā sastāvdaļa" ir jebkura sastāvdaļa gaisa ieplūdes vai atgāzu sistēmā, kas nodrošina datus SDG vadības blokam vai saņem datus no tā.

6.2.4.2. Gadījumā, ja tas ir nepieciešams, lai pienācīgi iemontētu SDG modifikācijas sistēmu transportlīdzeklī, ir atļauts imitēt tādu oriģinālo ar emisijām saistīto sastāvdaļu darbību, kuras neizmanto SDG režīmā.

6.2.4.3. SDG modifikācijas sistēma, kā aprakstīts šo noteikumu 2.2. punktā, kas uzstādīta cilmes transportlīdzeklī(-ļos), atbilst Noteikumos Nr. 83 (⁹) noteiktajām prasībām un testiem gan benzīna, gan SDG režīmā.

6.2.4.4. Īpašas OBD prasības un testi "galvenajai-pakārtotajai" modifikācijas sistēmai

6.2.4.4.1. Neatkarīgi no 6.2.4.3. punkta prasībām "galvenā-pakārtotā" tipa modifikācijas sistēma atbilst šādām prasībām:

a) benzīna ECU saglabājas aktivizētā stāvoklī dzinēja vadībai gan benzīna, gan SDG režīmā;

b) darbības ar benzīnu laikā benzīna OBD ir vienīgā transportlīdzekļa iebūvētā diagnosticēšanas sistēma;

c) darbības ar SDG laikā benzīna OBD sistēma turpina uzraudzīt oriģinālās ar emisiju saistītās sastāvdaļas, izņemot tās, kuras netiek izmantotas;

d) darbības ar SDG laikā SDG ECU uzrauga tikai SDG ar emisijām saistītās sastāvdaļas, kā arī to elektriskos savienojumus.

6.2.4.4.2. Neatkarīgi no 6.2.4.3. punkta prasībām SDG modifikācijas sistēmu iesniedz šādu testu veikšanai, kurus, ja tie ir I tipa testi, veic saskaņā ar Noteikumiem Nr. 83 (⁹).

6.2.4.4.2.1. Cilmes transportlīdzeklim, kas aprīkots ar SDG modifikācijas sistēmu, veic šādus testus:

- a) SDG ECU ir pakārtots benzīna ECU attiecībā uz degvielas stratēģiju (piemēram, iesmidzināšanas un aizdedzes stratēģijas (piemēram, aizdedzes apstiešanas leņķis)). To var pierādīt ar uzraudzības (diagnostikas) programmu, ja tiek modificēts viena benzīna sistēmas sensora signāls, kas ietekmē iesmidzināšanas laiku un aizdedzes apstiešanas leņķi;
- b) I tipa testa ar benzīnu laikā oriģinālais MI ieslēdzas, ja tiek elektriski atvienota jebkāda oriģinālā ar emisijām saistītā sastāvdaļa;
- c) I tipa testa ar SDG laikā oriģinālais MI ieslēdzas, ja tiek elektriski atvienota jebkāda oriģinālā ar emisijām saistītā sastāvdaļa, kas tiek izmantota darbības ar SDG laikā.

6.2.4.4.2.2. Cilmes transportlīdzeklim(-ļiem), kas aprīkots(-i) ar SDG modifikācijas sistēmu, tikai darbības ar SDG režīmā veic šādus testus:

- a) I tipa testa laikā vienas SDG ar emisijām saistītas sastāvdaļas elektriska atslēgšana;
- b) I tipa testa laikā vienas SDG ar emisijām saistītas sastāvdaļas aizstāšana ar nolietotu vai bojātu sastāvdaļu vai šādas kļūmes elektroniska imitēšana.

Pie jebkura no iepriekš minētajiem stāvokļiem pirms testa beigām ieslēdzas oriģinālais MI vai notiek automātiska pārslēgšanās no SDG režīma uz benzīna režīmu.

6.2.4.4.2.3. Kļūdu kodi SDG ar emisijām saistītu sastāvdaļu darbības un to elektrisko savienojumu traucējumu dēļ tiek saglabāti SDG ECU.

6.2.4.4.2.4. Sistēmas ražotājs sniedz īpašus norādījumus, kā nolasīt SDG kļūdu kodus, kas minēti 6.2.4.4.2.3. punktā.

7. LIETOŠANAS PAMĀCĪBAS

7.1. Uztādīšanas rokasgrāmata modifikācijas sistēmas uzstādīšanai transportlīdzeklī.

7.1.1. Joma

Šā punkta mērķis ir uzskaitīt obligātās prasības, kas iekļaujamās uzstādīšanas rokasgrāmatā.

7.1.2. Atsauces standartu saraksts

7.1.3. Vispārīgas prasības:

7.1.3.1. uzstādīšanas rokasgrāmatas mērķis ir palīdzēt uzstādītājam izpildīt pareizas procedūras, kuras jāievēro, veicot SNG/SDG sistēmu montāžu;

7.1.3.2. uzstādīšanas rokasgrāmatu sagatavo modifikācijas sistēmas ražotājs;

7.1.3.3. uzstādīšanas rokasgrāmata ir daļa no modifikācijas sistēmas, un tādēļ to piegādā kopā ar katru pārbūves komplektu;

7.1.3.4. uzstādīšanas rokasgrāmata ir tās valsts valodā, uz kuru pārbūves komplekts tiks piegādāts, vai vismaz angļu valodā;

7.1.3.5. uzstādīšanas rokasgrāmatu var iedalīt divās daļās:

I daļa: (a) a) šajā daļā ir ietverts modifikācijas sistēmas eksemplāra apraksts;

b) šajā daļā ir ietverts to sastāvdaļu saraksts, kuras modifikācijas sistēmas ražotājs norāda kā alternatīvas,

II daļa: šajā daļā ir ietverti norādījumi par uzstādīšanu konkrētajā transportlīdzeklī;

7.1.3.6. cilmes transportlīdzekļa(-ļu) uzstādīšanas rokasgrāmata ir jāiesniedz tipa apstiprinātajai iestādei, kas piešķir tipa apstiprinājumu;

- 7.1.3.7. uzstādīšanas rokasgrāmatu saimei piederošiem transportlīdzekļiem sagatavo modifikācijas sistēmas ražotājs uz laiku, ko nosaka saskaņā ar tās tipa apstiprinātājas iestādes lēmumu, kas piešķir tipa apstiprinājumu.
- 7.1.4. Uzstādīšanas rokasgrāmatas I daļas a) iedaļas saturs
 - 7.1.4.1. Modifikācijas sistēmas apraksts:
 - 7.1.4.1.1. modifikācijas sistēmas darbības principi;
 - 7.1.4.1.2. modifikācijas sistēmas katras sastāvdaļas darbības principi.
 - 7.1.4.2. Pareizas montāžas pārbaude
 - 7.1.4.2.1. Uzstādīšanas rokasgrāmatā ietver sīki izstrādātas procedūras un darbības, kuras uzstādītājam jāveic, lai pārbaudītu, vai sistēma ir samontēta tā, lai tā varētu droši darboties, un vai ir ievēroti uzstādīšanas norādījumi.
 - 7.1.4.3. Palaišanas procedūras
 - 7.1.4.3.1. Uzstādīšanas rokasgrāmatā ietver palaišanas darbības, kuras jāveic uzstādītājam.
 - 7.1.4.4. Apkopes norādījumi
 - 7.1.4.4.1. Uzstādīšanas rokasgrāmatā ietver apkopes grafiku, kurā norāda visas parastās apkopes (tips), kuras visā darbmūžā (laiks un transportlīdzekļa nobraukums) jāveic atsevišķajām sastāvdaļām, kā arī sistēmai kopumā.
 - 7.1.4.4.2. Uzstādīšanas rokasgrāmatā sīki nosaka, kādas speciālās zināšanas vajadzīgas sistēmas uzstādīšanai/apkopei.
 - 7.1.4.5. Sistēmas darbības traucējumi
 - 7.1.4.5.1. Uzstādīšanas rokasgrāmatā ietver darbības, kas jāveic sistēmas darbības traucējumu gadījumā.
 - 7.1.4.6. Diagnostika
 - 7.1.4.6.1. Ja pārbūves komplektā ir iekļauta diagnostikas sistēma, uzstādīšanas rokasgrāmatā ietver sīku šādas sistēmas aprakstu, kā arī apraksta korektīvās darbības, kuras var veikt sistēmas darbības traucējumu gadījumā.
- 7.1.5. Uzstādīšanas rokasgrāmatas II daļas saturs
 - 7.1.5.1. Modifikācijas sistēmas identifikācija
 - 7.1.5.1.1. Modifikācijas sistēmas apstiprinājuma numurs
 - 7.1.5.1.2. Transportlīdzekļa ražotājs
 - 7.1.5.1.3. Transportlīdzekļa kategorija
 - 7.1.5.1.4. Transportlīdzekļa tips
 - 7.1.5.1.5. Dzinēja tips
 - 7.1.5.1.6. Dzinēja darba tilpums
 - 7.1.5.1.7. Transmisijas tips
 - 7.1.5.1.8. Transportlīdzekļa modelis
 - 7.1.5.1.9. Konversijas modifikācijas tips (SNG vai SDG)
 - 7.1.5.1.10. Montāžas norādījumu numurs
 - 7.1.5.1.11. Vispārēja modifikācijas sistēmas shēma, kurā par katru sastāvdaļu ir iekļauta šāda informācija:

- a) identifikācijas numurs;
 - b) ražotāja kods;
 - c) tipa apstiprinājums, ja tāds ir.
 - d) tvertnēm: tilpums / ražotājs / tips / derīguma termiņš vai aizvietošanas datums, ja tāds ir.
- 7.1.5.1.12. Tvertnes stiprināšanas transportlīdzeklī ierīču apraksts (tostarp attiecīgos gadījumos rasējumi).
- 7.1.5.2. Uzstādīšanas norādījumi:
- 7.1.5.2.1. visu sastāvdaļu montāžas norādījumi kopā ar diagrammām vai fotogrāfijām, kurās skaidri redzams atsevišķo sastāvdaļu izkārtojums dzinēja nodalījumā;
- 7.1.5.2.2. diagramma vai fotogrāfija, kurā precīzi norādīta vieta, kurā uzstādītājam jāpiestiprina modifikācijas sistēmas tipa apstiprinājuma plāksnīte (ietverta pārbūves komplektā);
- 7.1.5.2.3. nepārprotama elektriskā vadojuma shēma, kurā norādītas mehāniskās sastāvdaļas, pie kurām jāpievieno vadi.
- 7.2. Galalietotāja rokasgrāmata
- 7.2.1. Joma
- Norādīt obligātās prasības attiecībā uz galalietotāja rokasgrāmatā iekļaujamo informāciju par SNG/SDG sistēmas apkopi.
- 7.2.2. Vispārīgas prasības:
- 7.2.2.1. lietotāja rokasgrāmatas mērķis ir informēt galalietotāju par uzstādīto SNG/SDG sistēmu raksturlielumiem un drošības elementiem;
- 7.2.2.2. lietotāja rokasgrāmatu sagatavo modifikācijas sistēmas ražotājs;
- 7.2.2.3. sistēmas ražotājs rokasgrāmatā ietver visu informāciju, kas nepieciešama SNG/SDG sistēmas pareizai izmantošanai un drošai ekspluatācijai;
- 7.2.2.4. lietotāja rokasgrāmatu uzskata par sistēmas neatņemamu sastāvdaļu, tāpēc to piegādā kopā ar SNG/SDG sistēmām;
- 7.2.2.5. lietotāja rokasgrāmata ir tās valsts valodā, uz kuru sistēmu piegādā;
- 7.2.2.6. lietotāja rokasgrāmatā norāda ražojuma tipu, versiju un ražošanas gadu, uz kuru tā attiecas;
- 7.2.2.7. tiek sniegta informācija par attiecīgiem ekstremāliem apkārtējās vides apstākļiem.
- 7.2.3. Galalietotāja rokasgrāmatas saturs
- 7.2.3.1. Tehniskās specifikācijas
- Lietotāja rokasgrāmatā ir ietverta vismaz šāda informācija:
- a) ekspluatācijas raksturlielumi;
 - b) veikspēja normālos ekspluatācijas apstākļos;
 - c) ekstremāli apkārtējās vides apstākļi.
- 7.2.3.2. Drošības norādījumi
- Lietotāja rokasgrāmatā ir ietverti brīdinājumi par draudiem veselībai un drošībai, kas sadalīti pa šādām grupām:
- a) IETEIKUMI optimālai sistēmas izmantošanai;
 - b) NORĀDĪJUMI par iespējamām problēmām, ko rada nepareiza izmantošana;

c) BRĪDINĀJUMI par kaitējumu personām vai lietām, ja procedūras netiek ievērotas.

Ja tiek izmantoti drošības simboli, tas tiek darīts saskaņā ar starptautisko sistēmu SI, un šādu simbolu nozīmi nepārprotami norāda lietotāja rokasgrāmatā.

Lietotāja rokasgrāmatā norāda pareizas darbības, kas jāveic, ja transportlīdzekli pārkrāso un ievieto karstās žāvēšanas kamerā.

7.2.3.3. SNG/SDG sistēmu apraksts

Skaidri apraksta, kāds ir SNG/SDG sistēmu visu sastāvdaļu mērķis, lietošana un funkcijas.

7.2.3.4. SNG/SDG sistēmas pirmā izmantošana un noregulēšana

Lietotāja rokasgrāmatā ietver visu galalietotājam nepieciešamo informāciju par sistēmas piestrādi un/vai, vajadzības gadījumā, regulēšanu.

7.2.3.5. SNG/SDG sistēmu ekspluatācija

7.2.3.5.1. SNG/SDG sistēmu uzpilde

Lietotāja rokasgrāmatā norāda darbību secību, kas jāveic, lai uzpildītu SNG/SDG tvertnes. Īpašu uzmanību SNG gadījumā pievērš maksimālajam uzpildes līmenim, proti, 80 %.

7.2.3.5.2. Pārslēgšanas procedūra

Lietotāja rokasgrāmatā skaidri apraksta pārslēgšanas metodi, norādot darbību secību, kāda veicama, lai pārslēgtos no vienas uz otru degvielu.

7.2.3.5.3. Manuālo vārstu atvēršana/aizvēršana

Ja ir uzstādīti manuālie vārsti, lietotāja rokasgrāmatā norāda atbilstošo procedūru to pareizai darbināšanai.

7.2.3.5.4. Līmeņa indikators

Lietotāja rokasgrāmatā norāda līmeņa indikatora atrašanās vietu, piemēram, uz instrumentu paneļa vai pie tvertnes. Tā rādījumi ir nepārprotami jāizskaidro lietotājam, sevišķu uzmanību pievēršot maksimālajam uzpildes līmenim, kas SNG gadījumā ir 80 %.

7.2.3.5.5. Tehniskā apkope

Ja nepieciešama tehniskā apkope, lietotāja rokasgrāmatā norāda veicamo apkopju biežumu un tipu.

7.2.3.5.6. Bojājumi un remonts

Lietotāja rokasgrāmatā norāda, kādas darbības veicamas sistēmas bojājumu gadījumā.

Ja sistēma ir aprīkota ar diagnostikas sistēmu, lietotāja rokasgrāmatā apraksta šo sistēmu un norāda, kā ar to pareizi rīkoties.

7.2.3.5.7. Ražojuma nodošana atkritumos

Lietotāja rokasgrāmatā ir atbilstošas norādes par piesardzības pasākumiem, kas jāievēro, ja sistēma ir jānoņem no transportlīdzekļa.

8. MODIFIKĀCIJAS SISTĒMAS TIPĀ APSTIPRINĀJUMA GROZĪŠANA UN PAPLAŠINĀŠANA

8.1. Par uzstādītā īpašā aprīkojuma, kas paredzēts SNG vai SDG izmantošanai transportlīdzekļa dzinējsistēmā, visām modifikācijām ziņo tipa apstiprinātajai iestādei, kas piešķirusi modifikācijas sistēmas tipa apstiprinājumu. Šī iestāde var vai nu:

- 8.1.1. uzskatīt, ka veiktajām modifikācijām nevarētu būt vērā ņemamas negatīvas ietekmes un ka modifikācijas sistēma joprojām atbilst prasībām, vai arī
- 8.1.2. pieprasīt par testu veikšanu atbildīgajam tehniskajam dienestam papildu testa protokolu.
- 8.2. Abos 8.1.1. un 8.1.2. punktā minētajos gadījumos minēto iestādi norāda atjauninātajā uzstādīšanas rokasgrāmatā.
- 8.3. Par apstiprinājumu vai apstiprinājuma noraidīšanu, precizējot izmaiņas, saskaņā ar 5.4. punktā noteikto procedūru paziņo 1958. gada nolīguma pusēm, kuras piemēro šos noteikumus.
- 8.4. Tipa apstiprinātāja iestāde, kas izsniedz apstiprinājuma paplašinājumu, šādam paplašinājumam piešķir sērijas numuru un, izmantojot paziņojuma veidlapu, kura atbilst paraugam šo noteikumu 1.A un/vai 1.B pielikumā, informē par to pārējās 1958. gada nolīguma puses, kuras piemēro šos noteikumus.
9. RAŽOŠANAS ATBILSTĪBA
- Ražošanas atbilstības nodrošināšanas procedūras atbilst nolīguma 2. papildinājumā (E/ECE/324/Rev.2 – E/ECE/TRANS/505/Rev.2) izklāstītajām procedūrām.
10. SANKCIJAS PAR RAŽOŠANAS NEATBILSTĪBU
- 10.1. Apstiprinājumu, kas saskaņā ar šiem noteikumiem piešķirts attiecībā uz modifikācijas sistēmas tipu, var atsaukt, ja netiek izpildītas 9. punktā noteiktās prasības.
- 10.2. Ja nolīguma puse, kas piemēro šos noteikumus, atsauc apstiprinājumu, ko tā iepriekš piešķirusi, tā neka- vējoties paziņo par to pārējām līgumslēdzējām pusēm, kuras piemēro šos noteikumus, izmantojot paziņo- juma veidlapu, kas atbilst šo noteikumu 1.A un/vai 1.B pielikumā ietvertajam paraugam.
11. PILNĪGA RAŽOŠANAS IZBEIGŠANA
- 11.1. Ja apstiprinājuma turētājs pilnībā pārtrauc ražot saskaņā ar šiem noteikumiem apstiprinātas modifikācijas sistēmas tipu, tas attiecīgi informē tipa apstiprinātāju iestādi, kas piešķirusi apstiprinājumu. Pēc šāda paziņojuma saņemšanas minētā iestāde par to informē citas 1958. gada nolīguma puses, kas piemēro šos noteikumus, izmantojot paziņojuma veidlapu, kas atbilst šo noteikumu 1.A pielikumā un/vai 1.B pielikumā ietvertajam paraugam.
12. TO TEHNISKO DIENESTU NOSAUKUMS UN ADRESE, KAS ATBILDĪGI PAR APSTIPRINĀŠANAS TESTU VEIKŠANU, KĀ ARĪ TIPA APSTIPRINĀTĀJU IESTĀŽU NOSAUKUMS UN ADRESE
- 12.1. Nolīguma puses, kuras piemēro šos noteikumus, paziņo Apvienoto Nāciju Organizācijas sekretariātam to tehnisko dienestu nosaukumu un adresi, kas atbildīgi par apstiprināšanas testu veikšanu, kā arī to tipa apstiprinātāju iestāžu nosaukumu un adresi, kuras piešķir apstiprinājumu un kurām jānosūta veidlapas, kas apliecina citās valstīs izdotu apstiprinājumu, tā paplašinājumu, atteikumu vai atsaukumu.
-

I.A PIELIKUMS

PAZIŅOJUMS

(Maksimālais izmērs: A4 (210 × 297 mm))

Izdevējs: iestādes nosaukums

.....

.....

.....

par ⁽²⁾: apstiprinājuma piešķiršanu
 apstiprinājuma paplašināšanu
 apstiprinājuma atteikumu
 apstiprinājuma atsaukšanu
 pilnīgu ražošanas izbeigšanu

SNG modifikācijas iekārtas tipam saskaņā ar Noteikumiem Nr. 115

Apstiprinājuma Nr.: Paplašinājuma Nr.:

1. Attiecīgā SNG modifikācijas iekārta:

tvertne

tvertnei uzstādītie piederumi ⁽²⁾

80 % uzpildes slēgvārsts

līmeņa indikators

pārspiediena vārsts (izplūdes vārsts)

spiediena ierobežošanas ierīce

tālvadības apkopes vārsts ar pārplūdes vārstu

ar vai bez SNG degvielas sūkņa ⁽²⁾

multivārsts, ietverot šādus piederumus:

ventilācijas korpuss

strāvas padeves ievads (sūknis/izpildmehānisms) ⁽²⁾degvielas sūknis ⁽²⁾iztvaicētājs/spiediena regulators ⁽²⁾slēgvārsts ⁽²⁾pretvārsts ⁽²⁾gāzes caurules pārspiediena vārsts ⁽²⁾apkopes iemava ⁽²⁾elastīga šļūtene ⁽²⁾attālināts uzpildes punkts ⁽²⁾

- gāzes iesmidzināšanas ierīce vai iesmidzinātājs ⁽²⁾
- gāzes dozēšanas ierīce ⁽²⁾
- gāzes sajaukšanas mezgls ⁽²⁾
- elektroniskais vadības bloks ⁽²⁾
- spiediena/temperatūras devējs ⁽²⁾
- SNG filtra mezgls ⁽²⁾
2. Tirdzniecības nosaukums vai preču zīme
 3. Ražotāja nosaukums un adrese
 4. Ražotāja pilnvarotā pārstāvja (ja tāds ir) nosaukums un adrese
 5. Iesniegts apstiprināšanai (datums)
 6. Par apstiprināšanas testu veikšanu atbildīgais tehniskais dienests
 7. Šā dienesta izsniegtā protokola datums
 8. Šā dienesta izsniegtā protokola numurs
 9. Apstiprinājums piešķirts/noraidīts/paplašināts/atsaukts ⁽²⁾
 10. Paplašinājuma iemesls(-i) (attiecīgā gadījumā)
 11. Transportlīdzekļu tipi, kuros modifikācijas sistēmu var uzstādīt (M₁ un N₁ kategorija), vai transportlīdzekļu tipi, kuros modifikācijas sistēmu var uzstādīt (citas transportlīdzekļu kategorijas), un, attiecīgos gadījumos, CO₂ un jaudas koeficienti (sk. šā pielikuma papildinājumu)
 - 11.1. Emisiju prasības:

Noteikumu Nr. 83 grozījumu sērija ⁽³⁾

Noteikumu Nr. 49 grozījumu sērija ⁽³⁾
 - 11.2. OBD prasības:

Vai ir pierādīts, ka modifikācijas sistēma ir "galvenā-pakārtotā" sistēma: ir/nav ⁽²⁾
 12. Vieta
 13. Datums
 14. Paraksts
 15. Dokumentus, kas iesniegti kopā ar apstiprinājuma pieteikumu vai paplašinājuma pieteikumu, var saņemt pēc pieprasījuma.

⁽¹⁾ Tās valsts pazīšanas numurs, kas piešķirusi/paplašinājusi/atteikusi/atsaukusi apstiprinājumu (sk. apstiprinājuma prasības noteikumus).

⁽²⁾ Lieko svītrot.

⁽³⁾ Grozījumi, kas bija spēkā transportlīdzekļa vai dzinēja tipa sākotnējās apstiprināšanas laikā.

Papildinājums

Papildinājums paziņojumam par SNG modifikācijas iekārtas tipu saskaņā ar Noteikumiem Nr. 115

(Apstiprinājuma Nr. Paplašinājuma Nr.)

1. Transportlīdzekļi, uz kuriem modifikācijas iekārta testēta:

Tr.-līdz. Nr.	1	2	n
Marka:			
Tips:			
Kategorija:			
Emisiju robežvērtības:			
Jauda:			
Piesārņojuma kontroles sistēmas tips:			

2. Testa rezultāti:

Koeficients $CO_{2SNG}/CO_{2 \text{ benzīns}}$ ⁽²⁾:Koeficients $Jauda_{SNG}/Jauda_{\text{benzīns}}$ (vai $dīzeļdegviela$):

3. Transportlīdzekļa tips(-i), kur(-i) ir atbilstošs(-i) modifikācijas iekārtas uzstādīšanai:

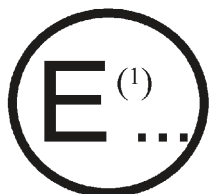
Degviela		Benzīns (vai dīzeļdegviela) ⁽¹⁾					SNG				
Transportlīdzekļa tips	Dzinēja tips	Jauda (kW)	CO ⁽³⁾ (g/km)	HC ⁽³⁾ (g/km)	NO _x ⁽³⁾ (g/km)	CO ₂ ⁽²⁾ (g/km)	Jauda (kW)	CO ⁽³⁾ (g/km)	HC ⁽³⁾ (g/km)	NO _x ⁽³⁾ (g/km)	CO ₂ ⁽²⁾ (g/km)

⁽¹⁾ A nem kívánt rész törlendő.⁽²⁾ Csak az M₁ és N₁ kategóriájú járművekre vonatkozik.⁽³⁾ Csak az alajármű(vek)re vonatkozik.

I.B. PIELIKUMS

PAZIŅOJUMS

(Maksimālais izmērs: A4 (210 × 297 mm))

Izdevējs: iestādes nosaukums

.....

.....

.....

par ⁽²⁾:

- apstiprinājuma piešķiršanu
- apstiprinājuma paplašināšanu
- apstiprinājuma atteikumu
- apstiprinājuma atsaukšanu
- pilnīgu ražošanas izbeigšanu

SDG modifikācijas iekārtas tipam saskaņā ar Noteikumiem Nr. 115

Apstiprinājuma Nr. Paplašinājuma

1. SDG iekārta, tostarp:

tvertne

tvertnei uzstādītie piederumi ⁽²⁾

līmeņa vai spiediena indikators

pārspiediena vārsts (izplūdes vārsts)

tālvadības automātiskais vārsts ar pārplūdes vārstu

spiediena ierobežošanas ierīce

gāzi necaurlaidīgs korpuss

spiediena regulators ⁽²⁾automātisks vārsts ⁽²⁾sprostvērsts ⁽²⁾elastīga degvielas caurule vai šļūtene ⁽²⁾uzpildes mezgls ⁽²⁾

gāzes/gaisa sajaucējs (iesmidzinātājs)

gāzes plūsmas regulators

gāzes/gaisa sajaucējs (karburators)

elektroniskais vadības bloks ⁽²⁾Датчик за spiediena/temperatūras devējs ⁽²⁾SDG filtrs ⁽²⁾

2. Tirdzniecības nosaukums vai preču zīme

3. Ražotāja nosaukums un adrese

4. Ražotāja pilnvarotā pārstāvja (ja tāds ir) nosaukums un adrese

5. Iesniegts apstiprināšanai (datums)
6. Par apstiprināšanas testu veikšanu atbildīgais tehniskais dienests
7. Šā dienesta izsniegtā protokola datums
8. Šā dienesta izsniegtā protokola numurs
9. Apstiprinājums piešķirts/noraidīts/paplašināts/atsaukts ⁽²⁾
10. Paplašinājuma iemesls(-i) (attiecīgā gadījumā)
11. Transportlīdzekļu tipi, kuros modifikācijas sistēmu var uzstādīt (M₁ un N₁ kategorija), vai transportlīdzekļu tipi, kuros modifikācijas sistēmu var uzstādīt (citas transportlīdzekļu kategorijas), un, attiecīgos gadījumos, CO₂ un jaudas koeficienti (sk. šā pielikuma papildinājumu)
- 11.1. Emisiju prasības:
Noteikumu Nr. 83 grozījumu sērija ⁽³⁾
Noteikumu Nr. 49 grozījumu sērija ⁽³⁾
- 11.2. OBD prasības:
Vai ir pierādīts, ka modifikācijas sistēma ir "galvenā-pakārtotā sistēma": ir/nav ⁽²⁾
12. Vieta:
13. Datums:
14. Paraksts:
15. Dokumentus, kas iesniegti kopā ar apstiprinājuma pieteikumu vai paplašinājuma pieteikumu, var saņemt pēc pieprasījuma.

⁽¹⁾ Tās valsts pazišanas numurs, kas piešķirusi/paplašinājusi/atteikusi/atsaukusi apstiprinājumu (sk. apstiprinājuma prasības noteikumus).

⁽²⁾ Lieko svītrot.

⁽³⁾ Grozījumi, kas bija spēkā transportlīdzekļa vai dzinēja tipa sākotnējās apstiprināšanas laikā.

Papildinājums

Papildinājums paziņojumam par SDG modifikācijas iekārtas tipu saskaņā ar Noteikumiem Nr. 115

(Apstiprinājuma Nr. Paplašinājuma Nr.)

1. Transportlīdzekļi, uz kuriem modifikācijas iekārta testēta:

Tr.-līdz. Nr	1	2	n
Marka:			
Tips:			
Kategorija:			
Emisiju robežvērtības:			
Jauda:			
Piesārņojuma kontroles sistēmas tips:			

2. Testa rezultāti:

Koeficients $CO_{2SDG}/CO_{2 \text{ benzīns}}^{(2)}$:Koeficients $Jauda_{SDG}/Jauda_{\text{benzīns (vai dīzeļdegviela)}}$:

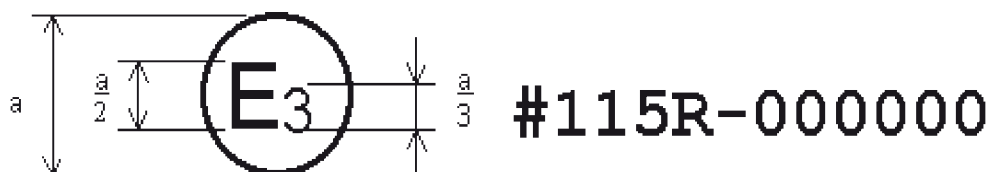
3. Transportlīdzekļa tips(-i), kurš(-i) ir atbilstošs(-i) modifikācijas iekārtas uzstādīšanai:

Degviela		Benzīns (vai dīzeļdegviela) ⁽¹⁾					SDG				
Transportlīdzekļa tips	Dzinēja tips	Jauda (kW)	CO ⁽³⁾ (g/km)	HC ⁽³⁾ (g/km)	NOx ⁽³⁾ (g/km)	CO ₂ ⁽²⁾ (g/km)	Jauda (kW)	CO ⁽³⁾ (g/km)	HC ⁽³⁾ (g/km)	NOx ⁽³⁾ (g/km)	CO ₂ ⁽²⁾ (g/km)

⁽¹⁾ Lieko svītrot.⁽²⁾ Attiecas tikai uz M₁ un N₁ kategorijas transportlīdzekļiem.⁽³⁾ Attiecas tikai uz cilmes transportlīdzekļiem(-ļiem).

2.A PIELIKUMS

SNG MODIFIKĀCIJAS SISTĒMAS TIPA APSTIPRINĀJUMA MARĶĒJUMA IZKĀRTOJUMS

a = vismaz 8 mm

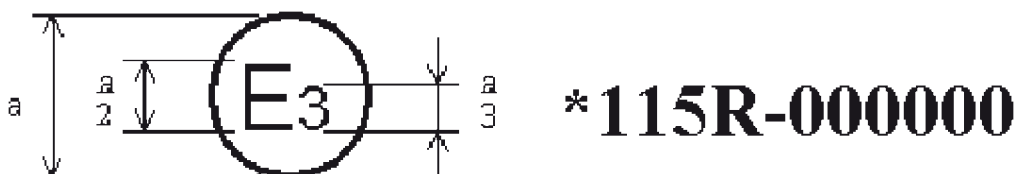
Šis SNG modifikācijas sistēmas plāksnītei piestiprinātais marķējums norāda, ka šī sistēma ir apstiprināta Itālijā (E 3) saskaņā ar Noteikumiem Nr. 115 un ar apstiprinājuma numuru 000000. Simbols “#” norāda SNG modifikācijas sistēmu, pirmie divi apstiprinājuma numura cipari norāda, ka apstiprinājums piešķirts saskaņā ar Noteikumu Nr. 115 prasībām to sākotnējā redakcijā.

 #115R-000000	
NAME OR TRADE MARK:	
TYPE: LPG/CNG	Date:
— VAPORIZER/REGULATOR	
— GAZ FUELLING SYSTEM	
— SAFETY DEVICE	
— CONTAINER	
— — —	

Šo plāksnīti ar apstiprinājuma marķējumu un tehnisku informāciju par modifikācijas sistēmu cieši piestiprina pie transportlīdzekļa korpusa.

2.B PIELIKUMS

SDG MODIFIKĀCIJAS SISTĒMAS TIPA APSTIPRINĀJUMA MARĶĒJUMA IZKĀRTOJUMS

a = vismaz 8 mm

Šis SDG modifikācijas sistēmas plāksnītei piestiprinātais marķējums norāda, ka šī sistēma ir apstiprināta Itālijā (E 3) saskaņā ar Noteikumiem Nr. 115 un ar apstiprinājuma numuru 000000. Simbols “*” norāda SDG modifikācijas sistēmu, pirmie divi apstiprinājuma numura cipari norāda, ka apstiprinājums piešķirts saskaņā ar Noteikumu Nr. 115 prasībām to sākotnējā redakcijā.

 *115R-000000	
NAME OR TRADE MARK:	
TYPE: LPG/CNG	Date:
— VAPORIZER/REGULATOR	
— GAZ FUELLING SYSTEM	
— SAFETY DEVICE	
— CONTAINER	
— — —	

Šo plāksnīti ar apstiprinājuma marķējumu un tehnisku informāciju par modifikācijas sistēmu cieši piestiprina pie transportlīdzekļa korpusa.

3.A PIELIKUMS

**PILNS INFORMĀCIJAS SARAKSTS, KAS VAJADZĪGA, LAI TRANSPORTLĪDZEKLĪ UZSTĀDĪTAI SNG MODIFIKĀCIJAS
SISTĒMAI PIEŠĶIRTU TIPA APSTIPRINĀJUMU**

1. Cilmes transportlīdzekļa apraksts
 - 1.1. Ražotāja nosaukums un adrese
 - 1.2. Kategorija un identifikācijas tips
 - 1.3. Šasijas identifikācijas numurs
 - 1.4. Sertifikācijas numurs
 - 1.5. Iekšdedzes dzinēja identifikācijas tips
 - 1.5.1. Darbības princips un termodinamiskais cikls
 - 1.5.2. Dabīgā gaisa padeve vai padeve ar pūti
 - 1.5.3. Darba tilpums
 - 1.5.4. Katalizatora sistēmas tips
 - 1.5.5. Aizdedzes sistēmas tips
2. SNG modifikācijas sistēmas apraksts
 - 2.1. Tirdzniecības nosaukuma vai preču zīmes turētājs
 - 2.2. Identifikācijas tips
 - 2.3. Uzstādīšanas transportlīdzeklī rasējumi/blokshēmas
 - 2.4. "Galvenā-pakārtotā" sistēma: ir/nav ⁽¹⁾
 - 2.5. Izlaidējais / spiediena regulators(-i)
 - 2.5.1. Marka(-as)
 - 2.5.2. Tips(-i)
 - 2.5.3. Sertifikācijas numurs
 - 2.5.4. Identifikācija
 - 2.5.5. Rasējumi
 - 2.5.6. Galveno regulēšanas punktu skaits
 - 2.5.7. Regulēšanas principa, izmantojot galvenos regulēšanas punktus, apraksts

⁽¹⁾ Lieko svītrot.

- 2.5.8. Tukšgaitas regulēšanas punktu skaits
- 2.5.9. Regulēšanas principa, izmantojot tukšgaitas regulēšanas punktus, apraksts
- 2.5.10. Citas regulēšanas iespējas: vai ir un kādas (apraksts un rasējumi)
- 2.5.11. Darba spiediens(-i) ⁽²⁾: kPa
- 2.6. Sajaucējmezgls: ir/nav ⁽¹⁾
- 2.6.1. Skaits
- 2.6.2. Marka(-as)
- 2.6.3. Tips(-i)
- 2.6.4. Rasējumi
- 2.6.5. Uztādīšanas vieta (iekļaut rasējumu(-us))
- 2.6.6. Regulēšanas iespējas
- 2.6.7. Darba spiediens(-i) ⁽²⁾: kPa
- 2.7. Gāzes dozēšanas mezgls: ir/nav ⁽¹⁾
- 2.7.1. Skaits
- 2.7.2. Marka(-as)
- 2.7.3. Tips(-i)
- 2.7.4. Rasējumi
- 2.7.5. Uztādīšanas vieta (iekļaut rasējumu(-us))
- 2.7.6. Regulēšanas iespējas
- 2.7.7. Darba spiediens(-i) ⁽²⁾: kPa
- 2.8. Gāzes iesmidzināšanas ierīce(-es) vai iesmidzinātājs(-i): ir/nav ⁽¹⁾
- 2.8.1. Marka(-as)
- 2.8.2. Tips(-i)
- 2.8.3. Identifikācija
- 2.8.4. Darba spiediens(-i) ⁽²⁾: kPa
- 2.8.5. Uztādīšanas rasējumi
- 2.9. Elektroniskais vadības bloks
- 2.9.1. Marka(-as)

⁽²⁾ Norādīt pielaidi.

- 2.9.2. Tips(-i)
- 2.9.3. Uzstādīšanas vieta
- 2.9.4. Regulēšanas iespējas
- 2.10. SNG tvertne
- 2.10.1. Marka(-as)
- 2.10.2. Tips(-i) (iekļaut rasējumus)
- 2.10.3. Tvertņu skaits
- 2.10.4. Tilpums litri
- 2.10.5. SNG sūknis tvertnē: ir/nav ⁽¹⁾
- 2.10.6. Sertifikācijas numurs
- 2.10.7. Tvertnes uzstādīšanas rasējumi
- 2.11. SNG tvertnes piederumi
- 2.11.1. 80 % uzpildes slēgvārsts
- 2.11.1.1. Marka(-as)
- 2.11.1.2. Tips(-i)
- 2.11.1.3. Darbības princips: pludiņš/cits ⁽¹⁾ (iekļaut aprakstu vai rasējumus)
- 2.11.2. Līmeņa indikators:
- 2.11.2.1. Marka(-as)
- 2.11.2.2. Tips(-i)
- 2.11.2.3. Darbības princips: pludiņš/cits ⁽¹⁾ (iekļaut aprakstu vai rasējumus)
- 2.11.3. Pārspiediena vārsts (izplūdes vārsts):
- 2.11.3.1. Marka(-as)
- 2.11.3.2. Tips(-i)
- 2.11.4. Spiediena ierobežošanas ierīce
- 2.11.4.1. Marka(-as)
- 2.11.4.2. Tips(-i)

2.11.5. Tālvadības apkopes vārsts ar pārplūdes vārstu

2.11.5.1. Marka(-as)

2.11.5.2. Tips(-i)

2.11.6. Multivārsts: ir/nav ⁽¹⁾

2.11.6.1. Marka(-as)

2.11.6.2. Tips(-i)

2.11.6.3. Multivārsta apraksts (iekļaut rasējumus):

2.11.7. Ventilācijas korpuss:

2.11.7.1. Marka(-as)

2.11.7.2. Tips(-i)

2.11.8. Strāvas padeves ievads (degvielas sūknis / izpildmehānismi):

2.11.8.1. Marka(-as)

2.11.8.2. Tips(-i)

2.11.8.3. Rasējumi

2.12. Degvielas sūknis (SNG): ir/nav ⁽¹⁾

2.12.1. Marka(-as)

2.12.2. Tips(-i)

2.12.3. SNG tvertnē iemontēts sūknis: ir/nav ⁽¹⁾2.12.4. Darba spiediens(-i) ⁽²⁾: kPa2.13. Slēgvārsts/pretvārsts/gāzes caurules pārspiediena vārsts: ir/nav ⁽¹⁾

2.13.1. Marka(-as)

2.13.2. Tips(-i)

2.13.3. Apraksts un rasējumi

2.13.4. Darba spiediens(-i) ⁽²⁾: kPa2.14. Uzpildes punkts ⁽¹⁾:

2.14.1. Marka(-as)

2.14.2. Tips(-i)

2.14.3. Apraksts un rasējumi

2.15. Elastīga(-as) degvielas šļūtene(-es)/caurules:

2.15.1. Marka(-as)

2.15.2. Tips(-i)

2.15.3. Apraksts

2.15.4. Darba spiediens(-i) ⁽²⁾: kPa

2.16. Spiediena un temperatūras sensors(-i) ⁽¹⁾:

2.16.1. Marka(-as)

2.16.2. Tips(-i)

2.16.3. Apraksts

2.16.4. Darba spiediens(-i) ⁽²⁾: kPa

2.17. SNG filtra mezgls(-i) ⁽¹⁾:

2.17.1. Marka(-as)

2.17.2. Tips(-i)

2.17.3. Apraksts

2.17.4. Darba spiediens(-i) ⁽²⁾: kPa

2.18. Apkopes iemava(-as) (vienas degvielas transportlīdzekļiem bez ārkārtas darbības sistēmas) ⁽¹⁾:

2.18.1. Marka(-as)

2.18.2. Tips(-i)

2.18.3. Uztādīšanas apraksts un rasējumi

2.19. Apsildes sistēmas savienojums ar SNG sistēmu (atļauts M₂ un M₃ kategorijas transportlīdzekļiem): ir/nav ⁽¹⁾

2.19.1. Marka(-as)

2.19.2. Tips(-i)

2.19.3. Uztādīšanas apraksts un rasējumi

2.20. Papildu dokumentācija

- 2.20.1. SNG aprīkojuma apraksts un katalizatora fiziskā aizsardzība, dzinēju pārslēdzot no darbības ar benzīnu uz darbību ar SNG un otrādi
 - 2.20.2. Sistēmas shēma (elektriskie savienojumi, vakuuma savienojumu kompensētājšķūtenes utt.)
 - 2.20.3. Simbola rasējums
 - 2.20.4. Korekciju dati
 - 2.21. Dzesēšanas sistēma: (ar šķidrumu/gaisu) ⁽¹⁾
 - 2.21.1. Sistēmas apraksts/rasējumi attiecībā uz SNG iekārtu
-

3.B PIELIKUMS

PILNS INFORMĀCIJAS SARAKSTS, KAS VAJADZĪGA, LAI TRANSPORTLĪDZEKLĪ UZSTĀDĪTAI SDG MODIFIKĀCIJAS SISTĒMAI PIEŠĶIRTU TIPA APSTIPRINĀJUMU

1. Cilmes transportlīdzekļa apraksts
 - 1.1. Ražotāja nosaukums un adrese
 - 1.2. Kategorija un identifikācijas tips
 - 1.3. Šasijas identifikācijas numurs
 - 1.4. Sertifikācijas numurs
 - 1.5. Iekšdedzes dzinēja identifikācijas tips
 - 1.5.1. Darbības princips un termodinamiskais cikls
 - 1.5.2. Dabīgā gaisa padeve vai padeve ar pūti
 - 1.5.3. Darba tilpums
 - 1.5.4. Katalizatora sistēmas tips
 - 1.5.5. Aizdedzes sistēmas tips
2. SDG modifikācijas sistēmas apraksts
 - 2.1. Tirdzniecības nosaukuma vai preču zīmes turētājs
 - 2.2. Identifikācijas tips
 - 2.3. Uzstādīšanas transportlīdzeklī rasējumi/blokslēmas
 - 2.4. "Galvenā-pakārtotā" sistēma: ir/nav ⁽¹⁾
 - 2.5. Spiediena regulators(-i)
 - 2.5.1. Marka(-as)
 - 2.5.2. Tips(-i)
 - 2.5.3. Sertifikācijas numurs
 - 2.5.4. Identifikācija
 - 2.5.5. Rasējumi

⁽¹⁾ Lieko svītrot.

- 2.5.6. Galveno regulēšanas punktu skaits
- 2.5.7. Regulēšanas principa, izmantojot galvenos regulēšanas punktus, apraksts
- 2.5.8. Tukšgaitas regulēšanas punktu skaits
- 2.5.9. Regulēšanas principa, izmantojot tukšgaitas regulēšanas punktus, apraksts
- 2.5.10. Citas regulēšanas iespējas: ja ir, tad kādas (apraksts un rasējumi)
- 2.5.11. Darba spiediens(-i) ⁽²⁾: kPa
- 2.6. Gāzes/gaisa sajaucējs (karburators): ir/nav ⁽¹⁾
- 2.6.1. Skaits
- 2.6.2. Marka(-as)
- 2.6.3. Tips(-i)
- 2.6.4. Rasējumi
- 2.6.5. Uztādīšanas vieta (iekļaut rasējumu(-us))
- 2.6.6. Regulēšanas iespējas
- 2.6.7. Darba spiediens(-i) ⁽²⁾: kPa
- 2.7. Gāzes plūsmas regulators: ir/nav ⁽¹⁾
- 2.7.1. Skaits
- 2.7.2. Marka(-as)
- 2.7.3. Tips(-i)
- 2.7.4. Rasējumi
- 2.7.5. Uztādīšanas vieta (iekļaut rasējumu(-us))
- 2.7.6. Regulēšanas iespējas
- 2.7.7. Darba spiediens(-i) ⁽²⁾: kPa
- 2.8. Gāzes/gaisa sajaucējs (iesmidzinātājs): ir/nav ⁽¹⁾

⁽²⁾ Norādīt pielaidi.

- 2.8.1. Marka(-as)
- 2.8.2. Tips(-i)
- 2.8.3. Identifikācija
- 2.8.4. Darba spiediens(-i) ⁽²⁾: kPa
- 2.8.5. Uztādīšanas rasējumi
- 2.9. Elektroniskais vadības bloks
- 2.9.1. Marka(-as)
- 2.9.2. Tips(-i)
- 2.9.3. Uztādīšanas vieta
- 2.9.4. Regulēšanas iespējas
- 2.10. SDG tvertne
- 2.10.1. Marka(-as)
- 2.10.2. Tips(-i) (iekļaut rasējumus)
- 2.10.3. Tvertņu skaits
- 2.10.4. Kopējais tilpums litri
- 2.10.5. Sertifikācijas numurs
- 2.10.6. Tvertnes uztādīšanas rasējumi
- 2.11. SDG tvertnes piederumi
- 2.11.1. Līmeņa vai spiediena indikators:
- 2.11.1.1. Marka(-as)
- 2.11.1.2. Tips(-i)
- 2.11.2. Pārspiediena vārsts (izplūdes vārsts) ⁽¹⁾:
- 2.11.2.1. Marka(-as)
- 2.11.2.2. Tips(-i)
- 2.11.3. Spiediena ierobežošanas ierīce

- 2.11.3.1. Marka(-as)
- 2.11.3.2. Tips(-i)
- 2.11.4. Automātisks vārsts ar tālvadību un pārplūdes vārstu
- 2.11.4.1. Marka(-as)
- 2.11.4.2. Tips(-i)
- 2.11.5. Gāzi necaurlaidīgs korpus:
- 2.11.5.1. Marka(-as)
- 2.11.5.2. Tips(-i)
- 2.12. Automātisks vārsts/sprostvārsts: ir/nav ⁽¹⁾
- 2.12.1. Marka(-as)
- 2.12.2. Tips(-i)
- 2.12.3. Apraksts un rasējumi
- 2.12.4. Darba spiediens(-i) ⁽²⁾: kPa
- 2.13. Uzpildes mezgls ⁽¹⁾:
- 2.13.1. Marka(-as)
- 2.13.2. Tips(-i)
- 2.13.3. Apraksts un rasējumi
- 2.14. Elastīgas degvielas caurules vai šļūtene(-es):
- 2.14.1. Marka(-as)
- 2.14.2. Tips(-i)
- 2.14.3. Apraksts
- 2.14.4. Darba spiediens(-i) ⁽²⁾: kPa
- 2.15. Spiediena un temperatūras sensors(-i) ⁽¹⁾:

- 2.15.1. Marka(-as)
- 2.15.2. Tips(-i)
- 2.15.3. Apraksts
- 2.15.4. Darba spiediens(-i) ⁽²⁾: kPa
- 2.16. SDG filtrs ⁽¹⁾:
- 2.16.1. Marka(-as)
- 2.16.2. Tips(-i)
- 2.16.3. Apraksts
- 2.16.4. Darba spiediens(-i) ⁽²⁾: kPa
- 2.17. Apkopes iemava(-as) (vienas degvielas transportlīdzekļiem bez ārkārtas darbības sistēmas) ⁽¹⁾:
- 2.17.1. Marka(-as)
- 2.17.2. Tips(-i)
- 2.17.3. Uztādīšanas apraksts un rasējumi
- 2.18. Apsildes sistēmas savienojums ar SDG sistēmu (atļauts tikai M₂ un M₃ kategorijas transportlīdzekļiem): ir/nav ⁽¹⁾
- 2.18.1. Marka(-as)
- 2.18.2. Tips(-i)
- 2.18.3. Uztādīšanas apraksts un rasējumi
- 2.19. Papildu dokumentācija
- 2.19.1. SDG aprīkojuma apraksts un katalizatora fiziskā aizsardzība, dzinēju pārslēdzot no darbības ar benzīnu uz darbību ar SDG un otrādi.
- 2.19.2. Sistēmas shēma (elektriskie savienojumi, vakuuma savienojumi, kompensācijas šļūtenes utt.)
- 2.19.3. Simbola rasējums
- 2.19.4. Korekciju dati
- 2.20. Dzesēšanas sistēma: (ar šķidrumu/gaisu) ⁽¹⁾
- 2.20.1. Sistēmas apraksts/rasējumi attiecībā uz SDG iekārtu
-

4. PIELIKUMS

TRANSPORTLĪDZEKĻOS UZSTĀDĪTU SDG/SNG SISTĒMU NOPLŪDES TESTA PROCEDŪRU APRAKSTS

1. DARBĪBAS JOMA

Aprakstīt procedūras, kas jāveic uzstādītājam, lai pārlicinātos par gāzes sistēmas hermētiskumu.

2. Sistēmas uzstādīšanu veic saskaņā ar modifikācijas sistēmas ražotāja nodrošinātās uzstādīšanas rokasgrāmatas I un II daļu.

3. NOPLŪDES TESTA PROCEDŪRA SNG SISTĒMĀM

- 3.1. Pēc uzstādīšanas pabeigšanas uzstādītājs veic pareizas montāžas pārbaudi, kā norādīts šo noteikumu 7.1.4.2. punktā, un palaišanas procedūras, kas aprakstītas šo noteikumu 7.1.4.3. punktā. Pēc tam, kad sistēma ir uzpildīta ar SNG, ar gāzes detektoru vai noplūdes šķidruma detektoru ir jāpārbauda visi sistēmas fittingi un savienojumi. Solenoīda vārsti atrodas atvērtā stāvoklī, lai sistēmas visas sastāvdaļas tiktu pakļautas darba spiedienam. Nav pieļaujamas nekādas noplūdes.

4. NOPLŪDES TESTA PROCEDŪRAS SDG SISTĒMĀM

- 4.1. Pēc uzstādīšanas pabeigšanas uzstādītājs veic pareizas montāžas pārbaudi, kā norādīts 7.1.4.2. punktā, un palaišanas procedūras, kas aprakstītas šo noteikumu 7.1.4.3. punktā. Pēc tam, kad sistēma ir uzpildīta ar SDG līdz darba spiedienam, ar gāzes detektoru vai noplūdes šķidruma detektoru ir jāpārbauda visi sistēmas fittingi un savienojumi. Solenoīda vārsti atrodas atvērtā stāvoklī, lai sistēmas visas sastāvdaļas tiktu pakļautas darba spiedienam. Nav pieļaujamas nekādas noplūdes.

5. PIELIKUMS

NORĀDĪJUMI PAR SNG UN SDG TVERTNES(-ŅU) NOSTIPRINĀŠANU

1. Uzskata, ka Noteikumu Nr. 67 01. grozījumu sērijas prasības par SNG tvertnes(-ņu) nostiprināšanu vai Noteikumu Nr. 110 prasības par SDG tvertnes(-ņu) nostiprināšanu ir izpildītas, ja tvertne pie mehāniskā transportlīdzekļa nostiprināta, izmantojot vismaz:
 - 1.1. divas skavas katrai tvertnei;
 - 1.2. četras skrūves; un
 - 1.3. atbilstošas paplāksnes vai plāksnes, ja attiecīgajās vietās korpusa plātnes ir vienā slānī.

Pieņemot, ka materiāla kategorija ir Fe 370, fiksācijas skrūves ir 8.8. klases skrūves un to izmēri ir, kā norādīts 1. tabulā.

Tvertnes tilpums (litri)	Minimālie paplākšņu vai plākšņu izmēri (mm)	Minimālie tvertnes skavu izmēri (mm)	Minimālais skrūvju diametrs (mm)
Līdz 85	apaļa: 30 × 1,5 apaļa: 25 × 2,5	20 × 3 30 × 1,5	8
85–100	apaļa: 30 × 1,5 apaļa: 25 × 2,5	30 × 3 20 × 3 (*)	10 8 (*)
100–150	apaļa: 50 × 2 apaļa: 30 × 3	50 × 6 50 × 3 (**)	12 10 (**)
Vairāk par 150	atbilst Noteikumu Nr. 67 01. grozījumu sērijas prasībām attiecībā uz SNG tvertnēm vai Noteikumu Nr. 110 prasībām attiecībā uz SDG tvertnēm		

(*) Šajā gadījumā tvertni nostiprina vismaz ar trijām skavām.
 (**) Šajā gadījumā tvertni nostiprina vismaz ar četrām skavām.

2. Ja tvertne ir uzstādīta aiz sēdekļa, nodrošina kopējo brīvo attālumu transportlīdzekļa garenvirzienā vismaz 100 mm. Šo attālumu var sadalīt starp tvertni un transportlīdzekļa aizmugurējo paneli un starp tvertni un sēdekli.
3. Ja tvertnes skavas notur arī degvielas tvertnes masu, izmanto vismaz trīs tvertnes skavas.
4. Tvertnes skavas nodrošina, lai degvielas tvertne neslidētu, nerotētu un nenobīdītos.
5. Starp degvielas tvertni un tvertnes skavām ievieto aizsargmateriālu, piemēram, filcu, ādu vai plastmasu. Tomēr vietās, kur ar transportlīdzekļa korpusu saskaras paplāksnes vai plāksnes, nevajadzētu atrasties saspiežamam materiālam.

6. TVERTNES KARKASS

6.1. Ja tvertni pie mehāniskā transportlīdzekļa nostiprina, izmantojot tvertnes karkasu, tvertnes karkass, tvertnes skavas, paplāksnes vai plāksnes un skrūves atbilst 1. līdz 5. punkta noteikumiem.

6.2. Ja cilindriskā tvertne ir uzstādīta garenvirzienā attiecībā pret transportlīdzekli, nodrošina šķērssavienojumu tvertnes karkasa priekšā, lai novērstu tvertnes slīdēšanu. Šis šķērssavienojums ir:

6.2.1. vismaz tikpat biezs kā tvertnes karkass;

6.2.2. vismaz 30 mm augsts, un tā augšpuse atrodas vismaz 30 mm virs tvertnes apakšas;

6.2.3. maksimāli tuvu tvertnes apaļajam galam vai pat tā robežās.

“Uzstādīta garenvirzienā” nozīmē, ka cilindriskās degvielas tvertnes ass ar transportlīdzekļa garenvirziena vidusplakni veido leņķi, kas nepārsniedz 30 grādus.

—

6.A PIELIKUMS

DIVU DEGVIELU TRANSPORTLĪDZEKĻI AR BENZĪNA TIEŠĀS IESMIDZINĀŠANAS DZINĒJIEM – SNG ENERĢIJAS PATĒRIŅA RĀDĪTĀJA APRĒĶINS**1. CIKLĀ PATĒRĒTĀS SNG MASAS MĒRĪJUMS**

I tipa testa ciklā patērēto SNG masu mēra, izmantojot degvielas svēršanas sistēmu, ar kuru var izmērīt SNG tvertnes masu testa laikā atbilstoši šādiem nosacījumiem:

precizitāte $\pm 2 \%$ vai labāka no starpības starp nolasījumiem testa sākumā un testa beigās;

veic piesardzības pasākumus, lai nepieļautu mērījumu kļūdas.

Šādi piesardzības pasākumi ietver vismaz ierīces rūpīgu uzstādīšanu saskaņā ar instrumenta ražotāja ieteikumiem un labu tehnisko praksi.

Ir atļautas citas mērīšanas metodes, ja iespējams pierādīt, ka to precizitāte ir līdzvērtīga.

2. SNG ENERĢIJAS PATĒRIŅA RĀDĪTĀJA APRĒĶINĀŠANA

Degvielas patēriņu vērtību aprēķina no ogļūdeņražu, oglekļa monoksīda un oglekļa dioksīda emisijām, kas noteiktas, izmantojot mērījumu rezultātus, pieņemot, ka testa laikā tiek sadedzināta tikai SNG.

Ciklā patērētās SNG enerģijas patēriņa rādītāju nosaka šādi:

$$G_{\text{SNG}} = M_{\text{SNG}} * 10\,000 / (FC_{\text{norm}} * \text{dist} * d)$$

kur:

G_{SNG} = SNG enerģijas patēriņa rādītājs (%);

M_{SNG} = cikla laikā patērētās SNG masa (kg);

FC_{norm} = degvielas patēriņš (l/100 km), kas aprēķināts saskaņā ar Noteikumu Nr. 101 6. pielikuma 1.4.3.b) punktu. Attiecīgos gadījumos, izmantojot gāzveida degvielas H/C attiecību, aprēķina korekcijas koeficientu c_f vienādojumā, ko izmanto, lai noteiktu FC_{norm} ;

dist = cikla laikā veiktais attālums (km);

d = blīvums d = 0,538 kg/l.

6.B PIELIKUMS

DIVU DEGVIELU TRANSPORTLĪDZEKĻI AR BENZĪNA TIEŠĀS IESMIDZINĀŠANAS DZINĒJIEM – SDG ENERĢIJAS PATĒRIŅA RĀDĪTĀJA APRĒĶINS**1. CIKLĀ PATĒRĒTĀS SDG MASAS MĒRĪJUMS**

I tipa testa ciklā patērēto SDG masu mēra, izmantojot degvielas svēršanas sistēmu, ar kuru var izmērīt SDG tvertnes masu testa laikā atbilstoši šādiem nosacījumiem:

precizitāte $\pm 2 \%$ vai labāka no starpības starp nolasījumiem testa sākumā un testa beigās;

veic piesardzības pasākumus, lai nepieļautu mērījumu kļūdas.

Šādi piesardzības pasākumi ietver vismaz ierīces rūpīgu uzstādīšanu saskaņā ar instrumenta ražotāja ieteikumiem un labu tehnisko praksi.

Ir atļautas citas mērīšanas metodes, ja iespējams pierādīt, ka to precizitāte ir līdzvērtīga.

2. SDG ENERĢIJAS PATĒRIŅA RĀDĪTĀJA APRĒĶINĀŠANA

Degvielas patēriņa vērtību aprēķina no ogļūdeņražu, oglekļa monoksīda un oglekļa dioksīda emisijām, kas noteiktas, izmantojot mērījumu rezultātus, pieņemot, ka testa laikā tiek sadedzināta tikai SDG.

Ciklā patērētās SDG enerģijas patēriņa rādītāju nosaka šādi:

$$G_{SDG} = M_{SDG} * cf * 10\,000 / (FC_{norm} * dist * d)$$

kur:

G_{SDG} : SDG enerģijas patēriņa rādītājs (%);

M_{SDG} : cikla laikā patērētās SDG masa (kg);

FC_{norm} : degvielas patēriņš ($m^3/100\text{ km}$), kas aprēķināts saskaņā ar Noteikumu Nr. 101 6. pielikuma 1.4.3.c) punktu;

dist: cikla laikā veiktais attālums (km);

d: blīvums $d = 0,654\text{ kg}/m^3$;

cf: korekcijas koeficients, pieņemot šādas vērtības:

cf = 1, ja izmanto G20 standarta degvielu;

cf = 0,78, ja izmanto G25 standarta degvielu.

ISSN 1977-0715 (elektroniskais izdevums)
ISSN 1725-5112 (papīra izdevums)

Eiropas Savienības Publikāciju birojs
2985 Luksemburga
LUKSEMBURGA

LV